

Nov podlistek — Salamander — roman Morrisa Westa, ki odkriva ozadje desničarskih spletk v Italiji (str. 4)

Vodstvo ZKJ o mladini

Razprava o bližnjem kongresu Zveze mladine Jugoslavije

BEOGRAD, 18. jul. (Tanjug). — Danes je bila v Beogradu seja IK predsedstva CK ZKJ, na kateri so sodelovali predsedniki centralnih in pokrajinskih komitejev zveze komunistov in sekretar komiteja zveze komunistov Jugoslavije v JLA. Obravnavali so nekatera pomembna družbenopolitična vprašanja in pripravili za bližnji kongres zveze mladine Jugoslavije. Imenovali so tudi dve komisiji IK predsedstva centralnega komiteja ZKJ.

Temelj: interes baze

Septembra izmenjava izkušenj o novem sistemu obveščanja

BEOGRAD, 18. jul. (Tanjug). — V zvezi konferenci SZDL je bil sestanek sekretarjev republik in pokrajinskih konferenci SZDL, na katerem so razpravljali o obveščanju delegacij, delegatov in javnosti o vprašanjih, o katerih oddajo skupščina SFRJ. Poudarili so, da mora biti obveščanje učinkovito in da mora predvsem vsebovati avtentične interese baze. Na tem bodo uskladjili mnenja in rešitve. Predlog je, naj bi septembra v okviru SZDL Jugoslavije izmenjali izkušnje o sistemu obveščanja. Več na 3. strani.

JUTRI V SOBOTNI PRILOGI DELO

Stane Ivanc
»Helenska republika Cipr«

Okrogla miza Dela
Sodstvo ni le stvar države

Jože Marinko
Lojze Muhič
Kako pomagati Kozlancem

Boris Verbič
Preobrat na mesnem trgu

Miran Suštar
Bo Estela zmogla, česar Peron ni?

Janez Stanič
Vrag ni tako črn
Surovin in hrane je dovolj za vse ljudi

Alenka Puhar
Zmeraj enako velika Zemlja
Zaskrbljujoče naraščanje prebivalstva

Zdravko Vatovec
Za večno zabetonirane škatle
Stanovanje naj bi bilo prilagodljivo

PRIZOR S CIPRA — Grški vojak pred poslopjem, kjer so se nastanili vodilni pučisti na čelu z Nikosom Sampsonom.

Telefoto: UPI

Predlog: skupnost držav LA

Mehiški predsednik se zavzema za gospodarsko zvezo, podobno EGS

BUENOS AIRES, 18. jul. (Tanjug). — Mehški predsednik Echeverria, ki se mu na uradnem obisku v Argentini, je po uvodnih pogovorih s predsednikom Mario Estello de Peron izjavil, da je treba ustanoviti latinskoameriško organizacijo, podobno EGS. »To gospodarsko skupnost bi morale voditi izključno latinskoameriške države. Njene naloge bi bile izdelava razvojnega načrta, obramba cen surovin, usklajevanje latinskoameriškega izvoza in izkoriščanje naravnih bogastev.« Je dejal predsednik Echeverria.

Četrti poskus v ozračju

Novozelandski premier Kirk: Francija opravi nov jedrski poskus

WELLINGTON, 18. jul. (UPI). Francija je v južnem Pacifiku opravila še eno jedrsko eksplozijo v ozračju, je sporočil predsednik novozelandske vlade Norman Kirk. Dejal je, da je bila današnja eksplozija že četrta v sedanjih seriji jedrskih poskusov.

Zupan Hirošime je francoskemu predsedniku Giscardu d'Estaingu poslal zaradi te jedrske eksplozije protestno pismo. Zahteval je, naj Francija opusti jedrske poskuse, ker ogrožajo človekov obstoj.

Vpliv častnikov

Prisegla portugalska vlada — Ključni resorji v rokah vojakov — Nemiri v Luandi — Demanti KP Portugalske

LIZBONA, 18. jul. (UPI). Nova portugalska začasna vlada, že druga po 25. aprilu, je danes dopoldne prisegla. Poleg predsednika je v novi vladi še sedem oseb iz vojaških krogov — dva ministra brez listnice (podpredsednika) ter ministri za obrambo, notranje zadeve, delo, za javna dela, okolje in za komunikacije (informacije). Stiri izmed njih so člani koordinacijske komisije gibanja oboroženih sil in državnega sveta. V prejšnji vladi je bil iz vrst vojske samo obrambni minister.

Preostalih devet ministrov, oziroma osem ministrov in ena ministrica je civilistov. Kolacijsko naravo vlade so ohranili tako, da so zaupali položaja ministrov brez listnice generalnemu sekretarju KP Portugalske Alvaru Cunhau in predstavniku ljudske demokratične stranke Magalhesu Motu. Od socialistov sta v vladi minister za zunanje zadeve Mario Soares in pravosodni minister Selgado Zenha.

V nasprotju s pričakovanji

niso niti enega samega mesta zaupali portugalskemu demokratičnemu gibanju, v katerem so komunisti, levi katoliki in drugi levo usmerjeni državljani.

Včeraj so v Luandi, glavnem mestu Angole, izbruhli rasni nemiri, v katerih je bilo pet ljudi ubitih, 27 pa ranjenih. Ubit je bil tudi nek vojak. Aretirali so 150 ljudi. Vojaški poveljnik Angole Pinheiro je dejal, da so neredi izbruhili v predmestjih.

KP Portugalske je demantiral pisanje ameriškega tednika Newsweek, ki je nedavno objavil članek, v katerem piše, da je KP Portugalske dobila od Sovjetske zveze nad 30 milijonov dolarjev. Predstavnik CK KP Portugalske je izjavil, da sodi pisanje ameriškega tednika v okvir obrekovalne kampanje, s katero skušajo nasprotniki doma in v tujini spodkopati zaupanje ljudskih množic v komunistično partijo.

Makarios pred VS — hajka hunte na otoku

Ciprski predsednik bo zahteval, naj VS z resolucijo obsodi kršitev ciprške ustave — Ecevit še vedno v Londonu — Lov za pristaši Makaria na Cipru

nadškof Makarios, je nocoj pripotoval iz Londona v New York. Makarios bo pred varnostnim svetom Združenih narodov govoril o položaju na Cipru, kjer so se polastili oblasti grški oficirji, že na prvi seji varnostnega sveta. Jugoslovanski državljani na Cipru so živi in zdravi. Pred jugoslovansko ambasado v Nikoziji je nenehno straža desetih vojakov nacionalne garde, ki zaustavljajo vsakogar, ki želi v poslopje ambasade SFRJ.

Predsednik Makarios je izjavil, da bo zahteval, naj varnostni svet sprejme resolucijo, s katero bo obsodil grško vojaško hunto, ki je ravnala proti ciprski ustavi.

Britanski premier Wilson in predsednik turške vlade Ecevit sta sinoči na Downing streetu št. 10 tri ure in pol govorila o položaju na Cipru. V sporočilu o pogovorih je rečeno, da sta Wilson in Ecevit izrazila zaskrbljenost zaradi strmovljenja »demokratsko izvoljene vlade in predsednika« Cipra in se zedinila, da bosta nadaljevala sile v zvezi s ciprsko krizo. Premier Ecevit je na tiskovni konferenci obožljivi grški vladi, da po morskem in zračnih poteh pošilja na Ciper vojaške okrepitve in situacijo ocenil kot »skrajno resno«.

Premier Ecevit je ostal v Londonu do popoldneva. Medtem so se v Foreign Officeu dopoldne nadaljevali pogovori o ciprski krizi. Izvedelo se je, da se bo Ecevit pred odhodom iz Londona še enkrat sestel z Wilsonom.

Predsednik senatnega odbora za odnose s tujino senator William Fulbright je izjavil, da je povabil predsednika Makaria, naj se v ponedeljek v Washingtonu sestane s njim in z drugimi senatorji. Brzojavko s povabilom mu je poslal v London, kjer je bil takrat ciprski predstavnik.

Kar zadeva položaj na otoku, pa poročajo tuje agencije iz Nikozije, da so prevratniški grški častniki prevzeli nadzor nad celotnim otokom in začeli množično preganjati ljudi — levo usmerjene politike in pristaše predsednika Makaria. Po ponedeljkovem državnem udaru so aretirali že nad 1000 ljudi. Vojska preiskuje v Nikoziji in drugih mestih in vaseh hišo za hišo. Potem ko je padel Pafos, zadnje veliko oporišče pristašev predsednika Makaria na zahodni obali otoka, se je končal še zadnji izrazitejši odpor proti Sampsonovim pučistom.

Podatkov o žrtvah tridenesnih bojov nacionalne garde s pripadniki milice predsednika Makaria niso sporočili. Predstavniki pučistične hunte Papageorgiu je dejal, da so bhe izgube »velike«, medicinska sestra splošne bolnišnice v Nikoziji pa je izjavila, da so v njihovi bolnišnici registrirali 200 mrtvih in ranjenih.

Radikalna postaja turške skupnosti na Cipru »Bafrake« je nocoj sporočila, da je v dosedanjih bojih na otoku padlo več kot 2000 oseb. Iz istih virov, sprejeli so jih v turškem mestu Adana, je nacionalna garda izgubila v tridenesnih bojih več kot 200 oficirjev in vojakov. Radio Bafrak tudi sporoča, da se skupina več kot 2000 privržencev predsednika Makariosa zadržuje v planinskih predelih Bašpososa in se upira nacionalni gardi.

Izvedelo se je, da državljani prinašajo orožje in strelivo na policijske postaje, ker je hunta zagrozila, da bodo vsakogar, pri katerem bi na-

šli orožje, postavili pred vojaško sodišče. Britanska letalska družba BEA je sporočila, da je letališče v Nikoziji odprto »brez omejitev« in da sta iz Londona že vzleteli proti Cipru dve letali, katerih potniki so večinoma tiskarji.

Jutri bo v Bruslju izredna seja sveta pakta NATO, na katerem bodo govorili o odnosih med Grčijo in Turčijo in seveda tudi o položaju na Cipru. Predsednik skupščine evropskega sveta Giuseppe Vedovato je nocoj o Cipru dejal: »Nedopustno je, da Ciper, ki predseduje komiteju ministrov evropskega sveta, ostane v rokah upornikov, ki so podrejeni vladi v Atenah. Pozivam javno mnenje, parlament in vlade držav članic evropskega sveta, da storijo vse, da bi na Cipru prevzela spet oblast zakonita vlada, katere predsednik je za nas Makarios. Naša skupščina bo storila vse v tej smeri.«

Predsednik predstaja vrhovnega sovjeta ZSSR Nikolaj Podgorni je dejal na kosilu — v Kremlju ga je priredil v čast partijske in vlade delegacije Demokratične republike Jemen — da je Sovjetska zveza na strani ciprškega ljudstva, ki se bori za svojo svobodo in neodvisnost.

Nekdanji predsednik grškega parlamenta, Dimitrios Papaspiru, je danes dejal, da dogodki na Cipru izvirajo v vsakem svobodnem človeku grozo in stud. V pisni izjavi, ki jo je Papaspiru — predsednik grškega parlamenta — izročil tujim novinarjem, je dopisal, da so uporniki ciprskemu ljudstvu v celoti odvzeli svobodo in pravico do samostojnosti. Samozvani ciprski predsednik Sampson je povedal, da bo odpotoval v Grčijo na pogovor, ki bo v kontekstu širjenja medkomunalnih pogovorov na Cipru. V svoji izjavi je priznal, da je bilo mnogo ranjenih in mrtvih. Sampson je tudi dejal, da ne vidi razlogov, zakaj bi morebiti Turčija vojaško posredovala na Cipru, saj turška skupnost na otoku ni v nevarnosti.

Finska vlada meni, da je upor na Cipru pripeljal v nevarnost vse mednarodne pogodbe in da je izredno nevaren zaradi geografskega položaja Cipra za svetovni mir. Finska vlada zaskrbljeno spremlja dogodke na Cipru, je dejal predsednik vlade Kalevi Sorsa, hkrati pa dodal, da bi moral varnostni svet OZN hitro poiskati rešitve, ki bi zavarovale mir, neodvisnost in suverenost Cipra. Tanjugova redakcija je danes ob 12. uri prestregla oddajo radia Glas Turcije, v kateri je bilo rečeno, da na Cipru potekajo boji in da prevratniki naložajo na silovit odpor. Zaradi tega so poostriili varnostne ukrepe, ker računajo, da bodo s tem zastrašili grško prebivalstvo na otoku. Več na 4. strani.

Skupen dogovor

Posvetovanje predsednikov družbenopolitičnih zborov slovenskih občinskih skupščin, skupščin mesta Ljubljane in obalne skupnosti občin pred dvema dnevoma, je pokazal predvsem dvojje. Prvič, potrebno bo še marsikaj storiti, da bodo družbenopolitični zbori imeli res tisto mesto in vlogo, ki jo zahteva ustava. Njihovo delo, kot je poudaril na posvetovanju predsednik republiškega družbenopolitičnega zbora Stane Markič, naj prispeva k sintezi vseh interesov delovnega človeka v resnični skupni družbeni interes in s tem k večji stabilnosti in učinkovitosti našega skupščinskega in celotnega družbenopolitičnega sistema.

Drugo pa je, da morajo družbenopolitične organizacije svoje delovanje čimprej prilagoditi potrebam delegatov družbenopolitičnih zborov. Prva zasedanja skupščin so namreč pokazala, da so delegacije ostalih dveh zborov predhodno izoblikovale stališča, le delegati družbenopolitičnega zbora so bili marsikje prisiljeni, da odločajo izključno po lastni presoji ali kvečjemu po mnenju svoje družbenopolitične organizacije. Le redko kje so delegati lahko rekli, da je njihovo stališče plod skupnega dogovora organizacij zveze komunistov, sindikatov, zveze borcev in mladinske organizacije v socialistični zvezi kot proti socialističnih sil pod idejnim vodstvom ZK.

Te organizacije so se torej preko družbenopolitičnega zbora vključile v skupščinsko delo in odločanje, niso pa se izkoristile bistvenega, da bi delegati v teh zborih odločali sicer samostojno, vendar v okviru in skladno smislu usmeritve, ki jo je zahtevala naša najširša družbenopolitična organizacija — socialistična zveza.

Prihodnje obdobje, ko se bodo pripravljali tudi poslovniški skupščini, je zato gotovo najprimernejši čas, da si bodo družbenopolitični zbori, njihovi delegati in družbenopolitične organizacije, ob upoštevanju sedanjih izkušenj, poiskali primerne oblike delovanja.

In ne nazadnje je pravi trenutek, na kar je opozoril Stane Markič, da se odločno zoperstavimo vsem poskusom, da bi družbenopolitični zbor spreminjali v transmisijo izvršilnih organov, tako zapostavljali delegatski sistem in skupščino preoblikovali v mesto, kjer bi se samo glasovalo. V nekaterih izvršilnih organih občinskih skupščin so se namreč težnje, da bi z avtoriteto družbenopolitičnega zbora nadomestili delovanje celotnega delegatskega sistema, že pokazale.

ALENKA LESKOVIC

SEJA PREDSEDSTVA SRS — Pod predsedstvom Sergeja Kraigherja je bila včeraj seja predsedstva SR Slovenije, na kateri so sprejeli poslovnik o delu predsedstva ter imenovali svet za ljudsko obrambo in dve komisiji. O seji poročamo na 2. strani.

Arabske razlike

Husein končal obisk v Egiptu — Brez zbližanja — Kairo središče prizadevanj za okrepitev arabske solidarnosti

KAIRO, 18. jul. (AP, Tanjug). Jordanski kralj Husein je po tridenesnih pogovorih z egiptovskim predsednikom Anvarjem el Sadatom danes odpotoval v Aman. Na njegovih pogovorih je šlo za usklajevanje arabske politične akcije glede na mirovne pogovore v Zenevi, ki naj bi se nadaljevali jeseni. Oba voditelja sta sicer izrazila popolnoma različna mnenja o možnostih jordansko palestinske sprave.

Huseinov obisk v Kairu je del širokih medarabskih posvetov, na katerih iščejo politično rešitev krize na Bliskovnem vzhodu in usklajujejo stališča arabskih držav. Končni namen teh posvetov je sklicati nov vrh arabskih držav in začrtati politiko, ki bo najbolje izražala skupno stališče. Glavno pobudo ima zdaj egiptovska diplomacija, ki si prizadeva ublažiti razlike med Kairo in nekaterimi drugimi arabskimi prestolnicami. Sirija in Jordanija sta že

navezali stike na visoki ravni. Hkrati so potekali tudi pogovori z najvišjimi palestinskimi predstavniki. Zvedelo se je, da se nimajo povsem jasnih načrtov o tem, kako bi dosegli spravo med Jordanijo in Palestino. Kakor pa pravijo palestinski krogi, so za zdaj palestinskemu gibanju zgolj postavili nekaj vprašanj, tako da bi ugotovili, na kakšnih stališčih stojijo.

Egiptovska diplomacija se zdaj trudi razviti stike s Saudsko Arabijo in Jordanijo, kaže pa tudi željo, da bi se zboljšali egiptovski odnosi z Irakom in Libijo. Ko so v Bagdadu proslavili 14. julij, obletnico iraške revolucije, se je prvič po dolgih letih poslavje udeležil tudi član egiptovske vlade. Obisk egiptovskega ministra v Iraku je tem po-membnejši, ker ga je povabil Bagdad. Hkrati se vedno bolj utrjuje prepričanje, da si bo Kairo prizadeval zboljšati svoje odnose tudi s sosednjo Libijo.

Srečanje Wilson - Giscard

V ospredju težave zahodnoevropske skupnosti, Concorde in predor

PARIZ, 18. jul. (Tanjug). Britanski premier Harold Wilson, ki je nocoj prišel v Pariz, se bo jutri srečal s predsednikom francoske republike Giscardom d'Estaingom in premierom Chiracom kot tudi s francoskim zunanjim ministrom Sauvagesom. Pričakujejo, da se bodo pogovarjali o dvostranskih problemih, in sicer predvsem o težavah, v katerih se je znašla zahodnoevropska skupnost. V središču pogovorov bosta tudi program Concorde in predor pod kanalom La Manche.

Znova aretacije

Gverner Eritreje za zapahi, prav tako njegov namestnik in pomočnika — V Asmari vojska na ulicah — Preiskava

ADIS ABABA, 18. jul. (AFP, Reuter). »Komite oboroženih sil severa« je včeraj aretirati generalnega guvernerja Eritreje, generalmajora Debeba Haila Mariama, in šest drugih funkcionarjev te etiopske pokrajine. To je sporočil radio Asmara, katerega oddajo so ujeli v Adisu Ababi. V vsej tej pokrajini velja od sinoči policijska ura od 20. ure do zore.

Poleg guvernerja so aretirali njegovega namestnika in njegovega pomočnika, nadalje pomočnika generalnega guvernerja za planiranje, generalnega direktorja oddelka za notranje zadeve, župana Asmare in poveljnika občinske garde.

Kakor poroča agencija UPI, v Asmari zdaj vojska patrolira po ulicah in straži glavne civilne in vojaške objekte. Položaj je napet, vojaštvo je v pripravljenosti.

založbe mladinske knjige

Rekli so:

Nujne so krajše, jedrnate informacije

BEOGRAD, 18. jul. (Tanjug) — Predsednik skupščine SFRJ Kiro Gligorov ter kvalifikirani delavci kemičnega kombinata Zagreb in predsednik zbora združenega dela skupščine Zagreb Zdenko Čermak sta se pogovarjala z Mirko Bolnikom, urednikom oddaje zagrebške televizije »V žarišču«, o funkcioniranju delegatskega sistema. Objavljamo odlomke iz odgovorov tovariša Kira Gligorova:

»Nujno so potrebne zelo važne spremembe«, je poudaril Kiro Gligorov, »da bi lahko delegatski sistem funkcioniral — od tega, da zagotovimo popolno obveščenost delegatov, nadalje da postavljamo na dnevni red življenjska vprašanja delavskega razreda in naše družbe, v kateri je treba prek delegatskega sistema, s povezovanjem od spodaj navzgor in obratno za medsebojno prepletanje, dajati pravi odgovor na ta vprašanja, nadalje postaviti v prave odnose izvršne svete, organe uprave, rekel bi — vse do znanstvenih ustanov, ki naj bi pripravljale razno gradivo oziroma odgovore na zastavljena vprašanja.«

V odgovoru na vprašanje, kakšen bo proces pri sprejemanju kakšnega važnejšega sklepa v skupščini SFRJ in katere so bistvene spremembe v primerjavi s sedanjim procesom odločanja, je Gligorov vzel za primer razpravo o naslednjem petletnem načrtu o dolgoročnem zasnovanju razvoja, rekel:

»Ob tem primeru je mogoče pokazati, da po starem sprejetega načrta, prezentiranega s cilji razvoja, s programskimi opredelitvami, ki niso opre na konkretne dogovore, denimo, združenega dela, in na konkretne sporazume, sklenjene o vseh bistvenih vprašanjih med družbenopolitičnimi skupnostmi — da takšnega načrta predvsem ni več mogoče predložiti skupščini SFRJ niti ga ni mogoče sprejeti. Ko bomo v skupščini SFRJ razpravljali o prihodnjem petletnem načrtu, bo treba dokumentirati vsako posamezno številko, ki označuje kakšno bistveno nalogo. Takšni podatki morajo biti podprti ne samo z ekonomsko analizo, ki dokazuje potrebo takšnega razvoja, ampak tudi s sporazumom konkretno zainteresiranih proizvajalcev. Prav tako mora tam, kjer naj socialistične republike in pokrajine povedo svoje besede in spravilo v sklad določenih interesov, obstajati tudi konkretni sporazumi pooblaščenih predstavnikov republik in pokrajin.«

Kiro Gligorov je potem govoril o naravi informacije in predlogov, ki jih je treba pripraviti za delegate. Dejal je:

»Mislim, da bi morali prihajati na dan s krajšimi, jedrnatimi predlogi, a ne na škodo prave informacije o bistvu tega predloga, kajti skrajšana informacija ne sme pomeniti tudi vulgarizacije. Vendar menim, da se to vprašanje postavlja na širšem tloristu — kako zagotoviti, da bodo delegati na tekočem z vsem, kar se pomembnega dogaja v skupščinah republik, v SFRJ, pa tudi v republikah in občinah. Zdal razvijamo zamisel, da bi morda začeli izdajati bilten, ki bi lahko pomagal prerasel v poseben, delegatom namenjen list, ki bi jih neposredno obveščal o najvažnejših predlogih in skupščini SFRJ. Ne smemo pozabiti, da je delegat praviloma zaposlen z rednim delom in da se ne more posvetiti kot profesionalci vsemu temu delu skupščin. Iz tega sledi najprej, da mora delegat dobiti pravo, vsebinsko izčrpano informacijo, in pa, da jo mora dobiti pravočasno. Ne moremo računati, da bo hodil delegat od enega do drugega v delegaciji ali se kam drugam in se posvetil o delovni zasnovi. Potemtakem mora ta list ali bilten postati dostopen vsem delegatom. Tedaj lahko računamo, da se bodo delegati, ko bodo že dobili izvirno informacijo, lahko sestali, se o tem razgovarjali, posvetovali in zavzemali stališča.«

Na vprašanje, kako v delegatskem sistemu zagotavljati razredni interes delavcev in vlogo družbenopolitičnih organizacij pri tem, je Gligorov poudaril, da je smisel delegatskega sistema, izraziti obstoječe interese, gledati najširši sloj delovnih ljudi, delavskega razreda, in zaradi tega je bilo tudi organiziranih toliko delegacij. Toda normalno je domnevati, da bodo v tem sto tisoč delegacijah prišli do izraza tudi najrazličnejši interesi, veličkrat dočela lokani, ki odsevali mnenja, zahteve ali interese objekta okolja. Prav tako je važno imeti pred očmi, da odločitve v katerikoli izmed teh organov, od občine do federacije, ne more biti rezultat mehaničnega seštevanja in pretresa najrazličnejših stališč, ki izvirajo iz posvetovanja in oblikovanja stališč v delegacijah.

Treba je računati tudi za razpravljanjem v tistih organih, ki izražajo kolektivno zavest in najširše interese delavskega razreda, ki imajo pred očmi, da je treba najti neko sintezo, rezultanto vseh teh različnih interesov na podlagi programa zveze komunistov, njenih temeljnih kongresnih dokumentov. Potemtakem je iz te skupne dejavnosti pri obravnavanju katerekoli predloga, kjer pride do izraza realnost in vseh, tudi v najožjih okoliščinah, hkrati s permanentnim procesom usklajevanja in oblikovanja stališč prek družbenopolitičnih organizacij, v takšni sintezi možno in nujno zagotoviti, da bodo v skupščinah naposled prišli do izraza pravi skrajni interesi delavskega razreda. Na pripombo, da že slišimo kritike, ki delegatskega sistemu prerokujejo neučinkovitost, in na vprašanje, kaj misli o sprejemanju sklepov po zelo hitrem postopku, je Kiro Gligorov med drugim dejal:

»Tem kritikom se je hudo mudilo dati ocene o funkcioniranju delegatskega sistema že na njegovih prvih korakih. Po mojem mnenju moramo upoštevati, da bomo delegatski sistem v vsem njegovim mehanizmu zgradili šele postopoma, ob praktičnih izkušnjah, ki si jih bomo pridobili in ki bodo dokončno oblikovale fiziognomijo tega sistema. To pa nas ne razbremeni odgovornosti, da že na prvih korakih mislimo tudi na to, katere nevarnosti se utesnejo pokazati.«

Tegobe s „tujo“ inflacijo

Nafto naj bi, kjer je možno, nadomestili z drugimi viri energije

BEOGRAD, 18. jul. (Tanjug) — Na današnjih ločenih sejah treh zborov skupščine Srbije — zadnjih sejah pred poletnimi počitnicami — so delegati razpravljali o zunanjetrgovinskih menjavi, investicijah, prodaji živine in mesa ter odkupu letošnjega pridelka pšenice.

V zboru združenega dela je član IS Rade Čolić uvodoma govoril o zunanjetrgovinskih menjavi, pri čemer je ugotovil, da je ugodno bilanco precej razvedrilo za nas neugodno gibanje cen na svetovnem trgu, zlasti velika podražitev uvoznega blaga, surovin in reprodukcijskega materiala.

V družbenopolitičnem zboru je Branko Mirković poudaril, da je treba zavarovati domači trg pred svuzvom inflacije. O tem, kako bi ublažili deficit v zunanjetrgovinskih menjavi, je več predlogov. Da bi zmanjšali izdatke za uvozno nafto, naj bi povsod, kjer je to mogoče, nadomestili nafto z drugimi viri energije.

Republični sekretar za kmetijstvo dr. Branko Jovanović je bil delegatom zbora združenega dela govoril o proizvodnji in prodaji živine, mesa in krme za leto 1974/1975.

Boljši rezultati kot lani

V prvem polletju industrijske proizvodnje Hrvaške večja za 7,7 %

ZAGREB, 18. jul. (Tanjug) — Na skupni seji vseh zborov sabora Hrvatske so posvetili glavno pozornost osnovnim gospodarskim gibanjem in uresničevanju ekonomske politike v prvem polletju.

Član izvršnega sveta sabora dr. Velimir Rajković je v ekipezuje povabil, da se pred izraženo ugotovitvijo, da so šestmesečni gospodarski rezultati v republiki precej boljši kot lani. To velja predvsem za industrijsko proizvodnjo, ki se je v prvih šestih mesecih povečala za 7,7 odstotka. Rajković je pri tem opozoril tudi na znane negativne plati: hitro naraščanje cen, prirastki v trgovinski in plačilni bilanci ter nekatere druge.

Dr. Rajković je poudaril, da zaradi tega nikakor ne bi smeli spreminjati sedanje družbeno-ekonomske politike v republiki, pač pa se je treba še naprej prizadevati za bolj dinamično rast proizvodnje in izvoza ter hkrati posvetiti skrb boljši prekrbi gospodarstva s surovini in reprodukcijskim materialom.

Nadalje je opozoril na to, da je treba čimprej uresničiti zeleni načrt Hrvatske, tako da bi ustvarili glavne pogoje za bolj dinamično razvoj celotne kmetijsko-življenske proizvodnje.

Delegati sabora so sklenili, da se s 1. avgustom vse pokojne ter minimalni osebni dohodek v republiki povečajo za 10 odstotkov.

Svet, komisijske ter poslovnik

Predsedstvo SR Slovenije je na včerajšnji seji najprej obravnavalo in sprejelo poslovnik o delu Predsedstva

LJUBLJANA, 18. jul. S seje predsedstva SR Slovenije nam je skupščinski biro za informacijo sporočil: Predsedstvo Socialistične republike Slovenije je na današnji seji, ki jo je vodil predsednik Sergej Kraigher, najprej obravnavalo in sprejelo poslovnik o delu Predsedstva.

Predsedstvo republike je nato v okviru svojih pravic in dolžnosti, določenih z ustavo, obravnavalo nekatera vprašanja s področja ljudske obrambe in s tem v zvezi sprejelo ustrezne predpise. Sprejeli so tudi odlok o ustanovitvi in sestavi sveta za ljudsko obrambo, ki bo v bodoče deloval kot organ predsedstva in opravljal z zakonom določene naloge s področja ljudske obrambe. Predsednik sveta je po svojem položaju predsednik Predsedstva SR Slovenije. Za člane sveta pa je Predsedstvo imenovalo Janeza Barboriča, Alojza Briškija, Miho Butarja, Zvoneta Dragana, Vinka Hafnerja, Rudolfa Hribnika, Ljuba Jančiča, Slavka Korbarja, dr. Avgustina Laha, Jožeta Lončarja, Andreja Marinka, Marjana Orožna, Franca Poglajena in Franca Tavčarja.

Predsedstvo republike je ustanovilo komisijo za varstvo ustavnosti in zakonitosti ter za uresničevanje svobode, pravic in dolžnosti človeka in občana, v katero je imenovalo za predsednika Jožeta Lončarja, člane Predsedstva republike, za člane komisije pa Leandra Čunjo, dr. Darka Černeja, Milana Gasparija, Anico Kuhar, Ljubo Ratajca, Toneta Robleka, Iva Sisingerja, Miro Svetina in Pavleta Zavorca.

Poleg tega je Predsedstvo republike ustanovilo tudi komisijo za organizacijska in kadrovska vprašanja, v katero je imenovalo za predsednika Toneta Ratajca, člane Predsedstva republike, za člane komisije pa Silvo Jerab, Anico Kuhar, Marjana Lenarčiča in Zvoneta Zalarja.

Predsedstvo republike je obravnavalo in odločilo tudi o predlogih svoje komisije za pomolstovite.

Slednjič je Predsedstvo republike imenovalo za svetovalec Predsedstva Milana Gasparija, dosedanjega samo-

Srečanje v Čepovanu

21. julija 1974 bo v Čepovanu srečanje bivših borcev zaščitenega bataljona IX. korpusa NOV in POJ s praznovanjem Dneva vstaje slovenskega naroda.

V kulturnem programu bodo sodelovali člani igralske skupine IX. korpusa NOV in POJ, pevski zbor in godba na pihala iz Nove Gorice ter učenci osnovne šole iz Čepovana.

Na predvečer, to je 20. julija ob 20 uri bo amatersko dramsko društvo iz Cerkev uprizorilo Borovo Razgledano (delo je režiral Polde Dežman, član igralske skupine IX. korpusa).

Vse borce omenjenega bataljona, štab in oddelke IX. korpusa NOV in POJ, člane takratnih vodstev OF in KP, aktiviste OF, člane ZBZ NOV, mladino in vse ostalo prebivalstvo bližnje in daljnje okolice vabi pripravljani odbor k dimvečji udeležbi.

P. O. 18774

Dol z nasiljem in krivico — novi barvni film

ZAGREB, 18. julija (Tanjug) — Predstavnik zagrebškega podjetja za proizvodnjo in promet filmov »Adria-film« je izjavil, da nameravajo izdelati kratak film z naslovom »Padaj silo i nepravd« (Dol z nasiljem in krivico).

Po scenariju filmskega kritika Mira Modričina bo film režiral Meta Bogdanović, posnel ga bo Ivica Rajković. Producent je »Adria-film«. Do bo obudilo sponzor na slovi kmetijski upor v letih 1510-1514 na Hvaru. Upajo, da bo film končan do letošnje jubilejne proslave tega pomembnega dogodka.

JOŽE PETEK

Dogovorili so se, da bodo naknadno določili vrstni red skupnih obveznosti družbe in kolektiva, tako da bi hitreje premostili ugotovljene težave, pri tem pa približali domači avtomobil kupcu. Po sebi naloge postavljajo tudi nadaljnji razvoj samoupravljanja.

Kar zadeva Elektronsko industrijo, je delovna skupina ocenila, da sprejeti ukrepi v republiki in v federaciji niso obrodili v tej delovni organizaciji takih sadov kot v drugih kolektivih. Kot je povedano v poročilu, ki ga je v imenu delovne skupine predložil republični sekretar za gospodarstvo Dragomir Milojević, ta organizacija, ena največjih v republiki, ni popolnoma razvila samoupravnih odnosov. Ustavnim načelom so v glavnem samo formalno zadeli. V kadrovske politiki je opaziti, da imajo tudi napake poslavljene vodilne funkcije, med strokovnjaki pa primanjkuje zlasti ekonomskega in delovnega kadra.

Dogovorili so se, da bodo še nadalje z združenimi močmi prizadevali pripomočki in kreditni stanja v podjetju. Toda glavni problemi so vendarle v kolektivu in zato je predvsem treba nujno pro-

stojnega svetovaleca Ustavnega sodišča SR Slovenije, Nado Klemenčiča, dosedanjega svetovaleca v kabinetu predsednika Skupščine SR Slovenije, in Borisa Šajinca, doslej sekretarja gospodarskega zbora Skupščine SR Slovenije.

Stenografi pri Hamdiji Pozdercu

SARAJEVO, 18. julija — Predsednik skupščine SR BiH Hamdija Pozderac je te dni sprejel v Sarajevu predstavnike stenografov Jugoslavije in sveta stenografov BiH in se z njimi pogovarjal o napredku in pomenu stenografskega poklica v naši samoupravni socialistični družbi. Predsednik skupščine BiH je tudi sprejel pokroviteljstvo nad IV. kongresom in zveznim tekmovanjem debatih stenografov Jugoslavije, ki bo od 19. do 22. septembra letos v Sarajevu.

Skupnost za razvoj turizma

Na Hrvaškem računajo v dveh letih pridobiti 57.000 novih ležišč

ZAGREB, 18. julija (Tanjug) — S skupnimi vlaganji sredstev organizacij združenega dela turističnega gospodarstva in drugih dejavnosti, zainteresiranih za razvoj turizma na Hrvaškem, in s tujimi posojili naj bi v SR Hrvatski letos in prihodnje leto dobili v vseh vrstah objektov še 57.000 postelj, od tega 18.360 v gostinskih objektih družbenega sektorja.

Sodijo, da bo ta program morda pogoj za uresničitev načrtovane rasti turističnega prometa in deviznega priliva, predvidenih z družbenim načrtom za letošnje in prihodnje leto.

Zaradi takšnih načrtov predvideva danes podpisani družbeni dogovor o združevanju dela in sredstev družbene produkcije za razvoj turizma, da naj organizacije združenega dela in njihove skupnosti iz gostinstva in turizma, trgovine, prometa, industrije, kmetijstva in gradbeništva s samoupravnim sporazumom ustanovijo skupnost za razvoj turizma na Hrvaškem.

Vala interes organizacij združenega dela, programirala razvoj, zbirala združena sredstva in spodbujala turistično dejavnost z različni plačevanji za odplačilo posojil.

Kulturna akcija med delavci naj se začne s knjigami! Priredbovne družbe! Vsebojelo organizacija je pomenila priredbovne družbe!

PREŠERNOVA DRUŽBA, Ljubljana, Borstova ulica 27

Dom za Rdeči prapor

V Kragujevcu grade prvi dom samoupravljalcev Jugoslavije

KRAGUJEVAC, 18. julija (Tanjug) — Tukaj bodo 20. julija začeli slovesno graditi prvi dom samoupravljalcev v Jugoslaviji.

Sodobno štirinadstropno poslopje na trgu AVNOJ bo imelo dvorano s 400 sedeži, 22 kabineti in učilnicami, založniškomatstveno in raziskovalno središče, razstavni prostor in prostore za družbenopolitične organizacije občine. Poseben del doma je namenjen marksiistični knjižnici in delu šole samoupravljalcev. Sestavni del tega objekta bo forum s 5000 sedeži. Tam bodo postavili spomenik samoupravljalcu in drog z rdečim praporom.

Dom bo končan 25. maja prihodnjega leta. Stal bo 18 milijonov dinarjev. Financirali ga bodo delavska univerza, delovne organizacije in skupščina občine Kragujevac.

»Ohridsko poletje«

OHRID, 18. jul. (Tanjug) — Na festivalu »Ohridsko poletje« so imeli pretekla večera prve koncerte v katedralni cerkvi Sv. Sofije. Predvčerajšnjim so nastopili člani godalnega kvarteta »Kerketa« iz ZRN, ki so izvedli godalni kvartet v B dur, opus 18 Ludwiga van Beethovna, Vile-rov godalni kvartet v C dur ter Dvorakov godalni kvartet v E dur, opus 96.

Rekli so:

Tehnokratske klike žele ohraniti privilegije

re, ko hočejo tehnokratske klike pridobiti ali ohraniti privilegiran položaj v gospodarskem sistemu in na trgu in zato nasprotujejo temu, da bi zastavljena vprašanja reševali z družbenimi dogovorjanjem in samoupravnim sporazumevanjem. Namesto, da bi se zavzemali za medsebojno razumevanje in skupni interes, uvažajo interese posameznikov, objavlajo lažne podatke, občejejo in razamirajo druge, sklicujejo pa se na interese delovnih ljudi v združenem delu. V pokrajini, pa tudi na narodne interese.

Pri vsem tem skušajo to doseči tudi s drugimi sredstvi, ki so tuja socialistični moralni (s korupcijo, kulturno in podobnimi načini). Take težave in ravnanja so seveda bolj izrazita v tistih organizacijah in okoliščinah, v katerih se niso odstranili tehnokratske in klerikalne poslovni in skupni družbeni politiki ne odločajo delavci. Tam te težnje krepijo odpor, ki je obstajal že prej, omogočajo pa tudi, da se pojavlja nov odpor proti razvoju socialističnega samoupravljanja. Zato moramo komuniste in delovne ljudi usposobiti, da bodo lahko odkrili take težnje in njihove zagovornike, predvsem v svojih vrstah in da se jim bodo odločno postavili po robu.

Ekrati in v zvezi s tem se kaže tudi odpor dogmatičnih, unitaristično-centralističnih in velikodržavnih elementov, ki napadajo našo federativno ureditev, povsod vlogo in odgovornosti republik in pokrajin ter nacionalno politiko ZK. Tudi v zadnjem času so na sestankih nekaterih organizacij ZK v Sarajevu posamezniki izrazili pomisleke ob stališčih ZK v zvezi z nacionalnim vprašanjem, posebno pa o nacionalni vlogi Muslimanov. Ti posamezniki so zagovarjali ustanovitve nekakšne jugoslovanske ali bosansko-hercegovaške narodnosti.

Za ljudi gre, ker ne morejo čakati

Kmetje, ki jih je prizadel potres, imajo polno pravico do odpisa prispevka za zdravstveno zavarovanje

LJUBLJANA, 18. julija. — Skupnost zdravstvenega zavarovanja Celje nam je poslala dopis, podpisal ga je dr. Aleksander Hraovec, čes da tisti del poročila s skupščine zveze skupnosti, ki govori o solidarnostni pomoči prizadetim občinam na celjskem območju zaradi potresa, ne drži. V dopisu pravijo, da so se pri njih že oglašali kmetje, ki so na podlagi zapisa, da bodo kmeljeje v prizadetih krajih oproščeni plačevanja prispevka za zdravstveno zavarovanje. Že zahtevali tak odpis. Dopolnjen dopis nam je dal, da navedba ne ustreza poteku seje in da je podpisana (dr. Aleksander Hraovec) že v zahvali za dodeljeno pomoč na skupščini povedal, da bomo imeli še težke probleme v zvezi z odpisovanjem prispevkov. In na koncu tega dopisa je še ostavilo: »Kljub pismenemu materialu, (ki so ga iz Celja predložili zvezi skupnosti na dan skupščine — opomba pisca) tudi sledi, da je neuradna ocena povzročene škode 5 do 6 milijonov din in v dodeljenim denarjem (3.170.000 — opomba pisca) ne bo moč kriti škodo niti na stavbah in inventarju. Kaj šele, da bi odpisovali prispevke.«

Tako dopis iz Celja.

Pri generalnem sekretarju zveze skupnosti zdravstvenega varstva in zavarovanja Slovenije Jožetu Planu smo danes za vsak primer vprašali, če smo bili točno v poročanju. Dobili smo zagotovilo, da smo bili in da so na skupščini tako, kot smo pisali, sklenili: prvič, da se iz sklada pozavarovanja dodeli celjski skupnosti 3.170.000 din kot akontacija pred dokončno oceno škode za ublažitve posledice potresa v obliki šentur in šmarje pri Jelšah; drugič, da je ta denar dodeljen namensko za povrnitev odpisanih prispevkov za zdravstveno zavarovanje kmetov

MARIJA NAMORS

DELO

Glavni urednik in direktor publikacij:

MITJA GORJUP

Odgovorni urednik:

SLAVKO FRAS

Namestnik direktorja:

ANITE MAHKOTA

Pomočnika glavnega urednika:

VLADO JARČ

SLAVKO BEZNIK

UREDNICI:

MIRO POČ (centralna redakcija), JANEZ STANEC (osebna redakcija), JOŽE SINCER (tiskovna redakcija), ALEKSA MISIC (gospodarsko), BOZIDAR PAHOR (znanja politika), TIT VIDMAR (kultura), MIRO ZA-KRAJŠEK (dopisništvo), VOJVO CERNELČ (znanstveni), REPUBLICANT (podlistek), EVGEN BERGANT (sport), BOGO SAJČIČ (kronika)

Giganta v stiski

Pogovor o aktualnih vprašanjih »Crvene zastave« iz Kragujevca in El-Niš — Pomanjkanje denarja za kredite

BEOGRAD, 18. jul. (Tanjug). Na posebnih sejah predsedstva republiške gospodarske zbornice, ki so se jih udeležili tudi predsedniki predsedstva Srbije Draža Marković, republiške skupščine Zivan Vasiljević, izvršnega sveta Dušan Krebić in CK ZK Srbije dr. Tihomir Vlašić, so predvčerajšnjim razpravljali o aktualnih problemih »Crvene zastave« v Kragujevcu in Elektronske industrije v Nišu. Sestali so se z namenom, da bi proučili analizo, ki so jo na podlagi dogovora, sklenjenega pred nekaj meseci, pripravile zadolžene delovne skupine. To so ocenili kot enega prvih konkretnih korakov za prebroditev nastalih težav.

»Crvena zastava« se je v dvajsetih letih razvila v giganta, ki ustvarja na 10 milijard dinarjev vrednosti proizvodnje. Svoje obrate in kooperante ima po vsej naši državi, poleg številnih kooperacij s tujino. Pri tem pa, so poudarili, je pomanjkanje trajnih obratnih sredstev za kreditiranje prodaje čedalje bolj pereč problem in da celo ogroža realizacijo načrtovane proizvodnje. Rentabilnost proizvodnje je zaradi podražitve materiala prav tako

ogrožena. V želji, da bi po-magal kolektivno, so je izvršni svet zavzel za sistemske ukrepe, v teku pa je tudi akcija, s katero naj bi zagotovili kreditiranje prodaje. Vendar pa so na razgovoru izrazili ne-zadovoljstvo s prepočasnim sprejemanjem nujnih ukre-pov v zvezi s carino, davkom in prodajo avtomobilov, zato je naš trg tudi prenasiten z uvoženimi avtomobili, in to ravno zdaj, ko se tudi naj-bolj znanim avtomobilskim firmam na svetu kopijo vo-

zila v skladiščih. Dragoval Marković je ugotovil, da ima avtomobilska industrija v okviru srednje-ročnega in dolgoročnega načrta, Jugoslavije posebno me-sto, zato nikakor ni mogoče nadaljevati proizvodnje, ki se tu in tam razvija pod vpli-vom sporadičnih gibanj in bolj ali manj ugodnega sple-ta okoliščin. Vprašal je tudi, ali je mogoče domačo proi-zvodnjo ščititi samo s carino, ko na dopuščamo letni uvoz tudi do 70.000 vozil.

učiti samoupravne odnose. Predsednik izvršnega sveta Dušan Krebić ima vtis, da so v Elektronski industriji pri ustanavljanju temeljnih organizacijskih zakonitosti za ob-stoj nujno potrebni kriteriji — racionalno in uspešno slo-vojanje. Poudaril je, da si bo izvršni svet še nadalje pri-zadeval izpolniti, kar od nje-ga pričakujejo, opozoril pa je, da ni mogoče še naprej dopustiti stihije v organizaci-ji in proizvodnji in da je treba čimprej odločno napra-viti konec praksi, da »hodi jo ljudje po osebne dohodeke v izvršni svet«.

Novi vojaški strokovnjaki

BANJALUKA, 18. jul. (Tanjug) — V šolskem centru okolišnih enot »Petar Drapšin« v Banjaluki so končali šolanje gojenci srednje vojaške šole okolišnih enot. Gojenci so štiri letno šolanje končali s povprečnim prav dobrim uspehom. Trem najboljšim gojencem — Božidar Rakiću, Jovanu Ostojicu in Ljubomir Lujanici — so izročili darila zveznega sekretarja za narodno obrambo, šolskega centra »Petar Drapšin« ter občinskega štaba za ljudsko obrambo Banjaluke.

Na trgu je trenutno dovolj cementa

BEOGRAD, 18. jul. (Tanjug) — Potem ko je nekaj časa pri nas primanjlovalo cementa, je trenutno na tržišču dovolj tega pomembnega gradbenega materiala.

V prvem polletju so domači potrošniki dobili skupno 3.577.930 ton cementa, kar je za 6 odst. več kot lani. V prvih šestih mesecih. Domače cementarne so do konca junija letos proizvedle 3.217.571 ton ali za 41.000 ton več kot lani. V tem obdobju. Ekrati pa smo v letošnjem prvem polletju uvozili 450.000 ton cementa, kar je za 40 % več kot lani.

Tako so domači potrošniki v letošnjem prvih šestih mese-cih dobili za približno 6 odst. več cementa iz domačih ce-mentarn in hkrati še okrog 167.000 ton več cementa iz uvoza kot lani v prvem pol-letju.

Zgodilo se je 19. julija

Danes je petek, 19. julija 1974, 200. dan v letu. Do konca leta je še 165 dni. Na današnji dan se spominjamo med drugim naslednjih pomembnejših dogodkov iz bližnje in daljne preteklosti:

1944 — Brigada Janka Premra-Vojka je zavzela domobransko postojanko v Hotavljah v Selški dolini.

1943 — Zavezništvo letalstvo je prvič bombardiralo Rim.

1893 — Rodil se je ruski pesnik Vladimir Majakovski.

4236 pred n. š. — 19. julij 4236 pred našim šte-jem je verjetno najstarej-š datum v zgodovini člove-štva. Stari Egipčani so te-ga dne začeli šteti leta t. im. Siriusovega obdobja.

Več kot 6000 razstavljalcev na velesejmu

ZAGREB, 18. jul. (Tanjug) — Na letošnjem jesenskem zagrebškem velesejmu bo sodelovalo več kot 6000 domačih in tujih razstavljalcev iz 50 evropskih, azijskih, afriških in ameriških držav ter iz Avstralije.

Letošnji mednarodni jesen-ski zagrebški velesejem bo od 12. do 22. septembra. V 40 pa-viljonih bo na približno 280.000 kvadratnih metrih raz-stavnih površin okrog 300 ti-soč izdelkov. Skoraj vse sta-vne površine na zagrebškem velesejmu so že več me-secev razprodane.

Na letošnjem jesenskem ve-lesejmu bo tudi domača in-dustrija prikazala precej no-vosti — od ladjedelništva do kemične, polihistrene, lesne, tekstilne, usnarske, kovinske in drugih industrijskih panog.

Start za 300 kW omrežje

Graditi so ga začeli v Trnovem pri Sarajevu — Gospodarski pomen

SARAJEVO, 18. jul. (Tanjug) — V Trnovu pri Sarajevu so danes začeli graditi 300-kW elektrovozno omrežje, ki ga morajo zgraditi zato, ker sta se v BiH povečali poraba in proizvodnja električne energije, pa tudi zaradi velike koncentracije sil proizvodnih zmogljivosti, ki na posameznih območjih že presegajo 1000 MgW. V kratkem pa bodo presle tudi 2000 MgW.

Uresničitev celotnega programa za gradnjo in razvoj tega omrežja v Jugoslaviji ima izreden ekonomski pomen za BiH.

Gradnja omrežja ima velik pomen tudi za uspešno premagovanje občasnega pomanjkanja električne energije, saj bo omrežje električno energijo lahko prevzemalo od sosednjih držav, ki imajo 300-kW prenosni sistem. Visokonapetostni daljnovodni sistem bo povezoval vse najpomembnejše vire energije in potrošnje.

Z začetkom gradnje 300-kW omrežja so začeli uresničevati sprejeti razvojni program elektrovozne energije. Od leta 1976 do 1980, ki predvideva tudi izgradnjo 6 hidroelektrarn, 4 termoelektrarn in ustreznih daljnovodov. To naj bi stalo okoli 14 milijard dinarjev, proizvodnja električne energije pa se bo v BiH s 6,5 povečala na okoli 13 milijard kWh.

Informiranje na novih temeljih

Sestanek sekretarjev zvezne, republiških in pokrajinskih konferenc SZDL: jasno in pretehtano obveščanje

BEOGRAD, 18. jul. (Tanjug). Na današnjem sestanku sekretarjev zvezne konference in republiških in pokrajinskih konferenc SZDL so sprejeli dokument skupščine SFRJ »Obveščanje delegatov, delegacij in javnosti o delu skupščine SFRJ«. Sekretarji so se zavzeli za to, da bi v socialistični zvezi že septembra organizirali medsebojno izmenjavo mnenj in prvih izkušenj republik in pokrajin pri ustvarjanju novega sistema obveščanja.

Delegati in delegacije morajo dobiti jednake, jasne, pravčasne in pretehtane informacije o tem, kaj se pripravlja v delu skupščine. Pri sestavljanju takšnih informacij naj ima pogovorno vlogo sam predlagatelj odločitev, ki bi bil dolžan delegatki bazi priskrbiti predvsem politični povzetele predloga. Povzetele bi vseboval vse za uspešno odločanje nujno potrebne elemente.

Na sestanku so opozorili tudi na pomen lokalnih sredstev obveščanja (v TOZD, krajevnih skupnostih, občinah ali medobčinskih skupnostih) in izrazili mnenje, da bi bilo treba njihovo delovanje koordinirati, morda v okviru stalnega organa v republiki oziroma pokrajinskih konferencah SZDL. Prav tako pa je treba zagotoviti tudi dobro in učinkovito medrepublično obveščanje, ki je važen element pri sprejemanju odločitev v skupščini. Vsaka informacija bi morala zajemati avtentične interese baze, in sicer naj bi izražala tudi različna stališča glede enega in istega problema, kar bi omogočilo usklajenost stališč in sprejemanje dogovorov. Vsekakor bi bilo s tem tudi sprejeti sklepi učinkovitejši in njihovo izvajanje uspešnejše, kar je za funkcioniranje delegatskega sistema velikega pomena.

Sprejemi in obiski

Sprejem ob državnem prazniku LR Poljske

LJUBLJANA, 18. jul. — Generalni komandir LR Poljske v Zagrebu Stefan Nowak je ob državnem prazniku — 30. letnici LR Poljske priredil danes sprejem v klubu poslanecev v Ljubljani. Sprejema so se udeležili podpredsednik republiške skupščine Beno Zupancič, podpredsednik republiškega izvršnega sveta Zvonko Dragan, predsednik mestne skupščine inž. Tone Kovič, rektor univerze prof. dr. Janez Mikšinič, člana sveta federacije France Leskovec in Albert Jakopič ter več predstavnikov našega družbenopolitičnega, gospodarskega, kulturnega in umetniškega življenja.

Kar zadeva delo konference SZDL Jugoslavije in organizacijo njenih delovnih organov, je posebno pomembna skupna akcija vseh družbenopolitičnih organizacij pri urejanju družbenih problemov. Skupno delo bi se izražalo v skupnem pripravljanju sej, usklajevanju stališč kakor tudi delu sedanjih organov v razširjeni sestavi — kar bo terjalo tudi, da ustrezno prilagode sestavo sedanjih organov zvezne konference SZDLJ.

Kup skrbi

Položaj mariborskega gospodarstva po petmesečni oceni ni preveč rožnat

MARIBOR, 18. jul. Predstavniki mariborskega družbenopolitičnega življenja so se danes sestali na pogovor s člani predsedstva skupščine SR Slovenije, ki jih je vodil predsednik skupščine SR Slovenije dr. Marjan Brečelj.

Položaj mariborskega gospodarstva in tudi drugih področij v tem trenutku, pa čeprav so pri roki samo podatki za prvih pet mesecev, ni rožnat, nasprotno, je celo zaskrbljujoč.

Res je, da so integracijski procesi v zadnjem času izredno hitri in to tako v trgovini kot v industriji, vendar pa številke kažejo, da na primer trgovina, ki je prej predstavljala 8 odstotkov, predstavlja letos samo še 6,2 odstotka trgovske dejavnosti Slovenije. Največji vzrok je v tem, da Maribor skorajda nima zunanje trgovine. Rast gospodarske proizvodnje je napram istemu obdobju lani vija za šest odstotkov, to pa je za polovico republiškega povprečja. Tako v Tarnu povečanje nanese le en, v kemični industriji dva odstotka. Vzroki so v pomanjkanju reprovromateriala, elektriki, neuklajenosti cenah in podobno. Problem je tudi akumulativnost. Vzroki so v uvozu surovin, v limitiranih cenah in pa tudi v tem, da se nekatera jugoslovanska podjetja zapirajo in ne izplačujejo dolgov, torej pojav, ki smo ga

poznali pred tremi leti, samo v večjem obsegu.

Kot mariborsko, specifično moramo upoštevati tudi velik odziv kupne moči v trgovini; vzrokov za zaskrbljenost je več kot dovolj. Seveda pa tudi v Mariboru dovolj komunalnih in drugih problemov. Medtem ko so vprašanje vodovoda zadovoljivo rešili, pa je v samem mestu še več kot 100 kilometrov neasfaltiranih cest, za novo asfaltiranje pa imajo na voljo samo 2.000.000 dinarjev. Dejstvo je, da je večji del mariborskih komunalnih problemov posledica pretežnosti cen v preteklosti, teh pa sedaj ne morejo nametkrat dvigniti.

Člane predsedstva SR Slovenije je tudi zanimal izredno nagel razvoj visokega šolstva, področja, ki resnično dosega hitre in lepe uspehe. Dejstvo je, da bo le s hitrejšim razvojem tako osnovne kot srednje, predvsem v višješolske mreže dovolj sposobnih kadrov, tako za gospodarstvo kot tudi za druga področja našega življenja.

JOZE JERMAN

DAN VSTAJE

Prireditve ob 22. juliju, dnevu vstaje slovenskega naroda

LJUBLJANA, 18. jul. Ob 22. juliju, dnevu vstaje slovenskega naroda, bodo v številnih krajih razne spominke in druge prireditve. Med drugim bodo proslavljali tega velikega slovenskega praznika tudi:

v Lovrencu na Pohorju
21. julija, ob 10. uri bo govoril Sergej Kraigher;
v Artičah
bodo 21. julija ob 14. uri odprli novo cesto od Pohance do Artič, kjer bo na zborovanju govoril Franc Šetina;

v Cerknem
bo 21. julija ob 8.30 zborovanje kolektiva ETA, na katerem bo govoril inž. Janez Barborič;
na Socerbu
bo 21. julija osrednja slovesnost obalnega območja, govoril bo Marjan Rožič;
na Okroglici nad Cajnarji pri Cerknici
bo 21. julija ob 10. uri odkrile spominke plošče začetku organiziranega upora na tem območju, govoril bo Vladimir Logar;

v Jelendolu pri Trzinu
bo 21. julija ob 15. uri proslava. Počastili bodo 30-letnico prvih volitev ljudske oblasti kranjskega okrožja, govoril bo Bogdan Osolnik;

v Čepovanu
se bodo 21. julija ob 10. uri srečali nekdanji pripadniki zaščitnega bataljona IX. korpusa, na zborovanju pa bo govoril Albert Jakopič-Kajtmir;

v Dolcah med Branikom in Komnom
bo 21. julija proslava 32-letnice I. kraške čete;

na Vrhu nad Trbovljami
bo 21. julija ob 10. uri proslava Zasavja;

na Zgornji Slivni pri Vačah
bo istega dne ob 10. uri proslava borcev litijske in hrastinske občine;

na Pudgaskem pri Črni
bo 21. julija srečanje koroških partizanov in aktivistov;

v Dobri
bo v soboto, 20. julija ob 11. uri osrednja proslava, ki se je bodo udeležili borci V. prekomorske brigade, podelili bodo nagrade Slavka Slandra in priznanja samoupravnih;

na Jezerskem
se bodo 21. julija ob 11. uri zbrali partizani in aktivisti na osrednji proslavi kranjske občine;

v Vrhopolju pri Moravčah
bo 21. julija ob 8. uri srečanje borcev Slandrove brigade;

v Vevčah
bodo 22. julija ob 10. uri odkrili spomenik 80-tim padlim papirničarjem tamkajšnje tovarne;

na Jelši pod Bohorjem
bodo 22. julija ob 10. uri počastili 30-letnico prihoda 14. divizije na Kozjansko;

na Cviblu pri Trebnju
se bodo 22. julija ob 10. uri srečali borci in člani družbenopolitičnih organizacij.

Zadovoljni Siemens in mi

Predstavniki dobavitelja medicinske opreme v Kliničnem centru

LJUBLJANA, 18. jul. — Včeraj popoldne so obiskali ljubljanski Klinični center generalni direktor medicinske opreme Siemens dr. Kuhter in njegovi sodelavci, kjer jih je direktor Zdravko Krivina seznanil s delom te velike zdravstvene ustanove. Gostje so si ogledali oddelke kirurgije, opeklinškega centra, oddelke intenzivne nege, rentgenski inštitut, za katere je ta firma iz ZR Nemčije dobavila velik del opreme. Že leta 1971 je Klinični center podpisal s Siemensom pogodbo o sodelovanju in oddelki so dobavljali opremo po zelo ugodnih kreditnih pogojih. Predstavniki Siemens so od naših strokovnjakov dobili ugodno oceno o delovanju aparatur.

M. N.

Pota do kuruze

Koruzo in sojine tropine si morajo živinorejci zagotoviti pravočasno, ne pa takrat, ko bodo cene najvišje

LJUBLJANA, 18. jul. Koruzo in sojine tropine si je treba zagotoviti takrat, ko je cena najnižja, ne ju v stiski kupovati za vsako ceno. O nakupu sojinih tropin naj bi se živinorejci odločili na jutrišnji seji, o organiziranem nakupu kuruze pa bi se bilo treba dogovoriti do začetka septembra, so menili na današnji seji sekcije za krmila pri kmetijskem poslovnem združenju v Ljubljani, ko so ocenili razmere na trgu.

Uvoz sojinih tropin se ureja v zveznem merilu. Slovenski živinorejci imajo vedno težave pri preskrbi s koruzo. Do konca avgusta naj bi jo uvozili za potrebe v vsej državi 300.000 ton, doslej pa le 100.000 ton. Od tega so dobile delovne organizacije v Sloveniji le 11.700 ton, kar je zelo malo. S takim razdeljevanjem se ne morejo strinjati. Tiste kmetijske organizacije, ki pridelajo toliko kuruze, da jo celo prodajajo ali izvažajo, ne bi smele biti udeležene pri delitvi uvožene kuruze.

Predlagali so, naj bi nekdo ugotovil, koliko je še kuruze v raznih skladiščih. Cena namreč kar naprej raste in se je skupaj s prevoznimi stroški v Slovenijo dvignila na 2,30 din za kg. Pa še težko jo je dobiti. Če je ni, potem je tudi pri ceni 2,50 ali 3 din za kg ne bo dovolj. To bi bilo treba ugotoviti in povedati, da bi živinorejci vedeli, na kaj lahko računajo.

Zastavili so si tudi vprašanje, kako si pomagati v prihodnje. Imajo že nekaj izkušenj. Pred dvema letoma se je povezal 22 kmetijskih organizacij v Sloveniji, da bi si s skupno pogodbo zagotovile kuruze po zmernih cenah pri kmetijskih kombinatih, ki je pridelajo veliko. Ni jim

uspešno. Lani je nekaj kmetijskih organizacij sklenilo pogodbo z direktijo materialnih rezerv. Tudi tu ni bilo veliko boljšega, saj je tudi ona precej odvisna od predlovalcev. Po teh izkušnjah menijo, da bi se morale povezati vse kmetijske organizacije v Sloveniji in bi do materialnih rezerv vzele v zakup nekaj skladišč za okoli 100.000 ton kuruze, s trgovskimi organizacijami pa bi sklenile pogodbe za vsakršno število dodatnih 30.000 ton, potem pa kupile toliko kuruze, kolikor ne bi dobile, kar je cena najnižja.

JOZE PETEK

Otrok in nagradne igre

Posvet v Ljubljani: možne številne škodljive posledice

LJUBLJANA, 18. jul. — Danes je bil v kliničnem centru za psihiatrijo v Ljubljani na pobudo revije »Slovenija« paralelel pogovor o škodljivih posledicah nagradnih iger, namenjenih otrokom. Pogovora so se udeležili znani slovenski strokovnjaki s področja kriminologije, psihiatrije, psihologije in ekonomske propagande. Vsi navzadi so si bili edini, da bi bilo nujno potrebno posebej še, ko gre za reklamiranje prehrambenih proizvodov pa tudi, kakšne reklame se podjetja poslužuje. Dogajalo se je, da so otroci brskali po smetnjakih za pokrovniki nekega jogurta, ker za deset zbranih pokrovnikov dobijo nekakšno čepico. Otroci so kupovali neko vrsto piva, da bi prišli do obljubljene nagrade. Ničesar so poudarili, ni pa ničesar zoper reklamiranje proizvodov, potrošniki pa je misliti na moralno in fizično škodo, ki jo v zdravju škodljive posledice, ki jih lahko nagradne igre prinašajo.

Rdeč od sramu

Gostinci in turistični delavci si izmišljajo za slabo bero prozorne izgovore, kriva pa je edino splošna druginja

SARAJEVO, 18. jul. Če je turistični trg doslej še lahko prenesel visoke kalkulacije cen naših gostincev, vtem ko smo se bližali evropski konkurenci, je zdaj, ko smo že daleč prekosili Španijo, Italijo in Grčijo, strategija naših turističnih poslanecev doživela pravo polomijo. Očitno je, da smo se ušeli, in nobene krize in devalvacije in inflacije, svetovna nogometna prvenstva itd. ne morejo biti razlog, da je bil v šestih mesecih tega leta dohodek od turizma kar za 30 odstotkov manjši kot lani.

Razloge, tiste najvažnejše in najbolj objektivne, bi bilo treba iskati v dveh glavnih faktorjih: visokih cenah in premajhni zavzetosti za domačega gosta. Pokazalo se je torej, da drža tista znana adeviza »turističnih strokovnjakov iz Makarske: ni velikega turizma brez domačega gosta. Kdor ni s tem računal in prilagajal svojih cen domačemu šepu, ta zdaj gleda prazne postelje in vali krivdo na vse druge razen nase, morda na neko politiko, ko smo šli skorajda v napad na delavce počitniške domove in z dokajšnjim sumničanjem gledali na tiste, ki so z obal Jadrana gradili mostove v notranjost države.

Zdaj se nam z velikim hrupom na lepem ponujajo super hoteli za domačega gosta. Bleščeča »Croatia« v Cavtatu je začela pravo ofenzivo, da bi privabila domačega gosta. To delajo tudi nekateri drugi. Te dni sem se mudil v več naših luksuznih

in tako imenovanih povprečnih hotelih, obiskal sem nekatere turistične kraje in vtis, ki sem ga dobil, mi vsiljuje sklep, da iz te moke ne bo dosti kruha.

Vzemimo Cavtat. V najnavadnejši zasebni gostilni ob morski obali vami vrli gostinec ponuja pivo po 12 dinarjev steklenico. To je prejkone svetovni zaslužkarški rekord. Industrija piva ne dobi od steklenice niti 20 par, tako imenovana država ne vzame za davek več kot en dinar, in če vse to seštejemo, steklenica piva ne stane več kot tri dinarje. Ta zasebni torej spravi v žep celih 9 dinarjev, kar pomeni 300-odstotni dobiček, čemur ni pri mere na svetu, če upoštevamo, da ne gre za noben luksuzni in komfortni objekt. Pa recite, če ta moderni način izvajanja denarja ni pravo razbojništvo!

Ali pa obiščimo hotel »Croatia«. Tam sem bil v gosteh pri zelo ljubeznih poslov-

nih ljudeh. Enako kot v slovitih hotelu »Lave« v Miljevu pri Splitu. Iz obeh sem odnesel enak vtis — da so me kot domačega gosta podcenjevali. Vsi napisi v teh dveh hotelih so v najhujših jezikih, ob oznak uslužbenec pa do najmanjše informacije. V najnavadnejših obvestilih o izletih in turističnih krajih so škarje izrezale besedilo v našem jeziku in tako okrnjeni prospekti z besedilom v angleščini, nemščini in francoščini zdaj vise po recepcijah.

Noben jugoslovanski dnevnik, nobena naša revija tukaj ni našla prostora. Žal mi je, da nisem imel priložnosti pogledati knjižnice »Croatie«, toda ker je na vratih tudi ta beseda napisana samo v angleščini, nisem bil pri volji, da bi stopil še tja.

Enaki napisi označujejo kegljišče, nočni klub, konference, dvorano, zdravstveni trakt itd. Toda tisti, ki ga vabijo bi morali vendar gledati na to, tako kot bi tudi

turistične, tržne ali kaj vem kakšne inspekcije morale nadzirati višino cen, pa čeprav ne bi bile pod nadzorom, če hočejo, da bo domači gost prišel denimo v Cavtat, ne da bi tam prežal nanj kot razbojnik kak zasebni gostinec. Bolj zaradi sebe, svojega ugleda in napredka, kot pa zaradi nase, ki potem, ko se enkrat opešemo, dobro pazimo, da ne gremo več na podobne imenice.

Na to bi morali misliti tudi tisti, ki v imenu društva upravljaljo kamp na Plitviških jezerih, ne pa da za obisk v kampu določijo na osebo ceno, ki je skorajda enaka ceni sobe v večini novih hotelov pri nas. Kaj naj šele rečemo o letoviški taksi, ki znaša tam celih 6 dinarjev dnevno na osebo. To je eden izmed neslavnejših svetovnih rekordov, nekaj zaradi česar pravi turistični delavci zardevajo, zaradi česar je naš turizem letos rdeč od sramu, vsaj pred nami, domačimi gosti.

LJUBOMIR SOLOMONOVIC (»Oslobodjenec«)

OBVESTILO

Natečaj za zasedbo prostih delovnih mest v Zveznem sekretariatu za zunanjo trgovino (Beograd, Kneza Miloša 26, telefon 685-142), ki je bil objavljen v Delu 19. junija, v Uradnem listu št. 32/74 pa 27. junija 1974, velja še do 27. julija 1974.

RENAULT 12

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL
NOVO MESTO

Dolgoročno poslovno tehnično sodelovanje med firmo RENAULT in tovarno IMV se uspešno razvija. RENAULT in IMV izdelujeta RENAULT 12 TL avtomobil iz kategorije vozil, ki so na trgu najbolj iskana. RENAULT 12 TL je varen in zanesljiv pri vseh pogojih vožnje. Naprej pomaknjen motor zavaruje potnike pri trčenjih. Notranja oprema in instrumenti so prilagojeni anatomiji telesa in udobnosti glavo. Bolj kot kdajkoli prej, je ravno danes pomembna ekonomičnost vozila. RENAULT 12 TL Zelo elastičen motor ima dve prednosti: štednja goriva in dolga življenjska doba. Protikorozijska zaščita karoserije s cinkofosfatiranjem, elektroforezo in plastificiranjem podaljša življenjsko dobo. Cena z vsemi dodatki: 73.534 din fco tovarna Novo mesto. Dobava: takoj po prispelem plačilu. Poslovavnice IMV vas seznanjajo o ugodnih pogojih kreditiranja pri poslovnih bankah.

Za vse podrobnejše informacije Poslovavnice IMV: Ljubljana, Titova 172 a, tel.: 061 349-485 Novo mesto, Zagrebška 18—20, tel.: 068 21-075

„8 in 7“ v Sao Bento

General Spínola, ki se je dva meseca skrivaj za predsednikom Spínolo, je znova nastopil v vojaški uniformi: vladno krizo, ki jo je 9. julija izdal premier Palma Carlos s trojno zahtevno — več pooblastil premieru, odgoditev splošnih volitev za eno leto in predhodna volitev predsednika republike — je razrešil po vojaško. V vladni, ki jo je sestavil polkovnik Vasco Gonçalves, je osem oficirjev in sedem civilistov po formuli 8 + 7; komunist Cunha je ostal minister brez listnice in socialist Soares je obdržal zunanje ministrstvo. Z drugimi besedami, vojska, ki je po prevratu izjavljala, da nima političnih ambicij, je okrepila svojo vlogo pri neposrednem upravljanju države, v kateri je ključni problem upravljanje oblasti: hkrati je preveč osebna in preveč razredna, da ne bi porajala trenj in se kot institucija pogosto vrtela v vprazno.

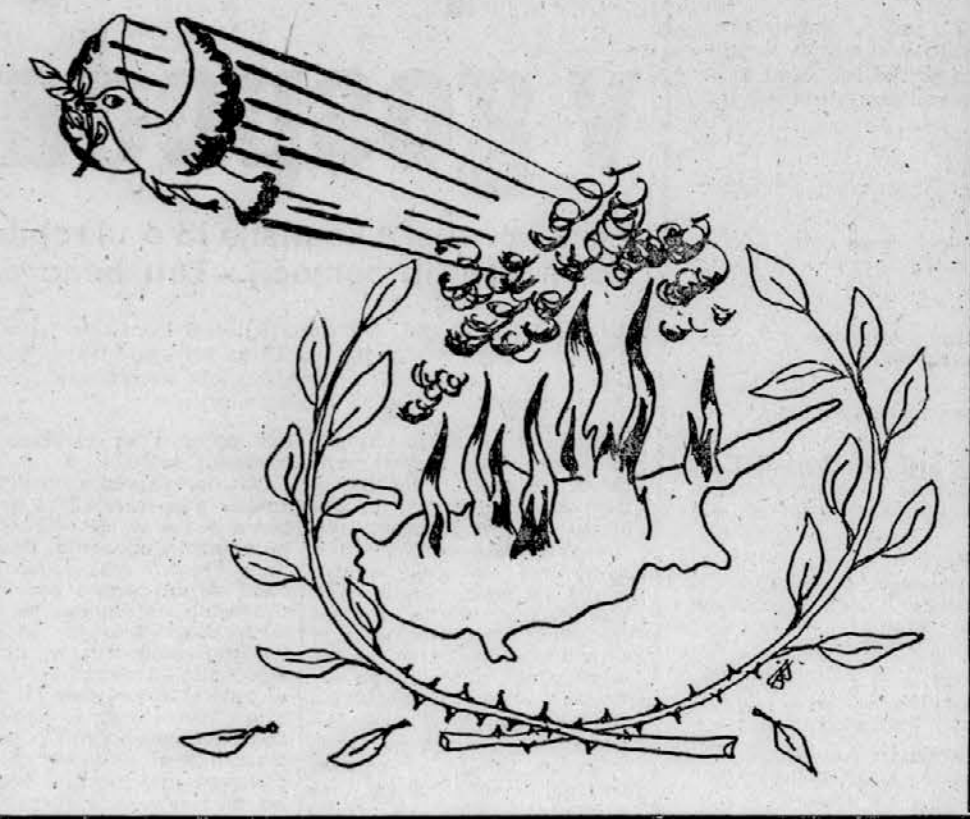
Preveč osebna: medtem ko so levičarske stranke zahtevale, naj bivšega premiera in biserja predsednika postavijo pred sodišče, ima je Spínola dovolil, da nekanonizirano ožidat v Brazilijo; sam je imenoval bivšega prosvetnega ministra Veigo Samaa za predstavnika v OZN, v pogajanjih z Gvinejci pa je postavjal take pogoje, da so pogovori prišli zavrti... In preveč razredna: upravlja predsednik Spínola, pa huntu in gibanje oboroženih su, državni svet in nazadnje še vlada... Preveč medsebojno nerazumevanje elementov, da bi bila uprava lahko harmonična in učinkovita. Nelagodnost te vrste je obdržala ves čas po prevratu, le da jo je v prvem obdobju privlačilo uspešno navdušenje, izkazano s padcem jasišma.

Ob novi vladi premiera Gonçalesa di lahko rekli, da se je okrepila prejšnja vloga gibanja oboroženih sil, to je mladih oficirjev, in to v škodo tako političnih strank kot osebne odločnosti predsednika republike. Generali Spínola, državni svet, smatran doleži, kot svet v rokah predsednika republike, je namreč postal najvišji organ gibanja oboroženih sil in s tem prešel v roke mladim oficirjem, ki so tudi sebi v odnosu na palaco Bicer in huntu okrepili svojo pozicijo: major Saratua de Carvalho, duša in gonilo puca 25. aprila je bil imenovan za generala. Postal je poveljnik Izborske vojsne oblasti ter namestnik poveljnika kontinentalne operativne oblasti, s čimer je dobil v svoje roke vsot za vojaško intervencijo, če bi bili ogroženi vsilji in program 23. aprila. Sam je poudaril, da je dobil nova pooblastila »po volji svojih tovaršev« (mladih oficirjev), torej ne po volji predsednika Spínole.

Kako je torej razlagati potezo generala Spínole? Gre za obračun krmila ali za novo razdelitev kart? Je avtor te rešitve v celoti general Spínola, ali mu je bila vsaj delno vsiljena od mladih oficirjev? Predsednik pa, ali bo z vojaško metodo in disciplino v oblasti mogoče premagati težave, ki tarajo politično Portugalsko pri likvidaciji krstične dediščine? Letos bo namreč dežela prvič po osemstoletnem obdobju imela deficit v trgovinski in plačilni bilanci, pritok deviz usiha, kolonialistična desnica v Angoli in Mozambiku pa se spušta v pustolovščine, ki utegnejo resno kompromitirati vse narisane politične rešitve.

Vlado po formuli 8 + 7 čakajo torej težave naloz. M. SUSTAR

TIT: UBEŽNIK IZ CIPRSKEGA GRBA

Uradne obsodbe

V svetu ostro obsojajo državni udar na Cipru — Mednarodna skupnost naj zagotovi oblast Makariovi vladi

MOSKVA, NEW YORK, STOCKHOLM, RIM, LONDON, 18. jul. Sovjetska časopisna agencija TASS je objavila sporočilo sovjetske vlade o dogodkih na Cipru. Agencija poudarja, da je Sovjetska zveza podprla in da namerava še naprej podpirati neodvisen obstoj ciprske države.

Sovjetska vlada meni, da se morajo vse države, ki sodelujejo v svobodni in mir, odločno zavzeti za zakonito vladavino ciprske republike pod vodstvom predsednika Makaria ter za takojšnjo ustavitve tujega vojaškega vmešavanja v ciprsko notranje zadeve. Prvi korak k temu naj bi bil takojšnja odstranitev grških vojakov s Cipra.

Sporočilo sovjetske vlade dodaja, da je zarota na Cipru delo grških oficirjev, ki so na tem otoku in izpolnjujejo povelja grške vlade. Tu di grška vlada mora odgovorjati za svoja dejanja. Upravičeno lahko verjamemo govoricam, ki krožijo po vsem svetu, češ da so državni udar na Cipru zasnovali doloceni krogi pakta NATO, ki jim ne ustreza ciprska neodvisna republika in njena samostojna zunanja politika — politika nevrženosti.

Medtem ko so uradni ameriški krogi še vedno vzdržani ob dogodkih na Cipru in pozornost usmerjajo na posvetovanja s svojimi zavezniki v NATO o preprečevanju grško-turškega spopada — in s tem pravzaprav zagotavljanje čas zaratimom in grškim intervencionistom, ki hočejo prevzeti položaj na otoku — nekateri vodilni ameriški časopisi opozarjajo na resno nevarnost ob sedanjem razvoju na Cipru. Hkrati pa Washingtoni zamerijo njegovo ravnanje ob krizi v vzhodnem Sredozemlju.

Vodilni newyorški dnevnik »New York Times« prav ta ko poudarja to veliko nevarnost, ki je nastala ob nasilnem dejanju na Cipru. »Ne samo za integriteto Cipra, tudi za prihodnost organizacije Združenih narodov in za skupno varnost je življenjsko pomembno, da mednarodna skupnost grški vojaški diktaturi onemogoči nadaljevanje te odkrite subverzije.

Ozračje ni bilo še nikoli tako ugodno za učinkovito akcijo varnostnega sveta, OZN pa je posebej odgovorna za dogajanja na Cipru v zadnjih desetih letih,« piše »New York Times«. Poziv predsednika Makaria, naj bi takoj sklicali sejo varnostnega sveta, primerja j z zgodovinskim trenutkom mračnega leta 1939, ko je cesar Haile Selassie zahteval, naj Društvo narodov Etiopije zavaruje pred fašistično agresijo.

Švedski zunanji minister je izjavil, da se mora Švedska zavzeti za to, da bi močno mednarodno javno mnenje obsojilo vojaški udar in zunanjo intervencijo na Cipru. Vlada v Stockholmu meni, da morajo predvsem z odločnimi koraki preko OZN in po drugih poteh zagotoviti nadaljnjo samostojnost Cipra in njegovo ozemeljsko nedotakljivost.

Vodstvo švedske socialdemokratske stranke je izrazilo popolno podporo zakoniti vladi predsednika Makaria in vsem naprednim silam na Cipru. Švedski socialdemokratski ostro obsojajo udeležence vojaškega udara, posebej pa grško-vojaško huntu. Italijanska agencija Ansa je objavila sporočilo italijanskega zunanjega ministra ob vojaškem udaru na Cipru. Italijanska vlada meni, da je nujno treba zagotoviti neodvisnost Cipra in onemogočiti nadaljnjo demokratizacijo in ustavni razvoj tega otoka, kar

na vašo knjižno trgovino PRESENOVE POLICE

je edina pot za rešitev nacionalnega spopada.

Londonski konservativni »Daily Express« v današnjem uvodniku piše, da je predsednik Makarios v teh težkih trenutkih ravnal zelo pametno, ko je zavrnil britansko intervencijo na Cipru. Potreben je največji diplomatski pritisk na atensko vlado, naj umakne 650 grških oficirjev, ki vodijo uporniško nacionalno gardo na Cipru, pravi pisec članka in izraza prepričanje, da bi se v tem primeru predsednik Makarios v najkrajšem času lahko vrnil na otok.

Indija meni, da je nujno takoj sprožiti mednarodno akcijo, ki bi omogočila vzpostavitev miru in varnosti v Sredozemlju, ki sta ogrožena zaradi nasilne odstranitve zakonite ciprske vlade. Uradni predstavnik indijskega zunanjega ministrstva je izrazil obžalovanje zaradi odstavitve ciprskega predsednika Makaria, ki je bil izvoljen po ustavi.

Madžarska je svoj protest zaradi vmešavanja grške vojaške hunte na Cipru danes izrazila v izjavi državnega sveta za mir in združenja za OZN. Izjava poudarja, da javno mnenje izraža globoko ogorčenje in zahteva ustavitve prelivanja krvi in vrnitve pravic zakoniti vladi. Tragedija na Cipru ogroža težko pridobljene demokratične dobrote ljudstva in ciprskemu ljudstvu grozi z diktaturo vojaške hunte, kar bi lahko povzročilo zelo veliko napetost med grško in turško skupnostjo na otoku. Protest madžarskega sveta za mir in združenja za OZN tudi opozarja, da je pomembna vloga, ki jo ima pakt NATO na Cipru, resna težava pri urejanju položaja na Bliznjem vzhodu in da hkrati krepi stalistično Izraela, ki namerno ovira pogajanja v Zenevi.

Na razpravo ob East Riverju pa bo vsakekorpilval tudi razvoj diplomatske dejavnosti med velikimi silami. Čeprav so po udaru minili šele štiri dnevi, se že risajo obrisi izredno zanimivih mednarodnih povezav in razhajanj. O povezavah govorijo tisti, ki mislijo — na podlagi in-

Ozračje čakanja

Po prvi neuspeli seji VS OZN čakajo zdaj na Makaria, hkrati pa čedalje bolj opozarjajo, da »čas ne čaka...«

OD DOPISNIKA POLITIKE

NEW YORK, 18. julija. — Diplomatska dejavnost v zvezi s ciprsko krizo ob East Riverju po brezplodnem prvem sestanku varnostnega sveta ni zamrla, očitno pa je vse v znamenju pričakovanja predsednika Makaria, ki bo danes prišel v New York, že jutri pa naj bi govoril pred varnostnim svetom.

Upajmo samo, da ne bo izbruhnil »proceduralni« spor o tem, ali govori Makarios kot predsednik države ali kot »zasebnik«. Podružnica grške hunte na Cipru, ki je prevzela dejansko oblast na otoku, že poskuša združenim narodom nakopati spor v zvezi s pooblastili. Dolgoletnega ambasadorja in doajna ob East Riverju — Zenona Rosidesa — je »odpustil«, vendar za zdaj še brez uspeha. Če lahko verjamejo zasebnim zagotovilom članov sveta, nameravajo Rosidesa še naprej sprejemati kot predstavnika njegove države.

Po kulorirjih krožijo glasovi, da bi se v nekaj dneh na otoku, že poskušajo združenim narodom »delovni« osvetil. Marsikaj v njem je resda še jasno. Negotovitost je v veliki meri nenadoma končala, ker se je ameriške veleposlaniku na Cipru zdelo primerno sprejeti predstavnik upornikov — čeprav v Washingtonu poudarjajo, da to »samo po sebi ne pomeni priznanja Sampsona, kar bi bilo morebitni londonski pogovor državnega sekretarja Josepha Sisco z Makarijem ne pomeni, da Amerika še naprej podpira njegovo stran.

Je za ZDA Makarios sredoziški Castro? Pod formalno tancico pričakovanja se skriva »dolobno« nagibanje na stran upornikov, o katerem piše dnevni New York Times brez obojstranskega dodajanja, da je velik del dejavnikov v Washingtonu na Makaria »zelo dolgo« gledal kot na sredoziškega Castrea. K temu bi kajpada lahko dodali, da še med desnimi in konservativnimi variantami ameriške administracije kakor zaradi nekakšne čudne obsedenosti velikokrat nagonsko nagibajo k tisti, ki je najbolj desna — krasko in malo zato, ker se jim zdi »najenostavnejša« in »najbolj trdna«.

Zaradi tega se tukaj bojijo, da je Henry Kissinger je zavrnil priporočila nižjih funkcionarjev State Departmenta, naj podpre Makaria, in se odloči za postopno sprilazčenje z dejstvi. Najpomembnejše dejstvo v tem okviru pa je, kakor kaže, Nikos Georgiadis Sampson. Resda je hkrati silil tudi čisto drugačne razlage ameriškega ravnanja — namreč da je Amerika »prepuščala« potez Brezicem, da se ne bi zamerila Grčiji ali da bi lažje »spametoval« Grke.

V tem primeru se zdi, kot da se uradni Washington še ni povsem odpovedal »varianti Makariosa«. Ta verzija ni videti tako otipljiva in značilno ameriška kot prejšnja, vendar dopušča možnost, da se Henry Kissinger še ni odločil, ker mora upoštevati stališča evropskih zaveznikov. Zdi se, kot da temu v prid govori okoliščina, da Amerika ni protestirala proti izjavi NATO o »široki podpori« predsedniku Makariju, niti se ni od nje ogradila.

Pa vendar velja za vse te variante ameriškega strateškega ravnanja v vzhodnem Sredozemlju tale presenetljiva upokovitve: dobri odnosi z Grčijo, kjer ima vojaška opo-

rišča, se zdijo Ameriki važnejši in občutljivejši od dobrin odnosov s Turčijo, pa čeprav ta sprejema od Sovjetske zveze ponudbe za vojaško podporo.

Kot da je kocka padla. Pravijo: Amerika ne more drugače, kot da upošteva okoliščino, da ima v Pireju in na Kreti tako važna vojaška oporišča. Ker pa ima taka važna oporišča tudi v Turčiji, se opazovalci vprašujejo: zakaj daje prednost oporiščem v Grčiji? Nekateri odgovarjajo: zaradi Balkana.

Tisim, ki še naprej vprašujejo, zakaj zaradi Balkana, močje pokažejo nedavno poplavo članov, med njimi pozornost zbujajoči članek komentatorja Sulzbergerja o tem, da se zunanja politika, druga super sila dozdnevno obrača na vse to območje. Kakor da iščejo »širše pojasnila« za očitno prizadevanje, da bi se v vzhodnem Sredozemlju bodisi da se na tehtnici prevse preprosta varianta Pentagona ali rahločutnejše variante White Halla, Atlantiska zveza utrdila tako, da bi Ciper obdržal v orbiti, sprejemljivi za zahodni svet.

Tako se sedanja politika za hodu držav v luči ameriško-britanskega razpravljanja o Cipru, kjer ima London, ločeno od NATO, strateško letalstvo, oboroženo z atomskimi bombami, suče okrog štirih glavnih možnih variant izhoda iz krize.

Prva varianta: Ciper ostane neodvisen, nevržen, pod Makariom, kakršni je tudi bil. To naj bi bilo temeljno izhodišče vseh nevrženih držav, naj pa jasno, ali ga na Zahodu sprejemajo brez korektur.

Druga varianta: Ciper ostane neodvisen in nevržen, kot je bil, s predsednikom Makariom, ki pa bi nekoliško spreoblikoval svoje sedanje pozicije. Mnogi mislijo, da se za to ogrevajo Britanci.

Tretja varianta: Dovolj se zmeša grški oficirji, otok dobi »reakcionarno« vlado, letim strankam in organizacijam bo odzvonilo, toda grško-turški spopad bo preščen s tem, da bi za »eno« ostala formalna prepoved, Ciper bi ostal neodvisna država. To imenujejo nekateri »Kissingerjevo« varianto.

Četrta varianta: Otok se razdeli na dve administrativni enoti, grško in turško. Tega javno ni nihče omenil, toda turški premier Ecevit je v Londonu dejal, da ne razmišlja samo o obrambi dosežene statusa Cipra, ampak tudi o morebitnih novih idejah.

Tretja in četrta varianta bi omogočili, da poleg britanskim in enega ameriško-britanskega pomožnega oporišča, ki so že na Cipru, odpro se druga oporišča NATO.

Skozi ves ta klobčič se bo moral prebijati diplomati, ki bo neocel ali jutri ponovno sklican varnostni svet. Na dnevnem redu ni samo usoda Cipra, marveč tudi organizacija političnega in strateškega položaja v Sredozemlju.

JURIJ GUSTINČIČ

Zamuda tankov

LONDON, 18. jul. (AP) — Dolgoletni dopisnik agencije Associated Press na Cipru Alex Ephy, ki se je potem, ko so na otoku izvedli državni udar, umaknil v London, se je sešal s ciprskim predsednikom Makariom in imel z njim daljši pogovor.

»Dedek, dedek — vedela sva, da nisi mrtev!« sta radostno vzklikala vnučka predsednika Makaria, 10-letni Jakobos in 8-letna Helena, medtem ko so jima solze tekale po licih. Nadškof Makarios se je sklonil, nežno objel otroka in ju prižl v svoj široki, črni plašč. Vnučka sta bila s svojimi starši na področju v Londonu, ko so se razširile vesti, da je bil Makarios ubit med državnim udarom.

Poleg sorodnikov predsednika Makaria se je mnogo drugih ciprčanov zbralo v tretjem nadstropju hotela »Claridge«, kamor so prišli pozdraviti predsednika, ki je bil zaradi državnega udara prisiljen zapustiti otok. »Prišli smo, da pozdravimo njegovo vstajenje od mrtvih,« je rekel eden izmed obiskovalcev. V obeh mnogih so se zalebsale solze. Nekateri so pristopili k nadškofu, ga objeli in poljubili.

Makarios se je široko smehljil in se šalil, da bi skrli svoja čustva: »Šaj bi morali vedeti, da ne bom tako zlahkoma umrl... No, povejte, ali so bili nevrološki dobri?«

Makarios je v razgovoru z dopisnikom AP priznal, da bi se s sporočili upornikov o njegovi smrti kaj lahko uresničilo, če ne bi tanki, ki so napadli njegovo palačo, obkolili posojpja z majhno zamudo.

»Nikoli nisem verjel, da bodo grški oficirji šli tako daleč, da me bodo skušali ubiti... V resnici sem se čutil tako varnega, da sem to poletje prvič odšel v svojo letoviško hišo v gorah. V predsedniški palači v Nikoziji sem se vrnil le nekaj minut prej, preden so začeli pokati strelja,« je rekel Makarios in dodal: »Ti zlikovci govorijo, da spoštujejo neodvisnost Cipra. Kako neki, če me skušajo ubiti in strmoglaviti vlado?«

PREDSEDNIK MAKARIOS — Ob prihodu v Veliko Britanijo

Pravi, da ni bil prehuho zaskrbljen, ko se je začel napad na palačo. »Bil sem namreč prepričan, da moja garda nikoli ne bo dovolila napadalcem vdreti v palačo.«

Toda ko so uporniki začeli palačo bombardirati in ko je sprevidel, da bi se utegnili zgradba sesuti, je sklenil palačo zapustiti. »Odsel sem skozi dvorišna vrata, ker sem videl, da zadaj ni tankov,« pripoveduje Makarios, ki je zapustil palačo samo v spremstvu treh svojih telesnih stražarjev; ti so bili od izjalovljenega atentata v marcu 1970 vedno pri njem. »Šli smo skozi vrt, prestopili suho strugo potoka za palačo in ustavili na cesti neki avto. Voznik je takoj razumel, za kaj gre. Vsem so se prikazala štiri oklopna vozila, katerih namen je bil očitno ta, da preprečijo umik iz palače s zadnje strani. Vendar smo bili tedaj že daleč, imeli smo ravno še toliko časa, da sedemo v avto in se rešimo.« Ciprski predsednik se smehljalo, ko se spominja trenutkov bega in rešitve iz mreže, ki so jo zatezali okrog palače in njega samega.

Cez hribovit svet se je predsednik Makarios pripeljal v mesto Pafos, središče zahodnega dela otoka in njegov rojstni kraj, kjer mu je prebivalstvo pridelilo navdušen sprejem.

»Kar sem živ, me še niso tako krepko objemali. To-liko ljudi je bilo presrečnih, da me vidijo živega, potem ko so grški oficirji že razglasili, da sem mrtev.«

V škofovski palači je predsednik Makarios prebil noč in od tam se je po radiu obrnil na ljudstvo in ga pozval, naj se upre huntu. Potem pa je škofovski palačo začel obstrlejevati neki bolni čoln. Makarios je sprva razmišljal, da bi se umaknil v gore in od tam vodil odpor. Vendar sem spoznal, da bom bolje služil svojemu ljudstvu, če odidem z otoka, če osebno mobiliziram mednarodno pomoč zoper huntu in navzočnost grških oficirjev na otoku, v čemer je vzrok vseh težav.

Makarios se je z novinarjem razgovarjal neposredno po sestanku z britanskim premierom Wilsonom: »Zagotovil mi je, da britanska vlada nikoli ne bo priznala nobenega drugega razen demokratično izvoljenega predsednika.«

Med intervjujem, ki se je zavlekel čez dve uri, so ne-nehno brneli telefoni. Klicali so ga ciprski veselezniki iz raznih koncev sveta, ki so izražali svojo zvestobo Makariju in zantevali od njega napotke. Še močnejše se je pred hotelom zbralo kakih tristo štiri tisoč ciprčanov in grških emigrantov ter mu zagotavljalo svojo vdanost. Predsednik Makarios je z baklona spregovoril zbrani množici. »Globoko sem ganjen nad izrazi vaše ljubezni in podpore,« je govoril Makarios, medtem ko je množica vzklikala: »Odpot!... Odpot!«

»Da, šli bomo v odpor, dokler odurne hunte ne nazenemo!« je odgovoril ciprski predsednik.

SALAMANDER — SALAMANDER — SALAMANDER — SALAMANDER — SALAMANDER — SALAMANDER — SALAMANDER — SALAMANDER — SALAMANDER — SALAMANDER

Morris West (1)

Generalova smrt

Med polnočjo in zoro, medtem ko so njegovi rimski sosednji praznovali konec pusta, je Massimo grof Pantaleone, general v vrhovnem štabu, umrl v svoji postelji. Samec v zgodnjih šestdesetih letih, vojak spartanskih navad, je umrl sam.

Njegov služabnik, upokojen konjeniški narednik, je prinesel generalu kavo kot običajno ob sedmih jutraj in ga našel ležečega na hrbtu, popolnoma obledeloga, s široko odprtimi usti, strmečega v kasetirani strop. Služabnik je pazljivo odločil kavo, se prekrizal, pokril mrtve oči s kovanecem po petdeset let, potem pa telefonski generalovemu adjutant, kapitanu Girolamu Carpiju.

Carpi je telefoniral Direktorju. Direktor je telefoniral me. Moje ime boste našli v dosjeju Salamander: Dante Alighieri Matuoli, polkovnik karabinierjev, dodeljen protioverveščevalni službi na posebno dolžnost.

Službo običajno imenujejo z njenimi italijanskimi začetnicami, SID (Servizio Informazione Difesa). Kot slehera obveščevalna služba zavrača velikanse vsote denarja davkoplačevalcev za potrjevanje same sebe in dokaj manj za izbrskavanje podatkov, ki naj bi, če bog da, varovali republiko pred napadalci, izdajalci, voluhi, saboteurji in političnimi teroristi. Kot vidite, sem precej skeptičen o njeni vrednosti. Mislim, da po prvi strani. Saj tam delam: toda sleherni, ki tam dela, postane sčasoma tako ali drugače razočaran. Služba napeljuje k

izgubi nedolžnosti; iz ljudi dela ubogljiva orodja politike. Vendar, to je druga zadeva...

Massimo grof Pantaleone, general v vrhovnem štabu, je bil mrtev. Mene so določili, naj zrežiram nemoten odhod trupla. Potreboval sem pomoč. Vojska mi jo je poslala v podobni višjeje sanitetnega oficirja, polkovnika in sodnega oficirja, po činu majorja. Skupaj smo se peljali v generalovo stanovanje. Sprejel nas je kapitan Carpi. Generalov sluga je lokal ob kozarku grappe v kuhinji. Doslej še vse v redu. Nobene zmede. Nobenih sosedov na stopnišču. Nobenih sorodnikov še niso obvestili. Čopirja nisem kaj prida cenil, a moral sem ga pridobiti za diskretnost.

Srce se je pač ustavilo

Sanitetni oficir je opravil bežen pregled in sklenil, da je general umrl od prevelike doze barbituratov, ki si jo je odmeril sam. Napisal je mrlški list, sodni oficir ga je podpisal in ugotovil, da je smrt nastopila, ker se je ustavilo srce. Dokument ni bil zlagan; bil je zgolj ustrezen. Generalovo srce se je pač ustavilo. Škoda, ker ni nehalo biti že nekaj let prej. Škandal ne bi nikomur koristil. Lahko bi namreč prizadeval precej nedolžnih ljudi.

Ob osmih tridesetih je pripeljal vojaški rešilni avto in odstranil truplo. Ostal sem v stanovanju s Carpijem in s slugo. Sluga

nama je skuhal kavo in ko sva jo srebala, sem ga zasliševal. Njegovi odgovori so potrdili vrsto preprostih dejstev.

General je večerjal v mestu. Vrnil se je dvajset minut pred polnočjo. Takoj je šel v spalnico. Sluga je pozopal vrata in okna, nastavil alarmno napravo zoper vlomilce in šel spat. Vstal je ob šestih trideset in skuhal jutranjo kavo... Obiskovalci? Nobenih... Vlomilci? Tudi ne. Alarmne naprave se niso sprožile. Je kdo klical po telefonu, je general s kom govoril? Tega ne bi mogel vedeti. Če že, potem je general klical po zasebni liniji iz svoje spalnice.

Domači telefon pa ni zvonil. Generalovo obnašanje? Normalno. Bil je molčeč mož. Težko je bilo uganiti, kaj je kdaj mislil. To je bilo vse... Potrepljal sem ga po ramenu in ga poslal v kuhinjo.

Capri je zaprl vrata za njim, natočil dva kozarca generalovega whiskyja, mi ponudil piščalo in vprašal:

»Kaj bomo rekli njegovim prijateljem — in tisku?«

Bilo je vprašanje, kakršno bi pričakoval od njega: drobnjakarsko in brezpomembno. »Šaj si vidiš mrlški list, podpisan in overjen: naravni vzrok, zastoj srca.«

Kaj pa poročilo o obdukciiji?

Brez obdukciije

»Dragi kapitan, za ambicioznega človeka ste hudo naivni. Obdukciije ne bo. Generalovo truplo so odpeljali v mrtvašnico, kjer ga bodo pripravili za mrtvaški oder, a ne za dolgo. Hočemo, da ga vidijo. Hočemo, da ga počastijo. Hočemo, da žalujejo za plemenitim služabnikom republik, kar je v določenem smislu tudi bil.«

Min potem?

Potem pa hočemo, da ga pozabijo.

Pri tem nam lahko pomagata:

»Kako?«
»Vaš gospodar je mrtev. Za nas ste dobro delali. Zaslužite boljši položaj. Zase bi vam svetoval kaj daleč proč od Rima — južno Tirolsko, mogoče Taranto ali celo Sardinijo. V takih krajih se dosti hitreje napreduje, boste videli.«

»To bi rad še premisli!«
»Ni časa, kapitan! Se danes dopoldne boste prevzeli dokumente o premešitvi. Izročili jih boste izpolnjene in podpisane ob petih popoldne. Zagotavljam vam, da boste takoj po pogrebu že imeli novo službeno mesto... Da, kapitan...«

»Frosim?«
»Zapomnite si, da ste v izredno kočljivem položaju. Privolite ste, da boste vohunili za visokim oficirjem. Mi pri SID smo hvaležni; toda vaši tovariši oficirji bi vas zaničevali. Najmanjša nepravilnost bi torej uničila vašo kariero in lahko bi vas spravila tudi v hudo osebno nevarnost. Mislim, da me razumete.«

»Razumem.«
»Dobro. Lahko greste... še malenkost.«

»Kaj?«
»Kaj? Stanovanja imate. Prosim pustite ga tukaj.«

»Min kaj bo potem?«
»O, običajni postopek. Pregledal bom papirje in dokumente. Napisal bom poročilo. Pa prosim, pri pogrebu bodite žalostni... Ciao!«

Capri je šel, zavil v cape svojega dostojanstva. Bil je eden stih slabotnih čednih fantov, ki zmeraj potrebujejo in na splošno tudi dobijo pokrovitelja; in ki ga bodo zmeraj izdali močnejšemu. Uporabljal sem ga, da mi je poročal o Pantaleonejevih premikih, stikih in političnem udeleževanju. Zdal je bil samo še nepotrebnega nadlega. Notočil sem si še kozarec whiskyja in skušal urediti svoje misli.

Upi zarotnikov

Zadeva Pantaleone je imela vse značilnosti politične tempirane bombe. Ironično je bilo to, da bi lahko zakrčlral ime od enega konca Corsa do drugega, pa bi ga komaj eden med tisoč državljanov republike prepoznal. Od tistih, ki bi ga poznali, bi komaj vsak deseti razumel njegovo moč ali obseg zarote, ki se je spetla okrog njega. Direktor je razumel; jaz tudi. Imel sem mape o vseh poglavitnih udeležencih. Dolgo časa sem trpel, ker nisem mogel ukreniti nič proti njim. Niso bili zločinci — vsaj ne še. Vsi so bili veljaki — ministri, poslanci, industrijci, poklicni oficirji, visoki uradniki — ki so čakali na dan, ko bo smrt v Italiji — majava vlada, nemir in industriji, šepečajoče gospodarstvo, nesposobna birokracija in čez vse razočarano ljudstvo — spravili državo na rob revolucije.

Tistega dne, ki je bil blizu, kot je mislila večina ljudi, so kanili zarotniki prevzeti oblast in se predstaviti zmednemu ljudstvu kot rešitelji republike in varni trdnega reda in dlovočevih pravic. Res je, da njihovi upi nikakor niso bili brez podlage. Če se je posrežilo huntu grških polkovnikov, resnično ni bilo razloga, zakaj se veliki ko večji in dosti močnejši skupini Italijanov ne bi posrežilo še bolje... posebno, če bi jih podpirala vojska in če bi sile javne varnosti aktivno sodelovale.

Vrsta vprašanj

Njihov simbolični voditelj je bil določen že dolgo: plemeniti vojak, nekolič mlajši adjutant maršala Badoglio, strastni patriot, prijatelj preprostejšega človeka, general Massimo Pantaleone. Zdal pa se je general sam odstranil s prizorišča. Zakaj neki je to storil? Kdo ali

PRIMORSKA

Kam z breskvami?

Potršniki imajo spet vzrok, da se jezijo nad trgovci, medtem ko kmetje precej težko ugotovijo, kaj pridelke breskev in marelic, so tržnice v večjih potršnih in turističnih središčih razmeroma slabo založene in sadije je drugo. Zdi se, da je moč oceniti, da bo ostalo tako v Brdih kot na Vipavskem, od koder prihaja največ sadija na slovensko tržišče, precej dreves neobrnanih.

V potršni središča Gorenjske, osrednje Slovenije in dolina Sotarske ter Tržaška prihaja usako jutro po nekaj sto avtomobilov s prikolicami ter kombijev, naloženih z breskvami, hruškami in drugim sadjem. Poleg pridelovalcev so za volanom mnogokrat tudi različni prekupčevalci. Kmetijski organizaciji v Brdih in na Vipavskem se namreč zelo malo zanima za odkup od zasebnikov, ker imata težave celo pri prodaji lastnega pridelka. Zvečer, ko se danes sadija, se namreč zelo malo zanima za odkup od zasebnikov, ker imata težave celo pri prodaji lastnega pridelka. Zvečer, ko se danes sadija, se namreč zelo malo zanima za odkup od zasebnikov, ker imata težave celo pri prodaji lastnega pridelka.

Kmetje, ki ne gredo sami na tržišče s pridelkom, dobi v teh dneh za kilo breskev v proizvodnih središčih po dva, do največ 3,5 dinarja. V potršnih središčih pa se dvigne cena na sedem do 16 dinarjev. Zato je razumljivo, da tisti, ki morejo, skušajo sami ugotoviti pridelke neposredno na tržnicah. Tudi po odbitku vseh stroškov so njihove poti veliko boljše plačane kot pa trud pridelovalca.

Trgovina s sadjem je no vrniti vedno zadržala. Človek bi pričakoval, da bodo mo dernejša prevozna sredstva in zveze končno le privedli do njene boljše organiziranosti ter s tem tudi ustrežnejše organiziranega trga z boljšo ponudbo. Videti je, da temu ni tako. Kmetje se vedno dobivajo razmeroma malo za svojo delo, potršniki pa morajo sadije drago plačevati, kar spodbuja neurejeno trgovanje različne špekulacije.

LOJZE KANTE

Na trgu cene v tajnosti

Prodajalci na ljubljanskem trgu se ne drže predpisa o označbi cen

LJUBLJANA, 18. jul. — Današnji živilski trg je zmotil nevihtu, ki je sprala zapisane cene tam, kjer sploh so. Se vedno se prodajalci ne držijo predpisa, da mora biti povsod označena cena.

Siate je dovolj od 4 do 6 dinarjev, maso graha po 5 do 6, veliko stročnega fižola od 5 do 8, kumare so od 6 do 8, kumarice za viganje od 8 do 10 (jih je malo), zelje je po 4, ohrovt po 7, koleraba po 8, paradižniki so od 6 do 8, paprika od 14 do 15, čebula od 5 do 6, špinata po 12 in česen po 30 dinarjev za kilogram.

Sadija je velika izbira: breskve so od 5 do 8, marelice od 8 do 16, ringo od 8 do 10, hruške od 8 do 14, bosenjske slive od 10 do 12, dobri banani po 6,80, lanske jabolke pa so, kljub polnim skladiščem, kar po 7,5 do 8 dinarjev za kilogram.

V pokriti tržnici prodajajo gmetano po 22 dinarjev za liter, sirček po 20 dinarjev za kilogram, četrtna masla stane 14 dinarjev, ajdova moka je od 17 do 20 dinarjev za liter, kajmak pa kar po 70 dinarjev kilogram. Jajca so od 0,90 do 1,20 dinarja.

Gob je zelo malo. Majhen kupček treh, starih, črnih gob velja 20 dinarjev, lisice so od 16 do 18 dinarjev za liter, borovnice pa po 20 dinarjev za liter.

Ribarnica je dokaj dobro založena; razen zmrazjenih so prodajali tudi sveže ribe in sicer sardele po 9, sardone po 7 in šnjure po 8 dinarjev za kilogram. D. V.

Zastave 132 GLS

LJUBLJANA, 18. jul. — Pri slovenskosti bodo v kratkem začeli prodajati največje izdelek krugovješke tovarne avtomobilov zastavo 132 GLS, za katero že sprejemajo prednaročila, kupcem pa jih bodo pričeli izročati v začetku avgusta. Za ta avto, ki ima 1800 ccm in zmog. 170 kilometrov na uro bo treba odšteti 96.583 dinarjev, na voljo pa bo v šestih različnih barvah. Pri tem trgovskem podjetju tudi še zmeraj prodajajo zastavo 101 in PZ 125 po star ceni, vse dokler ne bodo izpraznili zalog. V kratkem bodo napredovali tudi avtomobili z metalizirano barvo, za katere bo treba doplačati 3090 dinarjev.

J. K.

Mojstri brazd nastopijo

Področno tekmovalje traktoristov bo v Grosuplju in Vodich

LJUBLJANA, 18. jul. — Člani kmetijske tehniške komisije mestne zveze organizirajo za tehnično kulturo Ljubljane se se danes sadi, da bi se pred področnim tekmovaljem traktoristov v Grosuplju in Vodich pogovorili še o zadnjih pripravah.

Drugo področno tekmovalje traktoristov bo v Grosuplju 4. avgusta, v spretnostni vožnji in oranju pa se bo pomerilo v potršnih središčih, mladih zadruženikov, pionirjev in prvič v Sloveniji tudi žensk. Tekmovalci bodo najprej odgovorili na 30 vprašanj iz teorije, nato pa se pomerili v oranju. Uro kasneje se bo 20 najboljših uvrščenih traktoristov kosalo še v spretnostni vožnji. To je temeljni del programa organizator pa je poskrbel tudi za razvedrilno in zabavo, delno med programom, pa tudi po končanem tekmovalnem delu.

Za tekmovalje v Grosuplju je doslej prijavljenih 72 tekmovalcev, organizator pa pričakuje še vsaj 30 prijav. Poleg posebnosti in novosti (tekmovalci žensk), so udeleženci prav gotovo privlačili tudi demonstracija strojev za moško krav.

V. SMOLE

Kruha bo dovolj

Ljubljana: pred praznikom ga bodo pri žitu spekli precej več

LJUBLJANA, 17. jul. — Tudi ob bližnjem prazniku, dnevu vstaje, se ni bati, da bi v ljubljanskih prodajalnih zmagajalo kruha, je zatrdil direktor TOZD Žito Pekarna Anton Kosovel, saj ga bodo spekli okoli 110 ton. To je seveda precej več kot ob navadnih sobotah, ko spečejo 70 do 80 ton, kar je 65 do 70 odstotkov vsega kruha, ki ga pojedo ljubljanci in okolici. Ostalo spečejo pekarna »Center« (približno 25 odstotkov) in druge pekarnice.

Anton Kosovel je tudi pojasnil, da hude krvi in jeze zaradi pomanjkanja kruha v popoldanskem času ne gre pripisovati proizvajalcem, saj imajo leti pekarniške zmogljivosti nad sedanjo porabo. Resnica je po njegovem mnenju druga: prodajalci nočejo tvegati in naročijo samo toliko kruha, kolikor ga bodo zanesljivo prodali, denimo do 16. ure; čeprav imajo možnost, naročiti ga do 19.30 ure (za naslednji dan).

D. D.

Domžale: omejena kapljica

Sprejet občinski odlok o poslovnem času gostinskih obratov

DOMŽALE, 18. jul. — Zbrana združenega dela in krajevnih skupnosti domžalske občinske skupščine sta danes, po predhodnem soglasju družbenopolitičnega zbora, sprejela odloka o poslovnem času gostinskih obratov in o omejitvi točenja alkoholnih pijač v tej občini.

S prvim odlokom je občinska skupščina omejila delovni čas družbenih in zasebnih gostinskih lokalov, v katerih strežejo tudi hrano, med 6. junijem in 23. uro zvečer, bifeji pa bodo odprti od 21. ure; ob nedeljah pa le do trinajstih popoldne.

Odlok, ki določa, da mora biti vsak gostinski lokal razen enega dne v tednu odprt vsaj 8 ur dnevno, obenem ureja tudi obratovanje nočnih lokalov in recepcijsko službo v gostinskih obratih, kjer oddajajo sobe.

Ob obravnavanju teh odlokov so se delegati dotaknili tudi delovnega časa gostinskih delavcev, delovanje recepcijske službe in vloge turistčnih društev, ki bi lahko prevzela marsikatero nalogo tudi s področja gostinstva.

J. ODAR

„Vojna“ z večjimi odpadki

Ljubljanska komunala bo organizirala odvoz odvrenih predmetov

LJUBLJANA, 18. jul. — Na današnjem posvetovanju predstavnikov krajevnih skupnosti in komunalnega podjetja »Ljubljana« so govorili o problemih odvoza večjih kosovnih odpadkov: pohištva, starih gospodinjstvih strojev in drugih predmetov, ki se kopičijo na obrobju mesta, na divjih odlagališčih, gozdnih površinah itd. Tako bo komunalo podjetje »Ljubljana« 1. septembra začelo z rednim odvozom na celotnem območju mesta. Odsadili bodo dvakrat na leto (pomladi in jeseni) po posameznih ulicah in po vnaprej določenem letnem oziroma mesečnem razporedu zbiranja odpadkov.

V zvezi z organizacijo te akcije je treba opozoriti, da bodo večje kosovne odpadke pobirali samo v tistih ulicah, kjer je že uveden redni odvoz gospodinjstvih smeti. Tako se lahko glede odvoza teh odpadkov naposled nadejamo, da bo Ljubljana in njena okolica čistejša.

Obenem bo širše območje mesta dobilo tudi 200 ličnih košev za odlaganje smeti. Ob koncu posvetovanja je komunalo podjetje »Ljubljana« pokazalo nove nakladalke smeti, od katerih nekateri že delajo.

D. DOLINAR

Utrip starega mesta

V stari Ljubljani se skriva kopica socialnih in komunalnih problemov — Načrt o oživitvi tega dela mesta, ki naj postane trgovsko-turistični center

LJUBLJANA, 18. jul. Ljubljanska krajevna skupnost Stara Ljubljana šteje okoli 5.000 prebivalcev. Od tega je 1.570 upokoencev, skoraj 1300 med njimi pa je starih nad 65 let. V tej krajevni skupnosti je 1.606 stanovanjskih enot, 1123 v družbeni, ostala pa so v zasebni lastnini. Približno 100 teh stanovanj spada v sedmo kategorijo, ki pri točkovanju dosežejo največ do 20, nekatera med njimi pa celo samo šest točk.

V vseh 1606 stanovanjih je samo 317 kopalnic, kar 1200 stanovanj pa je brez njih. Tudi sanitarije so neurejene. Prava rečkost v stanovanjih nižjih kategorij na Mesnem, Starem, Gornjem trgu, v Hrenovi, Vegovi ulici in seveda tudi drugod, so denimo bolerji, da ne govorimo o plinskih štedilnikih ali toplovodu.

Kopičenje socialnih problemov

V Stari Ljubljani je prijavljenih okoli 600 podnajemnikov, še najmanj enkrat toliko pa jih živi na čmrov, po kleteh, podstrešjih, dvorinah, v kluknjah, ki še zdaj ne zaslužijo imena človeka vrednega bivališča. Okoli 40 ljudi že leta in leta, tudi po deset let, čaka na primerno stanovanje, evidentiranih je okoli 50 nasilnih vseitev...

Socialna in starostna struktura je v Stari Ljubljani daleč najbolj neugodna, socialni problemi pa se kljub prizadevanju službe za socialno skrbstvo, RK in drugih, ne nenehno ponavljajo, celo širijo. Po besedah predsednika krajevne skupnosti Jake Roz-

mana in strokovnjakov zavoda za spomeniško varstvo, grozi Stari Ljubljani ob prvem resnejšem potresnem sunku, da se je bo pol porušila.

Kako obnoviti staro mesto?

Da bi se pogovorili o osnovnih izhodiščih, je bilo zadnje dni več razprav v krajev-

STREHE STARE LJUBLJANE. Foto: J. Znidaršič

Toda, kje je rešitev? In, ali je to problem občine Center, kamor pa spada stara Ljubljana, je to problem mesta ali pa morda dosega okvire republike?

ni skupnosti, na izvršnem svetu občinske skupščine Center in v mestu, danes pa so o tej problematiki razpravljali tudi na občinski konferenci SZDL Center. Osnovno vpra-

Hitro in učinkovito

Akcija za zbiranje pomoči od potresa prizadetim krajem Kozjanskega so v polnem zamahu — Delovna sobota v Pomurju — Posebej za kooperante

NOVA GORICA, 18. jul. Občinska skupščina je na današnji seji sklenila izločiti del sredstev iz občinskega rezervnega sklada za pomoč prizadetim po potresu na Kozjanskem ter pooblastila izvršni svet, da določi vsoto in način izplačila.

Akcija za zbiranje pomoči od potresa prizadetim območjem Kozjanskega je v Pomurju v polnem zamahu. Tako so delovne organizacije v vseh pomurskih občinah, razen tistih, ki imajo kolektivni dopust, v ta namen delale minulo soboto.

Na solidarnostni žiro račun pri soboški SDK se je doslej zbralo 678 tisoč dinarjev, precej sredstev pa je bilo nakazanih tudi na republiški žiro račun. Da bi bila pomoč hitra in učinkovita, je bilo nakazanih 50 tisoč din iz rezervnih sredstev občinskega proračuna. 2 odstotka svojih sredstev za letošnje leto pa so nakazale tudi vse krajevne skupnosti v občini. Doslej so sredstva nakazali tudi UJV, stanovanjski solidarnostni sklad, TP Potrščnik, medicinska srednja šola, Dimnikar Belcinci, KIK Pomurka, tovarna Mura pa je zaradi kolektivnega dopusta nakazala akontacijo.

V lendavski občini so doslej zbrali 90 tisoč dinarjev. Večino sredstev so prispevali stanovanjski solidarnostni sklad, občinska skupščina, postaja milice in delovne organizacije. V radgonaški občini so zbrali že 110 tisoč dinarjev, pa tudi v ljutomerski

občini poteka akcija zadovoljivo. Kmetje, ki sodelujejo v organizirani proizvodnji s KK Ptuj — TOZD Kooperacija, so sklenili, da se bodo v celoti odzvali solidarnostni akciji. Vsa bo prispeval vsaj toliko, kot znaša povprečni enodnevni zaslužek zaposlenih. Željo pa, da se njihov prispevek namensko nakaže kot pomoč po potresu prizadetim kmetom — kooperantom na Kozjanskem. Kooperanti — perutinarji pa so sklenili, da bodo neposredno pomagali trem močno prizadetim v občini Šmarje, ki so kooperanti Mesokombinata »Perutnina« Ptuj.

Vse ptujske organizacije združenega dela in delovne skupnosti bodo do konca julija nakazale v skupni sklad enodnevni zaslužek vsakega zaposlenega delavca, tudi tiste, ki 13. julija iz objektivnih razlogov niso opravile delovnega dne za Kozjansko.

Solidarnostni akciji so se v celoti pridružil tudi zasebni obrtniki in delavci, ki bodo prav tako prispevali svoj enodnevni zaslužek. Upokojenci bodo zbrali prispevke v okviru svojih društev. Upravni odbor solidarnostnega sklada samoupravne stanovaljske skupnosti je sklenil prispevati 5 odstotkov sred-

stev iz solidarnostnega stanovanjskega sklada.

LOJZE KANTE
IVAN GERENCER
FRANC FIDRŠEK

Otroci zdomcev v LB

LJUBLJANA, 18. julija — Ljubljansko banko je danes obiskala skupina pionirjev, otrok naših delavcev, začasno zaposlenih v Zvezni republiki Nemčiji, ki bodo del politične preživetja na letovanju v Savudriji. Otroci, v skupini jih je bilo 17, obiskujejo v Stuttgartu dopolnilni pouk v slovenskem jeziku in so v sodelovanju s tamkajšnjim predstavništvom Ljubljanske banke ustanovili tudi šolsko mladinsko hranilnico.

D. B.

Osvežitev na obali

KOPER, 18. jul. — Po več kot desetih dneh sončnega in raj nad obalo zgrnili temni oblaki in v zgodnjih jutranjih urah je začelo tudi deževati. Soparnega vremena so se včepadjo je dva milimetra dežja. Dež je nekoliko ohladil tudi ozračje, tako so danes ob 12. uri namerili 24 stopinj Celzija, kar je 4,6 stopinj manj kot včeraj ob istem času. Meteorologi v Portorožu napovedujejo izboljšanje vremena.

D. B.

Mladi Rečani na Jesenicah

JESENICE, 18. jul. — V jeseniško občino je pred dnevi prislopo na tritedensko počitnice 180 tabornikov z Reke. Da bi poletne dneve pod šotorskimi krili izkoristili kar najbolj prijetno, so se takoj po prihodu povezali z mladimi jeseničani. Na občinski konferenci ZMS so se domenili za več skupnih akcij, ki se bodo izvršile do konca julija. Med drugim bodo reški taborniki obiskali Jesenice. Na večer pred dnem vstaje bodo zakurili taborni ogenj v Završnici in se ob njem zbrali z jeseniškimi mladimi. Predstavniki ZMS Jesenice si prizadevajo, da bi letošnji obisk mladitv z Reke prerasel v tesnejše sodelovanje.

J. RABIC

oglašujte v dnevniku

DELO

Šotori v Bohinju

Tabor je šola

Rod »Modri val« združuje tabornike iz Trsta in Gorice — Lani so dobili naslov »partizanski odred« — Priznanje

BOHINJ, 18. jul. Tudi to poletje so se taborniki raztepli po številnih slovenskih krajih, v Istri in Dalmaciji. V Bohinju taborni kar šest odredov, poleg tega pa ima tam Zveza tabornikov Slovenije tudi republiško šolo za vzgojo kadrov. Malo pred Ribčevim lazem so si postavili šotore taborniki »Modrega vala«.

Podoba njihovega tabora, oziroma dvih, ki pa sta oba na isti gozdni jasi, ne pokaže, da bi bili ti taborniki kaj posebnega. A so, saj so to mladi Slovenci iz zamejstva. Rod »Modrega vala«, ki praznuje letos dvajsetletnico obstoja, združuje tabornike iz Trsta in Gorice. Vseh skupaj je 65; v splošnem taboru so medvedki in čebelice, v zgornjem pa člani. Pri nas bodo ostali do 27. julija. Za dan vstaje nameravajo prirediti proslavo, na katero bodo po-

vabili bližnje vaščane, obiskali pa jih bodo tudi stari in voditelji slovenskih organizacij v Italiji. V Jugoslaviji taborniki letos že petnajstič, na istem kraju pa so bili že pred sedmimi leti.

Lastniki Javorovega lista

O resnosti in kakovosti njihove taborniške dejavnosti

SEVNICA, 18. jul. — Na današnji seji občinske konference ZKS sta politični sekretar komiteja OK ZKS Novo mesto Viktor Auer in sekretar medobčinskega komiteja ZK za Posavje Miroslav Kambič izročila 25 mladincem izkaznice ZK. To je letos že drugi množični slovnostni sprejem v ZK.

Razlog za to, da se želi rod Modrega vala imenovati partizanski odred je v tem, da vsa dejavnost v taboru temelji na partizanski tradiciji. Medtem ko so skavti v Italiji, tako laični kot katoliški, obnavljajo na povsem drugem načelu, so ti pravi taborniki. Zato so vključeni v ZTS in ne v kakšno italijansko skavtsko zvezo. V gozdni šoli se ne učijo le taborniških veščin, ampak imajo vsako dopoldne predavanje o pomenu NOB, Osvobodilne fronte in o vlogi KPJ v boju proti okupatorju, česar jim v šoli niso razložili. Nekateri medvedki in čebelice sicer ne poznajo najbolj priljubljeno predavanje Metuljčka in Planike, a veseno precej zvedo o tem, kaj je sploh bila NOB.

Zagnanost mladitv zamejskih Slovencev je osvežujoča za obiskovalce. Presenetila nas je predvsem njihova marksistična usmerjenost. Za nje je ravno komunistična in socialistična usmerjenost tista sila, ki jim omogoča obstanek v ozračju vse močnejše pritiska italijanskih fašistov, povedo.

Kuhajo pa kar sami. Da je zanje tabornjenje prežetostna znanja, življenja in delovanja v gozdu, priča tudi

neizumetličnost njihovega tabora. Starostar tabora Skala se pohvali da nimajo svoje kuharice, kot jih ima večina drugih odredov. Kuhajo sami. Za drva in kuhno skrbijo dežurni, prav tako pa se me-

najajo vsako noč na straži. Njihov tabor je poleg koče dolgoletnega tabornika Sivega volka, astronoma profesorja Pavla Kunaverja, ki jih pri- bo pogosto obiskal. Jutri jih bo obiskal tudi pisatelj Tone

Svetina, ki ga željno pričakujejo. Ker so partizanski odred, jih zanima vse, kar bi lahko zvedeli v zvezi z bojem slovenskega naroda proti fašizmu.

MATJAZ SINKOVEC

IMENITNO TEKNE — V kuhinji »Modrega vala« so taborniki sami svoji gospodari.

Foto: Matjaž Sinkovec

* Začetek Stopovega poletnega kviza

* Začetek romana o Beatlih

.....

* Bralci Stopa izbirajo najbolj priljubljene ansamble narodno zabavne glasbe

.....

* Kaj je pokazalo X. svetovno prvenstvo v nogometu?

DANES

Slikarjeva domačija

Jasen uredniški koncept

Režiser in igralec Bašič je ustanovil potujočo gledališko družino in z njo krenil po Jugoslaviji — Eno izmed najbolj plodnih let hrvaške književnosti

Ob izboru iz posmrtnih retrospektivnih razstav mariborskega slikarja Lajčja Pandurja v ljubljanski Moderni galeriji — Slikarjeva predanost Prekmurju

Izbora iz retrospektivne razstave prezgodnjega umetnika mariborskega slikarja Lajčja Pandurja, nam te dni v spodnji razstavnici prostora Moderne galerije odkriva poseben svet. Svet, ki je tako krajeno kot osebno jasno in krepko izoblikovan in zrasel na prekmurjskih in obrnarskih ravninah, katere povezuje v morda slogovno ne povsem novem, vendar umetniško čistem sublimizmu. In navsezadnje svet, katerega smo v slovenskem umetniškem središču iz pogosto ne zadovoljivo pojasnjenih vzrokov zametali in ostali zato prikrkali za slovenskega resničnega o naših, slovenskih sodobnih upodabljalci umetnosti.

Pandurjevo razmerje do umetnosti, do slikarstva sta oblikovali dve okoliščini — zagrebški in madžarski, zadimpeštanski, izoblikovala pa ga je dokončno ljubezen do skrajnega severovzhodnega kosa naše domovine, do njegovih posebnosti, njegovih širokih obzorij, dramatičnih atmosferskih razpoložnosti, do preprostega življenja tamosnjega.

Izbora, še prvinskega kmeta, do lenobnih tokov ravninskih voda, visokih jagodič in od starosti uleknjenih domacij, do zemlje, ki s svojo površinsko oblikovanostjo, rastlinjem in barvitostjo sodi še k obronkom široke in prvinske panonske ravnine. V začetku se zasidra v splošnem evropskem toku bolj intimističnega, predvsem pa barvitega slikarstva četrtega desetletja, se je najbrž prav zaradi elementarnosti tega okolja počasi razvil v izrazitega krajinarja. Meščanski interier nadomestilo vse pogostejše žanske in, danes bi rekli, kar etnološke teme posamezne začete slogovne sledi iz obdobja poznega ekspressionizma in pred vojno še žive nove stvarnosti pa, očitno prekrvane, vendar pripejajo k pomnejši še vedno trdni zgradbi njegovih vedno bolj slikovitih in izrazito barvnih krajin in žanrov. Morda bi se ob tem razvil lahko spomnil tudi nekatere fauristične vplivov, posebno Vlamincka, katerega dramatična svetlobna razpo-

loženja se bolj razkrojeno in nekoliko bolj razporejeno pozneje tudi na Pandurjevih prekmurjskih pejzažih. Iz vseh teh sestavin je Lajčja Pandur počasi zgradil svoj pogled na svet, katerega je imel rad in katerega je zdržal upodabljal. Na razstavi je zastopanih tudi nekaj portretov, kar je informativno oddolžuje tudi tej njegovi veščini, vendar so prav portreti šibkejša stran njegovega opusa. Očitno je zasledoval potrebo zmanjšati upodabljanje, psihološko pronicanje v bit si je prihranil za študij in upodabljanje krajin. Prav v krajini pa se spleta tega duhovnega približevanja in hkrati vidnega povzemanja razseve v svojevratno predajanje, ki je tem globlje, čim temeljitje je izživljanje, in nudi ob tej intenziteti postopka in kakovostni rasti realizacije vedno več užitka. V teh podobah je združena impresionistična zvedavost za zunanji, vendar ne samo trenutni, ampak tudi trajni izraz prekmurjske pokrajine, poetična čustvena

Ob dvojni številki Teorije in praksi — Kakšna hoče biti revija

V junjski dvojni številki Teorije in praksi je objavljena uredniška zasnova, ki jo je sprejel svet fakultete za sociologijo, politične vede in novinarstvo po obravnavi v tiskovnem svetu SZDL. Cilni uredništva se v njej zavzemajo za širok koncept revije, ki naj, kar se da mnogostrano, obravnava številne vidike družbenih odnosov. Izhajajoč iz marksistične teoretične osnove nameravajo prireditelji k sodelovanju veliko število teoretičnih in praktičnih avtorjev, ki bodo razpravljali o družbenem življenju. V žarišču uredniške politike pa se bodo našli vsi tisti prireditelji, katerih predmet obravnavanja bo položaj in vloga delavskega razreda v naši družbi.

Zelo kritičen odnos namerava uredništvo zavzeti do vseh članov, ki bi izhajali s pozicij funkcionalizma in dogmatizma ter vulgarnega ekonomizma in ultralevicizma. Z marksistično kritiko osvetljevati takšne ideje in stvarnost, iz katere kljujejo, predstavljajo pomembno nalogo napredne, znanstveno zasnovane družbene revije. Pri tem se merila naprednosti zaobjete zlasti v razkrivanju monopolov in centrov takšne ali drugačne vrste družbene moči, ki bi se odvajala ustvarjalcem družbenega bogastva. Uspešno sredstvo za preprečevanje navedenih procesov je prizadevanje za integralnim samoupravljanjem.

V tem okviru namerava Teorija in praksa posvetiti pozornost obravnavanju družbe, naga dogovarjanja in planiranja, delegatskega sistema in federalizma, družbenopolitičnih organizacij in vloga moderne države v našem in svetovnem prostoru. Svoje mesto bodo še naprej v reviji dobivala področja socialne politike, izobraževanja in kulture. Ustrezne teoretične študije ter globo in komentarji pa bodo tudi osvetljevali pogoje življenja in socializma, ki so svetovnega procesa, problematiko dežel v razvoju ter pogostokrat z njo povezane aktivnosti različnih svetovnih žandarjev in stricov.

Napovedani intervjuji, okrogle mize, polemike in tematske številke utesnejo uspešno zavrti morebitni prodor oblikovne suhoparnosti. K vsebinski pestrosti pa bodo tudi v bodoče lahko mnogo prispevali avtorji iz drugih republik in držav, nasprotni katerim nastopa Teorija in praksa kot odprta revija v mejah razkritja uredniškega programa.

V skladu s njim je zasnovana tudi junjska številka revije. Med drugimi aktualnimi članki je v njej zanimiv prikaz študija družboslovnih predmetov na budimpeštanski tehniški univerzi, prebrati pa ne gre niti ostalih pripekov in študij.

ALBIN IGLICAR

na vašo knjižnico tudi knjige Družbe

Gledališča na boljšem kot knjižnice?

Medtem ko je Reja Bašič ponudil Zagrebu novo organizacijsko gledališko varian-

to, ki naj bi se počasi uveljavila v Jugoslaviji, pa se je Zagreb precej uradilo. A v tej vročini in sparni zagrebskega betonskega peka vrat kulture niso zaklenili: še vedno je čutili vrvež, živahnost, ki pa ne spominja na delo in tudi ne na akcijo, a je hkrati kot napoved nečesa, kar naj bi bilo delo in akcija prve vrste.

Mislim, da je to prvo leto po dolgi vrsti zagrebskih kulturnih poletij, ko ni več čutili monotonosti. Še lani so gledališča nekje sredini junija spustila svoje zastave, koncertne dvorane so zapadle, kinematografi so se pomešali ob obrabljene paviljone pa so se odeli v temne zavese in potopili v globoki mir — vse do jeseni.

Marsikaj je zdaj čisto drugače kot lansko poletje.

Potovanje od Kutine do Knina

Veliko preseljevanje igralcev in režiserjev, tistih, ki sodoje med elite, se je že končalo: igralški nomadi so se ustavili v Dubrovniku, kjer pripravljajo gledališče na prostem.

Nekaj pa jih je ostalo tudi doma, mešurajo v Zagrebu ali pa po skupinah tu in tam kaj pripravljajo. V Zagrebu je ostal tudi slovit Reja Bašič, ki se je oddelil za nenavadno stvar, kakršne ne pomnimo v povojnem jugoslovanskem gledališču, in jo je tudi uresničil: ustanovil je potujoče gledališče, družino, ki se bo imenovala »Gledališče v gosteh«. Ta prava potujoča gledališka družina, ki ima zdaj vaje za vrsto predstav, saj se odpravljajo v Kutino, Ivančgrad, Slavonci, Brod, Sarajevo, Konjice, Mostar, Trebinje, Dubrovnik, Cavtat, Makarsko, Split, Trogir, Šibenik in Knin, sploh nima in tudi ne bo imela svojega postojaja. Kompletne administracije, dokumenti o odrednih sredstvih, pogodbah in potovanjih za avtomobil, korespondenca — vse to je v aktovski zagrebskega Moliera — Reja Bašiča.

Bašič iz delovne sobe v svojem stanovanju vodi in pripravlja vse akcije. Seveda pa pri ničemer, tudi tokrat, ne poskusa iz glavo skozi zide. Tako si je že vnaprej zagotovil in dobil milijone: od interesne skupnosti za kulturo mesta Zagreba 40 milijonov starih dinarjev, od republiške skupnosti za kulturo 25 milijonov, od skupnosti mesta Beograda pa 28 milijonov starih dinarjev. S temi skoraj 100 milijoni se bo po nomadsko odpravil po Jugoslaviji in se vrnil s — suficitom. Skupno je sestavil takole: sam, Reja Bašič, uspešen režiser in igralec v predstavah »Hotel Plaza«, »Črna komedija« in v Pinterjevi »Vrnitvi«, ki so doživeli po rekordnih 200 repriz, je na čelu potujočega gledališča. Od lepih igralcev je vzel v skupino Nevo Bulić in Zdravko Krstulović, od igralških asov pa Radeta Markovića, Radeta Serbedžija, Fabijana Sovagovića in Ivica Vidočevića in iz njih sestavil moški del ansambla. Vsi ti igralci z Rejo Bašičem vred niso nikjer vezani s stalnim angažmajem.

Gledališča na boljšem kot knjižnice?

Medtem ko je Reja Bašič ponudil Zagrebu novo organizacijsko gledališko varian-

to, ki naj bi se počasi uveljavila v Jugoslaviji, pa se je Zagreb precej uradilo. A v tej vročini in sparni zagrebskega betonskega peka vrat kulture niso zaklenili: še vedno je čutili vrvež, živahnost, ki pa ne spominja na delo in tudi ne na akcijo, a je hkrati kot napoved nečesa, kar naj bi bilo delo in akcija prve vrste.

Mislim, da je to prvo leto po dolgi vrsti zagrebskih kulturnih poletij, ko ni več čutili monotonosti. Še lani so gledališča nekje sredini junija spustila svoje zastave, koncertne dvorane so zapadle, kinematografi so se pomešali ob obrabljene paviljone pa so se odeli v temne zavese in potopili v globoki mir — vse do jeseni.

Marsikaj je zdaj čisto drugače kot lansko poletje.

Potovanje od Kutine do Knina

Veliko preseljevanje igralcev in režiserjev, tistih, ki sodoje med elite, se je že končalo: igralški nomadi so se ustavili v Dubrovniku, kjer pripravljajo gledališče na prostem.

Nekaj pa jih je ostalo tudi doma, mešurajo v Zagrebu ali pa po skupinah tu in tam kaj pripravljajo. V Zagrebu je ostal tudi slovit Reja Bašič, ki se je oddelil za nenavadno stvar, kakršne ne pomnimo v povojnem jugoslovanskem gledališču, in jo je tudi uresničil: ustanovil je potujoče gledališče, družino, ki se bo imenovala »Gledališče v gosteh«. Ta prava potujoča gledališka družina, ki ima zdaj vaje za vrsto predstav, saj se odpravljajo v Kutino, Ivančgrad, Slavonci, Brod, Sarajevo, Konjice, Mostar, Trebinje, Dubrovnik, Cavtat, Makarsko, Split, Trogir, Šibenik in Knin, sploh nima in tudi ne bo imela svojega postojaja. Kompletne administracije, dokumenti o odrednih sredstvih, pogodbah in potovanjih za avtomobil, korespondenca — vse to je v aktovski zagrebskega Moliera — Reja Bašiča.

Bašič iz delovne sobe v svojem stanovanju vodi in pripravlja vse akcije. Seveda pa pri ničemer, tudi tokrat, ne poskusa iz glavo skozi zide. Tako si je že vnaprej zagotovil in dobil milijone: od interesne skupnosti za kulturo mesta Zagreba 40 milijonov starih dinarjev, od republiške skupnosti za kulturo 25 milijonov, od skupnosti mesta Beograda pa 28 milijonov starih dinarjev. S temi skoraj 100 milijoni se bo po nomadsko odpravil po Jugoslaviji in se vrnil s — suficitom. Skupno je sestavil takole: sam, Reja Bašič, uspešen režiser in igralec v predstavah »Hotel Plaza«, »Črna komedija« in v Pinterjevi »Vrnitvi«, ki so doživeli po rekordnih 200 repriz, je na čelu potujočega gledališča. Od lepih igralcev je vzel v skupino Nevo Bulić in Zdravko Krstulović, od igralških asov pa Radeta Markovića, Radeta Serbedžija, Fabijana Sovagovića in Ivica Vidočevića in iz njih sestavil moški del ansambla. Vsi ti igralci z Rejo Bašičem vred niso nikjer vezani s stalnim angažmajem.

Gledališča na boljšem kot knjižnice?

Medtem ko je Reja Bašič ponudil Zagrebu novo organizacijsko gledališko varian-

to, ki naj bi se počasi uveljavila v Jugoslaviji, pa se je Zagreb precej uradilo. A v tej vročini in sparni zagrebskega betonskega peka vrat kulture niso zaklenili: še vedno je čutili vrvež, živahnost, ki pa ne spominja na delo in tudi ne na akcijo, a je hkrati kot napoved nečesa, kar naj bi bilo delo in akcija prve vrste.

Mislim, da je to prvo leto po dolgi vrsti zagrebskih kulturnih poletij, ko ni več čutili monotonosti. Še lani so gledališča nekje sredini junija spustila svoje zastave, koncertne dvorane so zapadle, kinematografi so se pomešali ob obrabljene paviljone pa so se odeli v temne zavese in potopili v globoki mir — vse do jeseni.

Marsikaj je zdaj čisto drugače kot lansko poletje.

to, ki naj bi se počasi uveljavila v Jugoslaviji, pa se je Zagreb precej uradilo. A v tej vročini in sparni zagrebskega betonskega peka vrat kulture niso zaklenili: še vedno je čutili vrvež, živahnost, ki pa ne spominja na delo in tudi ne na akcijo, a je hkrati kot napoved nečesa, kar naj bi bilo delo in akcija prve vrste.

Mislim, da je to prvo leto po dolgi vrsti zagrebskih kulturnih poletij, ko ni več čutili monotonosti. Še lani so gledališča nekje sredini junija spustila svoje zastave, koncertne dvorane so zapadle, kinematografi so se pomešali ob obrabljene paviljone pa so se odeli v temne zavese in potopili v globoki mir — vse do jeseni.

Marsikaj je zdaj čisto drugače kot lansko poletje.

Potovanje od Kutine do Knina

Veliko preseljevanje igralcev in režiserjev, tistih, ki sodoje med elite, se je že končalo: igralški nomadi so se ustavili v Dubrovniku, kjer pripravljajo gledališče na prostem.

Nekaj pa jih je ostalo tudi doma, mešurajo v Zagrebu ali pa po skupinah tu in tam kaj pripravljajo. V Zagrebu je ostal tudi slovit Reja Bašič, ki se je oddelil za nenavadno stvar, kakršne ne pomnimo v povojnem jugoslovanskem gledališču, in jo je tudi uresničil: ustanovil je potujoče gledališče, družino, ki se bo imenovala »Gledališče v gosteh«. Ta prava potujoča gledališka družina, ki ima zdaj vaje za vrsto predstav, saj se odpravljajo v Kutino, Ivančgrad, Slavonci, Brod, Sarajevo, Konjice, Mostar, Trebinje, Dubrovnik, Cavtat, Makarsko, Split, Trogir, Šibenik in Knin, sploh nima in tudi ne bo imela svojega postojaja. Kompletne administracije, dokumenti o odrednih sredstvih, pogodbah in potovanjih za avtomobil, korespondenca — vse to je v aktovski zagrebskega Moliera — Reja Bašiča.

Bašič iz delovne sobe v svojem stanovanju vodi in pripravlja vse akcije. Seveda pa pri ničemer, tudi tokrat, ne poskusa iz glavo skozi zide. Tako si je že vnaprej zagotovil in dobil milijone: od interesne skupnosti za kulturo mesta Zagreba 40 milijonov starih dinarjev, od republiške skupnosti za kulturo 25 milijonov, od skupnosti mesta Beograda pa 28 milijonov starih dinarjev. S temi skoraj 100 milijoni se bo po nomadsko odpravil po Jugoslaviji in se vrnil s — suficitom. Skupno je sestavil takole: sam, Reja Bašič, uspešen režiser in igralec v predstavah »Hotel Plaza«, »Črna komedija« in v Pinterjevi »Vrnitvi«, ki so doživeli po rekordnih 200 repriz, je na čelu potujočega gledališča. Od lepih igralcev je vzel v skupino Nevo Bulić in Zdravko Krstulović, od igralških asov pa Radeta Markovića, Radeta Serbedžija, Fabijana Sovagovića in Ivica Vidočevića in iz njih sestavil moški del ansambla. Vsi ti igralci z Rejo Bašičem vred niso nikjer vezani s stalnim angažmajem.

Gledališča na boljšem kot knjižnice?

Medtem ko je Reja Bašič ponudil Zagrebu novo organizacijsko gledališko varian-

to, ki naj bi se počasi uveljavila v Jugoslaviji, pa se je Zagreb precej uradilo. A v tej vročini in sparni zagrebskega betonskega peka vrat kulture niso zaklenili: še vedno je čutili vrvež, živahnost, ki pa ne spominja na delo in tudi ne na akcijo, a je hkrati kot napoved nečesa, kar naj bi bilo delo in akcija prve vrste.

Mislim, da je to prvo leto po dolgi vrsti zagrebskih kulturnih poletij, ko ni več čutili monotonosti. Še lani so gledališča nekje sredini junija spustila svoje zastave, koncertne dvorane so zapadle, kinematografi so se pomešali ob obrabljene paviljone pa so se odeli v temne zavese in potopili v globoki mir — vse do jeseni.

Marsikaj je zdaj čisto drugače kot lansko poletje.

to, ki naj bi se počasi uveljavila v Zagrebu še dolgo ni bilo.

Hud Miličević očitek

In še nekaj o knjigah: luksuzna izdaja, ki so jo pripravili dolga leta in ki naj bi bila spomenik v čast Petarici — njegove »Cenzorice« je izval ekspanzijski protest. »Cenzorice« sta edini izdala založniški zavod Matice Hrvatske in Liber. Knjigo je priredil profesor zagrebske filozofske fakultete dr. Frano Čale, ki je za svoje prevajalsko in organizacijsko delo dobil na mednarodnem prevajalskem simpoziju pri Padovi italijansko državno nagrado. Toda poleg dr. Čaleja je pri prevajanju Petarice sodelovalo še dvanajst prevajalcev. Eden od njih, ugledni hrvaški književnik in edini prevajalec Nikola Miličević je vzmirlil javost: zahteval je, da njegove prevode Petarice sonetov izločijo iz knjige, ker da jih je baje dr. Čale nedopustljivo spremeni. Miličević trdi, da svojih prevodov sonetov skoraj ne spozna več in da je to hudodelstvo, ki je poseglo v njegovo samosvojest in individualno posebnost prevoda. Založnikom ni preostalo nič drugega, kot da so obvestili javnost, da je Miličević umaknil svoje prevode oziroma da jih v tej knjigi ne prišnava.

JOZO PULJIZEVIĆ

Orgelski večer

Švicarski orglar F. Delor je za ljubljanski Festival nastopil s skladbami Bacha, Grignya, Boelyja in Francka

Spored 23. mednarodnih poletnih prireditev prinaša v vrsti glasbenih večerov pestrega izbora tudi tri orgelske večere. Na prvem je gost iz Švice nastopil v ljubljanski stolnici orglar François Delor.

Delor je svoj recital oblikoval z deli štirih skladateljev tako, da je oba krajina dela sporede, namenili Bachu (v uvodu) in Francku (za sklep) — torej dvema najpomembnejšima skladateljskima orgelske glasbe 18. oziroma 19. stoletja.

Ze v uvodni točki — Bachov Preludij s fugo v c-molu — se je gostujoči orglar pokazal kot arhitektonski oblikovalec glasbene materije, saj je bila zlasti fuga izred-

no plastična in v gradnji trdna, kar je pravzaprav pomembno logično posledico skrbnega doziranja orgelskega zvoka v premišljeni izbiri registrov. Pastoralne v F-duru (J. S. Bach) je v nasprotju z uvodno točko izvenel kot barvita melodija pred Korolom o Mensch, bewein' den Stinde grosse, v katerem je François Delor poskušal vse gradacijske elemente Bachove muzike, ki so bili deloma že na robu zmogljivosti instrumenta v stolnici.

Po uvodnem Bachu smo najprej slišali zajeto Nicolasa de Grignya Gloria de la Messe, v kateri je gostujoči orglar od kraja razvil svoje interpretativne zmogljivosti, ki so se opazile ne le v

tehnični perfektnosti, marveč tudi v natančno in vselej logično oblikovani tonski podlogi.

Po izvedbi manj znanega dela Alexandra Boelyja Fantazije in fuge v b-molu sta bili na vrsti sklepni točki Cantabile in Korol št. 3 v a-molu Césarja Francka. Medtem ko je Cantabile kot lirski intermezzo le manj pomembno delo in mu tudi izvedba ni dala večje vloje, pa je Franckov Trejkorl zavnel v vsej svoji monumentalnosti, ki ji je orglar François Delor znal poslikati pravo zvočno mero, tehnično uglejanost in muzikantsko svežino.

PAVEL MIHELČIĆ

0 naši naravi

Čez 4 dni v Ljubljani mednarodni simpozij »vzhodnoalpsko-dinarskega društva za proučevanje vegetacije«

Slovenska akademija znanosti in umetnosti, njen Biološki inštitut Jovana Hadžija v Ljubljani, pripravlja 14. mednarodni posvet Vzhodnoalpsko-dinarskega društva za proučevanje vegetacije, ki bo v Ljubljani od 22. do 27. julija letos. Druženje obstaja že 13 let. Njegovi člani so ugledni znanstveniki in inštitucije iz Jugoslavije, Italije in Avstrije, v širšem krogu pa sodelujejo redno tudi predstavniki Madžarske, Češke, Slovaške, Zvezne republike Nemčije, Švice in Francije. Program društva je medsebojno sodelovanje in reše-

vanje obsežne vegetacijske problematike vzhodnoalpsko-dinarskega prostora h kateremu sodi v celoti tudi Slovenija.

Na posvetu v Ljubljani, ki bo tokrat prvič gostitelj takšnega posvetovanja, so se zbrali okoli 100 znanstvenikov iz omenjenih dežel, ki se ukvarjajo s proučevanjem in raziskovanjem flore in vegetacije.

Zborovanje bo tako zajelo vegetacijsko dinamično in alpskega sveta Slovenije, ki jo odlikuje še posebej izredna pestrost oblik in bogata floristična sestava. Druga tema

zborovanja »Problemi življenjskega okolja in vegetacije« je aktualna in sodobna za naš čas. Mnoga zamažena vprašanja iz obsežne problematike človekovega okolja so neposredno ali posredno vezana na vegetacijo. Pomnjanje vegetacijske odelje, zakonitosti njenega pojavljanja, razvojne dinamike itd. nam omogoča in pomaga pravilno vrednotiti, varovati, načrtovati in urejati življenjsko okolje. Omogoča nam ekološki pristop k reševanju te tako obsežne problematike, ki postaja iz dneva v dan pereča in zahteva vso pozornost in resnost ter kompleksen način reševanja.

Dva simpozijjska dneva bosta v Ljubljani (22. 7. in 23. 7. 1974). Tedaj bodo na spodu štiri referati s področja obravnavane tematike. Na to sledi ekokurzijski del programa, v katerem bodo udeleženci seznanjeni in izmenjavali misli in izkušnje ob izbranih, floristično in vegetacijsko zanimivih in značilnih objektih v raznih krajih Slovenije. Znanstvene ekokurzijske bodo: prva na Kočevsko zanimiv gozdni svet poln svojih posebnosti, ki jim daleč ni enakih. Cilj druge ekokurzijske je Cerkljsko jezero, fenomen preslihačnega kraškega jezera s svojo značilno floro in vegetacijo. Isti dan bodo obiskali še Trnovski gozd, razgibano visokogorsko planoto, poraslo z zanimivimi gozdovnimi odelji. Tretja ekokurzijska bo udeležence popeljala iz Boveca v alpski svet Julijcev, na Mangrt, kjer so najdišča mnogih visokogorskih rastlinskih vrst, med katerimi so tudi naši endemiti. V zadnji ekokurzijski bo peljala iz Boveca do Vršiča in od tu skozi Malo Plišnico v Kranjsko goro, bodo udeleženci spoznali v naravnem višinskem zaporedju različne vegetacijske enote našega alpskega sveta.

Naslednje posvetovanje bo zopet še dve leti v drugi deželi članici Vzhodnoalpsko-dinarskega društva za proučevanje vegetacije.

BOGDAN POGAČNIK

»MARKETING« podjetje za poslovne in tržne usluge p.o. LJUBLJANA Cankarjeva 7/1

objavlja naslednji prosti delovni mesti:

1. komercialnega referenta

2. obračunskega referenta

POGOJI: pod 1. srednja strokovna izobrazba in pet let prakse pod 2. srednja strokovna izobrazba in tri leta prakse ter znanje slojepisja. Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi sredstev za OD.

Kandidati naj svoje poudarke s dokazili o strokovnosti pošljejo na gornji naslov v 10 dneh po objavi. 6907

Prevladuje odštevanje

ki naj bi končno le dvignili opešano festivalsko raven. Pravega presenečenja na njem doslej še nismo dočakali, kar pa najbrž ni krivda Karlovih Varov, pač pa usoda mnogih festivalov.

Čakali smo na iskrivega Francoza Yvesa Roberta, saj še ni tako dolgo, kar smo v Ljubljani uživali ob njegovi parodiji »Plavolasi agent« in enim drugim čevljem. Očistili smo njegov tukašnji film »Pozdravljen, umetnik« kljub dobri zasedbi z Maistrolijem na čelu in kljub bodicam, ki jih streša na račun skomercializirane gledališke umetnosti, katere službi kabareta, filmskemu spektaklu in televizijski reklamni. Odšli sta zato, ker je zelo površen v razčenjevanju tistih skritih zamotanih medsebojnih odnosov, ki jim je prišel pod kožo zavzet v filmu »Malenkosti, ki so življenje«.

Na spisku odstetih filmov se je v veliko presenečenje znašel tudi veliki Bo Viderberg s filmom »Pimpene«, ki bi ga kazalo prevesti v »Pačkac«. Pa ne zato, ker bi Viderberg za spremembo naredil slab film. Njegova skorajda pravilna zgodba o šestletnem fantiču, ki postane nogometa-

Tako pa se je zadovoljil z ljubeznivim nepretencioznim filmčkom, ki nas v kinematografu razveseli, na festivalu pa zbledi.

Med odstetimi avtorji se je znašel tudi slavni Mehlihan Emilio Fernandez z melodramo »Zaznamovan«, ki v nabrekliem

stilu in z nativno gradacijo pripoveduje o časti in izdaji, o ljubomarnosti in maščevanju. Tudi sovjetski režiser Andrej Mihajlov Končalovski ni izpolnil vseh pričovanj z »Romanco o zaljubljenih«, ki plaho, vizualno bolj zanesljivo kakor pa vsebinsko, išče pot v območje muscalskega angažirano vsebino in nadomešča koreografijo s pokrajinskimi posnetki in z značilnim ruskim lirizmom, ki je precej bližji patosa.

In tako sta velika bolj vidno vrščena filma, od katerih pravzaprav nismo kdovekaj pričakovali. Bolgarsko »Drevo brez korenin« na pripoved o starih kmečkih grci, ki usahne v mestnem življenju, navezuje širšo in globljo misel o usodi generacije prvoročev, ki ji dandanes velja neosebno, hladno spoštovanje, korektnost siicer, v kateri pa ni človeške bližine in topline. Kamadski film se iz sfere westerna odmakne v bližino socialno in etično angažirane družbene drame,

VESELO, SE PRAVI REDKO — Nizozemski filmi so redkost na festivalih, redkost so tudi komedije. Van der Heydenov film »Na pomoč, doktor tone« pa je zares spravljal v smeh karlovarsko občinstvo.

Okence v svet

ki jo lepša srečanje z mnogimi avtentičnimi običaji kanadskih Indijancev, izvedeni pa seveda v baladen konec, v obračun, v katerem kanadska konjeniška policija zveštem paradnim vojskim pompom obračuna s tremi indijanskimi borec. Zagrebi-l niso drugega kot to, da so pobili svojo lastno kravo, a žal brez dovoljenja belih oblasti, ki učijo Indijance »ekonomskega kmetovanja«.

Neznanka, ki nas zanima, je pravzaprav le še Nanni Loy s svojim »V Ameriko in nazaj«. Ker smo poučeni vnaprej, vemo, da se bo festival s češkoslovaškim filmom, »Zaljubljenca leta prvega« iztekel v enega svojih svetlih trenutkov, v preprosto, neovetličeno pripoved o lepoti medsebojne privrženosti in skupnega čustvovanja, v temo skratka, kakršnih je bilo na festivalu, posrečeno boljše razumevanje med ljudmi, globlje prijateljstvo med narodov, vse premalo.

STANKA GODNIC

VESELO, SE PRAVI REDKO — Nizozemski filmi so redkost na festivalih, redkost so tudi komedije. Van der Heydenov film »Na pomoč, doktor tone« pa je zares spravljal v smeh karlovarsko občinstvo.

Pomenek za kulisami

Kaj pravi direktor Festivala dr. Henrik Neubauer o nekaterih manj opaznih vidikih ljubljanskih poletnih prireditev — Medrepubliško sodelovanje

Čeprav ne kaže ponavljati že objavljenega, bi vendar tudi v našem pomenku za direktorja ljubljanskega festivala dr. Henrika Neubauerja ponovil to, kar mu je malo pred tem v podobnem razgovoru prenesel novinar sarajevskega Oslobođenja, pri čemer je citiral izjavo, ki mu jo je dal v zvezi z letošnjimi poletnimi kulturnimi prireditvami v Ljubljani

NOVICE

Kvartet Golden Gate spet v gosteh
LJUBLJANA — Ambasadorji črnske glasbe The Golden Gate quartet prihajajo spet k nam po uspešnem lanskem nastopu. Njihov letošnji program obsega črnske

duhovne pesmi, popularne jazzovske pesmi in ameriške ljudske pesmi. V okviru 22. mednarodnih kulturnih prireditelj bodo nastopili v polnem gledališču Festivala trikrat in sicer v nedeljo, torek in sredo (21., 23. in 24. julija). Na sliki: Znameniti kvartet.

Dvajset skladb zabavne glasbe
ZAGREB — Žirija društva hrvaških skladateljev — Bojan Hrnčič, Miljenko Prohaska, Zvonimir Golob, Stjepan Kalodžer, Ivi Kolbler, Krešimir Oblak in Hrvoje Hegedušić — je izbrala od 217 prispelih kompozicij 20 del za izvedbo na XX. jubilejnim festivalu zabavne glasbe »Zagreb 74«, ki bo 11. in 12. oktobra.

Revija pionirskih filmov
PULJ — Jugoslovanski otroški rekreacijski center v Puntizeli bo domačin 12. revije pionirskih filmov Jugoslavije od 24. do 30. julija. Pokroviteljstvo nad to filmsko manifestacijo naših najmlajših filmskih ustvarjalcev je prevzela agencija Tanjug. Na letošnji reviji je prislo 81 filmov, po 20 iz Hrvatske, Slovenije in Vojvodine, 17 filmov iz Bosne in Hercegovine in 4 filmi iz Srbije. Vse filme so izbrali na predhodnih republiških revijah.

Amaterski »Mali Pulj«
PULJ — Od 23. do 25. julija bo tukaj medkulturni avtorski festival amaterskega filma, znan tudi pod imenom »Mali Pulj«. Pokrovitelj je manifestacije jugoslovanskih filmskih amaterjev je Fedor Hanzeković. Posebna žirija je pregledala 96 filmov iz dvajsetih klubov in jih določila za predvajanje in za nagrade. V okviru te manifestacije bo v Pažani delala poletna filmska šola, namenjena amaterjem, ki so že obvladali temelje filmskega izražanja in ki jim je nujno nadaljnje izpopolnjevanje.

Oživiljeni Nušić
BEOGRAD — Režiser Radoslav Dorčić je poskušal oživiti predvojni komediografski Beograd z »nušićevskimi dnevi«. Prireditelj bo z igralci Beogradskega pozorišta potekala v petih enodejankah s skupnim naslovom »Očala Branislava Nušića«. Gre za doslej edinstveni poskus oživiti »nušićevski teater« pod milim nebom. Zasluge za prireditelj imajo poleg ansambla Beogradskega pozorišta še beogradska turistična zveza in beogradska kulturna skupnost. Mali oder Branislava Nušića so namestili v nekem večjem vrtu v srcu Skadarlije v Zetski ulici. Avditorij sprejme 170 gledalcev.

Večer poezije
VRNJAČKA BANJA — Ob dnevu vstaje srbskega naroda so v Vrnjački banji organizirali velik miting poezije, na katerem so sodelovali pesniki iz skoraj vseh jugoslovanskih republik. Prireditelj na Čajkinem brdu se je udeležilo nad sedem tisoč ljudi.

Pred jubilejem Šolohova
MOSKVA — V maju prihodnjega leta bodo v Sovjetski zvezi proslavili 70-letnico avtorja »Tihoga Donaa«, »Zorane ledine« in drugih del Mihajla Šolohova. Tukaj so ustanovili poseben odbor za organiziranje proslave njegovega sedemdesetletnega jubileja. Predsednik odbora je pesnik Nikolaj Tihonov.

LIP, lesna industrija Bled
SVET ZA IZOBRAŽEVANJE

razpisuje
v šolskem letu 1974/75 še naslednje

ŠTIPENDIJE in UČNA MESTA:

ŠTIPENDIJO na visoki ekonomsko-komercialni šoli

ŠTIPENDIJO na fakulteti za tehnično matematiko

VEČ UČNIH MEST za poklic strojnega mizarja

Vloge s kratkim življenjepisom in prepisom zadnjega šolskega spravevala sprejema splošni sektor podjetja do 2. avgusta 1974.

6854

Komisija za medsebojna razmerja

**GEODETSKEGA ZAVODA
CELJE**

razpisuje
naslednja prosta delovna mesta:

1. VODJE razvojnega oddelka
2. PROJEKTANTA za nizke gradnje

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:
pod 1.: visoka ali višja izobrazba geodetske ali komunalne smeri in ustrezne delovne izkušnje
pod 2.: visoka izobrazba gradbene ali komunalne smeri in ustrezne delovne izkušnje

Za navedena delovna mesta je na razpolago vseljivo stanovanje.

Kandidati naj vložijo pismene vloge z opisom doseganega dela v 30 dneh po objavi.

6902

V parku vojašnice

Vojak sklesal Stanetov kip

Včeraj so v Mariboru odkrili spomenik legendarnemu komandantu Francu Rozmanu — Kaj pravi avtor

V jeklobetonu je zaživel lik legendarnega komandanta slovenskih partizanov Staneta. Vojak Miroljub Kostić iz vojašnice, ki nosi ime legendarnega heroja Franca Rozmana, se je po odkritju poslovil od dela, vojašnice in Slovenije. Vrnil se je v Srbijo.

V spomin na njegovo vojaško službo pa bosta ostali v Mariboru dve skulpturi. Doprnski kip Slave Klavore so odkrili že pred dnevi, njegovo največje delo, kip heroja Staneta, pa bo ostalo v parku stare kadetnice. To je pravzaprav svojestveno darilo vojaške — kipa vojski, mestu Mariboru in slovenski partizanski tradiciji.

Pri spomeniku heroju Stanetu smo se tudi pogovarjali z doslej neznanim srbskim kiparjem.

— Pravi, da je v vojaškem okolju težko ustvarjati, da za umetniško delo ni spodbudno?

— Meni je nasprotno vojaško okolje mnogo pomagalo, da sem se lahko zvil v našel bližnji stik s takimi osebnostmi, kot sta bila Slava Klavara in komandant Staneta. Čim sem silil zanj, sta me zaradi svoje sloveške veličine pritegnila. Začel sem zbirati ustrezno dokumentacijo in graditi svojo idejo in vizijo, kako jo oblikovati. Kot sedaj vidite, gre za realistično jedro, vendar pa tudi za ustrezno likovno stilizacijo. Moj namen je bil, da poudarim človeško veličino obeh herojev, kajti že ta sama po sebi je odlična in prevladujoča, zato niso potrebni takšni poudarki v drži in kretanju, ki prenapenjajo in naturalistično izražajo patos ali ekstazo. To je sicer simbolika, vendar simbolika človeka trdnosti, neupogljivosti in zrelosti.

— Strokovnjaki pravijo, da vam je pri obeh skulpturah to zelo uspelo. Kako ste sami zadovoljni z dosežkom?

— Če bi bil zadovoljen, če bi lahko delal z ustreznim orodjem in boljšim materialom, recimo v kamnu. Vojska mi je pomagala z gradivami, omogočila pa

mi je tudi delo. Če upoštevam vse okoliščine, povzru pa se zelo pomamljivo dokumentacijo o obeh likih, upam, da sem se kljub vsemu približal resničnosti, ki sem jo hotel izraziti. Zame so stvarnost, resničnost in danost temelj, iz katerega izhajam. Abstrakcija je inbiko dekoracija, v človeški in zgodovinski resničnosti, kakršno vsebujejo liki herojev, ki so dali vse, svoje življenje, ni uporabna. Stvari lahko razbijamo in abstrahiramo, resničnih ljudi ne. Treba je biti do resničnosti in resničnih ljudi pošten. V postopenem ustvarjalnem odnosu je vse. Meni obeh stvaritev ni nihče naročal, ideja in volja sta prišli od mene.

Morda še nekaj podatkov o vojaku z dietom. Miroljub Kostić se je rodil v vasi Salaš pri Zaječaru kot sin manjšega kmeta. Star je 26 let. Končal je srednjo umetniško šolo v Nišu, lani poleti pa je diplomiral na akademiji uporabnih umetnosti v Beogradu. Takoj po diplomi je odšel v vojsko, tako da njegov prvi umetniški nastop sodi v čas odslužitve vojaškega roka v Mariboru. Skromen in resen fant se ne ve, kam se bo namenil, ko bo slesel vojaško suknjo. »Moral bom v Beograd«, pravi. »Najti bom moral kakšno sobico. O ateleju in takih rečeh se ne upam misliti, začeti bom moral iz nič. Ne vem, kako bo, toda nekako bo že, treba je delati. Živi se od dela. Sicer sem specializiran za industrijsko oblikovanje, ampak pri nas bo težko najti ustrezno delo. Rad bi se seveda posvetil kiparstvu, nadaljeval diplomski študij v tej smeri, ampak to je še vse zvezano s čem...«

DRAGO VREŠNIK

MED DELOM — Miroljub Kostić med oblikovanjem kipa Franca Rozmana — Staneta. Foto: Bogo Cerin

Dolomiti med NOB

„Vemo, kdo je vodja!“

»Vodja komunistov je neki Franc Popit,« je takrat poročalo italijansko porojstvo — Aretacija je spodletela — Kdo so bili prvi vrhniški partizani?

PISE: RUDOLF HRIBERNIK—SVARUN

Vrtno se nekoliko nazaj in pogledmo, kako je vrhniška skupina delovala neposredno po tem, ko so Dolomite zasedli Italijani. Člani te skupine so načrtno pregledali vse bunkerje in celo področje Rupnikove utrjene črte med Vrhniko in Logatec. Pregledali so tudi vse znane kraške jame v vrhniški okolici in tako zbrali precej orožja, streliva, razstreliva in drugega materiala.

Obiskovali so tudi naše privržence ter napredne delavce in kmete, ki so jim oddali svoje orožje ali pa jim povedali, pri kom ga lahko dobe. Tako zbrano orožje so poskrili, sredi junija pa so ga prenesli v Bistro a podstrešje Galetovih hlevov. Tu so v senu napravili več metrov dolge predele in v njih vskladili orožje.

Približno ob istem času so pregledali in popisali vse mostove, useke in druge objekte na železniški progi med Bistrom in Logatecem, ki so bili primerni za miniranje in uničenje. Evidentirali so tudi vse terene na Barju med Borovnico in Vrhniko, ki bi ustrezali za morebitno spuščanje padalcev in pristajanje lažjih letal.

Skupina je precej svojega časa namenila tudi teoretičnemu in praktičnemu vojaškemu urjenju ter razvijanju z orožjem. Razpravljali pa so tudi o možnih vojaških formacijah prihodnjih partizanskih enot z namenom, da bi pripravil ustrezno orožje

in material. V tem času je skupina pravila izlet v Pekel pri Borovnici, kjer se je sestala s skupino sokojevo iz Ljubljane in se med dvodnevnim taborjenjem udeležila aktualnih političnih razprav.

Ko je bilo junija zbiranje orožja v glavnem končano, so pod Galetovo žago v Bistri organizirali prvi vojaški pregled. Iz podstrešij Galetovih hlevov so prinesli puške, nekaj piškol, nekaj pištol, en mitraljez, nekaj pištol in pa desetine zabojev z minijeto. Vse orožje so pregledali in ga preskusili, nato pa namazali, zložili in spet vrnili v skrinjice.

Te akcije, ki je trajala vsotno, se je udeležilo petnajst do dvajset tvarišev iz Bistre in Vrhnike, med njimi tudi Franc Popit, Avgust Merlak, Anton Gradnik-Janoš in Franc Pasetta-Maks.

Neuspela aretacija

Tako razgibano aktivnost Partije in OF je dokaj kmalu opazil okupator, kar je razvidno iz poročila italijan-

skega komandanta vrhniške garnizije z dne 26. junija 1941 o komunistični dejavnosti na področju Vrhnike.

»Na podlagi zaupnih informacij, ki jih je dobilo to poveljstvo o delovanju komunistov na vrhniškem področju, a piše v poročilu, vspročam naslednje:

Vodja komunistov je neki Franc Popit, rojen 1921, stanujoč na Stari cesti 35, bivši študent, izključen iz šole zaradi komunističnih idej. Njegov brat Lenart je v šoli povedal svojim tvarišem, da je Franc skrll orožje in strelivo pod posteljo za pečjo, na vrtu pa zakopal mitraljez in puško.

Njegov namestnik je Franc Pasetta, rojen 1919, stanujoč na cesti med Vrhniko in Verdrom. Govorijo, da je tudi on skrll orožje, ne ve se pa, kje.

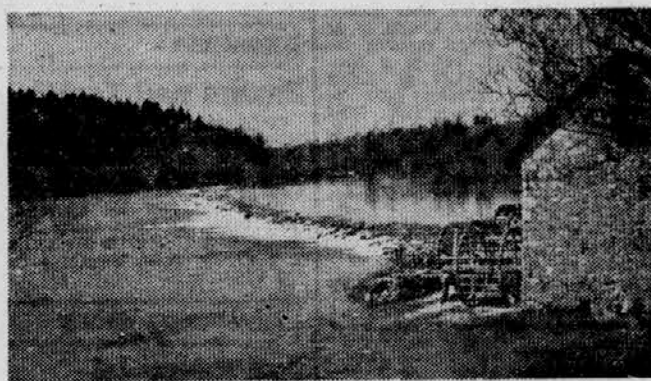
Zdi se, da imajo tukajšnji komunisti še vedno sestanke v gozdu ob izviru Ljubljanske opreme. Dva dni kasneje pa so se jima pridružil Anton Vidmar (Mačkov), Janez Turk in Jože Turk iz Verda,

Kam čez vikend?

Na Kolpo!

Najtoplejša reka v Sloveniji, ki se poleti segreje tudi do 30 stopinj C

Belokranjci vsako leto pričakajo Zelenega Jurija. Med mladovsem nežnih, vitkih brez stoji mladenke in upirajo oči vanj, polne želja in skrivnostne nade. Pogleda jih in jim reče: »Res, bo!«

MLIN NA KOLPI PRI METLIKI — Bregova čez vikend prav gotovo ne bosta brez kopalcev, če bo le vreme. Foto: Arhiv »Delac«

Hotodjo od hiše do hiše, vodjo Zelenega Jurija, glasnik pomaži, ki je vse zemljo z zelenjem potresel in poljejo. »Zima, zima, ajd za peč celo leto leč!« Gospodarju da jo zeleno šibo, da se bo z njo obranil požara in umiril poredno dečo, ljudje pa jim dajajo pogosto in meso. S psemiljo se zahvaljujejo: »Bodi jajce, bodi hleb, v naš izginje žepi! Mi zdaj moramo drugam — hvala, hvala vam.«

Taka je Bela Krajina in njeni prebivalci. Poidite na izlet k njim, gostoljubno vas bodo sprejeli, vam sdali vina, da vam ne bo zima, pa še kruha, da vas ne bo muha.

Eden izmed krajev, kjer so se ti stari običaji še ohranili, so Adlešiči (225 metrov). Tamajna vas, ki je ob Hrvatske meje oddaljena le za nekaj zamahov z vesli, zmorete par kmetij, ki so raztresene po strmim levem bregu Kolpe. Turizem zna v ta kraj pripeljati še marsikakega gosta. Pred letom so se običali ob Kolpi dogovorile, da bodo preprečile skrunitev bregov te lepe reke; zato so sprejeli sklep, da omejijo gradnjo v dva kilometra širokem zelenem pasu. Ker so avtomobusne zveze dobre, so s 55 kilometri oddaljenim Novim mestom dobro povezani, čeravno ni povsod asfalta. Tudi do Ljubljane nekajkrat dnevno peje avtobus. Središče vasi je okoli zadružnega doma, kjer je trgovina in krajevni urad. Na stavbi je vridana plošča v spomin partizanov. Tudi na hribčku, na pokopališču sta dva spomenika: vojakom iz prve svetovne vojne in žrtvam fašističnega terorja iz druge. Nasproti zavijete desno in po stezi se vzpnete do prvih kmetij. Pri zadnji se pot že prevesi navzdol. Od tu že zagledate stare zidove, ki na prvi pogled niso ne grajski ne kmečki. Struga se tu zavije v krljko, teče mimo dveh otkočev in pada malo niže ter žene žago pod gradom. Ob obeh bregovih so prikle-

njeni čolni, pogosto se prevažajo sem in tja po opravkih. Gotovo vam po bregu prisopihata nasproti domača s klobukom v rokah, ker tu sonce pripeka z vso močjo. Zato je tudi trava nizka, bolj primerna za pašo kot za konjso. Po petnajstih minutah ste pri gradu Pobrežje. Pred gradom je ob turški utrdbi kmetija, zato je bil tudi videz prej tako nedoločen. Brez nerodnosti vas bo gospodinja povabila na malico in kozarec belega. Pogovor največkrat steče o gradu in o Turkih. Ker je bil prostor že z lego dobro zavarovan, so v 16. stoletju postavili grad. Do reke se spustite po senožeti. Kolpa je najtoplejša reka v Sloveniji in se v vročih poletnih dneh segreje tudi do 30 stopinj Celzija. Zelo primerna je za kopanje, ker ima počen tok, pa je kljub temu čista in bistra. Močnost šotorjenja! Izletniškom pa, ki pridejo sem oboroženi z lovsko opremo, ne bo žal časa, ko bodo čakali na plen. Doga jim gotovo ne bo treba čakati na kakšno šinko, postavi ali klena. V vas se vrnite po cesti ali po že znani stezi. Na koncu vasi je osnovna šola in skromna, a čista gostilna Vrtinčič. Predvsem strejšo s pljajočo. Če želite videti malo več belo, kranjskega sveta, stopite se verozahodno na razgledni vrh Plešivico (366 metrov), do kamor je ura hoje. Adlešiči so že od nekdaj znani tudi po izdelkih domače obrti: koši iz vrbovja, slamnati izdelki, doma tkani platneni izdelki in vezanine. Ponekod dosti pletejo, posebno znane pa so pisane iz Adlešičev. Če bi radi imeli lep in uporaben spomenek brez sledov klica, povprašajte na domačijah za peharje in cekarje. Ob praznikih, ko imajo Jurija, kresovanje, tepežkanje ali svatvanje, boste videli adlešiško kolo, ki ga plešejo mladence in mladeniči v doma narejenih platnenih oblačilih znane belokranjske narodne noše.

SILVO LAMPRET

Jupiter ali balon?

NLP nad Ljubljano

Kaj je videlo precej ponočnih opazovalcev na nebu? - Radar ni videl

LJUBLJANA, 18. jul. Nekaj minut potem, ko je odbilo polnoč, je v klub kulturnih delavcev ob trenutno najbolj prometni cesti v našem mestu — Prešernovi — priletel človek, ki je oznanil naslednjo novico: »Nad Valvazorjevim spomenikom lebdi nekaj podobnega kot leteti krožnik...«

Klub kulturnih delavcev (kot ena redkih gostinskih hiš v našem mestu, ki je na široko odprta tudi po polnoči) se sicer ni v trenutku izpraznil, vendar je večina obiskovalcev le pohitela na plano. Najprevidnejši med njimi so skozi košate veje kostonjev zares opazili nenavadno svetlo zvezdo, ki se je premikala zdej sem, zdej tja, ki je ugašala, potem pa čez čas močnejše zasvetila. Pogumnejši med opazovalci so si drznili pohiteti bolj na plano, tako da so tam med Valvazorjev spomenikom in Narodnim muzejem visoko pod nebom lahko zrl v neakšno zvezdo — svetleči se predmet, ki je od časa do časa vse do druge ure po polnoči bil sprenevedavo svetel — enkrat močno ožarjen, drugič zelo šibko — dokler ni izginil.

Na astronomsko-geofizikalnem zavodu oziroma na opazovalnici na Golovcu sporočajo, da so sporočilo o »neznanim letem predmetu nad Golovcem oziroma nad Ljubljano sprejeli danes dopoldne, in sicer najprej iz Zagreba od novinarja Večernjih novosti Vlada Strahmra, ki se je zanimal, če o tem pri nas vemo kaj več. Takoj zatem se je oglasila druga skupina ponočnih opazovalcev domnevnega NLP, ki so ga prav tako opazovali dve uri in nato tretji človek, ki je zavedeno naznanil gostem v klubu.

Dežurni na tej opazovalnici meni, da je te dni zvezda Jupiter zelo svetla ter da je čisto mogoče, da se v neenakomernih presledkih zaradi visoke oblačnosti zdi enkrat bolj drugič manj svetla ter da navidez spreminja smer, ker gre za običajno optično prevaro.

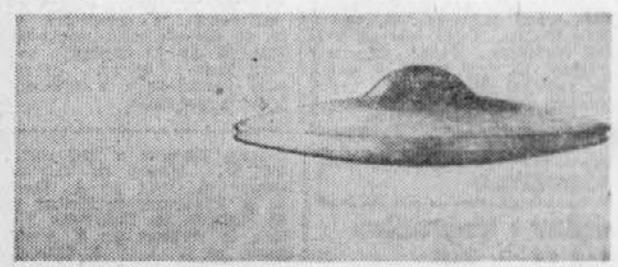
Sicer neznani opazovalci, ki so »neznani leteti predmet« opazovali nad Rašico — premakel se je v smeri severo zahod — severo severo vzhod, trdi, da so videli dva močno in neenakomerno svetleča predmeta, prav tako dve uri po polnoči. Znan ljubljanski kanist, ki je bil prav tako v klubu kulturnih delavcev, pa trdi, da je ob istem času opazoval taisti svetleči predmet nad Valvazorjev spomenikom; zdel se mu je kot nekoliko razširjena formacija gosi ali letal. Med opazovanjem je našel sedem ali osem drobnih luči, ki so se v dveh ali treh formacijah — bržčas na višini nad 20 tisoč metrov — pomikale proti jugo-jugo vzhodu.

Ljudje, ki žive pod Polhogralskimi Dolomiti pa tudi Ljubljanci trdi, da se je ponoči nenavadno močno bliskalo in grmelo nad Dolomiti in to z jasnega neba, nakar se je pojavil neznani leteti predmet oziroma predmeti.

Zanimivo ob vsem tem je, da na brniškem letališčem stolpu, ki premore radar z dometo do 40 milj, niso zabeležili ničesar, kakor so nam povedali na Astronomsko geofizikalnem observatoriju na Golovcu. Iz drugih virov smo izvedeli — danes ponoči je nenavaden pojav opazilo več sto poznih Ljubljancov — da so ob istem času opazovali en sam predmet, ki je močno spreminjal svetilnost ter se je hkrati nenavaden premikal, skratka spreminjal je smer: najprej proti vzhodu, potem proti zahodu. Po približnih ocenah je bil takole na oko velik za petindeset kot vane.

Kakor poroča današnje Delo, se sovjetska vesoljska postaja Saljut s kozmonavtom Popovim in Arhutinom se ni spustila na zemljo. Naslednja možnost je večji vremensoljski balon, ki se je izgubil, najverjetneje pa je, kakor pravijo na astronomski opazovalnici na Golovcu, da so ljudje ponoči opazovali nenavaden svetlo zvezdo Jupiter, ki je prav te dni zelo blizu našega planeta.

NIKO LAPAJNE

NLP IZ FILMA — Kaj vse so zares videli razgreti polnočni opazovalci v Ljubljani?

TONE ZALAR-ZAN — Predvojni član KPS, sekretar rajonskega komiteja KPS Borovnica, član okrožnega odbora KPS za Notranjsko, eden od glavnih organizatorjev narodnoosvobodilnega gibanja na širšem področju Borovnice

Kmalu zatem pa se Anton Vidmar-Luka in Ciril Milnar, Jožeta Turka so poslali domov, ker je bil premlad, vendar so ga uporabljali kot kurirja za vzdrževanje zveze.

Partizanska skupina se je v avgustu preselila na Jesenovec, kjer si je postavila novo taborišče. Tja pa je večkrat prišel tudi Franc Popit, ki je skupini dajal vsa potrebna navodila v zvezi s povezovanjem na terenu in z akcijami.

Sabotažne akcije vzdolž proge

V avgustu, ko se mu je posrečil pobjeg iz šempetrske vojašnice, je v to skupino prišel tudi Anton Zalar-Zan s še enim tovarišem. Takoj nato so pod njegovim vodstvom opravili prvo sabotažno akcijo. Opravili pa so jo tako,

ODSLEJ

da so pri postaji Verd prerezali telefonske žice. Kmalu zatem je skupina, ki je bila takrat okrepjena s štirimi tovariši iz Bistre, prerezala telefonske žice in pokvarila signale tudi pri postaji Pre-serje.

Okrog 22. avgusta je v to skupino prišel in prevzel poveljstvo nad njo Mirko Bračić. Z njim so prišli še trije tovariši iz Ljubljane. Septembra 1941 so se skupina preselila v bližino Koželjke in od takrat dalje se je imenovala Koželjska, pa tudi Borovniška četa. Proti koncu avgusta je v skupino prišel Franc Popit in ustanovil partijsko celico.

Mlekarske kangle z dvojnimi dnom

Medtem se je tudi na terenu v Partiji in odborih OF razvil široko politično delo. Kmalu so bile vzpostavljene zveze z Ljubljano in od tu redno prihajal propagandni material, ki so ga zaradi velikih potreb prevažali celo s kamionom.

»Z vsakodnevnim prevažanjem mleka v Ljubljano,« pripoveduje Stanovnik, takratni namestec v mlekarni na Vrhniki, »je bila dana možnost za prevažanje Slovenskega poročevalca na Vrhniko. V začetku je bilo to prevažanje skoraj javno, pozneje pa smo v kabini odstranjevali notranjo steno vrat in v medstene natripli Poročevalca... V mlekarni je potem prevzel Poročevalca Nande Sinkovec, odnesel nekaj izvodov, druge pa razporedil in povedal, kdo bo prišel iskat. V Bistno Brezno je imela dvojno dno. Mnogokrat sploh ni vedel, kaj vodi...«

Prihodnjič: Borovniški viadukt in nevarnosti

Danes na RTV

TV ob 16.00

Skokov memorial

Med visoko kvalitetna atletska tekmovanja sodi tudi memorial v spomin na znanega slovenskega atleta Ferda Skoka. Na memorialnem tekmovanju v Celju bodo prav gotovo nastopili vsi najboljši jugoslovanski atleti, pri čemer pa tudi kvalitetne udeležence iz tujine. Zanesljivo pridejo Kubanec (števila na 400 metrov) in ameriški metalec krogla Feuerbach. Za naše atlete je to tekmovanje pomembno sategadel, ker bo mnogim od njih odprlo vrata na evropsko prvenstvo v Rimu, če bodo svedra dosegli predpisane norme.

TV ob 18.25

Bistrooki

Nova zagrebška televizijska serija za otroke ima naslov »Bistrooki« in vsaka njena epizoda opisuje določeno temo: spregovori o kruhu, vrtu, čevljih, mima, ognju, letalu, čokoladi in o drugem. Sledi filmška reportaža iz resničnega življenja, risanka »Mina in Lenas« in predstavljajo tudi enega izmed pesnikov, ki pišejo predvsem za otroke. V studiu prihajajo tudi otroci z risbami in pesmi in postanejo sooblikovalci oddaje. Na sporedu bo tudi posebna glasbena točka, ki jo izvajata Pink in Pank — ta večna prepirljivca. V prvi oddaji danes sveder se bo predstavil pesnik Zvonimir Bašić, ki je prejeto letošnje nagrado »Gloria Vitosa«. Poleg tutek in otrok nastopijo v oddaji tudi Ivo Serdar (znan kot poveljalec humoristične oddaje Kaj počnemo ob nedeljah) Mustafa Nadarević in drugi. Glasba je de-

lo Ozrena Depola, risanko »Mina in Lenas« je sestavil Milan Blažević, scenarij Milivoj Matošec, režirala pa Vlačja Lasta.

TV ob 20.40

Na svidenje, Charlie

Ameriška komedija režiserja Vincenta Minellija je komedija dobre vrste. Navidevno neumnega, nemogoče situacije in pogovori ustvarjajo tako smeh, da gledalec ne ostane drugega, kot uštek pri nekonvencionalni filmski pripravi. Na Satorjevem jahu je velika zabava. Lastnikov šena plete v znamenitih pisateljem Charliejem Sorelom. Pisalca se umakneta pod palubo, za njima pa gre tudi Sator — oborožen s pištolo. Krik in streli, in Charlie pada v vodo. Pride tudi George Tracy, ki je Charliejev najboljši prijatelj. Prišel je govorit na pogreb in se nastavlja v Charlieju.

Prizor iz filma »Na svidenje, Charlie«

jevi hiši. Ko se odpravi spat, pride znanec s plovilsko, ki ga je baže poprosila, naj jo pripelje v to hišo. Plovilsko pripelje 45-letni Vinko Dolenc s pomny-expressom. Voznik je bil doma iz Zagorja, Senice 30, pripeljal pa je od Medvoda proti Goritnam. Ravno, ko je zapeljal na tiri, je v Jesenje pripeljal potniški vlak št. 21-11, s katerim je upravljal Alojz Korentič. Vlak je trčil v kolesarja in ga je zbil kakih 6 metrov v desno, kjer je na obledel. Strojevodja je vlak takoj zastavil, ranjenca naložil in ga odpeljal do Ljubljane. In tekmške postaje so ga prepele v bolnišnico, kjer je okoli 20. ure umrl. M. S.

UHF Kravec ob 21.30

Lucia Lamermoor

Na krvavih kanalu se bo dalo videti Donizettijevo opero »Lucia Lamermoor« — pravzaprav njeno televizijsko adaptacijo. V glavni vlogi bo peka znamenita sopranistka Anna Moffo. Operno oddajo so posneli Italijani. T. J.

Umrl na prehodu

MEĐVODE, 17. jul. — Okoli 17. ure je na nezavarovan železniški prehodu v Goritnah pripeljal 45-letni Vinko Dolenc s pomny-expressom. Voznik je bil doma iz Zagorja, Senice 30, pripeljal pa je od Medvoda proti Goritnam. Ravno, ko je zapeljal na tiri, je v Jesenje pripeljal potniški vlak št. 21-11, s katerim je upravljal Alojz Korentič. Vlak je trčil v kolesarja in ga je zbil kakih 6 metrov v desno, kjer je na obledel. Strojevodja je vlak takoj zastavil, ranjenca naložil in ga odpeljal do Ljubljane. In tekmške postaje so ga prepele v bolnišnico, kjer je okoli 20. ure umrl. M. S.

UHF Kravec ob 21.30

Lucia Lamermoor

Na krvavih kanalu se bo dalo videti Donizettijevo opero »Lucia Lamermoor« — pravzaprav njeno televizijsko adaptacijo. V glavni vlogi bo peka znamenita sopranistka Anna Moffo. Operno oddajo so posneli Italijani. T. J.

UHF Kravec ob 21.30

Lucia Lamermoor

Na krvavih kanalu se bo dalo videti Donizettijevo opero »Lucia Lamermoor« — pravzaprav njeno televizijsko adaptacijo. V glavni vlogi bo peka znamenita sopranistka Anna Moffo. Operno oddajo so posneli Italijani. T. J.

UHF Kravec ob 21.30

Lucia Lamermoor

Na krvavih kanalu se bo dalo videti Donizettijevo opero »Lucia Lamermoor« — pravzaprav njeno televizijsko adaptacijo. V glavni vlogi bo peka znamenita sopranistka Anna Moffo. Operno oddajo so posneli Italijani. T. J.

UHF Kravec ob 21.30

Lucia Lamermoor

Na krvavih kanalu se bo dalo videti Donizettijevo opero »Lucia Lamermoor« — pravzaprav njeno televizijsko adaptacijo. V glavni vlogi bo peka znamenita sopranistka Anna Moffo. Operno oddajo so posneli Italijani. T. J.

UHF Kravec ob 21.30

Lucia Lamermoor

Na krvavih kanalu se bo dalo videti Donizettijevo opero »Lucia Lamermoor« — pravzaprav njeno televizijsko adaptacijo. V glavni vlogi bo peka znamenita sopranistka Anna Moffo. Operno oddajo so posneli Italijani. T. J.

UHF Kravec ob 21.30

Lucia Lamermoor

Na krvavih kanalu se bo dalo videti Donizettijevo opero »Lucia Lamermoor« — pravzaprav njeno televizijsko adaptacijo. V glavni vlogi bo peka znamenita sopranistka Anna Moffo. Operno oddajo so posneli Italijani. T. J.

UHF Kravec ob 21.30

Lucia Lamermoor

Na krvavih kanalu se bo dalo videti Donizettijevo opero »Lucia Lamermoor« — pravzaprav njeno televizijsko adaptacijo. V glavni vlogi bo peka znamenita sopranistka Anna Moffo. Operno oddajo so posneli Italijani. T. J.

UHF Kravec ob 21.30

Lucia Lamermoor

Na krvavih kanalu se bo dalo videti Donizettijevo opero »Lucia Lamermoor« — pravzaprav njeno televizijsko adaptacijo. V glavni vlogi bo peka znamenita sopranistka Anna Moffo. Operno oddajo so posneli Italijani. T. J.

UHF Kravec ob 21.30

Lucia Lamermoor

Na krvavih kanalu se bo dalo videti Donizettijevo opero »Lucia Lamermoor« — pravzaprav njeno televizijsko adaptacijo. V glavni vlogi bo peka znamenita sopranistka Anna Moffo. Operno oddajo so posneli Italijani. T. J.

UHF Kravec ob 21.30

Lucia Lamermoor

Na krvavih kanalu se bo dalo videti Donizettijevo opero »Lucia Lamermoor« — pravzaprav njeno televizijsko adaptacijo. V glavni vlogi bo peka znamenita sopranistka Anna Moffo. Operno oddajo so posneli Italijani. T. J.

UHF Kravec ob 21.30

Lucia Lamermoor

Na krvavih kanalu se bo dalo videti Donizettijevo opero »Lucia Lamermoor« — pravzaprav njeno televizijsko adaptacijo. V glavni vlogi bo peka znamenita sopranistka Anna Moffo. Operno oddajo so posneli Italijani. T. J.

UHF Kravec ob 21.30

Lucia Lamermoor

Na krvavih kanalu se bo dalo videti Donizettijevo opero »Lucia Lamermoor« — pravzaprav njeno televizijsko adaptacijo. V glavni vlogi bo peka znamenita sopranistka Anna Moffo. Operno oddajo so posneli Italijani. T. J.

UHF Kravec ob 21.30

Lucia Lamermoor

Na krvavih kanalu se bo dalo videti Donizettijevo opero »Lucia Lamermoor« — pravzaprav njeno televizijsko adaptacijo. V glavni vlogi bo peka znamenita sopranistka Anna Moffo. Operno oddajo so posneli Italijani. T. J.

UHF Kravec ob 21.30

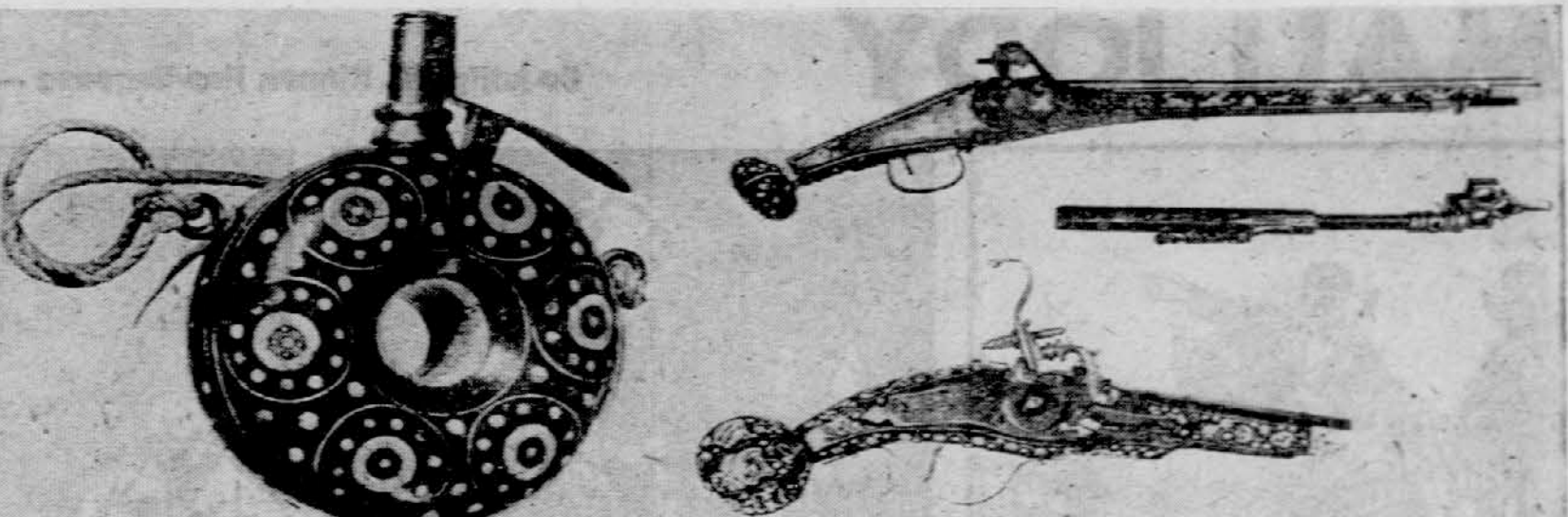
Lucia Lamermoor

Na krvavih kanalu se bo dalo videti Donizettijevo opero »Lucia Lamermoor« — pravzaprav njeno televizijsko adaptacijo. V glavni vlogi bo peka znamenita sopranistka Anna Moffo. Operno oddajo so posneli Italijani. T. J.

UHF Kravec ob 21.30

Lucia Lamermoor

Na krvavih kanalu se bo dalo videti Donizettijevo opero »Lucia Lamermoor« — pravzaprav njeno televizijsko adaptacijo. V glavni vlogi bo peka znamenita sopranistka Anna Moffo. Operno oddajo so posneli Italijani. T. J.

Izginilo muzejsko orožje

LJUBLJANA, 18. jul. — Zaskrbljeni so zaradi izgube muzejskega orožja. Vsi predmeti isvirajo iz sredine 16. stoletja. Ročaji pištol kot tudi smodnišnica so narejeni iz lesa z vdelano slonovo kostjo, kovinski deli pa so polni umetniških gravur. Primerki so neprecenljive kulturno zgodovinske vrednosti. Krajša pištola je dolga 27 centimetrov, daljša pa 69. Med zbirali na zahodu velja vsak primerke več kot 150.000 dinarjev (novini).

Kdoroli bi o izgubljenih predmetih kaj vedel, jih kje videl ali prepoznal, naj to dimpeljavi na najbližjo postajo milice ali na UJV. Foto: UJV

Kdoroli bi o izgubljenih predmetih kaj vedel, jih kje videl ali prepoznal, naj to dimpeljavi na najbližjo postajo milice ali na UJV. Foto: UJV

V LIKO na Verdu pogorelo za milijon din

VRHNIKA, 18. jul. — Na Verdu v podjetju Liko je včeraj okoli 17.30 izbruhnil požar. Okoli 140 gasilcev in vojakov se je spoprijelo s plameni, ki so, po prvih domnevah, planili skozi dve diše pokvarjena lito-želena vrata ob vzhodu v peti kotelnicni žage podjetja Liko. Ogenj je zajel tavanje v bližini, nato pa se razširil po lesenem stropu.

Požar je izbruhnil, ko so bili vsi delavci ravno na malici. Pravega vzroka za ogenj komisija, ki je zadevo preiskovala, še ni ugotovila.

Škoda je za okoli milijon dinarjev. Gasilci ljubljanske brigade so izpraznili ogenj pogasili okoli 21. ure. M. S.

Neurna tema

LJUBLJANA, 18. julija — Včeraj popoldne in sveder so južni predeli Ljubljane ostali brez toka. Vzrok tega je okvara na 35 kW daljnovodu, ki je nastala zaradi dopolnilne nevihte. Vendar se je to pokvarilo šele pri dodatni obremenitvi, pri normalni obremenitvi namreč ni bila vidna.

Najprej so ročno odklopili Mirje, zatem pa je prišlo do izpada 35 kW daljnovoda Kleče-Mirje. Po posvetu z električnim dispečerjem, tega daljnovoda niso takoj priključili. Normalno namreč to sekcijo tri minute po izpadu, kasneje je dispečer dal nalog na vklop. Zaradi pokvarjenega daljnovoda, kar pa se je šele takrat pokazalo, je bilo v trenutku uničeno, no sukalo in trije mešini transformatorji.

Napako so takoj pričeli popravljati s delovno ekipo, kar pa se je treba najti poškodovano mesto na daljnovodu, so na domovih poljskih ostale delavce. Popravili je treba razdelilno postajo v Klečah.

Podatkih, ki so nam na voljo, lahko povemo le to, da sta bili osta in proga nekaj ur zaprti za promet. P. S.

Podatkih, ki so nam na voljo, lahko povemo le to, da sta bili osta in proga nekaj ur zaprti za promet. P. S.

Podatkih, ki so nam na voljo, lahko povemo le to, da sta bili osta in proga nekaj ur zaprti za promet. P. S.

Podatkih, ki so nam na voljo, lahko povemo le to, da sta bili osta in proga nekaj ur zaprti za promet. P. S.

Podatkih, ki so nam na voljo, lahko povemo le to, da sta bili osta in proga nekaj ur zaprti za promet. P. S.

Podatkih, ki so nam na voljo, lahko povemo le to, da sta bili osta in proga nekaj ur zaprti za promet. P. S.

Podatkih, ki so nam na voljo, lahko povemo le to, da sta bili osta in proga nekaj ur zaprti za promet. P. S.

Podatkih, ki so nam na voljo, lahko povemo le to, da sta bili osta in proga nekaj ur zaprti za promet. P. S.

Podatkih, ki so nam na voljo, lahko povemo le to, da sta bili osta in proga nekaj ur zaprti za promet. P. S.

Podatkih, ki so nam na voljo, lahko povemo le to, da sta bili osta in proga nekaj ur zaprti za promet. P. S.

Podatkih, ki so nam na voljo, lahko povemo le to, da sta bili osta in proga nekaj ur zaprti za promet. P. S.

Podatkih, ki so nam na voljo, lahko povemo le to, da sta bili osta in proga nekaj ur zaprti za promet. P. S.

Podatkih, ki so nam na voljo, lahko povemo le to, da sta bili osta in proga nekaj ur zaprti za promet. P. S.

Podatkih, ki so nam na voljo, lahko povemo le to, da sta bili osta in proga nekaj ur zaprti za promet. P. S.

Nezvesta žena!

Jože Peklar (33 let), ki je pred mesecem dni z nožem ubil svojo ženo, bo zato moral presedeti 6 let v zaporu

MARIBOR, 18. jul. Veliki senat Okrožnega sodišča v Mariboru je obsodil Jožeta Peklarja, 33-letnega delavca Trgovskega podjetja VEMA, iz Hektorovičeve ulice 20 v Mariboru, na 6 let strogega zapora, zaradi uboja svoje žene Terezije Peklar, stare 31 let. Ubil jo je 10. junija letos okoli 22. ure zvečer v svojem stanovanju v Hektorovičevi ulici 20.

Na razpravi je Peklar povedal, kar so potrdile tudi nekateri priče, da je žena rada popivala, se večkrat udeleževala zabav v moški družbi ter njega in njuna otroka namenjajala.

Usodnega dne, 10. julija, je Terezijo pripeljal s avtomobilom domov pozno zvečer neki moški. Jože Peklar je to videl in jo je začel sprasavati, kje in s kom je bila. Terezija mu tega ni hotela povedati.

Na razpravi je Peklar povedal, kar so potrdile tudi nekateri priče, da je žena rada popivala, se večkrat udeleževala zabav v moški družbi ter njega in njuna otroka namenjajala.

Usodnega dne, 10. julija, je Terezijo pripeljal s avtomobilom domov pozno zvečer neki moški. Jože Peklar je to videl in jo je začel sprasavati, kje in s kom je bila. Terezija mu tega ni hotela povedati.

Na razpravi je Peklar povedal, kar so potrdile tudi nekateri priče, da je žena rada popivala, se večkrat udeleževala zabav v moški družbi ter njega in njuna otroka namenjajala.

Usodnega dne, 10. julija, je Terezijo pripeljal s avtomobilom domov pozno zvečer neki moški. Jože Peklar je to videl in jo je začel sprasavati, kje in s kom je bila. Terezija mu tega ni hotela povedati.

Na razpravi je Peklar povedal, kar so potrdile tudi nekateri priče, da je žena rada popivala, se večkrat udeleževala zabav v moški družbi ter njega in njuna otroka namenjajala.

Usodnega dne, 10. julija, je Terezijo pripeljal s avtomobilom domov pozno zvečer neki moški. Jože Peklar je to videl in jo je začel sprasavati, kje in s kom je bila. Terezija mu tega ni hotela povedati.

Na razpravi je Peklar povedal, kar so potrdile tudi nekateri priče, da je žena rada popivala, se večkrat udeleževala zabav v moški družbi ter njega in njuna otroka namenjajala.

Usodnega dne, 10. julija, je Terezijo pripeljal s avtomobilom domov pozno zvečer neki moški. Jože Peklar je to videl in jo je začel sprasavati, kje in s kom je bila. Terezija mu tega ni hotela povedati.

Na razpravi je Peklar povedal, kar so potrdile tudi nekateri priče, da je žena rada popivala, se večkrat udeleževala zabav v moški družbi ter njega in njuna otroka namenjajala.

Usodnega dne, 10. julija, je Terezijo pripeljal s avtomobilom domov pozno zvečer neki moški. Jože Peklar je to videl in jo je začel sprasavati, kje in s kom je bila. Terezija mu tega ni hotela povedati.

Na razpravi je Peklar povedal, kar so potrdile tudi nekateri priče, da je žena rada popivala, se večkrat udeleževala zabav v moški družbi ter njega in njuna otroka namenjajala.

Usodnega dne, 10. julija, je Terezijo pripeljal s avtomobilom domov pozno zvečer neki moški. Jože Peklar je to videl in jo je začel sprasavati, kje in s kom je bila. Terezija mu tega ni hotela povedati.

Na razpravi je Peklar povedal, kar so potrdile tudi nekateri priče, da je žena rada popivala, se večkrat udeleževala zabav v moški družbi ter njega in njuna otroka namenjajala.

Usodnega dne, 10. julija, je Terezijo pripeljal s avtomobilom domov pozno zvečer neki moški. Jože Peklar je to videl in jo je začel sprasavati, kje in s kom je bila. Terezija mu tega ni hotela povedati.

Na razpravi je Peklar povedal, kar so potrdile tudi nekateri priče, da je žena rada popivala, se večkrat udeleževala zabav v moški družbi ter njega in njuna otroka namenjajala.

Usodnega dne, 10. julija, je Terezijo pripeljal s avtomobilom domov pozno zvečer neki moški. Jože Peklar je to videl in jo je začel sprasavati, kje in s kom je bila. Terezija mu tega ni hotela povedati.

Na razpravi je Peklar povedal, kar so potrdile tudi nekateri priče, da je žena rada popivala, se večkrat udeleževala zabav v moški družbi ter njega in njuna otroka namenjajala.

Usodnega dne, 10. julija, je Terezijo pripeljal s avtomobilom domov pozno zvečer neki moški. Jože Peklar je to videl in jo je začel sprasavati, kje in s kom je bila. Terezija mu tega ni hotela povedati.

Na razpravi je Peklar povedal, kar so potrdile tudi nekateri priče, da je žena rada popivala, se večkrat udeleževala zabav v moški družbi ter njega in njuna otroka namenjajala.

Mala nočna kronika

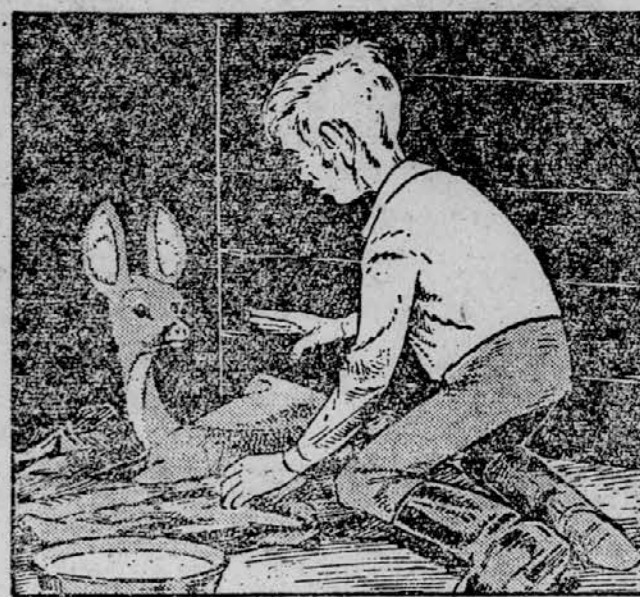
LJUBLJANA, 18. jul. — 6.30. Organi javne varnosti so z Rodo ubili odpelel v zapor izpadi. 7.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 8.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 9.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 10.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 11.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 12.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 13.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 14.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 15.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 16.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 17.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 18.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 19.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 20.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 21.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 22.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 23.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 24.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 25.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 26.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 27.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 28.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 29.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 30.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 31.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 32.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 33.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 34.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 35.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 36.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 37.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 38.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 39.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 40.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 41.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 42.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 43.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 44.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 45.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 46.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 47.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 48.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 49.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 50.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 51.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 52.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 53.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 54.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 55.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 56.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 57.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 58.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 59.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 60.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 61.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 62.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 63.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 64.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 65.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 66.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 67.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 68.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 69.30. Na 1. Oso. M. je pijačena Janca V. Oso. so odpeljali v zapor. 70.30

MALI JODY

Po knjigi M. Kinnan Rawlingsove — Riše Miki Muster

253. Drugi dan po viharju sta prihajala Buck in Mill. Povedala sta, da takega razdeljanja, kot je na obeh straneh, ljudje sploh ne poznajo. Med manjšimi živalmi je povoden grozno gospodarja. Sklenili so, da pojezdijo na ogled v bližnjem okolici, da bi ugotovili usodo divjačine in roparskih živali. Foresterja sta privedla s seboj dva psa in še enega konja ter poprosila, da bi vzeli s seboj še Ripa in staro Julijo. Tudi pri njih doma je bilo hudo, menda so komaj rešili živino. Novica o lovskem pohodu je Jodyja veselo razburila.

254. »Sme tudi Slak z menoj, oče?« je vprašal. Penny se je sunkoma okrenil in rekel strogo: »Tu gre za resne reči. Če ti je sam za igranje in neumnosti, lahko ostaneš doma.« Jody je pobesil glavo. Brez besed se je odpravil in zaprl stajnico v skedenj. Tu so bila tla še mokra in zadrževalo je po zatonih plesnobi, a napravil je mladič mehko suho ležišče iz starih vreč ter postavil predenj zalogo sveže vode in hrane za primer, da bi izostali daljša časa. S težkim srcem se je nato poslovil od Slaka. »Nič ne maraj,« mu je dejal, »vse ti bom povedal, ko se spet vrnem.«

255. Foresterja sta bila bogato založena s strelivom in tudi Penny si je med neurjem vili šiber in pripravil nabojev za cel mesec. Zdal je še očistil svojo dvocevko in menil: »S tistim cučkom sem vas res potegnil, in če bi kdaj potrebovali to puško, mi samo recite.« A Buck je odmahnil z roko: »Taka baraba bi bil lahko samo Lem. Zadržaj čas se je izkazal za takega nepridiprava, da sem ga moral sam vzeti v roke.« Potem je Penny skrbno napolnil svoj oprtnik. Vzel je s seboj ponev, koruzno moko, kos slanin in nekaj tobaka. Tudi prigrizka trsak in vrčka s mastjo ni pozabil.

Preizkušnja kometcev

Eva Reuber-Staier, miss Avstrije in divja miss sveta, ter Norvežanka Julie Ege sta preizkusili moč svojih pesti in kometcev. V nekem londonskem lokalu sta poskušali druga drugo premakniti roko, s kometcem oprto na mizo. S tem sta propagirali staro ljudsko športno igro, znano v nekaterih alpskih deželah. Na tistem nastopu sta ba je premagali tudi več moških.

Britanski minister za promet ima opraviti z nenavadno pritožbo. Se pred nekaj tedni je bil v Angliji kraj, ki ga je vsako leto v turistični sezoni obiskalo toliko ljudi, da so prebivalci lahko živel od turškega prometa. V letošnjih poletnih pa turistov ni, prebivalci so pri krajinah za dohodek. Tega preobrata je kriva sprememba imena. Poprej je imel kraj najdaljše ime v Angliji: začelo se je z Llanfair, potem je sledila dolga vrsta črk, skupno jih je bilo šestindvajset. Mnogo turistov je prišlo zato, da bi se kasneje lahko pohvalili, da so bili v kraju z najdaljšim imenom na svetu. Fotografirali so se po sed po napisom na železniški postaji, prijateljem in znancom so posiljali razglednice z nenavadnim poštnim žigom. Pritožne oblasti so nedavno spreminile dolgo krajevno ime v Landron. Tisti hip je usahnili tudi zanimanje turistov. Prebivalci so se pritožili. Ministra prošjo, naj njihovem kraju vrne prejšnje ime.

Ameriški tehniki so izračunali, da 60 milijonov hladilnikov, kolikor jih je

Pobarvana krava na razstavi

Otok dobi vodo

Prebivalci Caprija, ki nima izvirov, in turisti bodo v prihodnje pili morsk vodo iz razsoljevalne naprave

RIM — Capri, že dolgo najslavnejši in tudi najbolj obiskani letoviški otok Italije, pomorščakom v preteklosti ne bi bil niti zdaleč tako všeč, kot je zdaj turistom. Turistični paradiz, krp kopnega s površino 10,4 kvadratnega kilometra, ima sicer južno sonce in slikovito pokrajino, nima pa niti enega izvirka sladke vode.

Osvežujočih pijač sicer ne manjka v gostiških pod olandroci, vendar je treba takoj rekoče sleherni kapljico pitne vode pripeljati s sedem kilometrov oddaljenega kopnega v napolnjenem zalivu. Tako je bilo doslej, v prihodnje pa bodo stalni prebivalci Caprija in turisti pili morsk vodo. Po osemitih pripravah in raziskavah so po načrtih nekega ameriškega podjetja zgradili za 480.000 dolarjev razsoljevalno napravo, ki bo pridobila iz morja 7.200 ton pitne vode na dan in s tem do nadaljnjega zadovoljila vse potrebe.

Stiska za vodo je bila hujša iz leta v leto. Turistični promet se je povečal za deset odstotkov, število stalnega prebivalstva se zvišuje, s kopnega pripeljana voda je bila treba deliti predvsem v varčno, skoraj po kapalkah. Turisti so to opazili le redkokdaj, kajti hoteli imajo lastne cisterne in za vodo vodovod občasno zapirajo šele, ko zalogo pohajajo. Kljub temu se je zgodilo, da so morali zdravniški odtoki bolnišnice večkrat uporabljati slatino, ker ni bilo dovolj sladke vode.

V glavni poletni sezoni so doslej štiri tankerji pripeljali dnevno po 4.800 ton vode za 13.000 domačinov in za mnogo tisoč turistov. Ko so leta 1928 uvedli tla prevoz, je ena sama ladja pripeljala dovolj vode za vse potrebe enega dne.

Seveda ni manjkalo poskusov, da bi otek drugače, bolj oskrbovali s pitno vodo. Nekateri inženirji s posebnim darom za iskanje sladke vode je pri Anacapriju dejansko našel na izviru, ki pa

Obnova Babilona

BAGDAD — Po sklepu irske vlade bodo ob podpori UNESCO obnovili Babilon, starodavno mesto ob Efratu 95 kilometrov južno od Bagdada. Babilon, katerega začetki segajo v tretje tisočletje pred n. št., je bil nekaj časa tretja prestolnica perzijske države.

VODORAVNO: 1. očitna, temeljna resnica, ki je ni treba dokazovati, 7. vrsta morske rife, 13. prejšnji zahodnonemški kancler (Willy), 14. arheološko najdišče v Švic, po katerem je dobila ime majhna železna doba v Evropi, 15. ime slovenske pevke Ambroz, 16. debel karton, 17. italijanska fevdalna rodnina, 18. predmet znanstvene razprave, 19. nemški predlog, 20. glavna reka Burne (angl. pisava), 21. manjši jadranski otok, 22. tuje žensko ime, 23. dosedanj predsednik mednarodne nogometne organizacije (Stanley), 30. nizozemski polarni raziskovalec, po katerem se imenuje del Severnega ledenega morja (Willem), 32. mehkončni jezik, 34. sibirsko mesto ob spodnjem toku Jeniseja, 35. znana partizanska bolnišnica pri Čerknem, 36. glavno mesto Južnega Vietnam, 37. avstralska filmska igralca (Senta).

NAVPIČNO: 1. v Franciji naziv za opata ali duhovnika, 2. velik ogenj, 3. italijanski skladatelj in dirigent, v svoji dobi popularen kot operni skladatelj (Giuseppe), 4. italijansko nogometno moštvo, 5. vršena lirski pesem, 6. angleška kratka za goro, 7. že umrli avstralski operni pevec, južni tenor dunajske Opere (Leo), 8. del Dubrovnika na istoimenskem polotoku, 9. grška boginja nesreče, 10. reka v Angliji, 11. inkovski vladar, 12. angleški gledališki igralec, 13. interpret Shakespearovih del (Edmund), 16. ameriški realistični pisatelj (Sinclair, »Babbitt«), 18. kockasta svila ali volnena tkanina pri škotskih gozdnih, 21. slovenska prevladna zabavna glasbe (Majda), 22. gozdni delavec, 23. angleški pevec zabavne glasbe (Robert), 24. čaplijska sorodna močvirna ptica, 25. naprava za rezanje lesa, 26. tir, ulnus, 29. nemška reka, po kateri se imenuje močno industrializirana pokrajina, 31. kratka italijanske radiotelevizije, 32. najmanjša fizikalna enota za delo, 33. časovne enote, 35. začetnici brazilske filmske igralce.

RESITEV PREJŠNJE KRIZANKE

VODORAVNO: 1. seki, 6. Belfast, 13. Thoni, 14. adresar, 15. noč, 16. hi, 17. Sade, 18. Navarra, 21. dru, 22. Janio (Kersall), 24. car, 25. nos, 27. at, 28. oro, 30. Kamenur, 33. napa, 35. Lu, 36. Imola, 39. amestit, 41. seter, 42. spletki, 43. trakt.

je usahnili, še preden so otok čisto nehali proslavljati veliki dogodki.

Potem so pripravili načrt, da bi sladko vodo črpali s kopnega na Capri po cevih, položenih na morsk dno. Vlada je dala milijone v ta namen, na otoku so zgradili zbirnik s prostornino 5.000 kubičnih metrov, potem pa so zamisel opustili: napolnjenški zaliv je preglobok, močni morsk tokovi so preveliki ovira za vodovod po mor-

Vesoljski teden v ZDA

Pred petimi leti sta se Armstrong in Aldrin spustila na Luno

WASHINGTON — S slavnjem v glavnem mestu in na Cape Canaveralu se ta teden spominjajo tistega dne pred petimi leti, ko je človek prvič stopil na Luno. Te dneve so ZDA proglasile za vesoljski teden. Točno pet let po vzetju »Apolla 11« sta vesoljca Neil Armstrong in Edwin Aldrin skupaj s pilotom matične ladje Michaelom Collinsom izročila javnosti tisto izstrleško kot nacionalni spomenik. Jutri, ob peti obletnici prvega pristanka na Luno, bodo vesoljci praznovali tisto konferenco v Washingtonskem inštitutu Smithsonian.

Collins, ki je 22 ur sam krožil v matični ladji okoli Lune, je ravnatelj muzeja, v katerem je razstavljena kabina »Apolla 11«, imenovana »Columbia«. Armstrong je predavatelj vesoljske tehnike na univerzi Cincinnati. Aldrin, ki se je dve leti zdravil zaradi živčnih depresij, je svetovalec letalske in elektronske industrije.

Kupčija s tujo skrbjo

Čudne reči je ugotovil newyorški urad za zaščito potrošnikov

NEW YORK — Nosečnost niti ni pogoj, da ženska pride na operacijsko mizo za splodni prekinitev. Sicer pa splodi ni potrebno, da je ženska, ugotovljajo sodelavci newyorškega urada za zaščito potrošnikov. Ellen Odoner, 22-letna sodelavka urada, je šla z vzorcem moškega urina na zasebno kliniko: »Rekli so mi, da je izvid pozitiven in da bom popoldne na vrsti za prekinitev nosečnosti, če imam pri sebi dovolj denarja.«

Urad za zaščito potrošnikov je tri mesece proučeval praksu zasebnih klinik, ki jih je v New Yorku na ducate, odkar velja nov zakon. Nekatere so prekinjale nosečnost kar brez izvidov in celo pri ženskah, ki niso bile noseče. Doživljaj namočene, ki naj bi kontrolirala pristojbine: »Rekla sem, da sem verjetno noseča. Mož v beli halji me je samo pogledal. Seveda ste, je rekel, prinesite 150 dolarjev, pa boste rešeni skrbje.«

RECEPT

»ATENE — Antoniu, najstarejši Grk, je praznoval 114. rojstni dan. Leta 1860 se je rodil v vasi blizu Soluna, zdaj živi v Larisi. »Rad jem vse od kraja, rad zvrnem kozarec vina, tudi kadim,« je povedal. »Mam okoli sto vnukov, pravnukov in tuko dalje.«

PAST

DALLAS — Teksaška policija je začela preganjati prostitutke v skladu z relikom: »Če ni kupca, ni kupčije.« Mlada in lepa policajka se vsak večer odpravlja na lov. Kdor se ji približa z nedvoumnim predlogom, mora plačati dvestot dolarjev globo. V dveh tednih je 26-letna policajka nalezila vsako noč povprečno na enega kupca ljubezni.

ZAŠČITENA PODGANA

NAIROBI — V Mombasi je sodnik odmeril denarno kazensko kmetoma, ki sta »brez dovoljenja« ubila podgana na njivi. Zgodilo se je v obalnem pasu, kjer so vse živali zaščitene z zakonom.

KONEC TEDNA

LONDON — Diplomati, ki rad navezuje stike z nežnim spolom v londonski družbi, je preživel konec tedna v gradu na podeželju. Kasneje je povedal: »Če bi bila hujša tako topla kot vino in vi, ne tako staro kot kokos, ta pa tako hrušljava kot sobarica in ta tako voljna kot vojvodinja, bi bilo res lepo...«

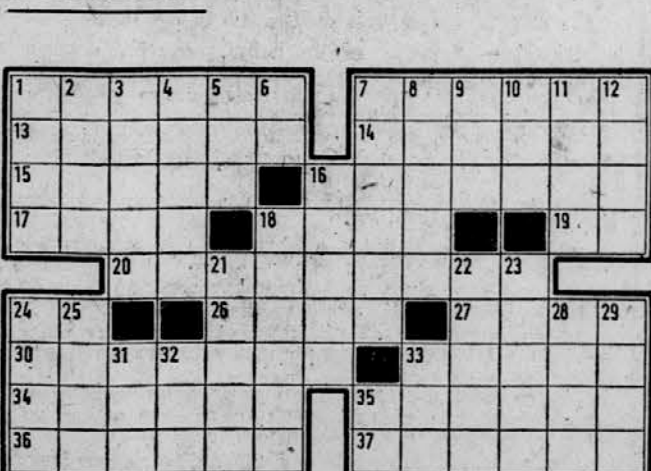
ZARADI MASK

NEW YORK — Okrožniška pošta newyorškega glasilca k frizerji. Skrajšati si morajo lase in obriti brade in zaliske. Razlog: prilska maska se kosmate glave obraza ne oprime dovolj trdno.

VE, OD KOD

ZENEVA — Primarni klinike za živčne bolezni je naročil medkrajinski pogovor. Zvečer ni in ni bilo, zato je nadri poštno telefonistko: »Ali veste, kdo sem?« — »Ne vem,« je mirno odgovorila, »vem pa, kje ste!«

Križanka

WHIT MASTERSON

Fant na soncu

14. nadaljevanje

»Hvala, nič več nisem lačen.« Sonce je izginilo z obzorja, ko sta sedla v avtomobil in se odpeljala. Vendar je bilo še zmerom vroče — okoli 25 stopinj — in čeprav je bila popoldne nevihta, je bil zrak suh.

»Ste živčni?« je vprašal Quist, ker je Clem molčal. »To je popolnoma nepotrebno.«

»Zame je vse novo.«

Srečo imate, ker ste pri prvem filmu našli na Felixa. Dober človek je. Drugačen od nekaterih, ki jih nočem imenovati. Ni novator, pri njem ne bi mogli govoriti o NOVEM VALU, marveč bi lahko rekli, da kratko in malo dela dobre filme.«

Ivory je bil pobegnil iz nacistične Nemčije. Kakšnih trideset let je že delal v Hollywoodu. Sicer ni bil preveč znan, vendar so ga kolegi cenili, ker je spretno premagoval težave, ki se po navadi pojavljajo med snemanjem v tujini. Quist ga je imel za gospoda, kar je bilo v filmskem svetu nenavadno: Ivory ni ne pil ne kadil, ne letal za ženskami, ni se prepuščal slabim voljam, čeprav je imel za vse to dovolj priložnosti. Sproščal se je ob poslušanju klasične glasbe. V mladih letih je namreč sanjnil, da bo postal dirigent.

Na robu grča je med bujnim zelenjem stalo nekaj vil. Bile so last bogatih Mehčanov, ki so večinoma živeli na tujem. Filmska družba jih je najela za snemalno ekipo. Felix Ivory si je izbral najskromnejšo, z njim pa sta stanovala Quist in tajnica za besedilo Bertha Zahn, ki so ji vsi vsi rekli B.Z.

Quist je odvedel Clema v salon, ki so ga preuredili v zasilno projekcijsko dvorano. Okna so kratko in malo zastirali z odejami. Ivory, ki je bil kljub vročini oblečen v platneni obleki, je sedel v platnenem naslanjaču ter komaj slšno nekaj narekaval tajnici. Ne da bi umaknil pogled s filmskega platna, je prišlekoma pomignil, naj sedeta.

Clem je z zanimanjem spremljal film, vendar ni kaj dosti razumel, kajti šlo je za raztrgane prizore in posnetke brez zvoka, katerega naj bi dodali kasneje. V bližini ni bilo laboratorija, zato so filme pošiljali razvijati v Ciudad Mexico, od koder so jih dobili čez nekaj dni. Tako je Ivory tokrat v ponedeljek gledal posnetke, narejene prejšnji tork. Po njegovih komentarjih in izrazih Clem ni mogel sklepati, ali je zadovoljen s posnetki. Presojal je kot amater in vse se mu je zdelo hudo zmešano.

Ronald Kirkbride

Japonska ljubezen

56. nadaljevanje

»V Londonu je. Ampak nikar ne začnjava spet vsega od začetka. Sijajno, da te spet vidim, Jane.«

Govoril je iskreno. V njegovo razpoloženje se je pojavila kot boginja iz preteklosti; k njej se je v svoji osamljenosti in potrtosti lahko zatekel. Ob spominu na njeno golo telo, ki je brez srma ležalo pred njim na postelji v polkovnikovi hiši, s prsmi, ki so v svetlobi sveč žarela kot nežne vrtnice, mu je postalo nenadoma toplo.

»Ali si nosiš prstane?« jo je vprašal.

»Mogoče. Kaj pa imaš za bregom?«

»Kako bi ti bil všeč Simbaši?« se je široko zasmajal. »Kolkor se spominjam, je zate še posebno privlačen. Samo nikar se spet ne slei. Malo prestar sem že, da bi me metali na cesto.«

Nenadoma se je nasmehnila, toda nje ne oči so ostale hladne.

»Ali namiguješ, da bi rad nadaljeval tam, kjer sva takrat nehala? Pravzaprav, kjer si ti prenehal z menoj.«

»Ne vem, zakaj ne. Ali si pripravljena?«

Spustila je roko v njegovo dlako. Zaučiti je mehko in čvrsti stisk njenih prstov in vzdrgetal.

»Ne v Simbaši,« je rekla z licem tesno ob njegovem. »Prav prijeten dom imam, lačna pa tudi nisem. Daj, izpij. Avto imam zunaj v dvoredu.«

Avto je bil moder športni model tojota 2000 GT in pravi lepote. Odprla sta po ulicah mimo Cesarske palače v Sanbančo, enega najdražjih mestnih okrajev, in se ustavila pred dolgo nizko hišo v kalifornijskem slogu, nedaleč od britanskega veleposlanstva.

»Čeje noč,« je rekel. »Kaže, da si si dobro postelja. Pa sem mislil, da Japonke ne maraš... Kako to, da si ostala tako dolgo?«

»Enkrat sem šla nazaj v New York,« je rekla. »Na smrt me je preplašil. Imela sem občutek, da vsa dežela razpada, kar naprej so se dogajali umori, stavke, demonstracije, medtem ko je Japonska vedno bolj cvetela. Takoj po vojni je bilo drugače. Zdal pa je to najbolj civilizirana država na svetu. Vstopi.«

Odvedla ga je po položnih stopnicah. Začudeno se je ozrl okrog sebe: na razkošno kitajsko preprogo na tleh, na črno belo usnjeno pohištvo, na drago vezane knjige v knjižnih omarah, na ogromno starinsko pisalo mizo ob oknu, polno papirjev. Prijajeno je zažvižgal.

»Ali ti je moje skrivališče všeč?« se je nasmehnila in odvrnila ogrinjalo.

»Tule se ne bi mogla nič bolj skriti kot na postaji Grand Central!« se je smejal.

Ivory je bil zmerom zelo načrten in natančen. Zato si je dal večkrat predvajati posnetke, preden se je posvetil novemu članu ekipe. Svojo pozornost je posvečal vsem in vsemu, vendar ob svojem času. Ko se je nagledal filma, je dal ustaviti projektor in odpreti okna, nato pa se je obrnil k Munroju in mu ponudil roko.

»Dober večer, gospod Munro. Jaz sem Felix Ivory.«

Bil je majhen in čokati, imel je visoko in zasorelo čelo, sive in kratko pristrizene lase. Ko je vstal, ni bil kaj večji kot tedaj, ko je sedel. Sicer ni govoril s tujim naglasom, vendar se je izražal tako, da je pazljiv poslušalec lahko ugotovil, da angleščina ni njegov materin jezik.

»Gospoda Quista že poznate. To je moja nenehna spremljevalka gospodična Zahn. Samo tadva opravila vedno dela, za katero sem zadovoljen.«

»Pozdravljeni.« je rekla Bertha čez ramo in se naprej zalagala odeje. »Dobrodošli v čudovitem svetu optičnih prevar.«

Bila je visoka in suha ženska kakšnih štirideset let, na sebi je imela hlače in bluzo, videti je bila čista, natančna in na videz brez spola. Če je bil Quist Ivoryeva desna roka, je bila B. Z. gotovo njegov spomin.

»Kakšen se vam zdí film?« je vprašala.

»Po moje je odlična.«

»Gospod Wight mi je sporočil, da ste se doslej ukvarjali predvsem z gledališčem,« je rekla Ivory. »Česa več nisem zvedel, zato bi rad kaj slisl tudi iz vaših ust.«

»Pravzaprav ni veliko povedati. Imel sem manjše vloge v najrazličnejših delih. Zadnjikrat sem nastopil v Brechtu.«

»Aha, si že predstavljam. Bržkone v kakšni majhni newyorški dvoranci, kaj?«

»Res je.«

Resnica je bila precej drugačna in Munroju ni bilo do tega, da bi jo povedal. Obžaloval je, ker si Wight ni izmisli česa imenitnejšega.

»Čudno,« je zamrmral Ivory. »Ne bi bil rad nesramen, vendar ne vem, kje je zakopano truplo.«

»Kakšno truplo?«

»Tisto, ki naj bi ga vi našli. Danes sem dobil spremenjen scenarij, v katerega je treba vključiti našega junaka.« Tiesknil je s prsti in tako ji je pripravil B. Z. do tega, da mu je povedala ime nove osebe v filmu. »Da, tako je. Toda Clipper ne prinaša nič novega v zgodbo — morda ji celo škodi — in ker so vaše izkušnje do kaj omejene, potem mi stvar res ni jasna.«

Potislila ga je na kavč med največje blatine, kar jih je kdaj videl, mu sedla v naročje in mu ovila roke okrog vratu.

»Ali si kdaj pomislil na naju... Kako nama je bilo, kadar si bil skupaj s tisto rumenico?« se je nasmehnila in ga trdo poljubila na ustnice.

»Ne govoriva zdaj o tem,« je rekel, jo potegnil k sebi in se krčevito trudil, da bi izbrisl Hanako iz svojih misli, spomina in telesa.

»Se strinjam, dragi,« je rekla, vstala in prečkala sobo. »Samo hipce me ne... Nikar mi ne pobeigni! Poslala me je dol, pomenljiv pogled in vstopila skozi vrata, ki so verjetno vodila v spalnico. Kakaj je in v prijetnem pričakovanju zadrževal diha. Hotel ji je dati dovolj časa, da se sleče, kot je storil takrat, ko sta se prvič ljubila.

Pravkar se je hotel sleči do pasu in jo poiskati, ko so se vrata odprla. Vrnila se je, sledil pa ji je visok Japonec v temni poslovni obleki s temno kravato.

»Minorija najbrž še ne poznaš, kajne, Joe?«

»Minoru?« je zajecjal in se s težavo spravil na noge.

»Moj mož. Mogoče si že slisl za elektro industrijsko družbo Ogihara. Minoru je njen lastnik.«

»Tvoj mož?« Joeja je vrglo nazaj na kavč.

Ogie Barrett je bil med okupacijo repertoar v novorskem klubu, je pojasnila Ogihari in zmignila z rameni.

Ogihara se je poklonil. »Veseli me, da sem vas spoznal, gospod Barrett. Dovolite, da vam ponudim pijačo.«

»Ne, ne, hvala. Vrniti se moram. Hči me čaka.«

»Hči? Nisi omenil, da imaš hčerko,« se je oglašila gospa Ogihara.

»Kako neumno, da sem pozabil, kajne? Nisem se spomnil.«

»Prepričana sem, da se res nisi mogel,« se je nasmehnila.

Negotovo je vstal in stopil k vratom. »Zares moram iti.«

Bil je besen nanjo in nase. Osmešila ga je na najbolj podel način. Podoba Hanako mu je bliskoma presunila spomin in izginila.

Na stopnicah je trpko rekel: »No, prav. Maščevala si se. Kaj se je pripetilo. Japonce si imela za opice... Tako si jim pravila. Zdal pa si se z enim izmed njih poročila. Zakaj?«

»Povedala sem ti. Japonska ni več porušena ali drugorazredna sila. Obe mi ni zapustili niti baba. Ne samo, da je Minoru bogata, tudi očejen je in vzoren mož. Ali veš, kakšen je njegov letni dohodek?«

»Me prekleto malo briga,« je zavpil. »Dva milijona dolarjev! In prosim, ne vpij.«

obveznice federacije

**Z nakupom
obveznice
federacije boste
pomagali
skupnosti in
koristili sebi.**

Obveznice federacije so zapisane na ime vlagatelja, kupite pa jih lahko na vseh bankah in poštah v državi.

Letos smo v naši državi prvič izdali obveznice federacije, ki jih lahko kupujejo porabniki družbenih sredstev, druge organizacije, pravne osebe in občani.

Druga serija obveznic bo v prodaji od 1. julija 1974. Zakon, navodila ter dogovor republik in pokrajin označujejo obveznico federacije kot nov pojav na našem denarnem trgu.

Obveznica federacije je vrednostni papir. Nakup te obveznice pomeni kratkoročno vlaganje prostih sredstev. Pogoji so za vlagatelja zelo ugodni, seveda pa veliko pomenijo tudi za skupnost.

Federacija je te obveznice — vrednostne papirje izdala z namenom, da bi namensko zbirala prosta sredstva za kritje dela stroškov federacije v letu 1974, hkrati pa bi razbremenila gospodarstvo ter zagotovila stabilen in varen razvoj države. Prosta denarna sredstva bomo sedaj zbirali preko obveznic, za katere jamči celotna skupnost. S tem bo veliko pridobila skupnost, hkrati pa bodo imeli velike koristi tudi vlagatelji.

Za vsako obveznico bomo plačevali 10-odstotne obresti, ki jih bomo obračunavali in izplačevali vnaprej, že ob samem nakupu obveznic. Obresti tečejo od prvega dne prihodnjega meseca. To pa pomeni, da bo prej kupljena obveznica prinesla več obresti, ki jih bomo izplačali vnaprej. Poleg obresti imajo kupci obveznic tudi več pomembnih ugodnosti ter olajšav, ki jih določata zakon o izdajanju obveznic federacije ter posebni dogovor republik in pokrajin. Kupcem obveznic — porabnikom družbenih sredstev, drugim organizacijam, pravnim osebam in občanom, bomo priznali davčne olajšave v višini 6 odstotkov nominalne vrednosti kupljenih obveznic. Te olajšave bodo veljale pri davku na dohodek delovne organizacije, davku na dohodek v kmetijski dejavnosti in davku na skupni dohodek občanov.

Kupci bodo obveznice lahko uporabili namesto gotovine pri najemanju potrošniških posojil. Z obveznicami kupci lahko poravnajo tudi obveznosti do federacije in sicer do 1. julija 1975.

Obveznice iz druge serije, ki bodo v prodaji od 1. julija 1974, bodo začele veljati 31. decembra 1975. Z izplačilom obveznice pa prenehajo tudi vse obveznosti federacije. Izplačilo obveznic zastara v petih letih od dneva obvestila za izplačilo.

Nominalne vrednosti obveznic so: 100, 200, 1.000, 2.000 in 10.000 dinarjev. Kupite jih lahko od 1. julija 1974 do 31. decembra 1974. Julija 1974 bodo veljale naslednje cene obveznic:

obveznica za 100 dinarjev	87,30 dinarjev
obveznica za 200 dinarjev	174,60 dinarjev
obveznica za 1.000 dinarjev	873,00 dinarjev
obveznica za 2.000 dinarjev	1.746,00 dinarjev
obveznica za 10.000 dinarjev	8.730,00 dinarjev

v Ljubljani, v NAMI (telefon 21-333)
Jugoslovanska potovalna agencija

POČITNICE

PALMA DE MALLORCA

7 in 14 dni z letalom
odhod vsak ponedeljek
cena 1790 din

SPANIJA

klasična tura
8 dni, odhod 2. 9.
cena 3390 din

Letovanja 74

paket aranžmaji z letalom

Supetar — Vile	795 din
Postira — zasebno	1.130 din
Sutivan — zasebno	1.130 din
Split — inox Duilovo	1.540 din
Makarska — riviera	1.495 din
Solaris — caravanning	1.100 din

Odhod 23. 7.

Srebrno — Zupa	1.540 din
Srebrno Vile Supetar	1.340 din
Mlini »Astares«	1.640 din
Ulcinj »Albatros«	1.345 din
Vela Luka »Korkyra«	1.495 din
Slano	1.495 din
Orebič —	1.695 din

Odhod 22. 7.

AVTOMOBILISTI!

veliko znižanje cen v Uvali Scott

KRIZARJENJE

m/b Dalmacija
GRČIJA—TURCIJA
8 dni — cena 2.990 din
odhod od 4. 8. vsako nedeljo

ATLAS CLUB
INTERNATIONAL

Prosim, če mi lahko pošljete vašo publikacijo
»ATLASOVA KNJIGA SVETA«.

Posebej me zanimajo

- Potovanja
- Počitnice — v tujini — v domovini
(Ustrezno obkrožite!)

IME IN PRIIMEK

NASLOV

V Atlasovih prodajnih mestih vas čaka poseben
bilten z vsemi informacijami.

Razen v Ljubljani tudi v Kočevju,
Velenju in Škofji Loki

Crelna, Viator, Trans turist
Izletnik Celje, Velenje, Zalec,
Turist Agent — Maribor, Globtour

IZLETNIKI, TURISTI

ustavite se v hotelu
Kandija. Vsak dan na
lepe, senčnem vrtu
zavajamo živo
glasbo za ples, razen ob deževnih dneh. Zabavala
vas bosta ansambla Bratje Kuhar iz Kostanjevice
in Maj iz Ljubljane. Specialitete na žaru in ražnju.
5586

HOTELSKO PODJETJE
PORTOROŽ

o. sol. o.
nudi po

IZREDNO UGODNIH CENAH
S POPUSTOM DO 40 %
PRIJETNO LETOVANJE
V PORTOROŽU

v času od 15. avgusta 1974
do 15. septembra 1974:

v hotelih B kategorije

MARITA (066 75-141) in MIRNA (066 73-358) po
120 din za osebo, polni penzion v dvoposteljni sobi;

v hotelih: VILLAS-LUCIJA (066 75-141) po 110 din za
osebo, polni penzion v dvoposteljni sobi;

v hotelih C kategorije

VALETA (066 73-346) in VIRGINIJA (066 73-346) po
100 din za osebo, polni penzion v dvoposteljni sobi.

V ceno je vključeno kopanje na plaži ali v plaval-
nem bazenu.

Rezervacije po telefonu na zgoraj navedene telefon-
ske številke ali pisмено na naslov:

Hotelsko podjetje Portorož, o. sol. o.

Obala 45, Portorož 65320.

6403

PONOVI TEV FINSKE

Letošnjih Yugotoursovih po-
mladnih izletov na Finsko se
je udeležilo kar okrog 350
izletnikov iz vse Slovenije.
Tolikšnega zanimanja za Fin-
sko ni nihče predvidel in pri-
čakoval. Še nikoli doslej ni
toliko Slovencev potovalo na
izlet v to daljno severno de-
želo. Prav zaradi tega so pri

Yugotours sklenili konec av-
gusta izlete na Finsko pono-
viti.
Program osemnedevnih letal-
skih izletov (neposredni po-
leti z Brnikom) so taki, da
bodo izletniki videli Moskvo,
Leningrad in Helsinke. Na
Finskem pa bodo odšli na
izlet tudi na podeželje; v idi-

lično pokrajino brezovih goz-
dov in čudovitih kristalnih
jezer. Vozili se bodo tudi z
ladjo po enem od tisočih jezer.
Cena izleta je 4000 di-
narjev (prevoz, hrana, pre-
nočišča, ogledi in izlet na
finsko podeželje). Seveda je
to vsoto mogoče plačati v 12
mesečnih obrokih.

KAČE SO IN NISO

Pravijo, da je ob Ohrid-
skem jezeru letos veliko stru-
penih kač, nemara več kakor
pa prejšnja leta. Tamkajšnji
hidrobiološki inštitut pa te
govorice odločno zanika, češ
da so zlonamerne. Ne poro-
čajo pa, če je v ambulancah
in v kampingih za vsak pri-
mer dovolj cepiva proti kač-
jemu piku.

Prejšnja leta so poročali tu-
di o številnih kačah zalegi na
Bovškem, hkrati pa tudi, da
ni bilo redno na voljo cepi-
va. Kakor smo izvedli, je le-
tos strupenih kač na Bovškem
razmeroma zelo malo; ni
»kače, leto«. Tudi cepivo je
letos na voljo v bovški ambu-
lanti, kakor tudi drugje.

O številnih strupenjačah po-
ročajo letos tudi iz tržaške
okolice, kjer so oblasti razpi-
sale po 1000 lir nagrade za
vsako ubito strupeno kačo.
V Dalmaciji na splošno le-
tos (in tudi sicer) ni veliko
strupenjač, vsaj ne na ozkem
naseljenem turističnem ob-
močju ob morju. Več jih je
visoko na strminah v pris-
jah.

IZLET NA ROMANTIČNI REN

Konec avgusta prireja TTG
(311-851) izlet z vlakom v
Nemčijo, v Köln in dolino
Rena. Odhod iz Ljubljane 24.
avgusta opoldne. Prihod v
Köln naslednji dan zjutraj.
Namestitve in ogled mesta.
Naslednji — tretji — dan
kratka vožnja z vlakom do
Koblensa. Ogled in prenoče-
vanje. Četrty dan vožnja z
ladjo po Renu, skozi sotesko,
obdano s številnimi gradovi
in slovitimi vinogradi ter s
slikovitimi srednjeveškimi me-
steci. Z ladjo do majhnega
veselja mesteca Rüdesheim.
Tam prenočitev in ples in ve-

seli večer in sploh. Peti dan
zjutraj odhod v bližnji Frank-
furt in od tam pozno popo-
ldne z vlakom proti Ljublja-
ni. Kamor se izletniki vrnejo
sledega dne zgodaj zjutraj.
Nedvomno je ta izlet izred-
na prilžnost za obisk enega
najbolj slikovitih in zanimi-
vih predelov ne le ZR Nem-
čije, temveč vse Evrope. Mno-
gi poznavači menijo, da je
dolina Rena med Koblenzom
in Rüdesheimom lepša in za-
nimivejša kakor dolina gra-
dov ob Loiri. Cena izleta je
2500 dinarjev (prevoz, ogledi,
polni penzion itn.).

FOTOGRAFSKI VELESEJEM

Letošnja »Photokina«, foto-
grafski velesejem, v Kölnu,
bo nekaj posebnega. Priredil
teb bo imela razen sejma in
razstave za amaterje in
»splošne« obiskovalce, tudi
poseben oddelek za poklicne
fotografе in fotoreporterje.
V ta del bo vstopnica stala

20 mark, bodo pa tam naj-
različnejše razstave in »pred-
stave«. Posebej pa bodo do-
brodošli in čislani poslovni
ljudje, ki po vsem svetu tr-
gujejo z izdelki fotografske
industrije.

Sejma se bo udeležilo 750
razstavljalcev iz 24 dežel. Iz
Jugoslavije bo navzoča samo
zagrebška Fotokemika. Iz
Nemčije bo 325 razstavljal-
cev, iz Francije 57, iz Velike
Britanije 63, iz Italije 40, iz
Japonskega 73, iz Nizozemske
18, iz Švice 23 in iz ZDA
80.
Več potovalnih agencij iz
Slovenije bo organiziralo ta
krat (od 27. septembra do
3. oktobra) izlete v metropo-
lo na Renu.

DUBROVNIŠKA PETKA
-JAT TERMINAL

Hotel »Petka« v dubrovniškem Gružu

Eden najbolj prometnih
pункtov v Dubrovniku je
nedvomno predmestje Gruž,
kjer je pristanišče, avtobus-
na postaja, letalski terminal
ter železniška postaja. Po no-
vem avtobusu z letališča vozi-
jo le do Gruža, kjer je po-
sebna pisarna JAT v hotelu
»Petka« (tudi je tudi garde-
roba za letalske potnike).
Garderobi sta še na avtobus-

ni in na železniški postaji.
Hotel »Petka« je pomembna
prehodna »postaja« za potni-
ke, ki pridejo v Dubrovnik
in ostanejo dan ali dva. Pre-
nočišče z zajtrkom v »Pet-
ki« stane v enoposteljni sobi
130, v dvoposteljni pa od 200
do 280 din (za dva). Čeprav
hotel trenutno ni zaseden, pa
je le boljše prej rezervirati
(24-933).

DUBROVNIŠKI IZLETI

Za goste Dubrovnik prire-
jajo najrazličnejše izlete zla-
sti Atlas in ljubljanski Kom-
pas. Na voljo so naslednji
izleti (in sprehojci):

- Ogled mesta; Atlas (66
din) in Kompas.
- Ogled dubrovniških mu-
zejev; Atlas (80 din)
- Celodnevni izlet v Črno
goro (do Cetinja in Budve);
Atlas (160 din) in Kompas.
- Celodnevni izlet na Čr-
nogorsko obalo (do Sv. Ste-
fana); Atlas za 170 din.
- Celodnevni izlet v Mo-
star Atlas (160 din) in Kom-
pas.
- Popoldanski izlet na Ko-
navlje v Čilipe (narodopisni
izlet) za 75 din pri Atlasu.
- Polidnevni izlet v Tre-
binje za 120 din.
- Nočni avtobusni izlet na
140 din (z večerjo). Prire-
zajzledišča nad mestom za
jata Kompas in Atlas.

- Nočno križarjenje (do
pol dneva po polinčiji) z la-
djo Antila. Atlas za 140 din
(tudi pijača).
- Celodnevno križarjenje
do Kotorja prireja Atlas za
180 din.
- Celodnevni izlet na Kor-
čulo stane prav tako 180 din.
- Popoldanski izlet na Lo-
pud stane 80 din.
- Popoldanski križarjenje
po župskem zalivu stane
prav tako 80 dinarjev.
- Celodnevni izlet z ladjo
na Mljet pa stane 170 din.

Večine teh izletov se ude-
ležujejo zlasti tujci, domači
potniki so le bolj redki,
čeprav je cena za eno osebo
za 30 do 40 odstotkov.
Nekateri teh izletov so red-
ka prilžnost za obisk ne-
katerih krajev, zlasti velja
to za izlete z ladjo (na
Mljet, v Boko Kotorsko itn.).

NOVO KOPALIŠČE

V Mariboru imajo novo le-
tno kopališče. Uredili so ga
v gozdčku za solskim cen-
trom tovarne TAM. Od glavn-
ne — Pljuške ceste je odda-
ljen kakih 200 metrov. Do-
stop do bazena je asfaltiran.
Kopališče je odprto vsak dan

od osmih zjutraj do šestih
zvečer (predvidoma do sre-
dine septembra). Na voljo je
pravzaprav šest bazenov: tri-
je majcenji bazen (25 x 25 m),
rekreacijski bazen (25 x 25 m),
olimpijski bazen (50 x 25 m).
Vstopnina je naslednja: od-
rasli za več dan 6 din, za pol
dne 3 din; otroci pa 3 din.
V to ceno je vračunana tudi
uporaba garderobe (in suni-
tari). V bližini kopališča je
gostišče, kjer so na voljo ne
le pijače, temveč tudi tople
in mirne jedi. Ljubljana zgle-
duj se!

RIBJI OGLEDI

Če potujete z otročadjo na
morje in vas pot zanese v
Dubrovnik, kjer morate čaka-
ti na zvezo, potem peljite ot-
roke v dubrovniški akvarij,
ki se nahaja v velikem trd-
njavskem stolpu v pristaniš-
ču. Tam je hladneje, razen
tega pa se ne boste dolgoča-
sili. Sedaj poleti je akvarij
odprt vsak dan od osmih zju-
traj do osmih zvečer; vstop-
nina ni ravno nizka; za odr-
sle 8, za otroke pa 4 din.

PROSTOR NA
LADJAH

Kakor smo izvedeli, na la-
dijah »brze« proge, ki plovejo
vsak dan med Reko in Du-
brovnikom ni velike gneče.
Čelo kabine niso vse razpro-
dane, a je le boljše prej re-
zervirati.

VSAK TEDEN V SOVJETSKO
ZVEZO

Vsak četrtek — do konca oktobra — osemde-
vna potovanja po Sovjetski zvezi. V MOSKVO
in LENINGRAD, v VOLGOGRAD in daljni sred-
njeazijski SAMARKAND.

Za odhode v avgustu in septembru je na vo-
ljo še nekaj prostih mest. Posebej vabimo na
potovanje, ki se začne 8. avgusta ter na poto-
vanje v Srednjo Azijo »Taškent, Samarkand
in Buhara«, ki se začne 3. oktobra.

NOVO! NOVO! NOVO!

Dvojce letalskih osemnedevnih potovanj na Fin-
sko in v Sovjetsko zvezo (HELSINKI, LENIN-
GRAD in MOSKVA). Odhoda 22. in 29. avgusta.

JESENSKO DOŽIVETJE GRČIJE

Se dober mesec in začela se bo naša jesenska
VELIKA KLASIČNA TURA, ki predstavlja naj-
popolnejši pregled starogrške kulture in umet-
nosti ter doživetje sodobne Grčije: iz ATEN na
Peloponez (KORINT—MIKENE—EPIDAUROS
—SPARTA—OLIMPIA—PATRAS) in v DELFE.
Odhodi 3., 10., 17. in 24. septembra.

NOVO! NOVO! NOVO!

Potovanje na KRETO; najjužnejši otok Evrope,
izredni spomeniki stare kulture, slikovita ro-
mantična pokrajina... Odhod 3. oktobra.

POČITNICE NA JADRANU

V Platu pri Dubrovniku in v istrskem Umagu.
7 ali 14 dni in Platu (letalski prevoz) ali Umagu
(lasten prevoz) že od 775,00 dinarjev dalje. Od-
hodi vsak teden do konca septembra.

NA DALJNI SEVER

Drugo letošnje potovanje na Island in Grönland
(ter spotoma v København) se začne 12. sep-
tembra.

VEČMESEČNA POSOJILA

ZA VSA POTOVANJA
IN ZA POČITNICE NA MORJU

Prosim pošljite mi podrobnejše informa-
cije oziroma programe vaših potovanj v
letošnjem letu

ime in priimek:

naslov:

MNOGO POTI V CERKNICO

Cerknica je nedvomno kraj,
ki ima velike možnosti, da
postane pomembno izletišče
Ljubljane, seveda ko bo kraj
in njegova širša okolica po-
vsem nared. Ze sedaj pa
mnogi hite v Cerknico, kjer
najdejo marsikaj zanimivega
in lepega.

Kako pridemo v Cerknico?
Z avtom po avto cesti do od-
cepa Unec, potem pa skozi

NOV »TURISTIČNI
VESTNIK«

Izšla je letošnja tretja šte-
vilka turističnega vestnika.
Zanimivo gradivo (o kmeč-
kem turizmu, integracijskih
gibanjih v slovenskem gostin-
stvu, o TTG itn.) je bolj stro-
kovno in ni pretirano privla-
čno za širši krog bralcev.

PO VELIKI PLANINI

Na Veliki planini je pod-
jetje Viator uredilo zanimivo
označeno pešpot, ki pelje
od zgorne postaje nihalke
(Simmovce) čez planino Kon-
jšo na Zelezn; rob. Pot je oz-
načena in je primerna tako
za starejše kakor tudi za
otročad, ker ni prehodnih
vzpovov. Tu in tam, zlasti na
razglediščih, so tudi klopi.

NIKAR OB BOSNI

Glavna cesta po dolini re-
ke Bosne še ni dograjena,
manjkajo še nekateri odseki;
dela nasplošno zelo počasi
napredujejo. Na odsekih, ki
so že gotovi ali so le deloma
usposobljeni za promet, pa
se zelo pogosto najrazličnejše
nesreče. Na cesti je vedno
veliko pešcev, kolesarjev in
vpreg. Zlasti je nevarno med
Vrandukom in Zepčami, kjer
niso urejeni cestni robovi in
ni še vseh prometnih znakov.
Če se peljete na morje sko-
zi Bosno, je boljše, da izbere-
te cesto iz Novske v Banjo
Luko in nato skozi Jajce ter
Travniki proti Sarajevu.

Rakek v Cerknico. Ali pa po
stari cesti do Planine in po-
tem (odcep pred naseljem)
skozi Unec in Rakek v Cer-
knico. Po teh dveh smereh je
iz Ljubljane do Cerknice
okrog 50 kilometrov, pribli-
žno toliko, kolikor jih je do
Bleda.

Lahko pa se peljete tudi
po zanimivih lokalnih maka-
damskih cestah. Iz Ljubljane
čez barje na Ig, potem pa po
gorski cesti na Rakitno in na-
to nizdol skozi Begunje v
Cerknico. Ali pa iz Ljubljane
skozi Brezovico in Podpeč na
Rakitno in nato nizdol v Be-
gunje. Po teh dveh cestah, ki
peljeta domala nenehno sko-
zi lepe gozdove, je do Cer-
knice nekaj nad 40 kilometrov.
Lahko pa se peljete tudi
po lokalni cesti z Vrhniko
skozi Verd in po slemenih
Meniške (skozi Pokojišče in
Padež) do Begunj in Cerkni-
ce. Po tej smeri je iz Ljub-
ljane do Cerknice prav tako
nekaj več kakor 40 kilome-
trov.

Seveda je možnosti še več.
Lahko se peljete z Iga čez
Kurešček na Rob in čez Kr-
vavo peč na Žilvce ter od tam
v Cerknico. Lahko pa tudi
po glavni kočevski cesti do
Rašice in nato skozi Rob.
Lahko tudi po glavni cesti
do Velikih Lašč in nato sko-
zi Lužarje in čez Bloke proti
Cerknici. Lahko pa tudi po
glavni cesti do Zile in Zlebi-
ča in nato skozi Sodražico in
bloško Novo vas v Grahovo
in od tam v Cerknico. Mož-
nosti je veliko, le da vse ce-
ste niso najboljše. Vse ome-
njene ceste pa so vrisane na
avto karti Slovenije.

Avtobusi proti Cerknici pa
peljejo iz Ljubljane večkrat
na dan, ob nedeljah in praz-
nikih jih je pet (prvi ob
10.20). Ob delavnikih pa pe-
lje tudi avtobus čez Rakitno,
odhod iz Ljubljane ob 12.30.
Zveza pač ni ugodna za izle-
tnike; škoda je, da tega avto-
busa ni v nedeljo zjutraj.

IZREDNA
PRILOŽNOST!

MUNCHEN

28. 7. — 3 dni z avtobu-
som, cena samo 595.— din
v času velikih razprodaj.
Ponovitev 4. 8. 1974.

BENETKE

vsako soboto, cena eno-
dnevnega izleta z avtobu-
som 165.— din

GROSSGLOCKNER

3., 17. in 31. avgust — 1
dan z avtobusom, cena
185.— din

TRBIZ — VENZONE

3. 8. — 1 dan z avtobu-
som, cena 130.— din

SLOVENSKA KOROSKA

10. 8. — 1 dan z avtobu-
som, cena 165.— din

KNEZEVINA

23. 8. — 3 dni z avtobu-
som, cena 890.— din

LIECHTENSTEIN

17. in 23. avgusta — dvo-
dnevni izlet z avtobusom,
cena 495.— din

MEDNARODNO

CVETLICO RAZSTAVO
— WIG na DUNAJU
pa si lahko ogledate 16.
8. 1974 — 3 dni z avtobu-
som, cena 790.— din.

MEDNARODNI SEJEM

V FRANKFURTU
26. 8. — 3 dni z letalom,
cena 2.100.— din

Cenjene stranke prosimo,
da se do nadaljnjega ogla-
se v naši poslovalnici na
Titovi 36-a, ker bo zaradi
preureditve križišča Aj-
dovščina naša poslovalni-
ca na Titovi 19 do nadalj-
njega zaprta.

VIATOR

Počitniške pakete JAT — ZRACNI MOST, ki smo vam
jih pripravili na Jadranski obali in v Ohridu za letošnje
poletje gotovo tudi vi poznate, saj se je za njih doslej
prijavilo že več kot 2000 Slovencev.

Za vse tiste, ki se kljub pestri izbiri in nizki ceni za
JAT — ZRACNI MOST niso mogli odločiti, smo pri-
pravili novost

POČITNICE V

TUNISU

IN

GRČIJI

Program e enotedenskih odhodov v Tunisu ali
Grčiji vam nudimo že od 2.480 din, dvoteden-<

- BERCHTESGADEN — KÖNIGSEE — ORLOVO
GNEZDO NA KEHLSTEINU (1834 m) — ROS-
FEIDOVA CESTA
Ogled rudnika soli, 2 dni, avtobus, odhod: 7. 8.
● CARIGRAD IN BURSA
6 dni, letalo, odhod: 8. 8. in 19. 9.
● GRČIJA
letalo, 5 dni, odhod: 15. 8. in 26. 9.
● DUNAJ — ogled cvetlične razstave WIG 74
3 dni, avtobus, odhod: 16. 8. in 27. 9.
● DUNAJ IN GRADISCANSKA
3 dni, avtobus, odhod: 16. 8. in 27. 9.
● SKOTSKA
8 dni, letalo, odhod: 18. 8.
● ZELTWEG — ogled tekmovalca za svetovno pr-
venstvo avtomobilov formule I
avtobus, odhod: 18. 8. V predprodaji tudi vstop-
nice!
● LONDON
5 dni, letalo, odhod: 23. 8.
● ZAHODNA MADZARSKA IN GRADISCANSKA
3 dni, avtobus, odhod: 23. 8.
● BUDIMPEŠTA
3 dni, avtobus, odhod: 23. 8., 13. 9., 11. 10., 25.
10., 29. 11.
● AVSTRIJA — SVICA — ITALIJA
8 dni, avtobus, odhod: 24. 8.
● POLJSKA
8 dni, avtobus, odhod: 24. 8.
● LENINGRAD — MOSKVA
6 dni, letalo, odhod: 25. 8., 1. 9. in 15. 9.
● SVICA
6 dni, avtobus, odhod: 27. 8. in 29. 9.
● RIM Z OKOLICO
5 dni, avtobus, odhod: 28. 8. in 25. 9.
● FIRENZE — SEINA — PISA
4 dni, avtobus, odhod: 29. 8. in 26. 9.
● SICILIJA
9 dni, avtobus, odhod: 31. 8.
● KIJEV — LENINGRAD — MOSKVA — ZAGORSK
8 dni, letalo, odhod: 19. 9.
● PRAGA
5 dni, avtobus, odhod: 1. 9.
● GRČIJA
10 dni, avtobus, odhod: 5. 9.
● DJERDAP
3 dni, vlak, odhod: 6. 9.
● BOSNA IN SAMOSTANI SRBIJE
8 dni, avtobus, odhod: 7. 9.
● PO JUGOSLAVIJI
9 dni, avtobus, odhod: 14. 9.
● PO MAKEDONIJI
8 dni, vlak-avtobus, odhod: 14. 9.
● PARIZ — FONTAINEBLEAU — VERSAILLES
7 dni, vlak, odhod: 14. 9.
● CAPRICCO ITALIANO
8 dni, avtobus, odhod: 14. 9.
● V PROVANSU IN NA AZURNO OBALO
8 dni, avtobus, odhod: 14. 9.
● SEVERNA AMERIKA — NEW YORK
6 dni, cena 6.800,— din, odhod: 20. 9. in 3. 10.;
prijava do 1. avgusta
● ROMUNIJA IN MADZARSKA
8 dni, avtobus, odhod: 21. 9.
● SOVJETSKA SREDNJA AZIJA
8 dni, letalo, odhod: 26. 9.
● PARIZ — LYON — GRENOBLE — BERN —
INTERLAKEN
9 dni, avtobus, odhod: 22. 9.
● DUNAJ — KREMS — SOTESKA — WACHAU —
MELK — EISENSTADT
4 dni, avtobus, odhod: 28. 9.
● SPANIJA
letalo-avtobus, odhod 28. 10. in 8. 11. 1974

STROKOVNA POTOVANJA:
SVETOVNO PRVENSTVO FRIZERJEV NA DUNA-
JU OD 15. DO 17. 9. ODHODI: 14. 9. DO 18. 9.

PHOTOKINA 1974 V KÖLN
3-dnevno potovanje na ogled razstave z letalom. Od-
hodi: 29. 9. do 1. 10. Omejeno število, zato pohitite
s prijavi.

KOPALNI AVTOBUSI v juliju in avgustu v Simonov
zaliv, Smarješke in Dolenjske toplice.

Podrobne programe vseh naših potovanj
dobite v vseh poslovalnicah KOMPASA!

kam kdaj kako

ZVEDELI SMO

S KOMPASOM V VODO

Kompasovi kopalni avto-
busi vozijo na morje (v Simo-
nov zaliv) in v Dolenjske ter
Smarješke toplice. Izlet (vož-
nja) stane 60 din (na morje)
ali 40 din (v toplice). Prija-
vite se lahko pri Kompasu
(20-032) do osmih zvečer dan
pred odhodom. Zanimanje je
precejšnje. Odhodi na morje
so predvideni v nedeljo, 21.
julija, potem pa še 24., 26.,
28. in 31. julija. Izlet v Smar-
ješke toplice gre na pot 20.
julija, v Dolenjske pa 27. ju-
lija. Odhod iz Ljubljane (Trg
revolucije) je ob 7.30 (na
morje) ali ob 8.30 (v toplice).
Povratek vedno okrog petih
popoldne.

JATOV MOST SKORAJ RAZPRODAN

Jatov »letalski most« na Ja-
dran je v glavnem razprodan.
Nekaj prostora imajo še v
dubrovniških hotelih Palace
in Libertas, v hotelu Croatia
in Cavtatu ter na Ohridu.
Do konca (22.) avgusta so
razprodane tudi Jatove počit-
nice v Tuniziji. Za Jatovo po-
čitnikovanje v Grčiji pa je
še nekaj prostora.

RAZPRODANA SIBIRIJA

Kompasov izlet v Sibirijo,
ki gre na pot konec poletja
je že razprodan. Prijav je bilo
več kakor razpoložljivih mest.
Izletniki bodo razen Moskve
in Leningrada obiskali Novo-
sibirsk, Irkutsk, Bratsk in
Bajkalsko jezero.

ATLASOVE LADJE

Atlas vzdržuje redno ladij-
sko linijo na progi Cavtat
Dubrovnik. Odhodi iz Du-
brovnika ob 8.00, 12.30 in 19.30,
odhodi iz Cavtata ob 9.00,
13.30 in 20.00. Zelo primer-
no za izletnike. Ob nedeljni
ladja ne vozi. Vožnja traja
dobre pol ure.

Atlasova ladja redno plove
tudi med Platom in Zupskem
zalivu in Lupodom, splo-
ma pa se ustavi še v Mil-
nih, Srebrenem, na Lokru-
nu in v Dubrovniku. Po dva-
krat na dan, razen ob nede-
ljah!

PRENAPOLNjeni »RIBNJAK«

V pred kratkim odprtem
kempingu »Ribnjak« v Omisu,
je velika gneča, čeprav kam-
ping še ni povsem gotov. Tre-
nutno je v njem okrog 1500
gostov; devet desetih je tu-
cev.

OVIRA PRI NIŠU

Na cesti med Beogradom
in Nišem so precejšnji zasto-
vi.

ji zaradi popraviljanja mostu
na Moravi (pri Mijatovcu).
Promet je enosmeren in je
velika gneča.

ALPE ADRIA: TU IN TAM ŠE PROSTOR

»Alpe Adria« poroča, da
imajo še nekaj prostora v re-
zerviranih ali lastnih hotelih
v Novigradu, Savudriji, Sel-
cah, na otoku Zlarinu, v Ja-
driji pri Šibeniku, v Pirovcu
in Ulcinju, v Premanturi pri
Pulju (prikolice!), v hotelu
Riviera v Hercegovnem, v
Kranjski gori, v Medulinu,
Radovljici, Vodicah in Fiesi.
Razprodana pa so vsa razpo-
ložljiva mesta (do konca av-
gusta) v Kraljevici, Zivogo-
šču, Valbardoni, Poreču, Ti-
jesnem na Murterju, v Bar-
batu na Rabu ter v Predv-
ru.

RAZSTAVA V SPONZI

Do 11. avgusta bo v Du-
brovniku odprta razstava
»Klasniška služba dubrovni-
ke republike« v palači Spon-
za na glavnem trgu. Razstava
je odprta v čast stoletnice
svetovne poštne zveze in je
zelo bogata, posebej so zani-
ma pomembna diplomatska
pisma evropskih vladarjev na
naslov dubrovniške republi-
ke.

ATLAS: DODATNA PRILOŽNOST

Atlas poroča, da je za ti-
ste, ki bi radi šli na dopust
konec tega meseca (odhod 29.
julija) še nekaj (dodatnega!)
prostora v hotelu Orlando v
Srebrenem, v hotelu Alfir na
Korčuli, v Požeidonu v Vel-
iki, v hotelu Bon Repos v
Orebiču ter v vilah naselja
Astarea ob Zupskem zalivu.

OSEM DNI POLJSKE

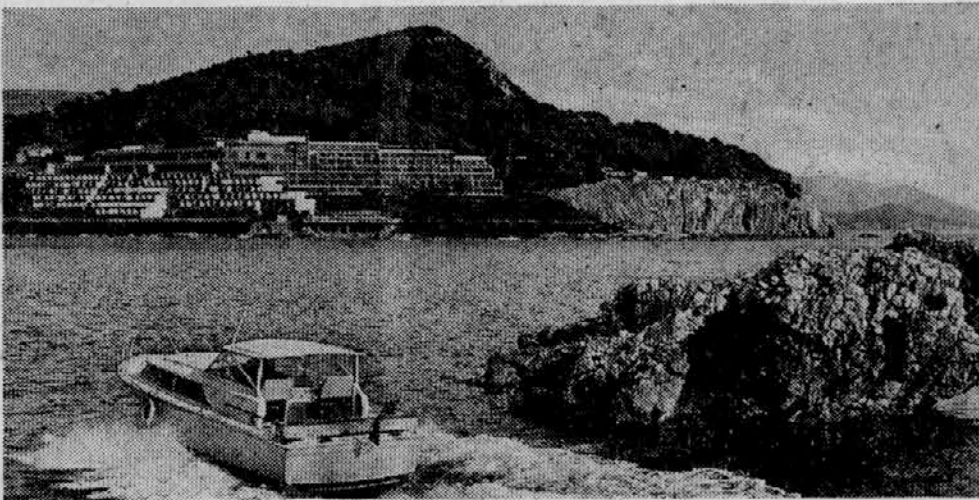
Konec avgusta ima Kompas
na sporedu zelo zanimiv
osemdnevni avtobusni izlet po
Poljski. Cena izleta je 2500
dinarjev (možnost odplačeva-
nja v obrokih). Izletniki bo-
do videli Dunaj, Brno, Olo-
muc, Moravsko Ostravo, Čen-
stohovo, Varšavo, Krakov, Za-
kopane, Budimpešto in Biat-
no jezero.

IZLETIŠČE PRI PODREČI

V prijetnem koticu tik pri
vasi Podreča (ob cesti, ki gre
iz Medvoda v Kranj po des-
nem bregu Save) ima svoje
gostišče krajevni kegljaški
klub »Simon Jenko«. To je
edino gostišče v tej prijaz-
ni in lepi vasi. Gostišče je
odprto ob delavnikih od 16
ure dalje, ob nedeljah pa od
10 naprej. Imajo tudi lep
senčnat vrt.

KOROŠKA PESEM

V soboto 20. julija ob os-
mih zvečer bo v gostilni »Ja-
gerwarte« v Logi vasi velika
proslava ob 70-letnici ob-
stoja slovenskega prosvetne-
ga društva. Nastopili bodo
mešani pevski zbori iz Ško-
fič, Bilčova in Trebinja ter
moški pevski zbor iz Loge va-
si. V istem kraju, v isti go-
stilni, bo v nedeljo zvečer
ob sedmih veselica s plesom.
V Bilčovu prireja sloven-
sko kulturno prosvetno dru-
štvo »Bilka« kulturni večer.
V nedeljo 21. julija ob 20.
uri pri Miklavžu. Petje, god-
ba in ples. Sodeluje tudi in-
strumentalni ansambel »Tri-
glavski fantje«.

PALAČA NA LAPADU

Najlepšo lego med vsemi
dubrovniškimi hoteli ima ne-
dovno »Palace«, ki stoji na
koncu polotoka Lapad. Ho-
tel ima okrog 600 postelj,
trenutno ima domala vse za-
seđeno. Prav toliko postelj
ima tudi hotel »Croatia«, a
ima zasedeno komaj petino
vseh zmogljivosti. Hotel »Pa-
lace« je prav tako kakor
»Croatia« hotel A kategorije.
Ima tudi bazen pod stre-
ho ter poseben bazen za ot-
roke. Tudi plaža pred hote-
lom je kar dobra.

KUPARI IN NJIVICE: ŠE PROSTORI!

Se nekaj prostora je na
voljo v Kuparhi pri Dubrov-
niku, kjer organizira počitni-
ce ljubljanski »Slavniki« (Lju-
bljana, Tavčarjeva). Enote-
dsko bivanje (in letalski
prevoz) v hotelu Pelegrin stane
1430, v sosednji vili pa
1180 din. Gostje, ki so bili
doslej tam, so se pohvalili
zlasti z dobro plažo in z od-
lično hrano.

»Slavniki« ima na voljo še
precej prostora v hotelih in
bungalovih v Njivicah (na
Krk), ki so od Ljubljane od-
daljene okrog 160 kilometrov.
Trajekt pri Kraljevici vozi
ves dan, od zgodnjega jutra
do poznega večera in ni ni-
koli pretirane gneče. Dnevni
penzion je po 115 din.

PREHODAVCI ODPRTI

Zasavska koča na Preho-
davih (stoji v višini 2050
metrov) je že odprta (od 11.
julija). Lansko leto so kočo
povečali, nasploh pa velja za
eno najbolj urejenih in pri-
jaznih planinskih koč v Ju-
lijskih Alpah. Kočo oskrbu-
jejo planinci iz Radeč pri Zi-
danem mostu.

TABORSKA JAMA - NAŠA LEPOTICA

● TABORSKA JAMA je ena najlepših in najboljše ure-
jenih slovenskih podzemskih jam. Je elektrificirana, po
njej je skoz jamo Lednico speljana lepa pot (deloma
stopnice) po 6 dvorah, v katerih je veliko zelo lepih
kapnikov in kapniških skulpt (Kralj Matjaž itd.). Redni
ogledi jame so vsako nedeljo ob 11., 14., 15.30 in 17. uri
ter še ob 18. uri. Če se zbere vsaj deset ljudi. Ogled je
možne tudi kadarkoli med tednom, če se zanj zanima
vsaj deset ljudi ali če manjša skupina plača 80 din.

Obisk jame, ki traja 45 minut, je mogoče le v spre-
stvu vodnika. Vstopnina — odrasli: 8 din, otroci 4 din,
vojaki 3 din. Dostop z vsemi vozili.

REKA

informacije tel. 22356

HITRE, MEDNARODNE IN HITRE OBOBALNE TRAJEKTNE LINIJE

SEZONSKI RED VOZENJ OD 27. IV. DO 30. IX. 1974

HITRA TRAJEKTNA LINIJA: Reka—Rab—Zadar—Split—Hvar
—Korčula—Dubrovnik, vse leto dvakrat tedensko.
Odhod s Reke vsako SREDO in SOBOTO ob 17. uri, v SE-
ZONI od 27. 4. do 30. 9. 1974 odhod s Reke vsak TOREK
in SOBOTO ob 18. uri.

MEDNARODNE TRAJEKTNE LINIJE:

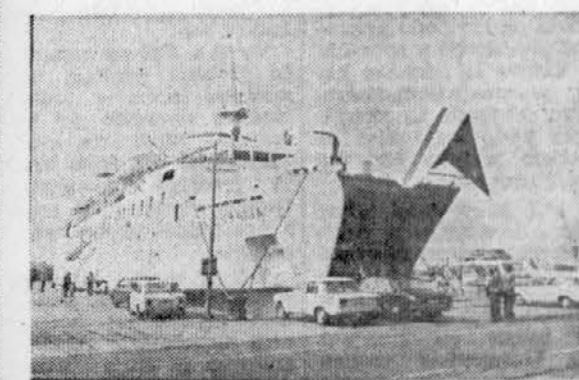
- DUBROVNIK—BARI—DUBROVNIK vse leto kot podaljšek
gornje hitre trajektne linije s odhodom s Reke vsako SO-
BOTO, iz Dubrovnika vsako NEDELJO ob 24. uri v SE-
ZONI ob 17. uri.
- DUBROVNIK—CORFU—IGUMENTISA (Grčija) in obrat-
no ob 30. 4. do 28. 9. 1974. Odhod s Reke vsak TOREK
ob 18. uri, iz Dubrovnika vsako SREDO ob 18. uri. Pri-
hod v Igumentisu v četrtek ob 12.30.
- ZADAR—ANCONA—ZADAR vozi v SEZONI od 1. 6. do
30. 7. in od 1. 9. do 1. 10. vsak dan s odhodom iz Za-
dara ob 11. uri, iz Ancone ob 22.30. V polni SEZONI od
21. 7. do 31. 8. je 10 potovanj tedensko.
Na gornjih linijah vozita trajekta »LIBURNIJA«, kapaci-
teta 120 avtomobilov in »LIRIJA«, kapaciteta 80 avto-
mobilov. Na teh linijah prevajajo vse vrste vozil.

HITRE OBOBALNE LINIJE:

Z m/b »JADRAN« dvakrat tedensko: Reka—Rab—Zadar—
Split—Hvar—Korčula—Dubrovnik, odhod s Reke vsako ne-
deljo ob 18. uri, v četrtek ob 20.30, ko pride iz Benetk prek
M. Lošinja. Pri vrnitvi odhaja iz Dubrovnika vsak torek in
soboto ob 10. uri. Pri vrnitvi se v torek ustavi v Šibeniku.
Z m/b »OSLJEKA« dvakrat tedensko: Reka—Rab—Zadar—
Šibenik—Split—Hvar—Korčula—Dubrovnik in obratno. Odhod
s Reke vsak ponedeljek in petek ob 18. uri, pri vrnitvi iz
Dubrovnika vsako nedeljo in sredo ob 10. uri.
Z m/b »NEJGOŠE« od 5. 6. do 27. 9. enkrat tedensko: Reka—
Sibila—Olib—Zadar—Šibenik—Split in obratno. Odhod s Re-
ke vsako sredo ob 7. uri, iz Splita v petek ob 7. uri. Vsak
četrtek vozi iz Splita na Hvar in Korčulo. Odhod iz Splita
ob 8. uri, iz Korčule ob 13.30.

NA VSEH HITRIH LINIJAH ORGANIZIRAMO IZLETNIŠKA POTOVANJA.

Informacije pri vseh potovalnih uradih v Jugoslaviji in v
agencijah Jadrolinije ter pri »JUGOAGENTE«, Ljubljana, Gre-
gorčičeva 13

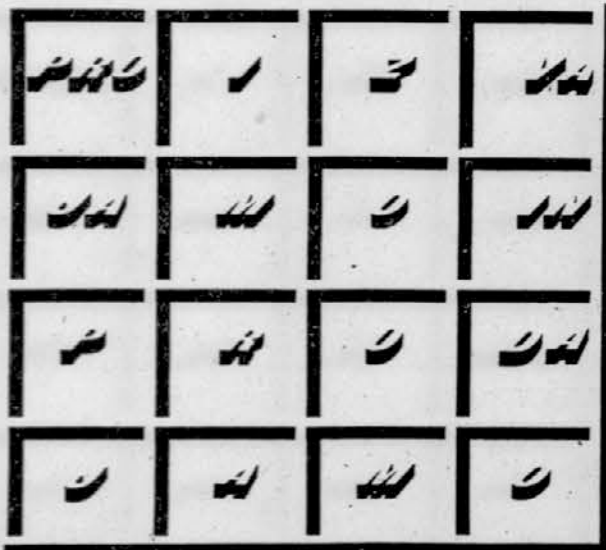

SMUČARSKI KLUB

SNEŽINKA

vabi svoje člane na
7-DNEVNO
TRADICIONALNO
VISOKOGORSKO SMUKO
V CERVINIO
Odhod avtobusa dne 25. 8.
1974 ob 8. uri s Trga revo-
lucije.

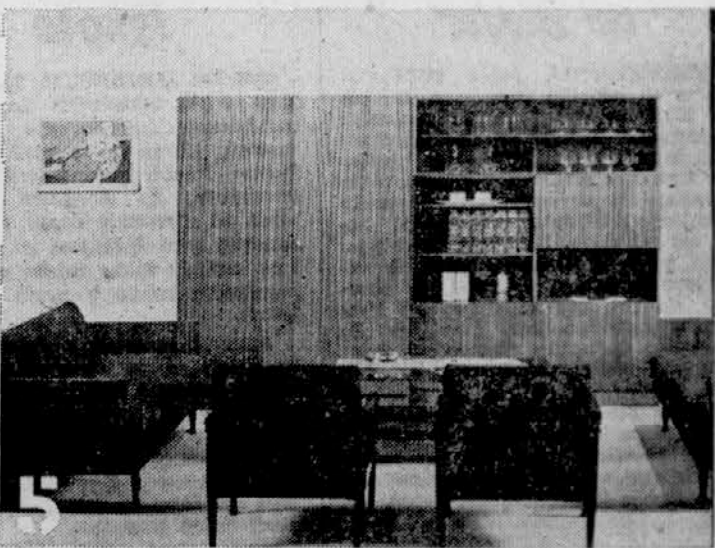
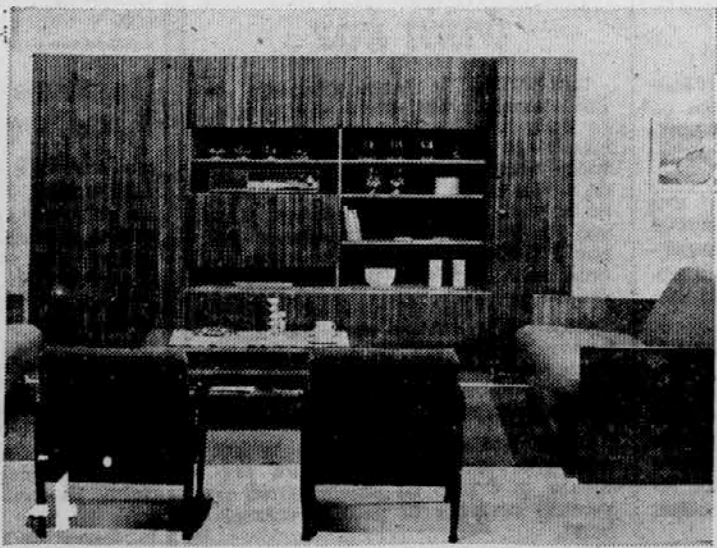
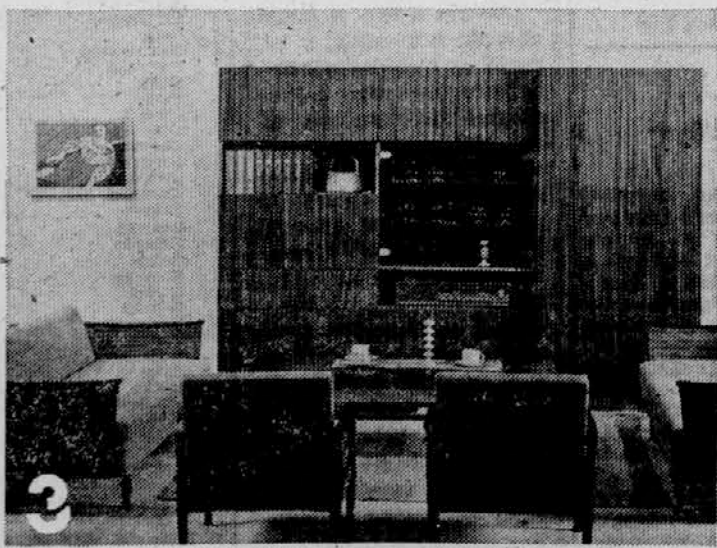
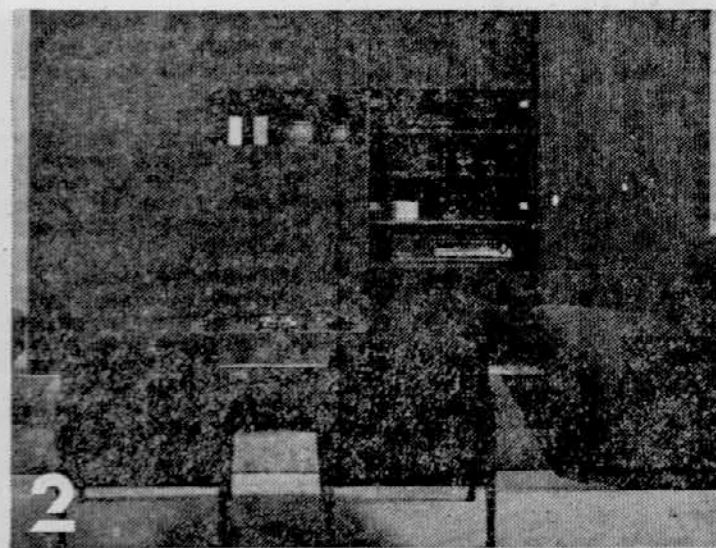
Prijave sprejemamo v klub-
ski pisarni Koblarjeva 34
(tel. 43-528) do 15. 8. 1974.

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

1. KOMBINIRANA SOBA »REGINA«
Furnir: mahagoni, ameriški oreh
Površinska obdelava: poliester — močan sijaj, nitro-
lak — mat
Pohištveno blago: biber
2. KOMBINIRANA SOBA »MARTA 74« (A—B—A)
Furnir: mahagoni, fine fine oreh
Površinska obdelava: poliester — močan sijaj, nitro-
lak — mat
Pohištveno blago: biber
3. KOMBINIRANA SOBA »MARTA 74« (A—B)
Furnir: mahagoni, fine fine oreh
Površinska obdelava: poliester — močan sijaj, nitro-
lak — mat
Pohištveno blago: biber
4. KOMBINIRANA SOBA »LIDIJA«
Furnir: fine line teak
Površinska obdelava: poliester — močan sijaj, nitro-
lak — mat
Pohištveno blago: biber, moket
5. KOMBINIRANA SOBA »RENATA«
Furnir: mahagoni
Površinska obdelava: poliester — močan sijaj, nitro-
lak — mat
Pohištveno blago: biber

PROIZVAJALEC, INDUSTRIJA NAMESTAJA, JELA,
SABAC

NAPETOST OKROG CIPRA — Prevrat, ki so ga izvedli grški oficirji na Cipru, je dvignil vso Turčijo na noge in seveda tudi vojstvo. Tuje agencije poročajo o velikih premikih turške vojske v smeri proti južni obali, odkoder bi bilo mogoče izvesti invazijo na otok, da bi zaščitili turško manjšino. Poročajo tudi, da je sklicano izredno zasedanje turškega parlamenta, ki lahko pooblasti vlado, da v danem trenutku uporabi oboroženo silo. Na sliki: premiki vojske v mestu Mersin. Telefoto: UPI

PO EKSPLOZIJ V TOWRU — Iz prostorov znamenitega londonskega Towra odstranjujejo razstavljene predmete (na sliki srednjeveški oklep), ki jih je poškodovala bomba. V trenutku eksplozije se je v teh prostorih mudilo precej turistov, saj dnevno obišče muzej tudi do deset tisoč turistov. UPI

MUHAHED ALI SE PRIPRAVLJA — Bivši absolutni svetovni boksarski prvak Muhammad Ali (Cassius Clay) vestno trenira za dvoboj z brancem naslova Georgiom Foremanom, ki bo 24. septembra v Kinshasi, glavnem mestu Zaira. Muhamed Ali (desno) odgovarja na vprašanja novinarjev, kar med treningom. Telefoto: UPI

ZIS: razprava o cenah

Džemal Bijedić o obisku predsednika Titu v SR Romuniji — Pristojni organi bodo pripravili ukrepe s področja trga, davčne politike in področja carin

BEOGRAD, 18. jul. (Tanjug). Zvezni komite za informacije je sporočil, da je zvezni izvršni svet pod predsedstvom Džemala Bijedića obravnaval več predlogov s področja gospodarske politike, stikov s tujino ter družbenopolitičnih in organizacijskih vprašanj.

ZIS meni, da je treba vse ukrepe na področju cen v prihodnjih mesecih še nadalje usklajevati z dogovorjeno politiko cen za leto. Pristojni zvezni organi bodo pripravili tekoče ukrepe s področja trga, davčne in carinske politike, izvoznouvoznih instrumentov, kreditnih in drugih pogojev poslovanja, tako da bi takšno politiko čim doledneje uresničili.

Na seji so proučili informacije o uveljavljanju družbenega dogovora in mehanizmov za oblikovanje cen proizvodov barvne in črne metalurgije. ZIS meni, da bo treba uvesti stabilizacijski faktor (korekcijski koeficient) na zahteve za zvišanje cen proizvodov, ki se oblikujejo po načelu usklajevanja z gibanjem tujih cen. O tem bo na podlagi konkretnih predlogov sklepal na prihodnji seji.

Na seji ZIS so menili, naj bi sprejeli zakon o svetu za ljudstvo obrambe pri predstavljanju SRJ. Ta svet bi razpravljal ter dajal mnenja in predloge o vprašanih ljudske obrambe, ki spadajo v pristojnost predsednika republike.

ZIS je sprejel informacije o možnosti, da bi izkoristili nove kredite pri mednarodnem monetarnem skladu. Jugoslavija je svoje obveznosti do mednarodnega sklada do

predsednike mešanih komitejev za gospodarsko sodelovanje med SFRJ in drugimi državami.

Predsednik zveznega izvršnega sveta Džemal Bijedić je poročal o obisku predsednika SFRJ in predsednika ZKJ Josipa Broza Tita v SR Romuniji. Med obiskom in pogovori v Bukaresti sta obe strani izrazili pripravljenost, da bi poiskali nove oblike za dolgoročno sodelovanje med sosednjima socialističnima državama. Sporazum o dolgoročnem gospodarskem, znanstvenem in tehničnem sodelovanju ter o proizvodnji kooperacij in specializaciji, sklenjen med Jugoslavijo in Romunijo za deset let, bo predvidoma omogočil skupno gradnjo novih gospodarskih objektov. Še ta mesec bodo začeli delati strokovne delovne skupine, ki bodo pripravile vprašanja s področja medsebojnega sodelovanja in dvostranskih stikov.

ZIS je obravnavala analizo uresničevanja politike cen in družbenih dogovorov o uresničevanju politike cen v letu 1974.

Danes seja varnostnega sveta

ZDRUŽENI NARODI, 18. jul. (Tanjug). Predsednik varnostnega sveta Perez de Cuellar je dejal, da bi morala biti nova seja VS že jutri dopolniti in ne kot je bilo napovedano, v torek. Pred varnostnim svetom naj bi govoril predsednik Cipra Makarios, seveda z zahtevo, da bi VS moral posredovati proti uporabi nacionalne garde pod vodstvom grških oficirjev.

Dve zlati za naše mlade matematike

BEOGRAD, 18. jul. (Tanjug). V vzhodnem Berlinu se je končala 16. mednarodna olimpijada mladih matematikov, na kateri so zmagali sovjetski matematiki s 256 točkami pred ekipo ZDA (243) in Madžarsko (237) ter NDR (236). Od prvih desetih nagrad sta dve osvojili tudi naša matematika, in sicer Jože Varga in Miroslav Zivković. Jugoslovanski zastopniki so osvojili tudi eno drugo (Miroslav Jovanović in dve tretji (Sava Krstić in Pavle Mladenović). Vsi odlikovani so učenci matematične gimnazije iz Beograda. Na olimpijadi mladih matematikov so nastopili tekmovalci iz 18 držav.

Vseeno pa glasilo nemške komunistične partije (DKP) vidi v Stauffenbergovem atentatu na Hitlerja »hraber opus« za dokončanje genocida. »Patrotonom okoli polkovnika Clausa grofa Schenka von Stauffenberga pa izkazuje ob 30. obletnici 20. julija 1944 ponovno naše visoko spoštovanje in čast, pravi glasilo DKP.

ANTON RUPNIK

Proslave v ZRN

Proslavljajo 30-letnico znanega atentata na A. Hitlerja — Različna gledanja na dejanje grofa Stauffenberga

OD NAŠEGA BONSKEGA DOPIŠNIKA

BONN, 18. jul. Predsednik Zvezne republike Nemčije Walter Scheel se podaja na svojo prvo pot v Zahodni Berlin. Tam se bo udeležil ene od mnogih komemoracij ob 20. juliju. Kancelar Helmut Schmidt pa bo priredil na vrtu vladne palače Schaumburg velik sprejem. Združenja žrtve nacističnega nasilja se zbirajo te dni v Zahodnem Berlinu, da bi proslavila 30-letnico 20. julija 1944, ko je polkovnik grof von Stauffenberg podstavil v Hitlerjevem »volčjem gnezdu« bomba, ki ni ubila krvavega diktatorja.

Kaj pomeni ta dogodek? Kaj so hoteli doseči ti zaročniki? Zahodnonemško časopisje je polno razprav in nasprotujočih si političnih vrednot tega zgodovinskega dogodka iz druge svetovne vojne.

Tragični 20. julij 1944 je eno najbolj spornih poglavič nemške zgodovine o drugi svetovni vojni. Medtem ko ga eni slavijo kot pomemben dogodek — in ti so izrazili v večini — na ga desničarji in bivši oficirji še danes obhajajo kot sramotno izdajo domovine.

Socialni demokrati slavijo Stauffenberga kot upornika proti diktaturi. Čeprav niso bili njihovi ljudje v ospredju, pa so vendarle znatno pripomogli k pripravi atentata. SPD se ponosa kot edina stranka, ki preko svojega tedanjšega šefa pa dokumentarne frakcije v Reichstagu Otto Welsa ni de glasovala zoper izredna pooblastila Hitlerju, marveč je imel Wels tudi za dnji veliki govor proti Hitlerju v parlamentu. Komunisti očitajo socialni demokrat, da so bili sekularni in se niso hoteli bojevati skupaj z vsemi demokratičnimi silami. Socialni demokratom je danes grof Stauffenberg simbol vsega odporiškega proti vsakršni diktaturi. Mlade generacije radi opominjajo, da posamezniki nikoli ne sme svoje vesti podrediti političnemu totalitarizmu.

Konservativci (CDU in CSU) poudarjajo vlogo cerkvenih pastirjev in krščanske morale, ki da je nasprotovala Hitlerjevemu nasilju in pripeljala tudi Stauffenberga do upora.

Ugledni liberalci Ralf Dahrendorf (zdaj je komisar EGS v Bruslju) pa pravi, da je 20. julij sicer »slavni list«, zgodovine, da pa ne predstavlja nikakršnega napredka k družbi ustavnosti in svobodi. V Nemčiji, čes da bi morali uspeti atentat dožeti pahnil v še hujšo vojaško diktaturo.

Človek tudi na Mars? — Upravnik oddelka kongresne knjižnice ZDA za raziskave na področju znanstvene politike dr. Charles Shelton je izjavil, da ZSSR vlaga ogromna finančna sredstva v raziskovalne frakcije v reištagu Otto Welsa ni de glasovala zoper izredna pooblastila Hitlerju, marveč je imel Wels tudi za dnji veliki govor proti Hitlerju v parlamentu. Komunisti očitajo socialni demokrat, da so bili sekularni in se niso hoteli bojevati skupaj z vsemi demokratičnimi silami. Socialni demokratom je danes grof Stauffenberg simbol vsega odporiškega proti vsakršni diktaturi. Mlade generacije radi opominjajo, da posamezniki nikoli ne sme svoje vesti podrediti političnemu totalitarizmu.

Resne posledice lakote — RIO DE JANEIRO, 18. julija (Tanjug). Na brazilskem kongresu za zdravstvo Amila Kisku je sporočil, da je letos zaradi črnih koz v Indiji umrlo več kot 20.000 ljudi in da ne bi mogli reči, da je ta nevarna bolezen že pod nadzorom. Največ jih je umrlo v zvezni državi Bihar (17.000). V Zahodni Bengaliji so črne kozе zahtevale 1.700 življev, v Asamu pa 500.

20.000 žrtev črnih koz

KALKUTA, 18. julija (Reuter). Predstavnik indijskega ministrstva za zdravstvo Amila Kisku je sporočil, da je letos zaradi črnih koz v Indiji umrlo več kot 20.000 ljudi in da ne bi mogli reči, da je ta nevarna bolezen že pod nadzorom. Največ jih je umrlo v zvezni državi Bihar (17.000). V Zahodni Bengaliji so črne kozе zahtevale 1.700 življev, v Asamu pa 500.

Širjenje te bolezni so nekoliko zavladali v Zahodni Bengaliji, ker je vlada ob meji z zvezno državo Bihar organizirala več zdravstvenih postaj za cepjenje.

Tem postajam pomagajo močne policijske sile, ker se številni previvalci te države ne pustijo cepiti iz verskih razlogov in zaradi zaverenosti.

Zadnja vest Makarios prispel v New York

Več sto Ciprčanov pričalo svojega predsednika na letališču Kennedy

NEW YORK, 18. jul. (UPI). — Predsednik Cipra nadškof Makarios je nocoj povedal, da ni privrženec vojaškega posredovanja Zdrženih narodov, ki naj bi preprečilo oblast vojaške hunte na otoku.

Na newyorškem letališču je predsednik Makarios dejal novinarjem, da ni pripravljen v uspešno posredovanje enot Zdrženih narodov. Na vprašanje, ali meni, da bi se lahko vrnil na Cipr tudi pod drugačnimi pogoji kot bi bilo vojaško posredovanje, je predsednik Makarios dejal: »Tupam, da oboroženo posredovanje ne bo potrebno«.

Predsednik Makarios je nato dejal, da je njegova želja, da bi varnostni svet sprejel dvojno akcijo, in sicer: »ob sodil nedovoljeno kršenje neodvisnosti Cipra s strani grške vojaške hunte in da bi zahteval, da bo grški vojaški režim poklical s Cipra vse svoje oficirje«.

Predsednik Makarios se je nocoj srečal z generalnim sekretarjem ZN dr. Kurtom Waldheimom, s katerim se je pogovarjal o uporabi, katerega je dovolil grški vojaški režim in katerega so vodili grški oficirji, ki vodijo ciprsko nacionalno gardo.

Predsednik Makariosa je na letališču »Kennedy« pričalo več sto Ciprčanov, ki so mu v vzklikanju dali vso podporo v njegovih naporih za obrambo neodvisnosti Cipra. Iz Zdrženih narodov se je zvedelo, da je ciprski mislilja pri OZN ignorirala sporočilo uporniške vlade o »odstavitvi ciprskih stalnega predstavništva v OZN Zenona Rosidesa. Iz palače Zdrženih narodov se je zvedelo, da je kriza o ciprskih dogodkih dosegla vrh. Nevarnost upora na Cipru za svetovni mir je vzmernirala vso svetovno javnost. Dnevnik »New York Times« je spomnil Američane in tudi varnostni svet, da se nikoli ni bilo take prilike za učinkovit poseg varnostnega sveta kot je, prav to hip.

V svojem uvodniku »New York Times« poudarja, da bo prihodnja seja kritična tako za Cipr kot za prihodnost malih držav in tudi za Zdržene narode, za ZDA kot največje zavezništvo Grčije. Predstavnik State Departmenta Robert Anderson je povedal, da je bil ameriški državni sekretar za zunanje zadeve dr. Henry Kissinger nehalno v stiku s sovjetskimi ambasadorjem v ZDA Anatolijem Dobryninom. Anderson je dejal: »Nobenih nasprotov v tem primeru ni.«

Sestanek J. Callaghan — J. Sisco

LONDON, 18. jul. (Reuter). — Britanski zunanji minister James Callaghan se je popoldne pogovarjal najprej s pomočnikom ministra zunanjih zadev ZDA Josephom Siscoom, nato pa še s turškim obrambnim ministrom in vršilec dolžnosti ministra zunanjih zadev Hasanom Isikom, ki mu je razložil turške predloge za rešitev položaja na Cipru. Zvedelo se je, da je britanski minister obljubil, da bodo turške predloge hitro in pazljivo proučili. Sisco bo jutri odpotoval v Atene.

Purić in Bejzat pri Bakru

Predsednik republike Iraka visoko ocenil vlogo Tita in Jugoslavije

BAGDAD, 18. jul. (Tanjug). — Predsednik republike in predsednik sveta revolucionarnega poveljstva Iraka Ahmed Hasan el Bakr je danes jutraj sprejel člana ZIS Mugbila Bejzata in jugoslovanskega veleposlanika v Bagdadu Danila Purića, ki sta Jugoslavijo zastopala na proslavi narodnih praznikov te države — dneva republike in dneva revolucije.

V prisrčnem prijateljskem razgovoru je predsednik Bakr visoko ocenil vlogo predsednika Tita in Jugoslavije v mednarodnih odnosih, posebej pa jugoslovansko prijateljstvo z Irakom in drugimi arabskimi državami. Jugoslaviji se je zahvalil tudi za njeno stalništvo med vojno na Bliznem vzhodu, pa tudi za njen delež med izraelsko agresijo.

Čile: nočne akcije

Hunta vespovsod išče »subverzivne elemente«

Buenos Aires, 18. jul. (Tanjug). — Varnostne sile čilske hunte so v nočni akciji, ki je zajela vso državo, aretirale »več sto oseb«. Akcijo proti »subverzivnim elementom« so izvedli v noči med soboto in nedeljo. Uradno niso sporočili, koliko oseb so aretirali. Znano je, da so jih samo v tihomorskem pristanišču Valparaisu zaprli 124.

Huntine sile so preiskale na stotine hiš, restavracij in celo javnih hiš. Šef varnostne službe general Ernesto Baeza je dejal, da se »podatke si je padajšoj s podzemljem samo zato, da bi vzemirile javnost«. Hunta se bo bojevala proti vsem »sovražnim silam«, je dejal general Baeza, »dokler jih ne bo iztrebila«.

Obenem s tem je hunta objavila nov odlok, s katerim je bistveno poostri-la kazni za vsako kršitev njenega diktatorskega reda. Najpogostejši kazni sta dosmrtna ječa in smrt. Hunta zatrjuje, da želi po tej poti uničiti grbanje, ki deluje proti državi, varnosti in javnemu redu. Tokrat je hunta usmerila akcijo tudi proti najnižjim plastem družbe. To je hunti potrebno, da bi »dokazala«, kako se od-porniško gibanje opira v boju proti vojaškemu režimu na »svolati in sod-goe«.

Telegrami

Slabo je naletel

PRAGA — V okolici Bratislave je neki nasilnež napadel 19-letno dekle, da bi jo posilil. Poskus je drago plašal. Napadeno dekle mu je najprej zlomilo roko, potem pa ga tako treščilo na tla, da je omedlel. To je bila namreč ena najboljših češkoslovaških tekmovalk v judu, ki je sodelovala tudi že na celi vrsti mednarodnih tekmovanj. Dekletovega napadalecovega imena niso sporočili.

Prva jedrska elektrarna

SOFIJA — V četrtek so vključili v enotni energetski sistem v državi prvo jedrsko elektrarno v Bolgariji. Njena zmogljivost znaša 440 megavovtov. Ta elektrarna, ki stoji v Kozloduju pri Donavi, ima še en reaktor z enako zmogljivostjo, ki bo pričel obratovati konec prihodnjega leta. Graditi so začeli tudi že drugo fazo, v kateri bodo montirali še dva reaktorja, tako da se bo do leta 1978 instalirana moč povečala na 1760 megavovtov.

Pomilostitev

PARIZ — Francoski predsednik Giscard d'Estaing je pomilostil vojaške begunce, storilce prometnih prekrškov in druge osebe, ki so bile obsojene na manj kot tri mesece zapora. Ta sklep je v skladu s običajem, da novo izvoljeni predsednik francoske republike pomilosti določeno število oseb.

Sporazum z Irakom

RIM — Italija in Irak sta podpisala desetletni gospodarski sporazum v vrednosti 1,3 milijarde funtov šterlingov. Italija bo Iraku pošiljala opremo za industrijo, kmetijske prideleke ter mu dajala tehnološko pomoč, v zameno pa bo dobivala nafto. Izvedlo se je, da bo Italija dobila dodatnih 10 milijonov ton iraške nafte, od tega 4 milijone še letos.

Sihanukova mati bolna

PEKING — Kraljica Sisovat Kosamak, mati kambodžskega princa Norodoma Sihanuka, je v kritičnem stanju, se je izvedelo v diplomatskih krogih v glavnem mestu LR Kitajske. Kraljica Kosamak je v Pekingu od novembra lani. Zdaj je že teden dni v komi.

Kit na Kavkazu

KRASnodar — Na severnem Kavkazu so odkrili okostje prazgodovinskega kita cetoteria. Najdba je potrdila hipotezo sovjetskih znanstvenikov, da so bili pred približno milijon leti Azovsko jezero ter Kaspijsko in Crno morje združeni v enem samem velikanskem vodnem bazenu. Okamnele kosti cetoteria so odkrili meter pod površino. Dobro so ohranjene hrbtnica, čeljusti, rebra in plavuti tega velikanskega morskega sesalca, ki je bil dolg štiri metre in pol. Fosile morskih živali, rib, mehkušcev in rastlin so našli v raznih delih severnega Kavkaza že večkrat.

Parada ob 30-letnici

VARSAVA — Tukaj bo 22. julija ob 30-letnici ljudske republike Poljske velika vojaška parada, na kateri bodo prikazali do-sežke oboroženih sil, neotčljivo povezanost med armado in družbo in obrambno moč Poljske kot pomembne članice v socialistični skupnosti držav varšavskega pakta. V glavnem pristanišču bo 20. julija priplul odred sovjetskih vojni ladij, ki bodo sodelovale na proslavi.

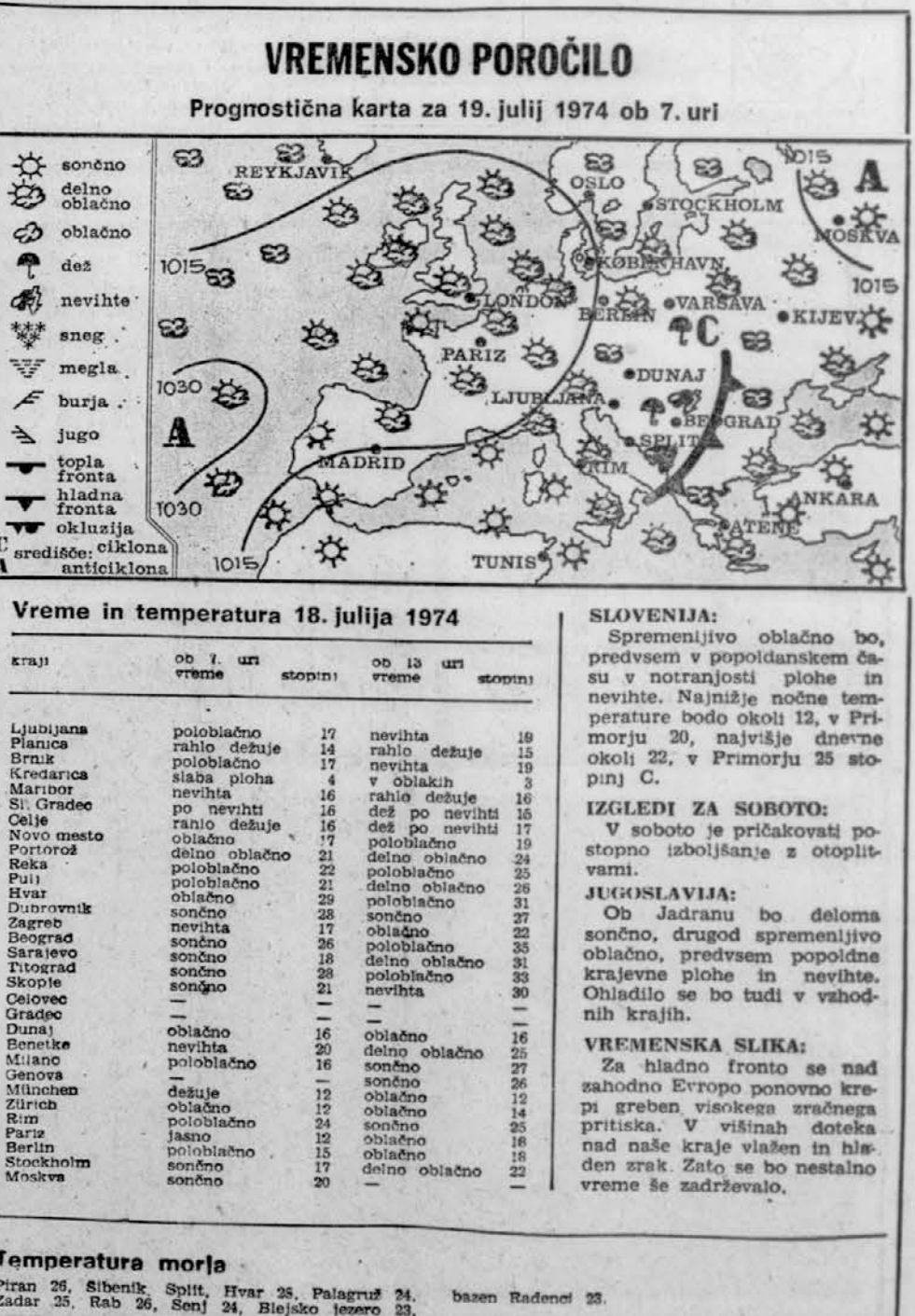
Naivečije poljsko pristanišče

GDANSK — Po štiriletnem delu kakih 100 poljskih, švedskih, japonskih in drugih podjetij so v četrtek v Gdansku odprli novo pristanišče — največje poljsko in eno največjih na vsem Baltiku, ki bo imelo v prvi etapi zmogljivost 13 milijonov ton razsutega in tekočega tovora. V prihodnjih 15 letih se bo zmogljivost tega pristanišča povečala še za več kakor petkrat.

Pa še to:

KAM SE PRITOŽITI — Cimos vas s oglaševalci na ogled svojega razstavnega prostora na sejm »Primorska razstavlja«. Obenem vam tudi takoj nudi AMI-8 s 4-odstotnim popustom. Pripisana je številka telefona: 22-577. Do tod vse lepo in prav. Od tu dalje pa imate dve možnosti.

Prvo, da pokličete 066 (1) — 22-577, torej Koper, in se dogovorite o nakupu avtomobila. In drugo, da še pred nakupom pokličete naravnost 22-577, ki je v ljubljanski omrežni skupini telefonske številke strokovne službe skupščine SRS za prošnje in pritožbe.

PRIMORSKA

Kam z breskvami?

Potršniki imajo spet vzrok, da se jezijo nad trgovci: medtem ko kmetje precej težko uvajajo svoje pridelke breskev in marelic, so trženci v večjih potrošniških in turističnih središčih razmeroma slabo založeni in sadje je drago. Zda je še moč oceniti, da bo ostalo tako v Brdih kot na Vipavskem, od koder prihaja največ sadja na slovensko tržišče, precej dreves neobranjenih.

V potrošna središča Gorenjske, osrednje Slovenije in deloma Stajarske ter Hrvaške prihaja vsako jutro po nekaj sto avtomobilov s prikolicami ter kombijev, naloženih z breskvami, hruškami in drugim sadjem. Poleg pridelovalcev so za volanom mnogokrat tudi različni prekupevalci. Kmetijski organizaciji v Brdih in na Vipavskem se namreč zelo malo zanima za odkup od zasebnikov, ker imata težave celo pri prodaji lastnega pridelka. Zvedeli smo, da na primer v minulih tednih grosistična trgovina na splošno ni hotela slišati o odkupu, ker je bilo vreme še negotovno, čeprav so bile breskve na voljo celo po tri dinarje, prodajalci pa niso vedeli, kam z pridelkom.

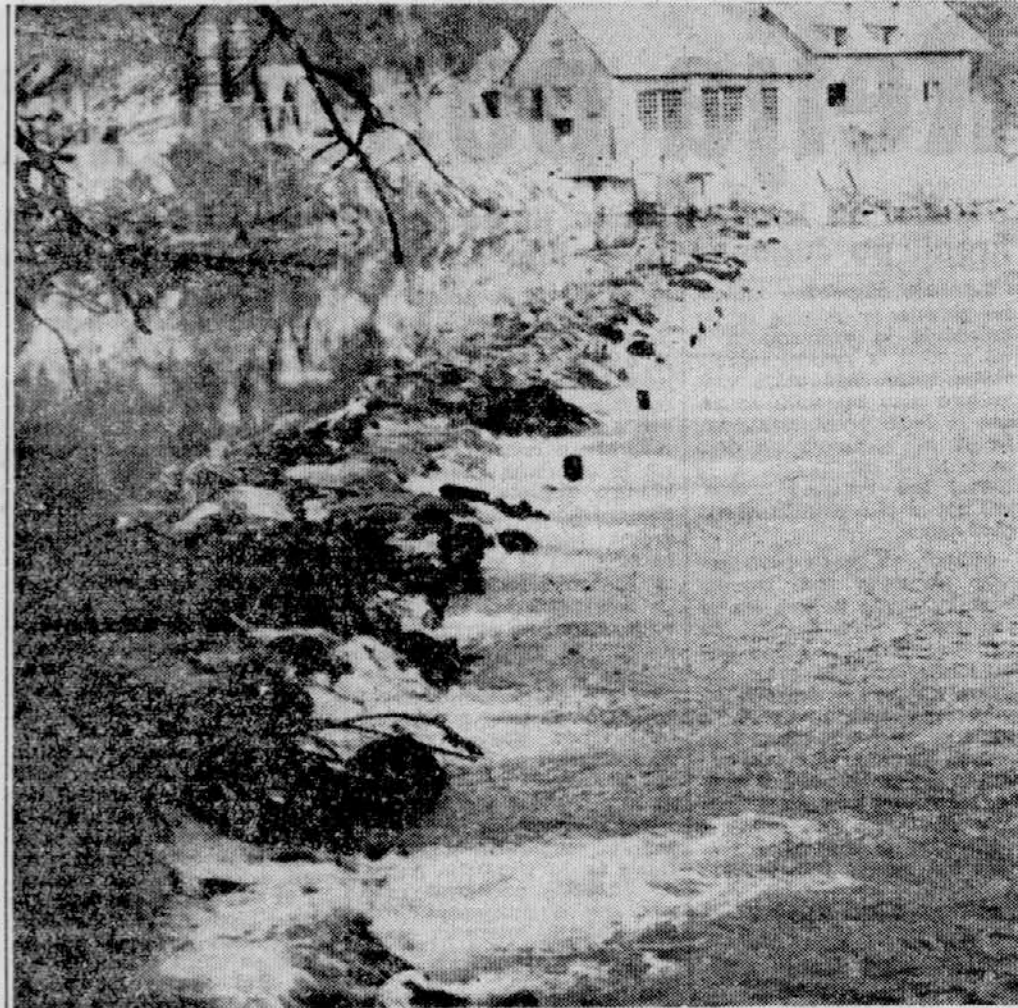
Kmetje, ki ne gredo sami na tržišče s pridelkom, dobijo v teh dneh za kilo breskev v proizvajalnih središčih po dva, do največ 3,5 dinarja. V potrošnih središčih pa se dvigne cena na sedem do 16 dinarjev. Zato je razumljivo, da tisti, ki morejo, skušajo sami uvajati pridelke neposredno na tržišča. Tudi po odbitku vseh stroškov so njihove poti veliko bolj plačane kot pa trud pridelovalca.

Trgovina s sadjem je po vojnih vedno zalutala. Človek bi pričakoval, da bodo modernizacija prevoza sredstva in zvezo končno le privedli do njene boljše organiziranosti ter s tem tudi ustrežnejše organiziranja trga z boljšo ponudbo. Videti je, da temu ni tako. Kmetje še vedno dobivajo razmeroma malo za svoje delo, potršniki pa morajo sadje drago plačevati, kar spodbuja neurejeno trgovino različne speculacije.

LOJZE KANTE

Tudi za druge

MURSKA SOBOTA, 18. jul. — V računalskem centru Mure bodo v prihodnje opravljali obračunske obdelave podatkov tudi za druge delovne organizacije in skupnosti v občini. Za začetek bodo to TP Potrošnik, KIK Pomurka, občinska skupščina, KZSZ in manjši kolektivi.

TUDI DRUGI JEZ PROPADA — V sodelovanju s komunalnim podjetjem je delovna skupina vojakov novomeške garnizije lani temeljito obnovila jez na Krki pri nekdanjem Seidlovem mlinu. S tem se je nivo vode skozi mesto spet zvišal na prejšnje stanje. V slabem stanju je tudi drugi jez, nekaj sto metrov nižje od prvega, ob nekdanji Seidlovi žagi. Zaradi čedalje večjih lukenj v jez, nivo Krke med obema jezoma pada in problem je domala isti, kot za prvim jezem, dokler ni bil obnovljen: iztoki odplak ostajajo nad nivojem vode. Tudi ta jez bi bilo potrebno čimprej temeljito obnoviti.

Foto: P. Romanič

Izvozne skrbi

Ekonomičnost prodaje zasavskega blaga v tujino manjša zaradi dražjih surovin in reprodukcijskega materiala

TRBOVLJE, 18. jul. — Z nepopolnih podatkih je vrednost šestmesečnega izvoza iz Zasavja za najmanj 30 odstotkov večja, v primerjavi s istim časom lani. Najbolj so povečale prodajo svojih izdelkov na tuja tržišča hrastniška Tovarna kemičnih izdelkov in Steklarna, Litijska predilnica in Lesna industrija, deloma pa tudi Trbovjska Mehanična, Iskrina tovarna polprevodnikov, zagorska Varnost-Energoinvest in izlaska Tovarna elektroporcelana.

Izvozna dinamika pa utegne biti v drugem polletju nekoliko manjša, ker nekatera podjetja ugotavljajo, da zaradi občnih podražitev surovin njihova prodaja blaga na tujih tržiščih ni več donosna. V hrastniški Steklarni ugotavljajo, da plačujejo letos surovine in pogonsko gorivo povprečno za 72 odstotkov dražje kot lani, ceno svojih izdelkov za izvoz pa so povečali samo za okoli 13 odstotkov. Če ne bi bistveno povečali storilnost, pa tugi obdelav.

Strehe za 107 družin

Novo mesto: solidarnostni stanovanjski sklad gradi stanovanja

NOVO MESTO, 18. jul. — Ob Ragovski cesti rastejo stanovanjski bloki, ki jih financira solidarnostni stanovanjski sklad nove meške občine. Od ustanovitve sklada lani do konca prvega polletja letos, bo sklad imel na voljo okoli 20 milijonov dinarjev. Razen 107 družinskih stanovanj ob Ragovski cesti že pripravljajo teren za gradnjo nadaljnjih sto družinskih stanovanj v naselju Drska. Tu bodo začeli graditi še to jesen, tako da bodo stanovanja vseljala že prihodnje leto.

Samoupravni organi in strokovne službe sklada si prizadevajo, da bi na prednostne liste za dodelitev stanovanj prišli res najbolj upravičeni občani in da bi bili stopostopek za zbiranje dokumentacije čim hitrejši in čim enotnejši. Zatemnjen je sklad dal natiskati enotne obrazce, ki ga izpolni prosilec: prošnji za dodelitev stanovanja je zdaj treba predložiti kar 14 uradnih listin.

P. R.

Vode bo dovolj

Letos se vodovodne cevi od Hrušice do rezervoarja na Pejcah

JESENICE, 18. jul. — SGP »Sava« in »Vodovod« Jesenice letos nadaljujejo z gradnjo novega vodovoda za Jesenice in okolico, po katerem bo napeljana voda od Perinika. Lani so 400 mm debele salonične cevi položili 1.300 m daleč od Mlake do Kureja na Hrušici, letos pa jih bodo od Hrušice do glavnega rezervoarja v Pejcah. Vodovod bo naprejal speljan ob koroških železnicih progi in naprejal pod mostom čez Jesenico v Krivčevem igcu. Od tu bo potekal ob tem potoku do Doma počitni in ob Bokalovi ulici proti Pejcam. Ko bo voda na Pejcah, bo rešen problem pomanjkanja vode v večjem delu Jesenic. Doslej je namreč vedno primanjkovalo v sušnih obdobjih. Denar za vodovod prispevajo skupščina občine, podjetje Vodovod, nekaj pa Ljubljanska banka s posojili.

BRANKO BLENKUS

Hitro in učinkovito

Akcija za zbiranje pomoči od potresa prizadetim krajem Kozjanskega so v polnem zamahu — Delovna sobota v Pomurju — Posebej za kooperante

NOVA GORICA, 18. jul. Občinska skupščina je na današnji seji sklenila izločiti del sredstev iz občinske rezervne sklada za pomoč prizadetim po potresu na Kozjanskem ter pooblastila izvršni svet, da določi vsoto in način izplačila.

Akcija za zbiranje pomoči od potresa prizadetim krajem Kozjanskega je v Pomurju v polnem zamahu. Tako so delovne organizacije v vseh pomurskih občinah, razen tistih, ki imajo kolektivni dopust, v ta namen delale minulo soboto.

Na solidarnostni žiro račun pri soboški SDK se je doslej zbralo 676 tisoč dinarjev, precej sredstev pa je bilo nakazanih tudi na republiški žiro račun. Da bi bila pomoč hitra in učinkovita, je bilo nakazanih 50 tisoč din iz rezervnih sredstev občinskega proračuna, 2 odstotka svojih sredstev za letošnje leto pa

so nakazale tudi vse krajevne skupnosti v občini. Doslej so sredstva nakazali tudi UJV, stanovanjski solidarnostni sklad, TP Potrošnik, medicinska srednja šola, Dimnikar Beltinci, KIK Pomurka, tovarna Mura pa je zaradi kolektivnega dopusta nakazala akontacijo.

V lendavski občini so doslej zbrali 90 tisoč dinarjev. Večino sredstev so prispevali stanovanjski solidarnostni sklad, občinska skupščina, postaja milice in delovne organizacije. V radgonski občini so zbrali že 110 tisoč dinarjev, pa tudi v ljubumerski občini poteka akcija zbiranja sredstev.

Kmetje, ki sodelujejo v organizirani proizvodnji s KK Ptuj — TOZD Kooperacija, so sklenili, da se bodo v celoti odzvali solidarnostni akciji. Vsek bo prispeval vsaj toliko, kot znaša povprečni enodnevni zaslužek zaposlenih. Zelišča pa, da se njihov prispevek namensko nakaže kot pomoč po potresu prizadetim kmetom — kooperantom na Kozjanskem. Kooperanti — perutinarji pa so sklenili, da bodo neposredno pomagali trem močno prizadetim v občini smarje, ki so kooperanti Mesokombinata »Perutnina« Ptuj.

T. L.

Zvedeli smo

Obnova strehe

TRBOVLJE — Ravna streha na delavskem domu ima zelo veliko površino, zato je bilo že doslej treba kdaj pa kdaj obnovljati streho, oziroma kritino, ker je pogosto zamakalo v raznih prostorih. Končno pa se je uprava doma skupno s svojimi organi upravljavci odločila, da nad kldno dvorano in delom foyerja, izdela novo kritino, ki jo bo položilo podjetje Tectum iz Ljubljane.

Mladi Rečani na Jesenicah

JESENICE, 18. jul. — V jeseniško občino je pred dnevi prispelo na tridesetdeset peticij 130 tabornikov z Reke. Da bi poletne dneve pod šotori krili izkoristili kar najbolj prijetno, so se takoj po prihodu povezali s mladimi Jesenčanmi. Na občinski konferenci ZM so se domeni za več skupnih akcij, ki se bodo izvršile do konca julija. Med drugim bodo rešili taborniki obiskali zelezarno. Na večer pred dnevom vsaj bodo zakurili taborni ogenj. V Završnici in se ob njem zbrali v jeseniško mladino. Predstavniki ZMS Jesenice si prizadevajo, da bi letošnji obisk mladih v Reke prerasel v tesnejše sodelovanje.

J. RABIC

Sevnica: 25 novih komunistov

SEVNICA, 18. jul. — Na današnji seji občinske konference ZKS sta politični sekretar komiteja OK ZKS Novo mesto Viktor Auer in sekretar medobčinskega komiteja ZK za Posavje Miroslav Kambič izročila 25 mladim izkaznic ZKS. To je letos že drugi množični slavnostni sprejem v ZK.

oglašujte v dnevniku DELO

Šotori v Bohinju

Tabor je šola

Rod »Modri val« združuje tabornike iz Trsta in Gorice — Lani so dobili naslov »partizanski odred« — Priznanje

BOHINJ, 18. jul. Tudi to poletje so se taborniki raztepli po številnih slovenskih krajih, v Istri in Dalmaciji. V Bohinju taborniki kar šest odredov, poleg tega pa ima tam Zveza tabornikov Slovenije tudi republiško šolo za vzgojo kadrov. Malo pred Ribčevim lazem so si postavili šotore taborniki »Modrega vala«.

Podoba njihovega tabora, oziroma dveh, ki pa sta oba na isti gozdni jasi, ne pokaže, da bi bili ti taborniki kaj posebnega. A so, saj so to mladi Slovenci iz zamejstva. Rod »Modrega vala«, ki pranje letos dvajsetletnico obstoja, združuje tabornike iz Trsta in Gorice. Vseh skupaj je 65; v spodnjem taboru so medvedki in čebelice, v zgornjem pa člani. Pri nas bodo ostali do 27. julija. Za dan vsaj nameravajo prirediti proslavo, na katero bodo povabili bližnje vasčane, obiskali pa jih bodo tudi starši in voditelji slovenskih organizacij v Italiji. V Jugoslaviji taborniki letos že petnajstič, na istem kraju pa so bili že pred sedmimi leti.

Lastniki Javorovega lista O resnosti in kakovosti njihove taborniške dejavnosti pričajo priznanja, ki so jih dobili. Od zveze tabornikov Jugoslavije so namreč prejeli najvišje odlikovanje — Javorov list z zlatimi žarkmi. »Lani smo dobili naziv »partizanski odred«, ki ga Zveza tabornikov Slovenije podeljuje vsako leto najboljše organizirane mu odredu v prejšnjem letu, prvi tabornik Gama. »Leta 1969 so nam podelili plaketo Jožeta Potrča, od RK SZDL Slovenije pa smo dobili značko Osvobodilne fronte«.

Razlog za to, da se želi rod Modrega vala imenovati partizanski odred« je v tem, da vsa dejavnost v taboru temelji na partizanski tradiciji. Medtem ko so skavti v Italiji, tako laični kot katoliški, osnovani na povesnem drugem načelu, so ti pravi taborniki. Zato so vključeni v ZTS in ne v kakšno italijansko skavtsko zvezo. V gozdni šoli se ne učijo le taborniških veščin, ampak imajo vsako dopolnilno predavanje o pomenu NOB, Osvobodilne fronte in o vlogi KPJ v boju proti okupatorju, češar jim v šoli niso razložili. Nekateri medvedki in čebelice sicer ne poslušajo najbolj pazljivo predavanj Metuljčka in Planike,

tizanski odred« je v tem, da vsa dejavnost v taboru temelji na partizanski tradiciji. Medtem ko so skavti v Italiji, tako laični kot katoliški, osnovani na povesnem drugem načelu, so ti pravi taborniki. Zato so vključeni v ZTS in ne v kakšno italijansko skavtsko zvezo. V gozdni šoli se ne učijo le taborniških veščin, ampak imajo vsako dopolnilno predavanje o pomenu NOB, Osvobodilne fronte in o vlogi KPJ v boju proti okupatorju, češar jim v šoli niso razložili. Nekateri medvedki in čebelice sicer ne poslušajo najbolj pazljivo predavanj Metuljčka in Planike,

a vseeno precej zvedo o tem, kaj je sploh bila NOB.

Zagnanost mladih zamejskih Slovencev je osevujoča za obiskovalce. Presenetila nas je predvsem njihova marksistična usmerjenost. Za nje je ravno komunistična in socialistična usmerjenost tista sila, ki jim omogoča obstanek v ozračju vse močnejšega pritiska italijanskih fašistov, povedo.

Kuhajo pa kar sami

Da je zanje taborjenje preizkušnja znanja, življenja in delovanja v gozdu, priča tudi neizumetnicenost njihovega tabora. Starosta tabora Skala se pohvali da nimajo svoje kuharice, kot jih ima večina drugih odredov Kuhajo sami. Za drva in kuho skrbijo dežurni, prav tako pa se menjajo vsako noč na straži.

Njihov tabor je poleg koče dolgoletnega tabornika Sivega volka, astronoma profesorja Pavla Kunaverja, ki jih pride pogosto obiskat. Jutri jih bo obiskal tudi pisatelj Tone Svetina, ki ga željno pričakujejo. Ker so partizanski odred, jih zanima vse, kar bi lahko zvedeli v zvezi z bojem slovenskega naroda proti fašizmu.

MATJAZ SINKOVEC

IMENITNO TEKNE — V kuhinji »Modrega vala« so taborniki sami svoji gospodarji. Foto: Matjaž Sinkovec

Žetev lepo napreduje

Na pomurskih poljih so poželi že 70 odstotkov pšeničnih polj

MURSKA SOBOTA, 18. jul. — Na pomurskih poljih so do danes kljub negodnemu vremenu poželi okrog 70 odstotkov s pšenico zasejanih površin. Čeprav je še v spomladanskih mesecih kazalo, da bo pridelek slab, so z dosedanjimi rezultati več kot zadovoljni, saj se pridelek giblje med 40–55 metriskih stotov na hektar. K ugodnim rezultatom so prispevali tudi nizki odstotek vlage, preizkušene domače sorte pšenice »Sava« in »Zlata dolina« ter sodobni agrotehnični ukrepi.

Največ dela imajo pri KIK Pomurka, kjer imajo s pšenico zasejanih skupaj s lendavsko kmetijsko zadruzo nad 1300 hektarov površin, pri kooperantih pa še nadaljnjih osem tisoč hektarov. Kljub temu pa upajo, da bodo žetev končali do srede prihodnjega tedna. Podobno je tudi v radgonski in ljubumerski občini, kjer teče žetev v obeh sektorjih na 2500 hektarih površin.

IVO GERENCER

Zastave 132 GLS

LJUBLJANA, 18. jul. — Pri slovenskemu budo v kratkem začeli prodajati največji izdelek kragujevske tovarne avtomobilov zastavo 132 GLS, za katero že sprejemajo prednaročila, kupcem pa jih bodo pričeli izročati v začetku avgusta. Za ta avto, ki ima 1800 ccm in zmog 170 kilometrov na uro bo treba odšteti 96.583 dinarjev, na voljo pa bo v šestih različnih barvah. Pri tem trgovskem podjetju tudi še zmeraj prodajajo zastavo 101 in PZ 125 po stari ceni, vse dokler ne bodo izpraznili starih zalog. V kratkem bodo naprodaj tudi avtomobile s metalizirano barvo, za katere bo treba doplačati 3090 dinarjev.

J. K.

Jesenice: 1. avgust prazničen

Za občinski praznik Čufarjeve in Gregorčičeve plakete — Prireditve

JESENICE, 18. jul. — Osrednja proslava za jeseniški občinski praznik 1. avgust, bo na ta dan v dvorani jeseniškega gledališča. Med kulturnim programom bodo najprizadevnejšim delavcem na kulturnem in športnem področju podelili Čufarjeve in Gregorčičeve plakete.

V počastitev praznika bodo člani DOLIK v mali dvorani pri Jelenju odprli kolektivno slikarsko razstavo, člani fotokluba »Andrej Prešern« pa razstavo najboljših fotografij.

Na Belem polju bodo Hruščani odkrili s kipom talea dopolnjen spomenik talecem, v Kranjski gori pa bodo odprli hotel »Kompas«. Predvidoma bo do tega dne na Plavci dograjena večja stanovanjska stolpnica s 104 stanovanji. V Krivčevem logu na Jesenicah bo tradicionalni turizem v balinanju, poleg tega pa bo še več drugih kulturnih in športnih prireditev.

B. B.

Novo mesto: nova restavracija

NOVO MESTO, 18. julija — Na Glavnem trgu so dopolnile slovesno odprli veliko sodobno restavracijo, ki jo je v nekdanji Germovi hiši uredil šolski center za gostinstvo. Eno najstarejših novomeških stavb so z obnovo in dozdajno preuredili v najodobnejši novomeški gostinski objekt. V njem je razen samopostrežne restavracije tudi šolska kuhinja, slaščičarna, delavska restavracija. V hiši je tudi nekaj učilnic.

Pri obnovi so v celoti ohranili zgodovinske znamenitosti stavbe. Vsa dela so potekala pod nadzorstvom zavoda za spomeniško varstvo Ljubljana. Nova restavracija na najbolj prometni točki Novega mesta je velika pridobitev.

P. ROMANČIČ

Zaščititi jame

V Postojni so ustanovili skupnost za varstvo okolja na Notranjskem in Krasu — Veliko nezavarovanih brezen

POSTOJNA, 18. jul. Notranjska in Kras sta pred kratkim dobila novo skupnost za varstvo okolja. Ustanovitev takšne skupnosti odraža skrb prebivalstva teh krajev za zaščito bogatega podzemnega kraškega sveta, kraških površinskih in podzemnih voda ter okolja nasploh.

Ustanovitev kraške skupnosti za varstvo okolja je bila povezana s široko tribuno, na kateri so številni udeleženci spregovorili o problemih varstva okolja na Notranjskem in Krasu, še posebej pa o onesnaženosti notranjske Reke.

Tribuna se je v svojih številnih sklepih in stališčih zavedla tudi za zakonsko zaščito nekaterih kraških znamenitosti, ki zaradi svoje lepote

in pomena zaslužijo posebno varstvo. Na Krasu in Notranjskem je namreč med 3.800 registriranimi jamami in breznimi kar 50 takšnih kraških objektov, ki so nacionalnega pomena, od teh pa je doslej zavarovanih le enajst jam, medtem ko ni pravno zavarovana nobena. Nezavarovane jame pogosto ropajo, lomijo in odnašajo kapnike in sigaste tvorbe, vanje odlagajo smeti in podobno.

Notranjska in Kras sta z ustanovitvijo skupnosti za varstvo okolja pridobili izjemno pomembno družbeno ustanovo, ki bo skupaj s prebivalstvom in ostalimi delavniki skrbela za varstvo narave in okolja v občinah Cerklja, Ilirska Bistrica, Sežana in Postojna. Takšno skupnost za varstvo okolja bodo letos jeseni ustanovili na shodu slovenskih jamarjev v Planini pri Rakeku.

A. M.

* Začetek Stopovega poletnega kviza

* Bralci Stopa izbirajo najbolj priljubljene ansamble narodno zabavne glasbe

* Začetek romana o Beatlih

* Kaj je pokazalo X. svetovno prvenstvo v nogometu?

NAPETOST OKROG CIPRA — Prevrat, ki so ga izvedli grški oficirji na Cipru, je dvignil vso Turčijo na noge in seveda tudi vojsko. Tuje agencije poročajo o velikih premikih turške vojske v smeri proti južni obali, odkoder bi bilo mogoče izvesti invazijo na otok, da bi zaščitili turško manjšino. Poročajo tudi, da je sklicano izredno zasedanje turškega parlamenta, ki lahko pooblasti vlado, da v danem trenutku uporabi oboroženo silo. Na sliki: premiki vojske v mestu Mersin.

PO EKSPLOZIJAH V TOWRU — Iz prostorov znamenitega londonskega Towera odstranjujejo razstavljene predmete (na sliki srednjeveški oklep), ki jih je poškodovala bomba. V trenutku eksplozije se je v teh prostorih mudilo precej turistov, saj dnevno obišče muzej tudi do deset tisoč turistov.

MUHAJED ALI SE PRIPRAVLJA — Bivši absolutni svetovni boksarski prvak Muhamed Ali (Cassius Clay) vestno trenira za dvoboj z brancem naslova Georgom Foremanom, ki bo 24. septembra v Kinshasi, glavnem mestu Zaira. Muhamed Ali (desno) odgovarja na vprašanja novinarjev, kar med treningom.

ZIS: razprava o cenah

Džemal Bijedić o obisku predsednika Tita v SR Romuniji — Pristojni organi bodo pripravili ukrepe s področja trga, davčne politike in področja čarin

BEOGRAD, 18. jul. (Tanjug). Zvezni komite za informacije je sporočil, da je zvezni izvršni svet pod predsedstvom Džemala Bijedića obravnaval več predlogov s področja gospodarske politike, stikov s tujino ter družbenopolitičnih in organizacijskih vprašanj.

ZIS meni, da je treba vse ukrepe na področju cen v prihodnjih mesecih še nadalje uskladiti z dogovorjeno politiko cen za letošnji pristanek. Pristojni zvezni organi bodo pripravili tekoče ukrepe s področja trga, davčne in carinske politike, izvožno-uvožnih instrumentov, kreditnih in drugih pogojev poslovanja, tako da bi takšno politiko čim do slednje uresničili.

Na seji so proučili informacijo o uveljavljanju družbenega dogovora in mehanizmov za oblikovanje cen proizvodov barvne in črne metalurgije. ZIS meni, da bi bilo treba uvesti stabilizacijski faktor (korekcijski koeficient) na zahteve za zvišanje cen proizvodov, ki se oblikujejo po načelu usklajevanja z gibanjem tujih cen. O tem bo na podlagi konkretnih predlogov sklepala na prihodnji seji.

Na seji ZIS so menili, naj bi sprejeli zakon o svetu za ljudsko obrambo pri predsedstvu SFRJ. Prav tako je sprejel predlog o postavitvi članov zveznih komitejev, ki se imenujejo iz vrst funkcionarjev in delavcev, zainteresiranih za izboljšanje organizacije ter uspešnosti samoupravnih in drugih organizacij ter skupnosti kakor tudi ugodnih družbenih, znanstvenih in strokovnih delavcev. Imenoval je tudi

Proslave v ZRN

Proslavljajo 30-letnico znanega atentata na A. Hitlerja — Različna gledanja na dejanje grofa Stauffenberga

BONN, 18. jul. Predsednik Zvezne republike Nemčije Walter Scheel se podaja na svojo prvo pot v Zahodni Berlin. Tam se bo udeležil ene od mnogih komemoracij ob 20. juliju. Kancelar Helmut Schmidt pa bo priredil na vrtu vladne palače Schaumburg velik sprejem. Združena žrtev nacističnega nasilja se zbirajo te dni v Zahodnem Berlinu, da bi proslavila 30-letnico 20. julija 1944, ko je polkovnik grof von Stauffenberg podstavil v Hitlerjevem »volčjem gnezdu« bomb, ki ni ubila krvavega diktatorja.

Kaj pomeni ta dogodek? Kaj so hoteli doseči ti zarotniki? Zahodnonemško časopisje je polno razprav in nasprotujočih si političnih vrednotenja tega zgodovinskega dogodka iz druge svetovne vojne. Tragični 20. julij 1944 je eno najbolj spornih poglavič nemške zgodovine o drugi svetovni vojni. Medtem ko ga eni slavijo kot pomemben dogodek — in ti so izrazili v vedni — pa ga drugi, in sicer bivši oficirji, še danes obsojajo kot sramotno izjavo domovine.

Socialni demokrati slavijo Stauffenberga kot upornika proti diktaturi. Čeprav niso bili njihovi ljudje v ospredju, pa so vendarle znatno pripomogli k pripravi atentata. SPD se ponaša kot edina stranka, ki preko svojega tedanjega šefa parlamentarne frakcije v Reichstagu Ota Weisa, ni le glasovala zoper izredna pooblastila Hitlerju, marveč je imel Wels tudi zadnji veliki govor proti Hitlerju v parlamentu. Komunisti, ki so bili sekularni in se niso hoteli boriti skupaj z vsemi demokratičnimi silami. Socialnim demokratom je danes grof Stauffenberg simbol vsega odpuščanja proti vsakršni diktaturi. Mlade generacije radi opominjajo, da posamezniki nikoli ne sme svoje vesti predrediti političnemu totalitarizmu.

Konservativci (CDU in CSU) poudarjajo vlogo cerkvenih pacifistov in krščanske morale, ki je nasprotovala Hitlerjevemu nasilju in pripeljala tudi Stauffenberga do upora. Ugodni liberalci Ralf Dahrendorf (zdaj je komisar EGS v Bruslju) pa pravi, da je 20. julij sicer slavni list, zgodovine, da pa ne predstavlja nikakršnega napredka. Če družbi ustavnosti in svobode v Nemčiji, češ da bi morebitni uspehi atentata deželo pahnili v še hušjo vojaško diktaturo.

ANTON RUPNIK

Človek tudi na Mars? Resne posledice lakote 20.000 žrtev črnih koz

HOUSTON, 18. julija (UPI) — Upravnik oddelka kongresne knjižnice ZDA za raziskave na področju znanstvene politike dr. Charles Sheldon je izjavil, da ZSSR vlagajo ogromna finančna sredstva v raziskovalne namene, da bi prva posadka vesoljske ladje s človeško posadko na enega od planetov. Upravnik te bibliotekarke, ki je znan strokovnjak za vesoljske raziskave v ZSSR, je povedal, da pri tem sodeluje tudi cela vojska znanstvenikov. Dodal je, da je težko natančno napovedati, kdaj naj bi Sovjetski zvezni uspel ta podvig, vendar pa naj bi po njegovih besedah ZSSR do konca tega stoletja ljudi poslala na Mars. Dr. Sheldon meni, da bo ZSSR najkasneje v dveh letih začela graditi stalno postajo v zemeljski orbiti.

RIO DE JANEIRO, 18. julija (Tanjug) — Na brazilskem kongresu za znanstveno proučevanje duševnih motenj, ki se ga udeležuje veliko število znanih južnoameriških strokovnjakov, so poudarili, da ima okoli 20 odstotkov otrok v Latinski Ameriki med solanjem in v kasnejšem razvoju velike težave zaradi pomanjkanja hrane v prvih letih življenja. Mehški profesor Joaquín Craviotto pravi, da je visok odstotek duševno zaostalih ljudi povezan z zaostalostjo in revščino večjega dela prebivalstva te celine. Dejal je, da je okoli 50 odstotkov otrok v nerazviti državi podhranjenih in da lakota pri okoli 10 odstotkih teh otrok povzroča resne posledice.

Tem postajam pomagajo močne politične sile, ker se številni prebivalci te države ne pustijo cepiti iz verskih razlogov in zaradi veražnosti.

„Popust“ delavcev vladi

Italija: številne kratke stavke bodo »odgovor v rokavice«

OD NASEGA RIMSKEGA DOPISNIKA

RIM, 18. jul. — Namesto za splošno državno stavko, ki so jo terjali delavci v tovarnah, se je sindikalno vodstvo odločilo za »dan bojak«. Stiriindvajsetega julija, ko bo tudi stavka delavcev v gradbeništvu, bodo delavci v vsej državi prekinili delo za nekaj ur. Tega dne bodo po vsej Italiji številna zborniška telesa, ki naj bi pomagala najvišji vodje sindikalne zveze. Zaradi notranjih nesoglasij se sindikalno vodstvo ni moglo odločiti za splošno državno stavko. Izbralo je tretjo pot: manifestacije italijanskega delavstva naj bi bile »odgovor v rokavice« vladi, ki bi jo splošna državna stavka lahko spravila na tla. Včeraj je državna birokracija (in z njo vlada) doživela nov poraz: vlada je hotela zaposliti 12.000 ljudi, ki naj bi pomagali pri hitrejšem zbiranju davkov. Poslanska komisija za ustavno vprašanja je ta predlog zavrnila. Komunisti, ki so si tako priborili novo zmago, pa bodo bržčas sprožili tudi vprašanje, ali so napovedane nove obdavitve, s katerimi hoče država zbrati 3000 milijard lir, sploh v skladu z ustavo. Zavzemanje komunistov za drugačno gospodarsko rešitev, za takšno, ki ne bi obremenila še tako slabo plačanega delavstva, pa je nalezlo na odobranje tudi med ljudmi, ki na volitvah ne glasujejo za komuniste.

PETER BREŠČAK

Čile: nočne akcije

Hunta vsepovsod išče »subverzivne elemente«

Buenos Aires, 18. jul. (Tanjug). — Varnostne sile Čilske hunte so v nočni akciji, ki je zajela vso državo, aretirale več sto oseb. Akcijo proti »subverzivnim elementom« so izvedli v noči med soboto in nedeljo. Uradno niso sporočili, koliko oseb so aretirali. Znano je, da so jih samo v thimorskem pristanišču Valparaíso zaprli 124.

Huntne sile so preiskavale na stotine hiš, restavracij in celo javnih hiš. Šef varnostne službe general Ernesto Baeza je dejal, da se »spodajne sile« pač niso podzemljem samo zato, da bi vzmetile javnost. Hunta se bo bojevala proti vsem »subverzivnim silam«, je dejal general Baeza, »dokler jih ne bo iztrebila«.

Obenem s tem je hunta objavila nov odlok, s katerim je bistveno poostri-la kazni za vsako kršitev njenega diktatorskega reda. Najpogostejši kazni sta dosmrtna ječa in smrt.

Hunta zatrjuje, da želi po tej poti uničiti gibanje, ki deluje proti državni varnosti in javnemu redu.

Tokrat je hunta usmerila akcijo tudi proti najnižjim plastem družbe. To je hunti potrebno, da bi »dokazala«, kako se od-porniško gibanje opira v boju proti vojaškemu režimu na »svoja« in soder-ga.

Dež za dan zavrl žetev

NOVI SAD, 18. jul (Tanjug). — V Vojvodini je danes deževalo, kar je prekinilo žetev pšenice. Strokovnjaki menijo, da bodo žetev lahko nemoteno nadaljevali že jutri. Doslej so poželi približno 150.000 ha pšenice in 50.000 ha ječmena, ostalo je pa je 280.000 ha požetega polja.

Dež za dan zavrl žetev

NOVI SAD, 18. jul (Tanjug). — V Vojvodini je danes deževalo, kar je prekinilo žetev pšenice. Strokovnjaki menijo, da bodo žetev lahko nemoteno nadaljevali že jutri. Doslej so poželi približno 150.000 ha pšenice in 50.000 ha ječmena, ostalo je pa je 280.000 ha požetega polja.

Dež za dan zavrl žetev

Telegrami

Slabo je naletel

PRAGA — V okolici Bratislave je neki nasilnejši napad 19-letno dekle, da bi jo posilil. Poskus je drago plačal. Napadeno dekle, ki je najprej zomiglo roko, potem pa ga tako treslo na tla, da je omedlel. To je bila namreč ena najboljših češkoslovaških tekmovalk v judu, ki je sodelovala tudi že na cel svetovnih mednarodnih tekmovanjih. Dekletovega in napadateljevega imena niso sporočili.

Prva jedrska elektrarna

SOFIJA — V četrtek so vključili v enotni energetski sistem v državi prvo jedrsko elektrarno v Bolgariji. Njena zmogljivost znaša 440 megavattov. Ta elektrarna, ki stoji v Kozloduju pri Donavi, ima še en reaktor z enako zmogljivostjo, ki bo pričel obratovati konec prihodnjega leta. Graditi so začeli tudi že drugo fazo, v kateri bodo montirali še dva reaktorja, tako da se bo do leta 1978 instalirana moč povečala na 1760 megavattov.

Pomilostitev

PARIZ — Francoski predsednik Giscard d'Estaing je pomilostil vojaške begunce, storilce prometnih prekrškov in druge osebe, ki so bile obsodjene na manj kot tri mesece zapora. Ta sklep je v skladu z običajem, da novo izvoljeni predsednik francoske republike pomilosti določeno število oseb.

Sporazum z Irakom

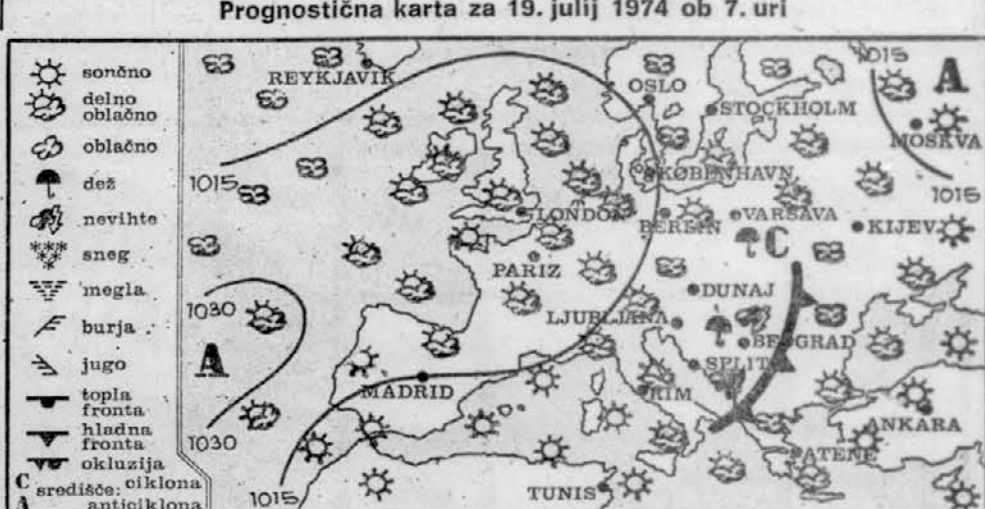
RIM — Italija in Irak sta podpisala desetletni gospodarski sporazum v vrednosti 1,3 milijarde funtov šterlingov. Italija bo Iraku poskušala opremiti za industrijo, kmetijske predelke ter mu dajala tehnološko pomoč, v zameno pa bo dobivala nafto. Izvedlo se je, da bo Italija dobila dodatnih 10 milijonov ton iraške nafte, od tega 4 milijone še letos.

Sihanukova mati bolna

PEKING — Kraljica Sisovat Kosamak, mati kambodžskega princa Norodom Sihanuka, je v kritičnem stanju, se je izvedelo v diplomatskih krogih v glavnem mestu LR Kitajske. Kraljica Kosamak je v Pekingu od novembra lani. Zdaj je že teden dni v komi.

VREMENSKO POROČILO

Prognostična karta za 19. julij 1974 ob 7. uri

Vreme in temperatura 18. julija 1974

Država	Ob 7 uri	Stopenj	Ob 13 uri	Stopenj
Ljubljana	poloblačno	17	nevihta	19
Benetke	poloblačno	14	deležje	15
Brnik	poloblačno	17	nevihta	19
Krakov	slaba ploha	4	v oblaku	3
München	nevihta	16	deležje	16
St. Gradec	po nevihti	16	deležje po nevihti	15
Celje	rahlje dežuje	16	deležje po nevihti	17
Novo mesto	poloblačno	17	poloblačno	19
Portorož	delno oblačno	21	delno oblačno	24
Reka	poloblačno	22	poloblačno	25
Ptuj	poloblačno	21	delno oblačno	26
Štutgart	poloblačno	29	poloblačno	31
Dobruvnik	sončno	28	sončno	27
Zagreb	nevihta	17	oblačno	22
Beograd	sončno	28	poloblačno	33
Sarajevo	sončno	18	delno oblačno	31
Skopje	sončno	28	poloblačno	33
Celovec	sončno	21	nevihta	30
Grac	—	—	—	—
Dunaj	oblačno	16	oblačno	16
Benetke	poloblačno	16	delno oblačno	25
Milano	poloblačno	16	sončno	27
Genova	—	—	sončno	26
München	deležje	12	oblačno	12
Zürich	oblačno	12	oblačno	14
Rim	poloblačno	24	sončno	25
Pariz	jasno	12	oblačno	18
Berlin	poloblačno	15	oblačno	18
Stockholm	sončno	17	delno oblačno	22
Moskva	sončno	20	—	—

Temperatura morja

Piran 26, Šibenik 23, Split 23, Hvar 23, Palagruž 24, Zadar 23, Rab 26, Senj 24, Blejsko jezero 23, bazen Radenci 23.

Temperatura morja

Nov podlistek — Salamander — roman Morrisa Westa, ki odkriva ozadje desničarskih spletk v Italiji (str. 4)

Vodstvo
ZKJ o
mladiniRazprava o bližnjem
kongresu Zveze mla-
dine Jugoslavije

BEOGRAD, 18. jul. (Tanjug). — Danes je bila v Beogradu seja IK predsedstva CK ZKJ, na kateri so sodelovali predsedniki centralnih in pokrajinskih komitejev zveze komunistov in sekretar komiteja zveze komunistov Jugoslavije v JLA. Obravnavali so nekatera pomembna družbenopolitična vprašanja in pripravili za bližnji kongres zveze mladine Jugoslavije. Imenovali so tudi dve komisiji IK predsedstva centralnega komiteja ZKJ.

Temelj:
interes
bazeSeptembra izmenjava
izkušenj o novem siste-
mu obveščanja

BEOGRAD, 18. jul. (Tanjug). — V svezni konferenci SZDL je bil sestanek sekretarjev republikanskih in pokrajinskih konferenc SZDL, na katerem so razpravljali o obveščanju delegacij, delegatov in javnosti o vprašanjih, o katerih odloča skupščina SFRL. Poudarili so, da mora biti obveščanje učinkovito in da mora predvsem vsebovati avtentične interese baze. Na tem bodo usklajili mnenja in rešitve. Predlog je, naj bi septembra v okviru SZDL Jugoslavije izmenjali izkušnje o sistemu obveščanja. Več na 3. strani.

JUTRI V
SOBOTNI
PRILOGI
DELAStane Ivane
»Helenska
republika Ciper«Okrogla miza Dela
Sodstvo ni le
stvar državeJože Marinko,
Lofte Mubid
Kako pomagati
KozjancemBoris Verbič
Preobrat
na mesnem trguMiran Suštar
Bo Estela zmogla,
Česar Peron ni?Janez Stanič
Vrag ni tako črn
Surovin in hrane je
dovolj za vse ljudiAlenka Puhar
Zmeraj enako
velika Zemlja
Zaskrbijoče
naraščanje prebivalstvaZdravko Vatovec
Za večno
zabetonirane
škafle
Stanovanje naj bi bilo
prilagodljivo

PRIZOR S CIPRA — Grški vojak pred poslopjem, kjer so se nastanili vodilni pučisti na čelu z Nikosom Sampsonom.

Telefoto: UPI

Predlog:
skupnost
držav LAMehiški predsednik se
zavzema za gospodar-
sko zvezo, podobno EGS

BUENOS AIRES, 18. jul. (Tanjug). — Mehški predsednik Echeverria, ki se mu di na uradnem obisku v Argentini, je po uvodnih pogovorih s predsednikom Mario Estello de Peron izjavil, da je treba ustanoviti latinsko-ameriško organizacijo, podobno EGS. »To gospodarsko skupnost bi morale voditi izključno latinskoameriške države. Njene naloge bi bile izdelava razvojnega načrta, obramba cen surovin, usklajevanje latinskoameriškega izvoza in izkoriščanje naravnih bogastev«, je dejal predsednik Echeverria.

Četrta
poskus
v ozračjuNovozelandski premier
Kirk: Francija opravila
nov jedrski poskus

WELLINGTON, 18. jul. (UPI). — Francija je v južnem Pacifiku opravila še eno jedrski eksplozijo v ozračju, je sporočil predsednik novozelandske vlade Norman Kirk. Dejal je, da je bila današnja eksplozija že četrta v sedanjih seriji jedrskih poskusov. Zupan Hirošime je francoskemu predsedniku Giscardu d'Estaingu poslal zaradi te jedrske eksplozije protestno pismo. Zahteval je, naj Francija opusti jedrske poskuse, ker ogrožajo človekov obstoj.

Arabske razlike

Husein končal obisk v Egiptu — Brez zblizanja — Kairo
središče prizadevanj za okrepitev arabske solidarnosti

KAIRO, 18. jul. (AP, Tanjug). — Jordanski kralj Husein je po tridnevni pogovori z egiptovskim predsednikom Anvarjem el Sadatom danes odpotoval v Aman. Na njegovih pogovorih je šlo za usklajevanje arabske politične akcije glede na mirovne pogovore v Zenevi, ki naj bi se nadaljevali jeseni. Oba voditelja sta sicer izrazila popolnoma različna mnenja o možnostih jordanско palestinske sprave.

Huseinov obisk v Kairu je del širokih medarabskih posvetov, na katerih iščejo politično rešitev krize na Blaznem vzhodu in usklajujejo stališča arabskih držav. Končni namen teh posvetov je sklicati nov vrh arabskih držav in začrtati politiko, ki bo najbolje izražala skupno stališče. Glavno pobudo ima zdaj egiptovska diplomacija, ki si prizadeva ublažiti razlike med Kairo in nekatere drugi arabski prestolnici.

Sirija in Jordanija sta že

Vpliv častnikov

Prisegla portugalska vlada — Ključni resorji v rokah
vojakov — Nemiri v Luandi — Demanti KP Portugalske

LIZBONA, 18. jul. (UPI). Nova portugalska začasna vlada, že druga po 25. aprilu, je danes dopoldne prisegla. Poleg predsednika je v novi vladi še sedem oseb iz vojaških krogov — dva ministra brez listnice (podpredsednika) ter ministri za obrambo, notranje zadeve, delo, za javna dela, okolje in za komunikacije (informacije). Štirje izmed njih so člani koordinacijske komisije gibanja oboroženih sil in državnega sveta. V prejšnji vladi je bil iz vrst vojske samo obrambni minister.

Preostalih devet ministrov, oziroma osem ministrov in ena ministrica je civilistov. Kolacijsko naravo vlade so ohranili tako, da so zaupali položaja ministrov brez listnice generalnemu sekretarju KP Portugalske Alvaru Cunha in predstavniku ljudske demokratične stranke Magalhãesu Motu. Od socialistov sta v vladi ministri za zunanje zadeve Mario Soares in pravosodni minister Selgado Zenha.

V nasprotju s pričakovanji

niso niti enega samega mesta zaupali portugalskemu demokracijemu gibanju, v katerem so komunisti, levi katoliki in drugi levo usmerjeni državljani.

Včeraj so v Luandi, glavnem mestu Angole, izbruhli rasni nemiri, v katerih je bilo pet ljudi ubitih, 27 pa ranjenih. Ubit je bil tudi neki vojak. Aretirali so 150 ljudi. Vojaški poveljnik Angole Pinheiro je dejal, da se neredi izbruhli v predmestjih.

KP Portugalske je demantirala pisanje ameriškega tednika Newsweek, ki je nedavno objavil članek, v katerem piše, da je KP Portugalske dobila od Sovjetske zveze nad 30 milijonov dolarjev. Predstavnik CK KP Portugalske je izjavil, da sodi pisanje ameriškega tednika v okvir obrekovalne kampanje, s katero skušajo nasprotniki doma in v tujini spodkopati zaupanje ljudskih množic v komunistično partijo.

SEJA PREDSEDSTVA SRS — Pod predsedstvom Sergeja Kraigherja je bila včeraj seja predsedstva SR Slovenije, na kateri so sprejeli poslovnik o delu predsedstva ter imenovali svet za ljudsko obrambo in dve komisiji. Foto: S. Busić

Srečanje
Wilson -
GiscardV ospredju težave za-
hodnoevropske skupno-
sti, Concorde in predor

PARIZ, 18. jul. (Tanjug). — Britanski premier Harold Wilson, ki je nočjo prišel v Pariz, se bo jutri srečal s predsednikom francoske republike Giscardom d'Estaingom in premierom Chiracem. Oba sta tudi s francoskim zunanjim ministrom Sauvagesom. Pričakujejo, da se bodo pogovarjali o dvostranskih problemih, in sicer predvsem o težavah, v katerih se je znašla zahodnoevropska skupnost. V središču pogovorov bosta tudi program Concorde in predor pod kanalom La Manche.

Makarios pred VS —
hajka hunte na otokuCiprski predsednik bo zahteval, naj VS z resolucijo obsodi kršitev cipr-
ske ustave — Ecevit še vedno v Londonu — Lov za pristaši Makaria na Cipru

LONDON, 18. jul. (TASS, AP). Ciprski predsednik nadškof Makarios je odpotoval iz Londona v New York, kamor bo predvidoma prišel ob 20.30 po srednjeevropskem času. Makarios bo pred varnostnim svetom Združenih narodov govoril o položaju na Cipru, kjer so se polastili oblasti grški oficirji.

Predsednik Makarios je izjavil, da bo zahteval, naj varnostni svet sprejme resolucijo, s katero bo obsodil grško vojaško hunto, ki je ravnala proti ciprski ustavi.

Dopoldne je prišel v London ameriški državni podsekretar Joseph Sisco, odposlanec predsednika Nixona, in

se vključil v britansko-turška diplomatska prizadevanja za rešitev sedanje ciprske krize.

Britanski premier Wilson je v Londonu izjavil, da bo Egevit sta sinoči v Downing streetu št. 10 tri ure in pol govorila o položaju na Cipru. V sporočilu o pogovorih je rečeno, da sta Wilson in Egevit izrazila zaskrbljenost zaradi strmovaljenja demokracije in izvoljene vlade in predsednika Cipra in se zednila, da bosta nadaljevala stike v zvezi s ciprsko krizo. Premier Egevit je na tiskovni konferenci obtožil grško vlado, da po morskem in zračnem potu pošilja na Cipr vojaške okupacije in situacijo ocenil kot skrajno resno.

Premier Egevit je ostal v Londonu do popoldneva. Medtem so se v Foreign Office dopoldne nadaljevali pogovori o ciprski krizi. Izvedelo se je, da se bo Egevit pred odhodom iz Londona še enkrat sestal z Wilsonom.

Predsednik senatnega odbora za zunanje zadeve, senator William Fulbright je izjavil, da je povabil predsednika Makaria, naj se v ponedeljek v Washingtonu sestane z njim in z drugimi senatorji. Brzjavko s povabilom mu je poslal v London, kjer je bil teden dni predsednik.

Kar zadeva položaj na otoku, pa poročajo tuje agencije iz Nikozije, da so prevarniški grški častniki prevzeli nadzor nad celotnim otokom in začeli množično preganjanje in levo usmerjene politike in pristaše predsednika

Makaria. Po ponedeljkovem državnem udaru so aretirali že nad 1000 ljudi. Vojska preiskuje v Nikoziji in drugih mestih in vaseh hišo za hišo. Potem ko je padel Pafos, zadnje veliko oporišče pristašev predsednika Makaria na zahodni obali otoka, se je končal še zadnji izrazitejši odpor proti Sampsonovim pučistom.

Včeraj so aretirali tudi šefa oddelka za tisk in informacije v vladi predsednika Makaria Militiada Hristobula. Zeno nekega drugega bližnjega sodelavca Makaria dr. Vasosa Lisaridesa, po rodu Američanko, so aretirali v neki hišici vasi. Med prvimi so aretirali glavnega pogajalca Makarijeve vlade na pogajanjih s turško manjšino Ikeridesa. Sicer so ga kmalu izpustili, vendar je pod nenehnim nadzorom.

Podatkov o žrtvah tridenčnih bojov nacionalne garde s pripadniki milice predsednika Makaria niso sporočili. Predstavnik pučistične hunte Papageorgiu je dejal, da so bile izgube velikih, medicinska sestra splošne bolnišnice v Nikoziji pa je izjavila, da so v njihovi bolnišnici registrirali 200 mrtvih in ranjenih.

Izvedelo se je, da državljani prinašajo orožje in strelivo na policijske postaje, ker je hunta zagrozila, da bodo vsakogar, pri katerem bi našli orožje, postavili pred vojaško sodišče.

Britanska letalska družba REA je sporočila, da je letališče v Nikoziji odprto »brez

omejitve« in da sta iz Londona že vzleteli proti Cipru dve letali, katerih potniki so večinoma časnikiarji.

Tanjugova redakcija je danes ob 12. uri presegla oddajo radia Glas Turčije, v kateri je bilo rečeno, da na Cipru potekajo boji in da prevarniški naložajo na silovit odpor. Zaradi tega so poostri varnostne ukrepe, ker računajo, da bodo s tem zastrašili grško prebivalstvo na otoku. Več na 4. strani.

Čile:
nočne
akcijeHunta vsepovsod
išče »subverzivne
elemente«

BUENOS AIRES, 18. jul. (Tanjug). — Varnostne sile čilske hunte so v nočni akciji, ki je zajela vso državo, aretirale več sto oseb. Akcijo proti »subverzivnim elementom« so izvedli v noči med soboto in nedeljo. Uradno niso sporočili, koliko oseb so aretirali. Znano je, da so jih samo v tihomorskem pristanišču Valparaíso zaprli 124.

Huntine sile so preiskale na stotine hiš, restavracij in celo javnih hiš. Šef varnostne službe general Ernesto Baeza je dejal, da se »podtalne sile« paldašijo s podzemljem samo zato, da bi vzmetile javnost. Hunta se bo bojevala proti vsem »sovražnim silam«, je dejal general Baeza, »dokler jih ne bo iztrebila«.

Obenem s tem je hunta objavila nov odlok, s katerim je bistveno poostri-la kazni za vsako kršitev njenega diktatorskega reda. Najpogostejši kazni sta dosmrtna ječa in smrt. Hunta zatrjuje, da želi po tej poti uničiti gibanje, ki deluje proti državni varnosti in javnemu redu.

Tokrat je hunta usmerila akcijo tudi proti najnižjim plastem družbe. To je hunti potrebno, da bi »dokazala«, kako se od-porniško gibanje opira v boju proti vojaškemu režimu na svojo in soder-gov.

Obenem s tem je hunta objavila nov odlok, s katerim je bistveno poostri-la kazni za vsako kršitev njenega diktatorskega reda. Najpogostejši kazni sta dosmrtna ječa in smrt. Hunta zatrjuje, da želi po tej poti uničiti gibanje, ki deluje proti državni varnosti in javnemu redu.

Tokrat je hunta usmerila akcijo tudi proti najnižjim plastem družbe. To je hunti potrebno, da bi »dokazala«, kako se od-porniško gibanje opira v boju proti vojaškemu režimu na svojo in soder-gov.

Obenem s tem je hunta objavila nov odlok, s katerim je bistveno poostri-la kazni za vsako kršitev njenega diktatorskega reda. Najpogostejši kazni sta dosmrtna ječa in smrt. Hunta zatrjuje, da želi po tej poti uničiti gibanje, ki deluje proti državni varnosti in javnemu redu.

Tokrat je hunta usmerila akcijo tudi proti najnižjim plastem družbe. To je hunti potrebno, da bi »dokazala«, kako se od-porniško gibanje opira v boju proti vojaškemu režimu na svojo in soder-gov.

Obenem s tem je hunta objavila nov odlok, s katerim je bistveno poostri-la kazni za vsako kršitev njenega diktatorskega reda. Najpogostejši kazni sta dosmrtna ječa in smrt. Hunta zatrjuje, da želi po tej poti uničiti gibanje, ki deluje proti državni varnosti in javnemu redu.

Tokrat je hunta usmerila akcijo tudi proti najnižjim plastem družbe. To je hunti potrebno, da bi »dokazala«, kako se od-porniško gibanje opira v boju proti vojaškemu režimu na svojo in soder-gov.

Obenem s tem je hunta objavila nov odlok, s katerim je bistveno poostri-la kazni za vsako kršitev njenega diktatorskega reda. Najpogostejši kazni sta dosmrtna ječa in smrt. Hunta zatrjuje, da želi po tej poti uničiti gibanje, ki deluje proti državni varnosti in javnemu redu.

Skupen
dogovor

Posvetovanje pred-sednikom družbenopo-litičnih zborov sloven-skih občinskih skupščin, skupščin mesta Ljubljane in obalne skupnosti občin pred dvema dnevoma, je pokazal predvsem dvojje. Prvič, potrebno bo še marsikaj storiti, da bo do družbenopolitični zbori imeli res tisto mesto in vlogo, ki jo zahteva ustava. Njihovo delo, kot je poudaril na posvetovanju predsednik republiškega družbenopolitičnega zbora Stane Markič, naj prispeva k sintezi vseh interesov delovnega človeka v resnični skupni družbeni interes in s tem k večji stabilnosti in učinkovitosti našega skupščinskega in celotnega družbenopolitičnega sistema.

Drugo pa je, da morajo družbenopolitične organizacije svoje delovanje čimprej prilagoditi potrebam delegatov družbenopolitičnih zborov. Prva zasedanja skupščin so namreč pokazala, da so delegacije ostalih dveh zborov predhodno izoblikovale stališča, le delegati družbenopolitičnega zbora so bili marsikje prisiljeni, da odločajo izključno po lastni presoji ali kvečjemu po mnenju svoje družbenopolitične organizacije. Le redko-kje so delegati lahko rekli, da je njihovo stališče plod skupnega dogovora organizacij zveze komunistov, sindikatov, zveze borcev in mladinske organizacije v socialistični zvezi kot proti socialističnih sil pod idejnim vodstvom ZK.

Te organizacije so se torej preko družbenopolitičnega zbora vključile v skupščinsko delo in odločanje, niso pa se izkoristile bistvenega, da bi delegati v teh zborih odločali sicer samostojno, vendar v okviru in skladno smislu usmeritve, ki jo je začrtala naša najširša družbenopolitična organizacija — socialistična zveza.

Prihodnje obdobje, ko se bodo pripravljali tudi poslovniški skupščini, je zato gotovo najprimernejši čas, da si bodo družbenopolitični zbori, njihovi delegati in družbenopolitične organizacije, ob upoštevanju sedanjih izkušenj, poiskali primerne oblike delovanja.

In ne nazadnje je pravi trenutek, na kar je opozoril Stane Markič, da se odločno zoperstavimo vsem poskusom, da bi družbenopolitični zbor spreminjali v transmisijo izvršilnih organov, tako zastopavljali delegatski sistem in skupščino preoblikovali v mesto, kjer bi se samo glasovalo. V nekaterih izvršilnih organih občinskih skupščin so se namreč težnje, da bi z avtoriteto družbenopolitičnega zbora nadomestili delovanje celotnega delegatskega sistema, že pokazale.

ALENKA LESKOVIC

PRIMORSKA

Kam z breskvami?

Potrsko imajo spet vzrok, da se jezijo nad trgovci: medtem ko kmetje precej težko unovčujejo svoje pridelke breskev in marelic, so tržnice v večjih potrošniških in turističnih središčih razmeroma slabo založene in sadije je drago. Zda je že moč oceniti, da bo ostalo tako v Brdih kot na Vipavskem, od koder prihaja največ sadija na slovensko tržišče, precej dreves neobranj.

V potrošniških središčih Gorenjske, osrednje Slovenije in deloma Stajerske ter Hrvaške prihaja vsako jutro po nekaj sto avtomobilov s priklopnimi ter kombijev, naloženih z breskvami, hruškami in drugim sadjem. Poleg pridelovalcev so za volanom mnogokrat tudi različni prekupovalci. Kmetijski organizaciji v Brdih in na Vipavskem se namreč zelo malo zanimata za odkup od zasebnikov, ker imata težave celo pri prodaji lastnega pridelka. Zvedeti smo, da na primer v minulim tednu grozistično trgovni sploh ni hotela slišati o odkupu, ker je bilo vreme še negotovo, čeprav so bile breskve na voljo celo po tri dinarje, prodajalci pa niso vedeli, kam z pridelkom.

Kmetje, ki ne gredo sami na tržišče s pridelkom, dobijo v teh dneh za kilo breskev v proizvodnih središčih po dva, do največ 3,5 dinarja. V potrošniških središčih pa se dvigne cena na sedem do 10 dinarjev. Zato je razumljivo, da tisti, ki morejo, skušajo sami unovčiti pridelke neposredno na tržnicah. Tudi po odbitku vseh stroškov so njihove poti veliko boljše plačane kot pa trud pridelovalca.

Trgovina s sadjem je po vsem vedno zatajila. Človek bi pričakoval, da bodo modernija prevozna sredstva in zveze kmetijskih pridelavcev same unovčile pridelke neposredno s tistimi, ki jih potrebujejo. Tudi po odbitku vseh stroškov so njihove poti veliko boljše plačane kot pa trud pridelovalca.

Trgovina s sadjem je po vsem vedno zatajila. Človek bi pričakoval, da bodo modernija prevozna sredstva in zveze kmetijskih pridelavcev same unovčile pridelke neposredno s tistimi, ki jih potrebujejo. Tudi po odbitku vseh stroškov so njihove poti veliko boljše plačane kot pa trud pridelovalca.

Trgovina s sadjem je po vsem vedno zatajila. Človek bi pričakoval, da bodo modernija prevozna sredstva in zveze kmetijskih pridelavcev same unovčile pridelke neposredno s tistimi, ki jih potrebujejo. Tudi po odbitku vseh stroškov so njihove poti veliko boljše plačane kot pa trud pridelovalca.

Trgovina s sadjem je po vsem vedno zatajila. Človek bi pričakoval, da bodo modernija prevozna sredstva in zveze kmetijskih pridelavcev same unovčile pridelke neposredno s tistimi, ki jih potrebujejo. Tudi po odbitku vseh stroškov so njihove poti veliko boljše plačane kot pa trud pridelovalca.

Trgovina s sadjem je po vsem vedno zatajila. Človek bi pričakoval, da bodo modernija prevozna sredstva in zveze kmetijskih pridelavcev same unovčile pridelke neposredno s tistimi, ki jih potrebujejo. Tudi po odbitku vseh stroškov so njihove poti veliko boljše plačane kot pa trud pridelovalca.

Trgovina s sadjem je po vsem vedno zatajila. Človek bi pričakoval, da bodo modernija prevozna sredstva in zveze kmetijskih pridelavcev same unovčile pridelke neposredno s tistimi, ki jih potrebujejo. Tudi po odbitku vseh stroškov so njihove poti veliko boljše plačane kot pa trud pridelovalca.

Trgovina s sadjem je po vsem vedno zatajila. Človek bi pričakoval, da bodo modernija prevozna sredstva in zveze kmetijskih pridelavcev same unovčile pridelke neposredno s tistimi, ki jih potrebujejo. Tudi po odbitku vseh stroškov so njihove poti veliko boljše plačane kot pa trud pridelovalca.

Trgovina s sadjem je po vsem vedno zatajila. Človek bi pričakoval, da bodo modernija prevozna sredstva in zveze kmetijskih pridelavcev same unovčile pridelke neposredno s tistimi, ki jih potrebujejo. Tudi po odbitku vseh stroškov so njihove poti veliko boljše plačane kot pa trud pridelovalca.

Trgovina s sadjem je po vsem vedno zatajila. Človek bi pričakoval, da bodo modernija prevozna sredstva in zveze kmetijskih pridelavcev same unovčile pridelke neposredno s tistimi, ki jih potrebujejo. Tudi po odbitku vseh stroškov so njihove poti veliko boljše plačane kot pa trud pridelovalca.

Trgovina s sadjem je po vsem vedno zatajila. Človek bi pričakoval, da bodo modernija prevozna sredstva in zveze kmetijskih pridelavcev same unovčile pridelke neposredno s tistimi, ki jih potrebujejo. Tudi po odbitku vseh stroškov so njihove poti veliko boljše plačane kot pa trud pridelovalca.

Trgovina s sadjem je po vsem vedno zatajila. Človek bi pričakoval, da bodo modernija prevozna sredstva in zveze kmetijskih pridelavcev same unovčile pridelke neposredno s tistimi, ki jih potrebujejo. Tudi po odbitku vseh stroškov so njihove poti veliko boljše plačane kot pa trud pridelovalca.

Trgovina s sadjem je po vsem vedno zatajila. Človek bi pričakoval, da bodo modernija prevozna sredstva in zveze kmetijskih pridelavcev same unovčile pridelke neposredno s tistimi, ki jih potrebujejo. Tudi po odbitku vseh stroškov so njihove poti veliko boljše plačane kot pa trud pridelovalca.

Trgovina s sadjem je po vsem vedno zatajila. Človek bi pričakoval, da bodo modernija prevozna sredstva in zveze kmetijskih pridelavcev same unovčile pridelke neposredno s tistimi, ki jih potrebujejo. Tudi po odbitku vseh stroškov so njihove poti veliko boljše plačane kot pa trud pridelovalca.

Trgovina s sadjem je po vsem vedno zatajila. Človek bi pričakoval, da bodo modernija prevozna sredstva in zveze kmetijskih pridelavcev same unovčile pridelke neposredno s tistimi, ki jih potrebujejo. Tudi po odbitku vseh stroškov so njihove poti veliko boljše plačane kot pa trud pridelovalca.

Trgovina s sadjem je po vsem vedno zatajila. Človek bi pričakoval, da bodo modernija prevozna sredstva in zveze kmetijskih pridelavcev same unovčile pridelke neposredno s tistimi, ki jih potrebujejo. Tudi po odbitku vseh stroškov so njihove poti veliko boljše plačane kot pa trud pridelovalca.

Trgovina s sadjem je po vsem vedno zatajila. Človek bi pričakoval, da bodo modernija prevozna sredstva in zveze kmetijskih pridelavcev same unovčile pridelke neposredno s tistimi, ki jih potrebujejo. Tudi po odbitku vseh stroškov so njihove poti veliko boljše plačane kot pa trud pridelovalca.

Trgovina s sadjem je po vsem vedno zatajila. Človek bi pričakoval, da bodo modernija prevozna sredstva in zveze kmetijskih pridelavcev same unovčile pridelke neposredno s tistimi, ki jih potrebujejo. Tudi po odbitku vseh stroškov so njihove poti veliko boljše plačane kot pa trud pridelovalca.

Trgovina s sadjem je po vsem vedno zatajila. Človek bi pričakoval, da bodo modernija prevozna sredstva in zveze kmetijskih pridelavcev same unovčile pridelke neposredno s tistimi, ki jih potrebujejo. Tudi po odbitku vseh stroškov so njihove poti veliko boljše plačane kot pa trud pridelovalca.

Trgovina s sadjem je po vsem vedno zatajila. Človek bi pričakoval, da bodo modernija prevozna sredstva in zveze kmetijskih pridelavcev same unovčile pridelke neposredno s tistimi, ki jih potrebujejo. Tudi po odbitku vseh stroškov so njihove poti veliko boljše plačane kot pa trud pridelovalca.

Trgovina s sadjem je po vsem vedno zatajila. Človek bi pričakoval, da bodo modernija prevozna sredstva in zveze kmetijskih pridelavcev same unovčile pridelke neposredno s tistimi, ki jih potrebujejo. Tudi po odbitku vseh stroškov so njihove poti veliko boljše plačane kot pa trud pridelovalca.

Trgovina s sadjem je po vsem vedno zatajila. Človek bi pričakoval, da bodo modernija prevozna sredstva in zveze kmetijskih pridelavcev same unovčile pridelke neposredno s tistimi, ki jih potrebujejo. Tudi po odbitku vseh stroškov so njihove poti veliko boljše plačane kot pa trud pridelovalca.

Trgovina s sadjem je po vsem vedno zatajila. Človek bi pričakoval, da bodo modernija prevozna sredstva in zveze kmetijskih pridelavcev same unovčile pridelke neposredno s tistimi, ki jih potrebujejo. Tudi po odbitku vseh stroškov so njihove poti veliko boljše plačane kot pa trud pridelovalca.

Trgovina s sadjem je po vsem vedno zatajila. Človek bi pričakoval, da bodo modernija prevozna sredstva in zveze kmetijskih pridelavcev same unovčile pridelke neposredno s tistimi, ki jih potrebujejo. Tudi po odbitku vseh stroškov so njihove poti veliko boljše plačane kot pa trud pridelovalca.

Trgovina s sadjem je po vsem vedno zatajila. Človek bi pričakoval, da bodo modernija prevozna sredstva in zveze kmetijskih pridelavcev same unovčile pridelke neposredno s tistimi, ki jih potrebujejo. Tudi po odbitku vseh stroškov so njihove poti veliko boljše plačane kot pa trud pridelovalca.

Hitro in učinkovito

Akcija za zbiranje pomoči od potresa prizadetim krajem Kozjanskega so v polnem zamahu — Delovna sobota v Pomurju — Posebej za kooperante

NOVA GORICA, 18. jul. Občinska skupščina je na današnji seji sklenila izločiti del sredstev iz občinskega rezervnega sklada za pomoč prizadetim po potresu na Kozjanskem ter pooblastila izvršni svet, da določi vsoto in način izplačila.

Akcija za zbiranje pomoči od potresa prizadetim krajem Kozjanskega so v polnem zamahu — Delovna sobota v Pomurju — Posebej za kooperante

Akcija za zbiranje pomoči od potresa prizadetim krajem Kozjanskega so v polnem zamahu — Delovna sobota v Pomurju — Posebej za kooperante

Akcija za zbiranje pomoči od potresa prizadetim krajem Kozjanskega so v polnem zamahu — Delovna sobota v Pomurju — Posebej za kooperante

Akcija za zbiranje pomoči od potresa prizadetim krajem Kozjanskega so v polnem zamahu — Delovna sobota v Pomurju — Posebej za kooperante

Akcija za zbiranje pomoči od potresa prizadetim krajem Kozjanskega so v polnem zamahu — Delovna sobota v Pomurju — Posebej za kooperante

Akcija za zbiranje pomoči od potresa prizadetim krajem Kozjanskega so v polnem zamahu — Delovna sobota v Pomurju — Posebej za kooperante

Akcija za zbiranje pomoči od potresa prizadetim krajem Kozjanskega so v polnem zamahu — Delovna sobota v Pomurju — Posebej za kooperante

Akcija za zbiranje pomoči od potresa prizadetim krajem Kozjanskega so v polnem zamahu — Delovna sobota v Pomurju — Posebej za kooperante

Akcija za zbiranje pomoči od potresa prizadetim krajem Kozjanskega so v polnem zamahu — Delovna sobota v Pomurju — Posebej za kooperante

Akcija za zbiranje pomoči od potresa prizadetim krajem Kozjanskega so v polnem zamahu — Delovna sobota v Pomurju — Posebej za kooperante

Akcija za zbiranje pomoči od potresa prizadetim krajem Kozjanskega so v polnem zamahu — Delovna sobota v Pomurju — Posebej za kooperante

Akcija za zbiranje pomoči od potresa prizadetim krajem Kozjanskega so v polnem zamahu — Delovna sobota v Pomurju — Posebej za kooperante

Akcija za zbiranje pomoči od potresa prizadetim krajem Kozjanskega so v polnem zamahu — Delovna sobota v Pomurju — Posebej za kooperante

Akcija za zbiranje pomoči od potresa prizadetim krajem Kozjanskega so v polnem zamahu — Delovna sobota v Pomurju — Posebej za kooperante

Akcija za zbiranje pomoči od potresa prizadetim krajem Kozjanskega so v polnem zamahu — Delovna sobota v Pomurju — Posebej za kooperante

Akcija za zbiranje pomoči od potresa prizadetim krajem Kozjanskega so v polnem zamahu — Delovna sobota v Pomurju — Posebej za kooperante

Akcija za zbiranje pomoči od potresa prizadetim krajem Kozjanskega so v polnem zamahu — Delovna sobota v Pomurju — Posebej za kooperante

Akcija za zbiranje pomoči od potresa prizadetim krajem Kozjanskega so v polnem zamahu — Delovna sobota v Pomurju — Posebej za kooperante

Akcija za zbiranje pomoči od potresa prizadetim krajem Kozjanskega so v polnem zamahu — Delovna sobota v Pomurju — Posebej za kooperante

Akcija za zbiranje pomoči od potresa prizadetim krajem Kozjanskega so v polnem zamahu — Delovna sobota v Pomurju — Posebej za kooperante

Akcija za zbiranje pomoči od potresa prizadetim krajem Kozjanskega so v polnem zamahu — Delovna sobota v Pomurju — Posebej za kooperante

Akcija za zbiranje pomoči od potresa prizadetim krajem Kozjanskega so v polnem zamahu — Delovna sobota v Pomurju — Posebej za kooperante

Akcija za zbiranje pomoči od potresa prizadetim krajem Kozjanskega so v polnem zamahu — Delovna sobota v Pomurju — Posebej za kooperante

Akcija za zbiranje pomoči od potresa prizadetim krajem Kozjanskega so v polnem zamahu — Delovna sobota v Pomurju — Posebej za kooperante

Akcija za zbiranje pomoči od potresa prizadetim krajem Kozjanskega so v polnem zamahu — Delovna sobota v Pomurju — Posebej za kooperante

Akcija za zbiranje pomoči od potresa prizadetim krajem Kozjanskega so v polnem zamahu — Delovna sobota v Pomurju — Posebej za kooperante

Akcija za zbiranje pomoči od potresa prizadetim krajem Kozjanskega so v polnem zamahu — Delovna sobota v Pomurju — Posebej za kooperante

Kljub uspehom preudarno

V slovenjgraški občini bodo izdelali stabilizacijske programe

SLOVENJ GRADEC, 18. jul. — Kljub temu, da so delovne organizacije v slovenjgraški občini lani in letos dosegle pomembne gospodarske uspehe (povečale so celotni dohodek za 63 odstotkov, uspešno so investirale), je občinska skupščina sklenila predlagati vsem TOZD in OZD, naj poslujejo čim bolj racionalno in preudarno, predvsem pa naj se izogibajo spet naraščajoči nelikvidnosti. Zato bodo v vseh delovnih organizacijah v slovenjgraški občini izdelali interne stabilizacijske programe. V njih bodo poiskali možnosti za boljše poslovanje, modernizacijo organizacije dela, izkoristili pa bodo tudi vse notranje rezerve. Posebno pozornost bodo morali posvetiti naraščajoči nelikvidnosti, saj kupci izdelkov domačih tovarn ne plačujejo v dogovorjenih rokih, ki so v mnogih primerih že prešli 80 dni. Zelo so se povečale tudi zaloge.

Delovnim organizacijam so tudi predlagali, naj osebne dohodke izplačujejo prek hranilnih knjižic, s čimer bodo omogočili, da bo banka lahko dajala tudi več kratkoročnih kreditov za investicije in obratna sredstva. Tako bi gospodarstvo hitreje napredovalo in lažje premostilo težave z zalozami.

Akcijo za izdelavo stabilizacijskih programov so poleg občinske skupščine podprli tudi sindikati.

IVAN PRAPROTIK

Kulturna akcija med delavci naj se začne s knjigami Prečeno družbe!

Vsega delovne organizacije, ki imajo Prečeno družbo!

PRESEKOVNA DRUŽBA, Ljubljana, Borstova ulica 27

IVAN PRAPROTIK

Kulturna akcija med delavci naj se začne s knjigami Prečeno družbe!

Vsega delovne organizacije, ki imajo Prečeno družbo!

PRESEKOVNA DRUŽBA, Ljubljana, Borstova ulica 27

IVAN PRAPROTIK

Kulturna akcija med delavci naj se začne s knjigami Prečeno družbe!

Vsega delovne organizacije, ki imajo Prečeno družbo!

PRESEKOVNA DRUŽBA, Ljubljana, Borstova ulica 27

IVAN PRAPROTIK

Kulturna akcija med delavci naj se začne s knjigami Prečeno družbe!

Vsega delovne organizacije, ki imajo Prečeno družbo!

PRESEKOVNA DRUŽBA, Ljubljana, Borstova ulica 27

IVAN PRAPROTIK

Kulturna akcija med delavci naj se začne s knjigami Prečeno družbe!

Vsega delovne organizacije, ki imajo Prečeno družbo!

PRESEKOVNA DRUŽBA, Ljubljana, Borstova ulica 27

IVAN PRAPROTIK

Kulturna akcija med delavci naj se začne s knjigami Prečeno družbe!

Vsega delovne organizacije, ki imajo Prečeno družbo!

PRESEKOVNA DRUŽBA, Ljubljana, Borstova ulica 27

IVAN PRAPROTIK

Kulturna akcija med delavci naj se začne s knjigami Prečeno družbe!

Vsega delovne organizacije, ki imajo Prečeno družbo!

PRESEKOVNA DRUŽBA, Ljubljana, Borstova ulica 27

IVAN PRAPROTIK

Kulturna akcija med delavci naj se začne s knjigami Prečeno družbe!

Vsega delovne organizacije, ki imajo Prečeno družbo!

PRESEKOVNA DRUŽBA, Ljubljana, Borstova ulica 27

IVAN PRAPROTIK

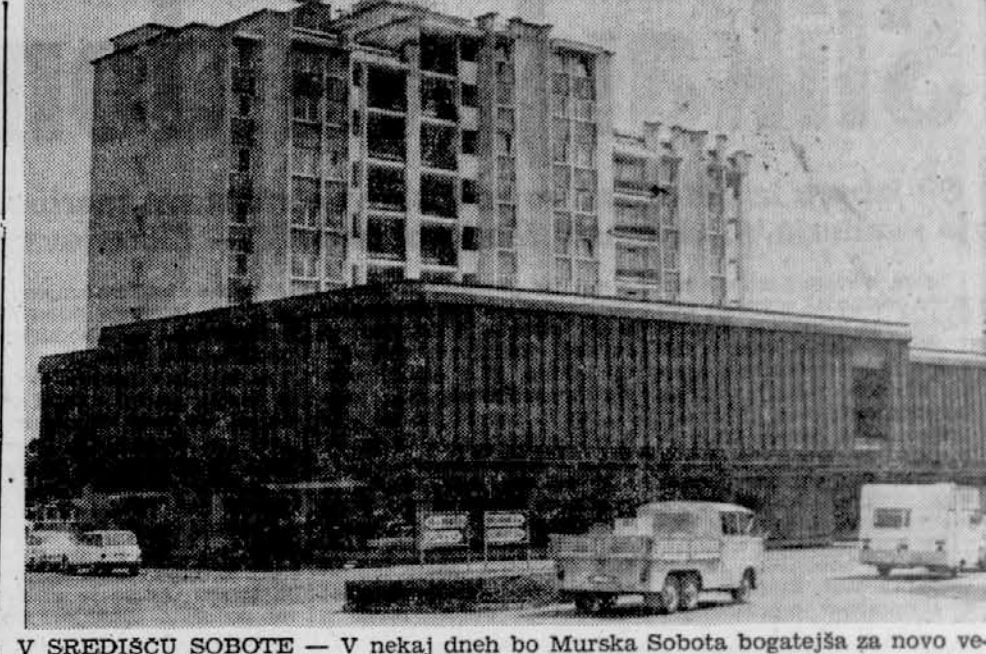
Kulturna akcija med delavci naj se začne s knjigami Prečeno družbe!

Vsega delovne organizacije, ki imajo Prečeno družbo!

PRESEKOVNA DRUŽBA, Ljubljana, Borstova ulica 27

IVAN PRAPROTIK

Kulturna akcija med delavci naj se začne s knjigami Prečeno družbe!

V SREDIŠČU SOBOTE — V nekaj dneh bo Murska Sobota bogatejša za novo veliko poslovno stanovanjsko zgradbo. V njej bo poleg številnih stanovanj tudi več trgovin, kakršnih dosedaj občani Murske Sobote še niso imeli. Foto: Bogo Cerin

Skrb za zdravo vodo

Sredstva za izdelavo študije o preskrbi Pomurja z vodo odobrena

GORNJA RADGONA, 18. julija. — Nagel porast zahtev po pitni vodi ter skokovit razvoj industrije in kmetijstva v Pomurju zahtevata več vrsto let učinkovite ukrepe za izboljšanje preskrbe s čisto in tehnološko vodo.

Da bi se kritični položaj čimprej izboljšal, je skupnost letu zaprosila vodni sklad SRS za sredstva za izdelavo študije o preskrbi Pomurja z vodo. V ta namen je bilo odobrenih 200 tisoč dinarjev, od tega so pomurske občine prispevale petdeset tisoč dinarjev. Študijo bo do konca leta izdelal zavod za urbanizem v Mariboru.

I. G.

Dan vstaje v Pomurju

Program prireditev v počastitev praznika

HRASTJE—MOTA: V nedeljo, 21. julija, bo s pridelkom ob 8. uri orientacijsko-patruljni pohod, ki ga skupaj z OK ZMS organizirajo organizacija ZRVS in pripadniki JLA. O pomenu praznovanja dneva vstaje bo govoril predsednik OK ZMS Zdravko Stoklić. Manjša slovesnost pa pripravljajo tudi v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih.

SELIŠČE PRI VIDMU OB SČAVNICI: V nedeljo ob 11. uri bo v galeriji »Domačija« obnove retrospektivne razstave del Milosa Vastiča, člana trboveljskega LIKOS.

RAKICAN: V ponedeljek, 22. julija, bo na tukajšnjem športnem letališču 21. tradicionalno srečanje naših izseljencev ter prvič tudi začasno zaposlenih delavcev v tujini. V kulturnem programu bodo nastopili folklorna skupina iz Beltince, kvartet soboškega radia in trio bratov Plesničar iz Avstralijske.

MURSKA SOBOTA: V pokrajinskem muzeju bodo v počastitev dneva vstaje in tedna muzejske Slovenije v petek, 19. julija, ob 11. uri odprli razstavo »Tito v Sloveniji«.

Aktivni ZMS in krajevne organizacije SZDL bodo ob praznovanju dneva vstaje pripravili krajše slovesnosti po vaseh.

V lendavski občini so pridobile ob dnevu vstaje povezali s praznovanjem občinskega tedna, ki se je pravkar končal. Slovesno so odprli novo poštno postopje in nove prostore postaje milice. Manjša slovesnost pa so pripravili v krajevnih središčih.

JOZE PETEK

Prizadeto Celje

Po junijskem potresu tudi v celjski občini znatna škoda — Prizadeta tretjina družbenega stanovanjskega sklada

CELJE, 18. jul. Inšpekcijska služba skupščine ter strokovnjaki stanovanjskega podjetja Celje so ugotovili, da je junijski potres poškodoval 173 stanovanjskih zgradb v celjski občini. Najbolj so prizadete stariše zgradbe, kjer se je zrušilo veliko dimnikov, poškodovani pa so tudi strehe, žlebovi, požarni zidovi in predelne stene. Povečala se je še zlasti nevarnost požara in poškodbe ponekod resno ogrožajo okolico, pa tudi varnost stanovalcev.

O ukrepih, ki bi z njimi odpravili posledice junijskega potresa, je danes razpravljala tudi skupščina samoupravne stanovanjske skupnosti Celje. Očitno je, da škoda ni ocenjena na priložnostno, ampak na celovito. Na skupščini pa je bilo slišati mnenja, da bi bila do tega upravičena vsaj za tretjo kategorijo izvršene poškodbe — potem se bo seveda vnovič treba obrniti na organizacijo družbenega dela, ki naj bi med drugim odločilo, da — skladno z vse-slovensko solidarnostno akcijo — namenijo odpravi posledic potresa enodnevni zaslužek, vendar kaže, da to ne bo zadostovalo. Če bi celjska občina ne bila udeležena pri delitvi solidarnostnih sredstev — na skupščini pa je bilo slišati mnenja, da bi bila do tega upravičena vsaj za tretjo kategorijo izvršene poškodbe — potem se bo seveda vnovič treba obrniti na organizacijo družbenega dela, ki naj bi med drugim odločilo, da — skladno z vse-slovensko solidarnostno akcijo — namenijo odpravi posledic potresa enodnevni zaslužek, vendar kaže, da to ne bo zadostovalo. Če bi celjska občina ne bila udeležena pri delitvi solidarnostnih sredstev — na skupščini pa je bilo slišati mnenja, da bi bila do tega upravičena vsaj za tretjo kategorijo izvršene poškodbe — potem se bo seveda vnovič treba obrniti na organizacijo družbenega dela, ki naj bi med drugim odločilo, da — skladno z vse-slovensko solidarnostno akcijo — namenijo odpravi posledic potresa enodnevni zaslužek, vendar kaže, da to ne bo zadostovalo. Če bi celjska občina ne bila udeležena pri delitvi solidarnostnih sredstev — na skupščini pa je bilo slišati mnenja, da bi bila do tega upravičena vsaj za tretjo kategorijo izvršene poškodbe — potem se bo seveda vnovič treba obrniti na organizacijo družbenega dela, ki naj bi med drugim odločilo, da — skladno z vse-slovensko solidarnostno akcijo — namenijo odpravi posledic potresa enodnevni zaslužek, vendar kaže, da to ne bo zadostovalo. Če bi celjska občina ne bila udeležena pri delitvi solidarnostnih sredstev — na skupščini pa je bilo slišati mnenja, da bi bila do tega upravičena vsaj za tretjo kategorijo izvršene poškodbe — potem se bo seveda vnovič treba obrniti na organizacijo družbenega dela, ki naj bi med drugim odločilo, da — skladno z vse-slovensko solidarnostno akcijo — namenijo odpravi posledic potresa enodnevni zaslužek, vendar kaže, da to ne bo zadostovalo. Če bi celjska občina ne bila udeležena pri delitvi solidarnostnih sredstev — na skupščini pa je bilo slišati mnenja, da bi bila do tega upravičena vsaj za tretjo kategorijo izvršene poškodbe — potem se bo seveda vnovič treba obrniti na organizacijo družbenega dela, ki naj bi med drugim odločilo, da — skladno z vse-slovensko solidarnostno akcijo — namenijo odpravi posledic potresa enodnevni zaslužek, vendar kaže, da to ne bo zadostovalo. Če bi celjska občina ne bila udeležena pri delitvi solidarnostnih sredstev — na skupščini pa je bilo slišati mnenja, da bi bila do tega upravičena vsaj za tretjo kategorijo izvršene poškodbe — potem se bo seveda vnovič treba obrniti na organizacijo družbenega dela, ki naj bi med drugim odločilo, da — skladno z vse-slovensko solidarnostno akcijo — namenijo odpravi posledic potresa enodnevni zaslužek, vendar kaže, da to ne bo zadostovalo. Če bi celjska občina ne bila udeležena pri delitvi solidarnostnih sredstev — na skupščini pa je bilo slišati mnenja, da bi bila do tega upravičena vsaj za tretjo kategorijo izvršene poškodbe — potem se bo seveda vnovič treba obrniti na organizacijo družbenega dela, ki naj bi med drugim odločilo, da — skladno z vse-slovensko solidarnostno akcijo — namenijo odpravi posledic potresa enodnevni zaslužek, vendar kaže, da to ne bo zadostovalo. Če bi celjska občina ne bila udeležena pri delitvi solidarnostnih sredstev — na skupščini pa je bilo slišati mnenja, da bi bila do tega upravičena vsaj za tretjo kategorijo izvršene poškodbe — potem se bo seveda vnovič treba obrniti na organizacijo družbenega dela, ki naj bi med drugim odločilo, da — skladno z vse-slovensko solidarnostno akcijo — namenijo odpravi posledic potresa enodnevni zaslužek, vendar kaže, da to ne bo zadostovalo. Če bi celjska občina ne bila udeležena pri delitvi solidarnostnih sredstev — na skupščini pa je bilo slišati mnenja, da bi bila do tega upravičena vsaj za tretjo kategorijo izvršene poškodbe — potem se bo seveda vnovič treba obrniti na organizacijo družbenega dela, ki naj bi med drugim odločilo, da — skladno z vse-slovensko solidarnostno akcijo — namenijo odpravi posledic potresa enodnevni zaslužek, vendar kaže, da to ne bo zadostovalo. Če bi celjska občina ne bila udeležena pri delitvi solidarnostnih sredstev — na skupščini pa je bilo slišati mnenja, da bi bila do tega upravičena vsaj za tretjo kategorijo izvršene poškodbe — potem se bo seveda vnovič treba obrniti na organizacijo družbenega dela, ki naj bi med drugim odloč

NAPETOST OKROG CIPRA — Prevrat, ki so ga izvedli grški oficirji na Cipru, je dvignil vso Turčijo na noge in seveda tudi vojsko. Tuje agencije poročajo o velikih premikih turške vojske v smeri proti južni obali, odkoder bi bilo mogoče izvesti invazijo na otok, da bi zaščitili turško manjšino. Poročajo tudi, da je sklicano izredno zasedanje turškega parlamenta, ki lahko pooblasti vlado, da v danem trenutku uporabi oboroženo silo. Na sliki: premiki vojske v mestu Mersin. Telefoto: UPI

PO EKSPLOZIJ V TOWRU — Iz prostorov znamenitega londonskega Towerja odstranjujejo razstavljene predmete (na sliki srednjeveški oklep), ki jih je poškodovala bomba. V trenutku eksplozije se je v teh prostorih mudilo precej turistov, saj dnevno obišče muzej tudi do deset tisoč turistov. UPI

MUHAMED ALI SE PRIPRAVLJA — Bivši absolutni svetovni boksarski prvak Muhamed Ali (Cassius Clay) vestno trenira za dvoboj z branilcem naslova Georgiom Foremanom, ki bo 24. septembra v Kinshasi, glavnem mestu Zaira. Muhamed Ali (desno) odgovarja na vprašanja novinarjev, kar med treningom. Telefoto: UPI

ZIS: razprava o cenah

Džemal Bijedić o obisku predsednika Tita v SR Romuniji — Pristojni organi bodo pripravili ukrepe s področja trga, davčne politike in področja carin

BEOGRAD, 18. jul. (Tanjug). Zvezni komite za informacije je sporočil, da je zvezni izvršni svet pod predsedstvom Džemala Bijedića obravnaval več predlogov s področja gospodarske politike, stikov s tujino ter družbenopolitičnih in organizacijskih vprašanj.

ZIS meni, da je treba vse ukrepe na področju cen v prihodnjih mesecih se nadalje uskladiti z dogovorjeno politiko cen za leto. Pristojni zvezni organi bodo pripravili tekoče ukrepe s področja trga, davčne in carinske politike, izvoznovo-uvoznih instrumentov, kreditnih in drugih pogojev poslovanja, tako da bi takšno politiko čim bolj dosegla uresničiti.

Na seji so proučili informacije o uveljavljanju družbenega dogovora in mehanizmov za oblikovanje cen proizvodov barvaste in črne metalurgije. ZIS meni, da bo treba uvesti stabilizacijski faktor (korekcijski koeficient) na zahteve za zvišanje cen proizvodov, ki se oblikujejo po načelu usklajevanja z gibanjem tujih cen. O tem bo na podlagi konkretnih predlogov sklepal na prihodnji seji.

Na seji ZIS so menili, naj bi obveljal predlog, da se sprejme zakon o svetu za ljudsko obrambo pri predsedstvu SFRJ. Ta svet bi razpravljal ter dajal mnenja in predloge o vprašanjih ljudske obrambe, ki spadajo v pristojnost predsednika republike.

ZIS je sprejel informacije o možnosti, da bi izkoristili nove kredite pri mednarodnem monetarnem skladu. Jugoslavija je svoje obveznosti do mednarodnega sklada do- slej pravočasno izpolnjevala, kar ji daje možnost, da predloži zahtevek za nove kredite.

Sprejel je tudi poročilo o sodelovanju delegacije SFRJ na 28. seji SEV, ki je bila v drugi polovici junija letos v Sofiji.

ZIS je slednjič sprejel predlog o načrtu dela za julij in avgust 1974. Prav tako je sprejel predlog o postavitvi članov zveznih komitejev, ki se imenujejo iz vrst funkcionarjev in delavcev, zainteresiranih zveznih organov in organizacij ter ustreznih samoupravnih in drugih organizacij ter skupnosti kakor tudi uglednih družbenih, znanstvenih in strokovnih delavcev. Imenoval je tudi predsednike mešanih komitejev za gospodarsko sodelovanje med SFRJ in drugimi državami.

Predsednik zveznega izvršnega sveta Džemal Bijedić je poročal o obisku predsednika SFRJ in predsednika ZKJ Josipa Broza Tita v SR Romuniji. Med obiskom in pogovori v Bukarešti sta obe strani izrazili pripravljenost, da bi poiskali nove oblike za dolgoročno sodelovanje med sosednjima socialističnima državama. Sporazum o dolgoročnem gospodarskem, znanstvenem in tehničnem sodelovanju ter o protizračniški kooperaciji in specializaciji, sklenjen med Jugoslavijo in Romunijo za deset let, bo predvidoma omogočil skupno gradnjo novih gospodarskih objektov. Še ta mesec bodo začele delati strokovne delovne skupine, ki bodo pretehtale vprašanja s področja medsebojnega sodelovanja in dvostranskih stikov.

ZIS je obravnavala analizo uresničevanja politike cen in družbenih dogovorov o uresničevanju politike cen v letu 1974.

RIM, 18. jul. (Tanjug). — Drevi se bo v Rimu začelo zasedanje nacionalnega sveta ZSSR. Na seji bodo razpravljali o krščanskodemokratski stranki, ki je najvišje partijsko telo, takoj za kongresom. Na zasedanju naj bi skušali poiskati pot za rešitev sedanje moralne, politične in organizacijske krize katoliške stranke. Ta kriza je najhuja v povojnem obdobju.

ZIS je bila tudi v središču pozornosti, ko je bil v Moskvi obiskovan oddelek za zunanje zadeve ZSSR. Na seji so razpravljali o krščanskodemokratski stranki, ki je najvišje partijsko telo, takoj za kongresom. Na zasedanju naj bi skušali poiskati pot za rešitev sedanje moralne, politične in organizacijske krize katoliške stranke. Ta kriza je najhuja v povojnem obdobju.

Na seji so razpravljali o krščanskodemokratski stranki, ki je najvišje partijsko telo, takoj za kongresom. Na zasedanju naj bi skušali poiskati pot za rešitev sedanje moralne, politične in organizacijske krize katoliške stranke. Ta kriza je najhuja v povojnem obdobju.

Purić in Bejzat pri Bakru

Predsednik republike Iraka visoko ocenil vlogo Tita in Jugoslavije

BAGDAD, 18. jul. (Tanjug). — Predsednik republike in predsednik sveta revolucionarnega poveljstva Iraka Ahmed Hasan el Bakr je danes jutraj sprejel člena ZIS Mugbila Bejzata in jugoslovanskega veleposlanika v Bagdadu Danila Purića, ki sta Jugoslavijo zastopala na proslavi narodnih praznikov te države — dneva republike in dneva revolucije.

V prisrčnem prijateljskem razgovoru je predsednik Bakr visoko ocenil vlogo predsednika Tita in Jugoslavije v mednarodnih odnosih, posebej pa jugoslovansko prijateljstvo z Irakom in drugimi arabskimi državami. Jugoslaviji se je zahvalil tudi za njeno stalno med vojno na bližnjem vzhodu, pa tudi za njen delež med izraelsko agresijo.

K. Mazurov odpotoval v Moskvo

BEOGRAD, 18. jul. (Tanjug). — Član politbiroja CK KP SZ in prvi podpredsednik ministrskega sveta ZSSR K. Mazurov, ki je bil kot gost centralnega komiteja ZKJ na odhodu iz naših držav, je danes odpotoval v Moskvo. Na beograjsko letališče sta gosta iz Sovjetske zveze sprejeli sekretar v izvršnem komiteju predsedstva CK ZKJ Vojo Srzentić in načelnik oddelka za mednarodne odnose in zveze Vladislav Obradović.

Rešitev najhujše krize?

RIM, 18. jul. (Tanjug). — Drevi se bo v Rimu začelo zasedanje nacionalnega sveta ZSSR. Na seji bodo razpravljali o krščanskodemokratski stranki, ki je najvišje partijsko telo, takoj za kongresom. Na zasedanju naj bi skušali poiskati pot za rešitev sedanje moralne, politične in organizacijske krize katoliške stranke. Ta kriza je najhuja v povojnem obdobju.

Vseeno pa glasilo nemške komunistične partije (DKP) vidi v Stauffenbergovem atentatu na Hitlerja »hraber poskus za dokončanje genocida«. »Patriotom okoli polkovnika Clausa grofa Schenka von Stauffenberga pa izkazuje 30. obletnico 20. julija 1944 ponovno naše visoko spoštovanje in časte, pravi glasilo DKP.

ANTON RUPNIK

20.000 žrtv črnih koz

KALKUTA, 18. jul. (Reuter). — Predstavnik indijskega ministrstva za zdravstvo Amiya Kisku je sporočil, da je letos zaradi črnih koz v Indiji umrlo več kot 20.000 ljudi in da ne bi mogli reči, da je ta nevarna bolezen že pod nadzorom. Največ jih je umrlo v zvezni državi Bihar (17.000). V Zahodni Bengaliji so črne kozе zahtevale 1.700 življenj, v Asamu pa 500.

Sirjenje te bolezni so nekoliko zaustavili v Zahodni Bengaliji, ker je vlada ob meji z zvezno državo Bihar organizirala več zdravstvenih postaj za cepljenje.

„Popust“ delavcev vladi

Italija: številne kratke stavke bodo »odgovor v rokavicah«

OD NAŠEGA RIMSKEGA DOPISNIKA

RIM, 18. jul. — Namesto za splošno državno stavko, ki so jo terjali delavci v tovarnah, se je sindikalno vodstvo odločilo za »man boja«. Stiriindvajsetega julija, ko bo tudi stavka delavcev v gradbeništvu, bodo delavci v vsej državi prekinili delo za nekaj ur. Tega dne bodo po vsej Italiji številna zborovanja, na katerih bodo govorili najvidnejši vodje sindikalne zveze. Zaradi notranjih nesoglasij se sindikalno vodstvo ni moglo odločiti za splošno državno stavko. Izbralo je tretjo pot: manifestacije italijanskega delavstva naj bi bile odgovor v rokavicah vladi, ki bi jo splošna državna stavka lahko spravila na tla. Včeraj je vlada doživela nov poraz: vlada je hotela zaposliti 12.000 ljudi, ki naj bi pomagali pri čim hitrejšem zbiranju davkov. Poslanska komisija za ustavna vprašanja je ta predlog zavrnila. Komunisti, ki so si tako priborili novo zmago, pa bodo bržčas sprožili tudi vprašanje, ali so napovedane nove obdavčitve, s katerimi bo država zbrala 3000 milijard lir, sploh v skladu z ustavo. Zavezovanje komunistov za drugačno gospodarsko rešitev, za takšno, ki ne bi obremenila še tako slabo plačanih delavstva, pa je naletelo na odobravanje tudi med ljudmi, ki na volitvah ne glasujejo za komuniste.

PETER BREŠČAK

Sihanukova mati bolna

PEKING — Kraljica Sisovat Kosamak, mati kambodžanskega princa Norodoma Sihanuka, je v kritičnem stanju, se je izvedelo v diplomatskih krogih v glavnem mestu LR Kitajske. Kraljica Kosamak je v Pekingu od novembra lani. Zdaj je že teden dni v komi.

VREMENSKO POROČILO

Vreme in temperatura 18. julija 1974

država	ob 7 uri	stopenj	ob 13 uri	stopenj
Ljubljana	poloblačno	17	nevihta	19
Planica	rahlje dežuje	14	rahlje dežuje	15
Brnik	poloblačno	17	nevihta	19
Kranjca	slaba ploha	4	nevihta	13
Maribor	nevihta	16	nevihta	15
Sl. Gradec	po nevihti	16	nevihta	15
Osle	nevihta	16	nevihta	15
Novo mesto	nevihta	16	nevihta	15
Portorož	nevihta	16	nevihta	15
Reka	nevihta	16	nevihta	15
Ruij	nevihta	16	nevihta	15
Hvar	nevihta	16	nevihta	15
Dubrovnik	nevihta	16	nevihta	15
Zagreb	nevihta	16	nevihta	15
Beograd	nevihta	16	nevihta	15
Sarajevo	nevihta	16	nevihta	15
Titoograd	nevihta	16	nevihta	15
Skopje	nevihta	16	nevihta	15
Celovec	nevihta	16	nevihta	15
Gradec	nevihta	16	nevihta	15
Dunaj	nevihta	16	nevihta	15
Berlin	nevihta	16	nevihta	15
Milano	nevihta	16	nevihta	15
Genova	nevihta	16	nevihta	15
München	nevihta	16	nevihta	15
Zürich	nevihta	16	nevihta	15
Rim	nevihta	16	nevihta	15
Pariz	nevihta	16	nevihta	15
Berlin	nevihta	16	nevihta	15
Stockholm	nevihta	16	nevihta	15
Moskva	nevihta	16	nevihta	15

Temperatura morja

Piran 26, Šibenik 25, Split 25, Hvar 25, Palagruž 24, Zadar 25, Rab 26, Senj 24, Brijunsko jezero 23.

Kit na Kavkazu

KRASnodar — Na severnem Kavkazu so odkrili okostje prazgodovinskega kita cetoteria. Najdba je potrdila hipotezo sovjetskih znanstvenikov, da so bili pred približno milijon leti Azovsko jezero ter Kaspijsko in Črno morje združeni v enem samem velikanskem vodnem basenu. Odkritje kosti cetoteria so odkrili meter pod površino. Dobro so ohranjene hrbtenica, čeljusti, rebra in plavuti tega velikankega morskega sesalca, ki je bil dolg štiri metre in pol. Fosile norovskih živali, rib, mehkušcev in rastlin so našli v raznih delih severnega Kavkaza že večkrat.

PARADA ob 30-letnici

VARSAVA — Tudi ob 22. julija ob 30-letnici ljudske republike Poljske velika vojaška parada, na kateri bodo prikazali sovjetske oboroženih sil, neločljivo povezanost med armado in družbo in obrambno moč Poljske kot pomembne članice v socialistični skupnosti držav varšavskega pakta. V godnjsko pristanišče bo 20. julija priplul odred sovjetskih vojnih ladij, ki bodo sodelovale na proslavi.

Naivečje poljsko pristanišče

GDANSK — Po štiriletnem delu kakih 100 poljskih, švedskih, japonskih in drugih podjetij so v četrtek v Gdansku odprli novo pristanišče — največje poljsko in eno največjih na vsem Baltskem, ki bo imelo v prvi etapi zmogljivost 13 milijonov ton razsutega in tekočega tovora. V prihodnjih 15 letih se bo zmogljivost tega pristanišča povečala še za več kakor petkrat.

Pa še to:

KAM SE PRITOŽITI — Cimos vab z oglasom vabi na ogled svojega razstavljivega prostora na sejmju »Primorska razstavlja«. Obenem vam tudi takoj nudi AMI-8 s 4-odstotnim popustom. Pripisana je številka telefona: 22-577. Do tude vse lepo in prav. Od tu dalje pa imate dve možnosti. Prvo, da pokličete 066 (1) — 22-577, torej Koper, in se dogovorite o nakupu avtomobila. In drugo, da že pred nakupom pokličite naravnost 22-577, ki je v ljubljanski omrežni skupini telefonske številke strokovne službe skupščine SRS za prošnje in pritožbe.

IZGLADI ZA SOBOTO:

V soboto je pričakovati postopno izboljšanje z otoplitvami.

JUGOSLAVIJA:

Ob Jadranu bo deloma sončno, drugod spremenljivo oblačno, predvsem popoldne krajevne plohe in nevihte. Ohladilo se bo tudi v vzhodnih krajih.

VREMENSKA SLIKA:

Za hladno fronto se nad zahodno Evropo ponovno krepi guben visokega zračnega pritiska. V višinah doteka nad naše kraje vlažen in hladan zrak. Zato se bo nastalo vreme še zadrževalo.

Človek tudi na Mars?

HOUSTON, 18. julija (UPI). — Upravitelj oddelka kongresne knjižnice ZDA za raziskave na področju znanstvene politike dr. Charles Sheldon je izjavil, da ZSSR vlaga ogromna finančna sredstva v raziskovalne namene, da bi prva poslala vesoljsko ladjo s človeško posadko na enega od planetov. Upravitelj te biblioteka, ki je znan strokovnjak za vesoljske raziskave v ZSSR, je povedal, da pri tem sodeluje tudi cela vojska znanstvenikov. Dodal je, da je težko natančno napovedati, kdaj naj bi Sovjetski zvezni uspel ta podvig, vendar pa naj bi po njegovih besedah ZSSR do konca tega stoletja ljudi poslala na Mars.

Dr. Sheldon meni, da bo ZSSR najkasneje v dveh letih začela graditi stalno postajo v zemeljski orbiti.

Resne posledice lakote

RIO DE JANEIRO, 18. julija (Tanjug). — Na brazilskem kongresu za znanstveno proučevanje duševnih motenj, ki se ga udeležuje veliko število znanih južnoameriških strokovnjakov, so poudarili, da ima okoli 20 odstotkov otrok v Latinski Ameriki med solanjem in v kasnejšem razvoju velike težave zaradi pomanjkanja hrane v prvih letih življenja.

Mehiški profesor Joaquín Cravioto pravi, da je visok odstotek duševno zaostalih ljudi povezan z zaostalostjo in revščino večjega dela prebivalstva te celine. Dejal je, da je okoli 50 odstotkov otrok v nerazviti državah podhranjenih in da lakota pri okoli 10 odstotkih teh otrok pusti resne posledice.

20.000 žrtv črnih koz

KALKUTA, 18. julija (Reuter). — Predstavnik indijskega ministrstva za zdravstvo Amiya Kisku je sporočil, da je letos zaradi črnih koz v Indiji umrlo več kot 20.000 ljudi in da ne bi mogli reči, da je ta nevarna bolezen že pod nadzorom. Največ jih je umrlo v zvezni državi Bihar (17.000). V Zahodni Bengaliji so črne kozе zahtevale 1.700 življenj, v Asamu pa 500.

Sirjenje te bolezni so nekoliko zaustavili v Zahodni Bengaliji, ker je vlada ob meji z zvezno državo Bihar organizirala več zdravstvenih postaj za cepljenje.

Tem postajam pomagajo močne policijske sile

Tem postajam pomagajo močne policijske sile, ker se številni prebivalci te države ne pustijo cepiti iz verskih razlogov in zaradi vraževernosti.

Skoda na posledjo samem je neznatna, uničen pa so nekateri dragoceni primerki starega orožja. To zgodovinsko trdnjavo obišče vsak dan okoli deset tisoč turistov. Policija je sporočila, da Towerja ne bodo zaprli, prepovedali pa so vstop v prostor, kjer je eksplodirala bomba.

oglašujte v dnevniku

DELO

PRIMORSKA

Kam z breskvami?

Potršniki imajo spet vzrok, da se želijo nad trgovci medtem ko kmetje precej težko uvajajo svoje pridelke breskev in marelic, so tržnice v večjih potršnih in turističnih središčih razmeroma slabo založene in sadje je drago. Zda je že moč oceniti, da bo ostalo tako v Brdih kot na Vipavskem, od koder prihaja največ sadja na slovensko tržišče, precej dreves neobranjenih.

V potršna središča Gorenjske, osrednje Slovenije in dolina Stajerske ter Hradske prihaja vsako jutro po nekaj sto avtomobilov s prikolicami ter kombijev, naloženih z breskvami, hruškami in drugim sadjem. Poleg pridelovalcev so za volanom mnogokrat tudi različni prekupovalci. Kmetijski organizaciji v Brdih in na Vipavskem se namreč zelo malo zanima za odkup od zasebnikov, ker imata težave celo pri prodaji lastnega pridelka. Zvedeli smo, da na primer v minulno tedno gostiščnega trgovca sploh ni hotela slišati o odkupu, ker je bilo vreme še negotovo, čeprav so bile breskve na voljo celo po tri dinarje, prodajalci pa niso vedeli, kam s pridelkom.

Kmetje, ki ne gredo sami na tržišče s pridelkom, dobijo v teh dneh za kilo breskev v proizvodnih središčih po dva, do največ 3,5 dinarja. V potršnih središčih pa se dvigne cena na sedem do 10 dinarjev. Zato je razumljivo, da tisti, ki morejo, skušajo sami vnaprejšnje pridelke neposredno na tržiščih. Tudi po odbitku vseh stroškov so njihove polti veliko boljše plačane kot pa trud pridelovalca. Trgovina s sadjem je po vojni vedno zadržala. Človek bi pričakoval, da bodo modernejša prevozna sredstva in zveze končno le privedli do njene boljše organiziranosti ter s tem tudi ustrezne organiziranja trga z boljšo ponudbo. Videti je, da temu ni tako. Kmetje še vedno dobivajo razmeroma malo za svoje delo, potršniki pa morajo sadje drago plačevati, ker spodbuja neurejeno trgovno različne špekulacije.

LOJZE KANTE

NAFTNO POLJE — Če zavijete iz Divače proti Kopru in se ustavite na prvem izogibalšču, dobrih sto metrov od križišča, boste našli na pravnato naftno polje. Na površini okoli sto kvadratnih metrov je nekdo iztočil najmanj pol tone nafte. Večinoma je že pronicnala v tla, ponekod pa se še vedno bleščijo »lužice«. Kakšne so zadržke podzemne poti te nafte? Kdo jo je iztočil in zakaj? Do kod je v ljudeh prodrla zavest, da je treba na vse načine preprečiti onesnaženje?

Foto: Marjan Tomšič

Prazne mreže

Delamaris ima velike težave s surovinami — Domači ribiči so v prvem polletju izpolnili plan ulova le s 16%

IZOLA, 18. jul. Za našega največjega proizvajalca ribjih konzerv, kombinat Delamaris iz Izole, je letošnje poslovno leto dokaj razgibano in polno preobratov. Prvo šestmesečje so zaradi inflacije končali z izgubo, druga polovica leta pa že obeta velik gospodarski uspeh in hkrati vrsto pomembnih poslovnih preusmeritev.

Kombinat Delamaris predstavlja skoraj tretjino domačih proizvodnih ribjih konzerv, v izvozu pa je udeležen s kar 50 odstotki. Za hitrim naraščanjem cen in zapoznele izpolnjevanje obveznosti do kupcev je privedlo do slabih poslovnih rezultatov v prvem polletju. Zato se je podjetje sklenilo od druge japonske tume preusmeriti na uvoz poljske skuše, ki je cenejša, žal pa tudi slabše kvalitete. Hkrati nameravajo vse več proizvodov prodati na domačem tržišču.

Delamaris je tako vseskozi

močno vezan na uvoz rib, ki pa so se v zadnjih mesecih zaradi inflacijskih gibanj na svetu krepko podražile. Hitro naraščanje cen in zapoznele izpolnjevanje obveznosti do kupcev je privedlo do slabih poslovnih rezultatov v prvem polletju. Zato se je podjetje sklenilo od druge japonske tume preusmeriti na uvoz poljske skuše, ki je cenejša, žal pa tudi slabše kvalitete. Hkrati nameravajo vse več proizvodov prodati na domačem tržišču.

Preusmeritev na uvoz iz

BORIS JEZ

Izola: odziv krvodajalcev

IZOLA, 18. jul. — Na postaji za odvzem krvi v Izoli se je prejšnji teden prijavilo 99 krvodajalcev iz različnih delovnih organizacij. Največ krvodajalcev se je odzvalo iz Mehanotehniške Izole, saj je kri darovalo 21 postojlovcev. Med prijavljenimi v tem tednu je največkrat daroval kri Niko Candido iz Mehanotehniške Izole, ki je dal kri 38 krat. V prvem polletju letošnjega leta je bil odziv krvodajalcev nekoliko večji od lanskega, saj je kri darovalo 2.220 krvodajalcev od 2.530 prijavljenih. 537 krvodajalcev je kri darovalo prvič. 1.683 pa je večkratnih krvodajalcev. Čutiti je vpliv dopustov, vendar pa to vrzel dopolnjujejo študentje, ki se redno udeležujejo te humane akcije.

D. O.

Draže iz Šempetra v Solkan

Vozovnice v mestnem prometu po 1,40 din — Več za oskrbni dan

NOVA GORICA, 18. jul. — Delegati so v obširnem dnevnem redu med drugim sprejeli danes družbeni dogovor o oblikovanju in izvajanju štipendijske politike. Pri tem so poudarjali, da bo treba v samopostrežnem sporazumu določene opredeljene mesečne obnose ter pravice in obveznosti štipendistov in štipendistov.

Obširna je bila razprava o nekaterih področjih. Delegati so imeli zlasti pripombe na predlog, da bi v mestnem prometu podražili vozovnice od 1,15 na 1,35 dinarja. To pa zaradi tega, ker je težko priti do žrčbiža. Končno so se odločili, da bodo vozovnice v mestnem prometu na relaciji med Šempetrom in Solkanom po 1,40 dinarja, čeprav so s tem prekršili družbeni dogovor o cenah. Odobrili so tudi nove cene skrbnega dne za stare na Gradšču, ki bodo v poprečju za 17,7 odstotka višje od sedanjih.

L. K.

Višje cene kruha

Koper: podražitev zaradi večjih stroškov peke — Uskladitev cen

KOPER, 18. jul. — Z današnjim dnem so na obali začele veljati nove cene za vse osnovne vrste kruha. Kruh so podražili do največje možne cene, ki jo je odobril zavod za cene SR Slovenije.

Do podražitve je prišlo zaradi višjih stroškov peke kruha.

Nove cene kruha so naslednje: kilo črnega kruha iz moke tipa 1000 stane 3,10 dinarjev (prej 2,15), kg polirnega kruha iz moke tipa 800 stane 3,30 din (prej 2,80). 60 par več pa bo treba odšteti za kilogram belega in polbelega kruha. Tako bomo za kilo polbelega kruha iz moke tipa 600 plačali 3,60 din, kila belega kruha pa nas bo od danes naprej stala štiri dinarje.

Pri črnem kruhu je prišlo do take podražitve zaradi uskladitve s ceno te vrste kruha na ostalem področju Slovenije.

IZTOK UMER

Zdravje borcev NOV

Na obali menijo, da bi morali za to bolj skrbeti — Predlog za dispanzer

KOPER, 18. jul. — Na obali bi morali posvetiti veliko večje skrb za boljše zdravstveno varstvo nekdanjih borcev. To je bila osrednja tema večerajšnjega posveta, ki ga je v Izoli sklical obalni odbor ZZZ NOV skupaj s skupnostjo zdravstvenega varstva. Večina borcev v treh obalnih občinah se približuje kritičnemu obdobju, ko se pogostejše javljajo razne bolezni, strokovni in družbenopolitični organi pa ugotavljajo, da je za nekdajne borce potrebno ne le zdravljenje v osnovnih zdravstvenih ustanovah, marveč tudi v specialističnih zdravstvenih institucijah ter nadaljevanje zdravljenja in rehabilitacije v naravnih zdraviliščih. Na posvetu so poudarili, da je treba čimprej ustanoviti poseben dispanzer za udeležence NOV, pri čemer bo treba urediti vprašanja kadrov, prostorov in opreme ter dodatnih finančnih sredstev. Dispanzer naj bi imel posebne ambulante v Izoli, Piranu in Kopru.

M. A.

Zaščititi jame

V Postojni so ustanovili skupnost za varstvo okolja na Notranjskem in Krasu — Veliko nezavarovanih brezen

POSTOJNA, 18. jul. Notranjska in Kras sta pred kratkim dobila novo skupnost za varstvo okolja. Ustanovitev takšne skupnosti odraža skrb prebivalstva teh krajev za zaščito bogatega podzemnega kraškega sveta, kraških površinskih in podzemnih voda ter okolja nasploh.

Ustanovitev kraške skupnosti za varstvo okolja je bila povezana s široko tribuno, na kateri so številni udeleženci spregovorili o problemih varstva okolja na Notranjskem in Krasu, še posebej pa o onesnaženosti notranjske Reke.

Tribuna se je v svojih številnih sklepih in stališčih zavzela tudi za zakonsko zaščito nekaterih kraških znamenitosti, ki zaradi svoje lepote

in pomena zaslužijo posebno varstvo. Na Krasu in Notranjskem je namreč med 3.800 registriranimi jamami in breznimi kar 50 takšnih kraških objektov, ki so nacionalnega pomena, od teh pa je doslej zavarovanih le enajst jam, medtem ko ni pravno zavarovana nobena. Nezavarovane jame pogosto ropajo, lomijo in odnašajo kapnike in sigaste tvorbe, vanje odlagajo smeti in podobno.

Notranjska in Kras sta z ustanovitvijo skupnosti za varstvo okolja pridobili izjemno pomembno družbeno ustanovo, ki bo skupaj s prebivalstvom in ostalimi dejavniki skrbela za varstvo narave in okolja v občinah Cerklja, Ilirska Bistrica, Sežana in Postojna. Takšno skupnost za obino Postojna bodo do letos jeseni ustanovili na shodu slovenskih jamarjev v Planini pri Rakeku.

A. M.

Šotori v Bohinju

Tabor je šola

Rod »Modri val« zdrružuje tabornike iz Trsta in Gorice — Lani so dobili naslov »partizanski odred« — Priznanje

BOHINJ, 18. jul. Tudi to poletje so se taborniki raztepli po številnih slovenskih krajih, v Istri in Dalmaciji. V Bohinju taborni kar šest odredov, poleg tega pa ima tam Zveza tabornikov Slovenije tudi republiko šolo za vzgojo kadrov. Malo pred Ribčevim lazem so si postavili šotore taborniki »Modrega vala«.

Podoba njihovega tabora, oziroma dva, ki pa sta oba na isti gozdni jasi, ne pokaže, da bi bili ti taborniki kaj posebnega. A so, saj so to mladi Slovenci iz zamejstva. Rod »Modrega vala«, ki praznuje letos dvajsetletnico obstoja, združuje tabornike iz Trsta in Gorice. Vseh skupaj je 65; v spodnjem taboru so medvedki in čebelnice, v zgornjem pa člani. Pri nas bodo ostali do 27. julija. Za dan vsajše nameravajo prirediti proslavo, na katero bodo povabili bližnje vaščane, obiskali pa jih bodo tudi starši in voditelji slovenskih organizacij v Italiji. V Jugoslaviji taborniki letos že petnajstič, na istem kraju pa so bili že pred sedmimi leti.

Podoba njihovega tabora, oziroma dva, ki pa sta oba na isti gozdni jasi, ne pokaže, da bi bili ti taborniki kaj posebnega. A so, saj so to mladi Slovenci iz zamejstva. Rod »Modrega vala«, ki praznuje letos dvajsetletnico obstoja, združuje tabornike iz Trsta in Gorice. Vseh skupaj je 65; v spodnjem taboru so medvedki in čebelnice, v zgornjem pa člani. Pri nas bodo ostali do 27. julija. Za dan vsajše nameravajo prirediti proslavo, na katero bodo povabili bližnje vaščane, obiskali pa jih bodo tudi starši in voditelji slovenskih organizacij v Italiji. V Jugoslaviji taborniki letos že petnajstič, na istem kraju pa so bili že pred sedmimi leti.

Razlog za to, da se želi rod Modrega vala imenovati »partizanski odred« je v tem, da tisa dejavnost v taboru temelji na partizanski tradiciji. Medtem ko so skavti v Italiji, tako laični kot katoliški, osnovani na posvem drugem načelu, so ti pravi taborniki. Zato so vključeni v ZTS in ne v kakšno italijansko skavtsko zvezo. V gozdni šoli se ne udijo le taborniki, ampak imajo vsako dopolnilno predavanje o pomenu NOV. Osvobodilne fronte in o vlogi KPJ v boju proti okupatorju, česar jim v šoli niso razložili. Nekateri medvedki in čebelnice sicer ne poslušajo najbolj pazljivo predavanj Metuljčkov in Planike, a vseeno precej zvedo o tem, kaj je sploh bila NOV.

Zagnano mladim zamejstevskimi odredi je v tem, da tisa dejavnost v taboru temelji na partizanski tradiciji. Medtem ko so skavti v Italiji, tako laični kot katoliški, osnovani na posvem drugem načelu, so ti pravi taborniki. Zato so vključeni v ZTS in ne v kakšno italijansko skavtsko zvezo. V gozdni šoli se ne udijo le taborniki, ampak imajo vsako dopolnilno predavanje o pomenu NOV. Osvobodilne fronte in o vlogi KPJ v boju proti okupatorju, česar jim v šoli niso razložili. Nekateri medvedki in čebelnice sicer ne poslušajo najbolj pazljivo predavanj Metuljčkov in Planike, a vseeno precej zvedo o tem, kaj je sploh bila NOV.

Zagnano mladim zamejstevskimi odredi je v tem, da tisa dejavnost v taboru temelji na partizanski tradiciji. Medtem ko so skavti v Italiji, tako laični kot katoliški, osnovani na posvem drugem načelu, so ti pravi taborniki. Zato so vključeni v ZTS in ne v kakšno italijansko skavtsko zvezo. V gozdni šoli se ne udijo le taborniki, ampak imajo vsako dopolnilno predavanje o pomenu NOV. Osvobodilne fronte in o vlogi KPJ v boju proti okupatorju, česar jim v šoli niso razložili. Nekateri medvedki in čebelnice sicer ne poslušajo najbolj pazljivo predavanj Metuljčkov in Planike, a vseeno precej zvedo o tem, kaj je sploh bila NOV.

* Začetek Stopovega poletnega kviza

* Bralci Stopa izbirajo najbolj priljubljene ansamble narodno zabavne glasbe

* Kaj je pokazalo X. svetovno prvenstvo v nogometu?

* Začetek romana o Beatlih

* Začetek Stopovega poletnega kviza

* Bralci Stopa izbirajo najbolj priljubljene ansamble narodno zabavne glasbe

* Kaj je pokazalo X. svetovno prvenstvo v nogometu?

* Začetek romana o Beatlih

* Začetek Stopovega poletnega kviza

* Bralci Stopa izbirajo najbolj priljubljene ansamble narodno zabavne glasbe

* Kaj je pokazalo X. svetovno prvenstvo v nogometu?

* Začetek romana o Beatlih

* Začetek Stopovega poletnega kviza

* Bralci Stopa izbirajo najbolj priljubljene ansamble narodno zabavne glasbe

* Kaj je pokazalo X. svetovno prvenstvo v nogometu?

* Začetek romana o Beatlih

* Začetek Stopovega poletnega kviza

* Bralci Stopa izbirajo najbolj priljubljene ansamble narodno zabavne glasbe

* Kaj je pokazalo X. svetovno prvenstvo v nogometu?

* Začetek romana o Beatlih

* Začetek Stopovega poletnega kviza

* Bralci Stopa izbirajo najbolj priljubljene ansamble narodno zabavne glasbe

* Kaj je pokazalo X. svetovno prvenstvo v nogometu?

* Začetek romana o Beatlih

* Začetek Stopovega poletnega kviza

* Bralci Stopa izbirajo najbolj priljubljene ansamble narodno zabavne glasbe

* Kaj je pokazalo X. svetovno prvenstvo v nogometu?

* Začetek romana o Beatlih

* Začetek Stopovega poletnega kviza

* Bralci Stopa izbirajo najbolj priljubljene ansamble narodno zabavne glasbe

* Kaj je pokazalo X. svetovno prvenstvo v nogometu?

* Začetek romana o Beatlih

* Začetek Stopovega poletnega kviza

* Bralci Stopa izbirajo najbolj priljubljene ansamble narodno zabavne glasbe

* Kaj je pokazalo X. svetovno prvenstvo v nogometu?

* Začetek romana o Beatlih

* Začetek Stopovega poletnega kviza

* Bralci Stopa izbirajo najbolj priljubljene ansamble narodno zabavne glasbe

* Kaj je pokazalo X. svetovno prvenstvo v nogometu?

* Začetek romana o Beatlih

* Začetek Stopovega poletnega kviza

* Bralci Stopa izbirajo najbolj priljubljene ansamble narodno zabavne glasbe

* Kaj je pokazalo X. svetovno prvenstvo v nogometu?

* Začetek romana o Beatlih

* Začetek Stopovega poletnega kviza

* Bralci Stopa izbirajo najbolj priljubljene ansamble narodno zabavne glasbe

* Kaj je pokazalo X. svetovno prvenstvo v nogometu?

* Začetek romana o Beatlih

* Začetek Stopovega poletnega kviza

* Bralci Stopa izbirajo najbolj priljubljene ansamble narodno zabavne glasbe

* Kaj je pokazalo X. svetovno prvenstvo v nogometu?

* Začetek romana o Beatlih

* Začetek Stopovega poletnega kviza

* Bralci Stopa izbirajo najbolj priljubljene ansamble narodno zabavne glasbe

* Kaj je pokazalo X. svetovno prvenstvo v nogometu?

* Začetek romana o Beatlih

* Začetek Stopovega poletnega kviza

* Bralci Stopa izbirajo najbolj priljubljene ansamble narodno zabavne glasbe

* Kaj je pokazalo X. svetovno prvenstvo v nogometu?

* Začetek romana o Beatlih

* Začetek Stopovega poletnega kviza

* Bralci Stopa izbirajo najbolj priljubljene ansamble narodno zabavne glasbe

* Kaj je pokazalo X. svetovno prvenstvo v nogometu?

* Začetek romana o Beatlih

* Začetek Stopovega poletnega kviza

* Bralci Stopa izbirajo najbolj priljubljene ansamble narodno zabavne glasbe

* Kaj je pokazalo X. svetovno prvenstvo v nogometu?

* Začetek romana o Beatlih

* Začetek Stopovega poletnega kviza

* Bralci Stopa izbirajo najbolj priljubljene ansamble narodno zabavne glasbe

* Kaj je pokazalo X. svetovno prvenstvo v nogometu?

* Začetek romana o Beatlih

* Začetek Stopovega poletnega kviza

* Bralci Stopa izbirajo najbolj priljubljene ansamble narodno zabavne glasbe

* Kaj je pokazalo X. svetovno prvenstvo v nogometu?

* Začetek romana o Beatlih

* Začetek Stopovega poletnega kviza

* Bralci Stopa izbirajo najbolj priljubljene ansamble narodno zabavne glasbe

* Kaj je pokazalo X. svetovno prvenstvo v nogometu?

* Začetek romana o Beatlih

* Začetek Stopovega poletnega kviza

* Bralci Stopa izbirajo najbolj priljubljene ansamble narodno zabavne glasbe

* Kaj je pokazalo X. svetovno prvenstvo v nogometu?

* Začetek romana o Beatlih

* Začetek Stopovega poletnega kviza

* Bralci Stopa izbirajo najbolj priljubljene ansamble narodno zabavne glasbe

* Kaj je pokazalo X. svetovno prvenstvo v nogometu?

* Začetek romana o Beatlih

* Začetek Stopovega poletnega kviza

* Bralci Stopa izbirajo najbolj priljubljene ansamble narodno zabavne glasbe

* Kaj je pokazalo X. svetovno prvenstvo v nogometu?

* Začetek romana o Beatlih

* Začetek Stopovega poletnega kviza

* Bralci Stopa izbirajo najbolj priljubljene ansamble narodno zabavne glasbe

* Kaj je pokazalo X. svetovno prvenstvo v nogometu?

* Začetek romana o Beatlih

* Začetek Stopovega poletnega kviza

* Bralci Stopa izbirajo najbolj priljubljene ansamble narodno zabavne glasbe

* Kaj je pokazalo X. svetovno prvenstvo v nogometu?

* Začetek romana o Beatlih

* Začetek Stopovega poletnega kviza

* Bralci Stopa izbirajo najbolj priljubljene ansamble narodno zabavne glasbe

* Kaj je pokazalo X. svetovno prvenstvo v nogometu?

* Začetek romana o Beatlih

* Začetek Stopovega poletnega kviza

* Bralci Stopa izbirajo najbolj priljubljene ansamble narodno zabavne glasbe

* Kaj je pokazalo X. svetovno prvenstvo v nogometu?

* Začetek romana o Beatlih

* Začetek Stopovega poletnega kviza

* Bralci Stopa izbirajo najbolj priljubljene ansamble narodno zabavne glasbe

* Kaj je pokazalo X. svetovno prvenstvo v nogometu?

* Začetek romana o Beatlih

* Začetek Stopovega poletnega kviza

* Bralci Stopa izbirajo najbolj priljubljene ansamble narodno zabavne glasbe